

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**İkinci / Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiil
Tamlayıcılarının Öğretilmesine Yönelik Göreve Dayalı
Ders Malzemeleri Geliştirilmesi**

Yüksek Lisans Tezi

İrem çekic

Ocak 2024

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

İkinci / Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiil
Tamlayıcılarının Öğretilmesine Yönelik Göreve Dayalı
Ders Malzemeleri Geliştirilmesi

Yüksek Lisans Tezi

İrem Çekiç

Danışman

Doç. Dr. Fatma Albayrak

Ocak 2024

TEZ JÜRİSİ ONAYI

İrem Çekiç tarafından hazırlanan “İkinci / Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiil Tamlayıcılarının Öğretilmesine Yönelik Göreve Dayalı Ders Malzemeleri Geliştirilmesi” başlıklı bu Yüksek Lisans Tezi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı’nda hazırlanmış ve jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ

İMZA

Tez Danışmanı:

Doç.Dr. Fatma Albayrak
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Üyeler:

Prof.Dr. Cahit Epçaçan
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Nilüfer Serin
Trabzon Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 19/ 01 / 2024

BEYANLAR

Yazım ve Kaynak Gösterme Kılavuzu Beyanı

Danışmanlığımda yazılan bu tezin APA 6.0 yazım ve kaynak gösterme kılavuzunda belirtilen kurallara uygun olarak yapılandırıldığı ve bu kılavuzun metin içi kaynak gösterme standartlarının bu tezde tutarlı olarak uygulandığı tarafımdan incelenerek teyit edilmiştir.

İmza

Doç. Dr. Fatma Albayrak

Etik İlkeler Sadakat Beyanı

Hazırladığım bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

İmza

İrem Çekiç

ÖN SÖZ

Yabancı dil öğrenimi ve öğretiminin geçmişten günümüze dünya çapında önemi artmaktadır. Öğrenim süreçleri dikkate alındığında dil becerilerinin gelişimi ve öğrenme alanlarının iyileştirilmesi noktasında detaylı bir yol izlenmesi gerektiği açıktır. Bu çalışmanın ikinci / yabancı dil olarak Türkçe öğretimi süreçlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Türkçe öğretiminde dil bilgisi kurallarının karmaşık yapısını aktarırken göreve dayalı etkinlikler kolaylaştırıcı bir rol üstlenir. Bununla birlikte Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretilmesinde bu etkinliklerden oldukça yararlanılmaktadır. Öğretim programlarına ek olarak hazırlanan etkinliklerle özellikle karmaşık dil bilgisi yapılarının öğretiminin sağlandığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda çalışmamız üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Öncelikle havuz oluşturmak amacıyla Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde hâlihazırda sıklıkla kullanılmakta olan dil öğretim setleri incelenmiştir. İncelenen setlerdeki metinlerde sıklıkla yer verilen fiiller ve tamlayıcı biçimbirimler tespit edilmiştir. Bunlardan yola çıkılarak araştırmada hem dil öğrencilerinin hem de öğretmenlerinin yararlanması ve yapının öğretiminin kolaylaştırılması amacıyla fiil ve tamlayıcı biçimbirimlerinin biçim, anlam ve kullanım özellikleri, araştırmada incelenen ilgili setlerdeki kullanımları ile tespit edilmiştir. Ardından söz konusu fiiller ve tamlayıcı biçimbirimler arasından geçiş sıklığı yüksek olanlar esas alınarak A1, A2, B1, B2 ve C1 düzeyinde göreve dayalı ders malzemeleri geliştirilmiştir. Son aşamada tasarlanan etkinlikler ilgili gruplara uygulanmıştır. Daha sonra yapılan uygulamalara yönelik öğrenci görüşleri alınmıştır. A1'den C1'e kadar fiil ve tamlayıcı öğretimi için tasarlanan bu etkinliklerin Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde bir öğretim malzemesi olarak kullanılmasının başarıyı artıracığına inanılmaktadır.

Özellikle lisans hayatım başta olmak üzere tüm öğrenim hayatım boyunca benden maddi manevi desteklerini esirgemeyen ve yaşamımın her anında bana her daim inanarak yolumu aydınlatan biricik aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisans tezimde uzmanlıklarıyla bana destek olan sayın Hocam Dr. Öğr. Üyesi Nilüfer Serin'e ve sayın Hocam Dr. Öğr. Üyesi Erçin Ayhan'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimim ve tez çalışmam boyunca sadece akademik bilgi ve tecrübeleriyle değil aynı zamanda hayat tecrübeleriyle her daim yanımda olan sabrı, özverisi, karakteri, duruşu, titiz akademik anlayışı ile ilham kaynağım olan ve bu yolu yürümemi kolaylaştıran çok değerli danışmanım sayın Doç. Dr. Fatma Albayrak'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bu çalışmanın alana katkı sağlamasını temenni ederek, öğretmenliği sadece bir meslek olarak görmeyen, etik anlayışı ve ahlakıyla her daim gelecek nesillere örnek olan, tüm meslektaşlarıma armağan ediyorum.

Ocak 2024

İrem ÇEKİÇ

ÖZET

İkinci / Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Fiil Tamlayıcılarının Öğretilmesine Yönelik Göreve Dayalı Ders Malzemeleri Geliştirilmesi

ÇEKİÇ, İrem

Yüksek Lisans Tezi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Fatma ALBAYRAK

Ocak 2024

Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde dil bilgisi yapılarının öğrenimi ve kullanımı aşamasında sorunlar yaşandığı görülmektedir. Buradan yola çıkarak bu araştırmada hem dil öğrencilerinin hem de öğretmenlerin yararlanması ve dil bilgisi yapılarının öğretiminin kolaylaştırılması amacıyla göreve dayalı tasarlanan ders malzemelerinin geliştirilmesi konu edinilmiştir. Nitel araştırma türünde desenlenen bu çalışmada göreve dayalı öğrenme modeline göre A1'den C1 düzeyine kadar tasarlanan ders malzemesi ve etkinlikler, fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin tespit edilmesi (veri havuzu oluşturma) ve bu veri havuzu içerisinden geçiş sıklığı yüksek olanların etkinlikler içerisine yerleştirilmesi olmak üzere iki aşamada sunulmuştur. Çalışmada öncelikle ikinci / yabancı dil olarak Türkçe öğretimi süreçlerinde sıklıkla tercih edilen ders öğretim setlerindeki metinlerde yer verilen fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin birlikte kullanım sıklığı SCP 4.0.10 programı ile belirlenmiştir. Ardından bahse konu fiiller ve tamlayıcı biçimbirimler arasından kullanım sıklığı ve yaygınlığına göre temsil gücü yüksek olanlar sınıf içi veya uzaktan öğretim ortamlarına uyarlanabilecek ve aynı zamanda temel dil becerilerinin gelişimini destekleyecek çeşitli öğretim tekniklerinin kullanıldığı etkinliklere dönüştürülmüştür. Hazırlanan taslak etkinlik modelleri Türkçe eğitimi ve eğitim bilimleri alanlarından uzman görüşleri alınarak düzenlenmiştir. Son olarak tasarlanan etkinlikler çeşitli yükseköğretim kurumlarında A1'den C1'e kadar farklı düzeylerde Türkçe öğrenen yabancı öğrenci gruplarına uygulanmıştır. Ardından yarı yapılandırılmış görüşme formu ile etkinliklere dair etkinliğin yararlı olup olmadığına dair öğrenci görüşleri alınarak göreve dayalı ders malzemelerine son şekli verilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda Türkçenin ikinci / yabancı dil öğretimi konusunda göreve dayalı ders malzemelerinin dil bilgisi öğretimi üzerinde katkı sağlayacağı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Dil Bilgisi Öğretimi Göreve Dayalı Ders Malzemesi, Fiil Tamlayıcıları (istem), Biçimbirimler

ABSTRACT

Developing Task-Based Course Materials for Teaching Verb Complements in Teaching Turkish as a Second / Foreign Language

ÇEKİÇ, İrem

Master's Thesis

Department of Turkish and Social Sciences Education

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Fatma ALBAYRAK

January 2024

It is seen that there are problems in learning and using grammatical structures in teaching Turkish as a second/foreign language. Based on this, the study focuses on the development of task-based course materials designed for the benefit of both language learners and instructors and to facilitate the teaching of grammar structures. In this qualitative research study, the course material and activities designed from A1 to C1 level according to the task-based learning model were presented in two stages: determining the verbs and complementary morphemes (creating a data pool) and placing the ones with high frequency of occurrence from this data pool into the activities. In the study, firstly, the frequency of co-use of verbs and complementary morphemes in the texts in the course teaching sets, which are frequently preferred in the processes of teaching Turkish as a second/foreign language, was determined with the SCP 4.0.10 programme. Then, the verbs and phrasal morphemes that exhibit high representation power based on their frequency and prevalence of use were converted into activities that can be tailored for in-person or remote learning settings. These activities also make use of a variety of teaching strategies to assist in the development of foundational language skills. The draft activity models were edited by taking expert opinions from the fields of Turkish education and educational sciences. Finally, the designed activities were applied to groups of foreign learners learning Turkish at different levels from A1 to C1 in various higher education institutions. Then, the task-based course materials were finalized by taking learner opinions on the activities with a semi-structured interview form. As a result of the evaluations, it was seen that task-based course materials will contribute to grammar teaching in second/foreign language teaching of Turkish.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Grammar Teaching Task-Based Course Materials, Verb Complements (prompts), Morphemes

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Problemi.....	2
1.2. Araştırmanın Önemi	3
1.3. Sınırlılıklar.....	6
1.4. Tanımlar.....	6
1.5. Simgeler ve Kısaltmalar.....	7
BÖLÜM II: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	8
2.1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi:	8
2.1.1. İkinci /Yabancı Dil Öğretimine Genel Bakış ve Temel Kavramlar.....	8
2.1.1.1.Dil, Ana Dili, İkinci Dil, Yabancı Dil.....	10
2.1.1.2.İkinci / Yabancı Dil Öğretiminde Yaklaşımlar.....	11
2.1.2. İkinci /Yabancı Dil Öğretiminde Dil Bilgisi.....	18
2.1.2.1. İşlevsel Dil Bilgisi Öğretimi.....	18
2.1.2.2 Temel Dil Becerileri ve Dil Bilgisi Öğretimi.....	19
2.1.2.3. Görev Temelli Dil Bilgisi Öğretimi.....	20
2.1.3. Türkçenin İkinci / Yabancı Dil Olarak Öğretimi.....	22
2.1.3.2. Dil Bilgisi Öğretimine Yönelik Uygulamalar.....	23
2.1.3.3. Dil Bilgisi Konu Alanı.....	23
2.1.4. Türkçenin İkinci / Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Fiil-Tamlayıcı (Valenz-İstem)	25
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	28
3.1. Araştırma Modeli.....	28
3.2. Araştırmanın Veri Kaynakları, Veri Toplama Araçları ve Çalışma Grubu.....	28

3.2.1. Veri Kaynakları.....	28
3.2.2. Çalışma Grubu	32
3.3. Veri Toplama Araçları.....	
3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	
3.5. Araştırma Etiği	34
BÖLÜM IV: BULGULAR.....	35
4.1. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular.....	35
4.2. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular.....	36
4.3. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular.....	38
4.4. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular.....	39
4.5. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin C1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular.....	41
5. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için düzeylere göre geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri	43
5.1. A1 düzeyi 1. Görev	43
5.2. A1 düzeyi 2. Görev	44
5.3. A1 düzeyi 3. Görev	45
5.3. A1 düzeyi 4. Görev	45
5.5. A2 düzeyi 1. Görev	46
5.6. A2 düzeyi 2. Görev	48
5.7. A2 düzeyi 3. Görev	50
5.8. A2 düzeyi 4. Görev	52
5.9. B1 düzeyi 1. Görev	53
5.10. B1 düzeyi 2. Görev	54

5.11. B1 düzeyi 3. Görev	55
5.12. B1 düzeyi 4. Görev	56
5.13. B2 düzeyi 1. Görev	58
5.14. B2 düzeyi 2. Görev	60
5.15. C1 düzeyi 1. Görev	61
5.16. C1 düzeyi 2. Görev	62
6. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	67
6.1. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	67
6.2. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	69
6.3. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	72
6.4. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	75
6.5. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen C1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşlerine ilişkin bulgular.....	78
BÖLÜM V: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	82
KAYNAKÇA.....	85
EKLER VI.....	91
EK -1 Etik Kurul Onay Formu.....	91
EK -2 Etik Kurul Onay Formu	92
EK -3 Araştırma Uzman Görüşme Formu.....	93
EK -4 Araştırma Uygulama Önerisi Görüşme Formu.....	94
EK -5 Araştırma Öğrenici Görüşme Formu.....	95

EK-6 Yeni İstanbul Seti A1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	96
EK-7 Yeni İstanbul Seti A2 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	103
EK-8 Yeni İstanbul Seti B1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	110
EK-9 Yeni İstanbul Seti B2 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	122
EK-10 Yeni İstanbul Seti C1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi	136
EK-11 Yedi İklim Seti A1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi	148
EK-12 Yedi İklim Seti A2 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	151
EK-13 Yedi İklim Seti B1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	157
EK-14 Yedi İklim Seti B2 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	165
EK-15 Yedi İklim Seti C1 Düzeyi Kitaplarda Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler Listesi.....	170
ÖZ GEÇMİŞ	179

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğrenci Bilgileri.....	32
Tablo 2. Yeni İstanbul Seti A1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	35
Tablo 3. Yedi İklim Seti A1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	36
Tablo 4. Yeni İstanbul Seti A2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	36
Tablo 5. Yedi İklim Seti A2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	37
Tablo 6. Yeni İstanbul Seti B1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	38
Tablo 7. Yedi İklim Seti B1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	38
Tablo 8. Yeni İstanbul Seti B2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	39
Tablo 9. Yedi İklim Seti B2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	40
Tablo 10. Yeni İstanbul Seti C1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	41
Tablo 11. Yedi İklim Seti C1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler	42

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri-A1 Düzeyi	67
Grafik 2. Gerçekleştirilen Görevlerin Ders Motivasyonu ve Eğlenceye Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -A1 Düzeyi	68
Grafik 3. Türkçede Fiiller ve Tamlayıcı Eklerin Kullanımının Zorluk-Kolaylık Derecesine Yönelik Öğrenici Görüşleri -A1 Düzeyi	69
Grafik 4. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -A2 Düzeyi	70
Grafik 5. Gerçekleştirilen Görevlerin Ders Motivasyonu ve Eğlenceye Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -A2 Düzeyi	71
Grafik 6. Gerçekleştirilen Görevlerin Ders Motivasyonu ve Eğlenceye Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -A2 Düzeyi	72
Grafik 7. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B1 Düzeyi	73
Grafik 8. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B1 Düzeyi	74
Grafik 9. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B1 Düzeyi	75
Grafik 10. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B2 Düzeyi	76
Grafik 11. Gerçekleştirilen Görevlerin Ders Motivasyonu ve Eğlenceye Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B2 Düzeyi	77
Grafik 12. Türkçede Fiiller ve Tamlayıcı Eklerin Kullanımının Zorluk-Kolaylık Derecesine Yönelik Öğrenici Görüşleri -B2 Düzeyi	78
Grafik 13. Gerçekleştirilen Görevlerin Öğrenme Durumlarına Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -C1 Düzeyi	79
Grafik 14. Gerçekleştirilen Görevlerin Ders Motivasyonu ve Eğlenceye Etkisine Yönelik Öğrenici Görüşleri -C1 Düzeyi	80
Grafik 15. Türkçede Fiiller ve Tamlayıcı Eklerin Kullanımının Zorluk-Kolaylık Derecesine Yönelik Öğrenici Görüşleri -C1 Düzeyi	81

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bir dili, ikinci veya yabancı dil olarak öğrenmek çok boyutlu bir eylemdir. İkinci / yabancı dil öğrenirken hedef dilin gerek dil bilgisi yapılarını, söz varlığını öğrenmek aynı zamanda o dilde anlama ve anlatma becerilerini geliştirmek, gerekse hedef dilin ait olduğu kültürü ve tarihi zemini keşfetmek bütünsel anlamda önemlidir. Her ne kadar ikinci / yabancı dil öğrenimi süreçlerinde dil bilgisinin öncelikli olması hâlihazırda tartışılabilir da aslında öğrenme alanlarının söz varlığı ile birlikte öğrenimi dil öğretiminin temel yapı taşlarından biridir. “Dil bilgisi; bir dilin okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma temel becerilerini destekleyen kurallar bütünüdür. Öğrenici açısından dilin yapısını oluşturan ve işleyiş kurallarını tanımlayan bilgilere sahip olmak kadar bu kuralların konuşma, yazma, dinlemeyle ilgili dil etkinliklerinde uygulanması da önemlidir” (Onan, 2005). Bu açıdan bağlam temelli dil bilgisi çalışmaları alanda ön plana çıkmaktadır.

Dil bilgisinin birtakım kurallar çerçevesinde oluşan yapı ve işlev boyutlarının dilin iletişim ortamında işlevsellik kazanabilmesi için uygun bağlamlarda kullanımı gerekir (Albayrak, 2023). Bu amaca hizmet eden dil bilgisi öğretiminde temel alınan son dönem yaklaşımlardan biri iletişimsel ve bilişsel yaklaşımdır. Görev tabanlı öğrenmede, öğrencilerin tamamlaması gereken görevler ve işler, günlük yaşamda karşılaştıkları durumlarla ilişkilendirilir (Sülüsoğlu, 2008: 60). Bu yolla, öğrencilere gerçek dil kullanımı için uygun ortamlar sağlanır. Derslerde öğretici, iletişim ortamını düzenlerken öğrenciler temelde dilin kullanımıyla iletişimi yönlendiren kişiler olarak aktif rol oynamaktadırlar.

Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde dil kullanımını esas alan öğretim çalışmaları, öğretilmesi gereken tüm dil yapılarında olduğu gibi biçim, anlam ve kullanım ekseninde işlevsel dil bilgisi öğretimini zemin alır. Bundan hareketle ele alınması gereken önemli konulardan biri fiillerin tamlayıcı biçimbirimlerle kullanım esaslarıdır.

Bu çalışmada hem öğretmenlere hem de öğrencilere dili işlevsel kullanabilme adına kolaylık sağlamak amaçlanmıştır. İkinci dil öğretiminin planlı ve sistematik olarak yürütülmesi gerekir; bu sistematik öğretimde özellikle öğrenilmesi zor olan yapıların öğretimi sırasında katkı sağlayacağı düşünülen en temel husus materyallerdir. Yabancı dil öğretmenlerinin yetkinlikleri üzerine yapılan araştırmalar (Mete ve Gürsoy, 2013; Güler, 2012; Candaş-Karababa, 2009) materyal eksikliği nedeniyle yaşanan sorunları vurgulamıştır. Bu çalışmalardan çıkan sonuçlar, Türkçeyi ikinci / yabancı dil olarak

öğretirken kullanılan materyallerin eksikliğinden kaynaklı zorlukları ortaya koymaktadır. Ders malzemelerinin hazırlanması ve kullanılması uzmanlık gerektiren bir alandır. Bu sebeple, Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak materyallerin, öğrencilerin gelişim düzeyleri ve Türkçe dil yeterlikleri göz önünde bulundurularak bilimsel tekniklerle hazırlanması önemlidir (Yıldız ve Tunçel, 2012: 139; Duman, 2013: 5).

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE PROBLEMİ

Bu araştırmada Türkçenin ikinci/ yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin birlikte kullanıldığı yapıların öğretime yönelik göreve dayalı ders malzemelerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle “Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için göreve dayalı ders malzemeleri geliştirme süreçleri nasıldır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmanın alt problemleri ise aşağıdaki gibidir:

1. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin düzeylere göre dağılımı nasıldır?
 - 1.1. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar nelerdir?
 - 1.2. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar nelerdir?
 - 1.3. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar nelerdir?
 - 1.4. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar nelerdir?
 - 1.5. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin C1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar nelerdir?
2. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için düzeylere göre geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri nelerdir?

3. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?
 - 3.1. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?
 - 3.2. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?
 - 3.3. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?
 - 3.4. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?
 - 3.5. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen C1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenici görüşleri nelerdir?

1.2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Dil öğretiminde dil bilgisinin, salt biçimsel bir düzenek olmaktan ziyade belirli işlevleri yerine getiren bir düzen olarak algılanması gerektiği anlayışı (Kocaman, 1983), anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilebilmesi ve sağlıklı bir iletişim kurulabilmesi için, bir dizge olan dilde kullanılan her bir birimin, bağlam ve dizimsel ilişkiler içinde değer kazanması (Üstünova , 2018) gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. “Yalnızca dil bilgisi kurallarını bilmek dilin bilindiği anlamına gelmezken dilbilgisel yapıları ya da sözcükleri bilmek de dili biliyor olmak için yeterli değildir” (Uzdu Yıldız, 2013). Dolayısıyla dil bilgisi, bireyin ana dilinin yapılarını öğrenerek etkili iletişim kurmasını sağlamak ve ikinci bir dil öğreniminde o dilin dizgesini oluşturan kuralları kavrayarak ana diliyle karşılaştırmalı olarak öğrenmesini sağlamak için araçtır (Adalı, 1983: 34-35).

Dil bilgisi öğretimini esas alan çalışmalar sıklıkla dil bilgisi yapılarının kazandırılmasına yönelik olarak farklı tekniklerin uygulandığı çalışmalar niteliğindedir. Bunlar arasında kimi çalışmalarda dil bilgisi yapılarının görev temelli yaklaşımdan hareketle öğreniciyi merkeze alarak bu yapıların kazandırılmasına yönelik ders malzemesi

geliştirildiği (Kocayanak ve Tapan, 2022; Memiş 2017; Ak Başoğlu, 2016; İnan, 2021) görülür. Bunlardan Ak Başoğlu (2022)'un çalışmasında; “Dil öğrencileri için dil bilgisi görevleri şekillendirilmiş ve öğrenciye odaklı, içerik odaklı girdiler üzerinden yapılandırılmıştır. Bu tür girdilerle, dil öğrencisinin zihinsel işlemlerini kullanarak yapı ve anlam arasında eşleştirmeler yapması, hedef dil bilgisinin yapısal, anlamsal ve kullanımsal yönlerini yorumlayarak farkındalık kazanması hedeflenmiştir. Yine aynı araştırmacının bir başka çalışmasında (Ak Başoğlu, Oryaşın ve Karagöz, 2016) ise “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde -(I/A)r biçimbiriminin alışkanlık işlevinin öğretime yönelik A2 düzeyinde göreve dayalı ders malzemeleri geliştirmiştir. Ders malzemesi olarak -(I/A)r biçimbiriminin alışkanlık işlevine yönelik elde edilen veriler doğrultusunda dil bilgisi kartları hazırlanmıştır. Ardından bilinçlendirme etkinliklerine yer verilmiş üretim bölümünde de çıktı olarak öğrenciler tarafından hazırlanan ders malzemeleri sunulmuştur.”

Dil bilgisi öğretimiyle ilgili çalışmalardan bazılarında ise metin odaklı dil bilgisi öğretimi anlayışından hareketle (Yılmaz ve Dilidüzgün, 2019) yabancılara Türkçe öğretiminde dil bilgisi öğretimi için metin odaklı öğretim gerçekleştirmek amacıyla farklı özgün metinler tasarlanmış, çeşitli etkinliklerle desteklemiştir. Bu etkinlikler dil yapılarının işlevlerinin metinler içinde sorgulandığı, analiz edildiği ve öğrenciye sezdirildiği metin odaklı bilinçlendirme etkinlikleri ve bu yapıların biçim, anlam ve kullanımlarının içselleştirildiği yaratıcı dil bilgisi etkinlikleri olarak hazırlanmıştır.

Dil bilgisi öğretiminde yapıların işlevsel kullanımını yansıtmak ve somut örneklerin oluşturulabilmesi bağlamında içerik geliştirilen çalışmalar da mevcuttur. Çetin (2017) çalışmasında “yabancı dil olarak Türkçe öğretime yönelik bir örnek içeriğe yer verilmiştir. “eylem+Abil+ir MI+kişi eki?” yapısı seçilmiş ve karşılıklı konuşma bağlamında izin alma işleviyle kullanımına yönelik taslak oluşturulmuştur.”

Tüm bunların yanı sıra Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğreniminde fiil ve tamlayıcı biçimbirimlerin birlikte kullanıldığı yapıların kullanımları öğretilmesi gereken konular arasındadır. Fiillerin durum ekli tamlayıcıları veya fiillerin istem durumları olarak da adlandırılan bu yapılar, özellikle “fiillerin sözdizimsel ve anlambilimsel çevresini yönetme ve belirleme gücü” (Doğan, 2011) olarak da tanımlanır. Ayrıca bu tanım sadece fiillerin değil bir sözdizimi içerisinde bulunan adların, onların yöneteni konumunda bulunan fiil, ad, önad ya da ilgece bağlanırken hangi durum işaretleyicisiyle işaretlendiğini ifade eden bir terimdir. Dolayısıyla tümce içerisinde yönetici konumunda olan bir ögenin

diğer ögelerle bağlanma ilişkisi içerisinde olduğu durumlarda istem (valenz/ tamlayıcı) görünümleri ortaya çıkmaktadır.

Türk dilinde önemli bir yere sahip olan fiiller ve tamlayıcılar ikinci / yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de büyük öneme sahiptir. Alandaki araştırmalar sonucu fiil tamlayıcıları konusu üzerine yapılmış yeterli araştırmanın olmaması araştırmanın önemini artırmaktadır. Özellikle fiil ve tamlayıcılar üzerine hazırladığımız görev temelli yaklaşımı kaynak alan etkinlikler öğrencilerin yapıyı daha etkili öğrenmeleri amacıyla oluşturulmuştur. Düzey ilerledikçe hedef yapının üzerine eklenen yeni yapılarla birlikte yapının öğrenimi zorlaşmaktadır. Bu sebeple her düzey için hazırladığımız etkinlikler de buna yönelik oluşturulmuştur. Hazırlanan etkinlikler öğrencinin günlük ve akademik yaşamında karşılaşacağı bağlamlar üzerine kurulmuştur. Aynı zamanda hazırlanan etkinlikler dört beceriyi temel alarak oluşturulmuştur. Dolayısıyla öğrenciler okuma, okuduğunu kavrama, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini geliştireceklerdir.

Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde benimsenen işlevsel yaklaşımda dilin işlevi/anlamı önceliklidir; ancak biçim de yadsınamaz. Bu amaçla fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin birlikte kullanıldığı yapıların öğretilmesine yönelik A1 düzeyinden C1 düzeyine kadar öğrenciler için etkinlikler tasarlanmıştır. Tasarlanan etkinlikler hedef yapının öğrenimini kolaylaştırmaya yöneliktir. Bu sayede öğrenilen yapı etkinlikler sayesinde pekiştirilecek ve yapının öğrenimi açısından öğrenci gelişecektir. Bu sebeple hazırlanan ders malzemeleri de işlevsellik bağlamında biçimi de ele alarak oluşturulmuştur. Biçimi kullanmak yapının öğretiminde ve kalıcılığı sağlamada önemli rol oynamaktadır. Biçim, bağlam eşliğinde öğretildiğinde yapının anlaşılması kolaylaşmaktadır. Dilin kullanıldığı bağlam özellikleri düşünülerek yapılar incelenecek ve farklı dil kullanım örnekleri tasarlanmıştır. Bu nedenle bu araştırmada işlevsel yaklaşımdan yararlanılarak dilin işlev ve kullanım farklılıklarının örnekleri sergilenmiştir (Özüdoğru ve Dilman, 2014: 40).

Bu kapsamda çalışmanın konusu olan Türkçenin ikinci / yabancı dil olarak öğretiminde fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların öğretilmesine yönelik etkinlikler tasarlanmış ve sınıf içi uygulamalarla pekiştirilmiştir. Çalışmanın önemini oluşturan bu kazanımlar dâhilinde hedef yapının öğretimi, etkinlikler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Alana katkı sağlayacağı ön görülerek hazırlanan etkinliklerin uygulaması gerçekleştirilmiştir.

1.3. SINIRLILIKLAR

Araştırma,

1. İstanbul Üniversitesi ve Yedi İklim Türkçe öğretim setinde yer verilen metinlerde geçen fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanıldığı yapılar ile,
2. Haliç Üniversitesi A1-A2-B1 ve B2 dil düzeyindeki Türkçe Hazırlık grubu ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi C1 dil düzeyindeki TÖMER öğrencileriyle sınırlıdır.

1.4. TANIMLAR

Çalışmanın bu bölümünde, tezde sıklıkla kullanılan kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

Ana dili: Ana dili, bireyin ilk kez dil edinme sürecinde öğrendiği, genellikle çocukluk döneminde aileden veya yakın çevreden aldığı, en iyi ve doğal olarak konuştuğu dildir. Bir kişinin doğduğu kültür veya çevrede en yaygın olarak kullanılan dil genellikle ana dili olarak kabul edilir. Ana dili, bireyin düşünme, ifade etme ve iletişim kurma becerilerini en iyi şekilde geliştirdiği, duygusal bağlarla ilişkilendirilen ve genellikle en rahat ifade aracı olan dil olarak öne çıkar.

İkinci dil: Genel anlamda iki dillilik ya da ikinci dil, bir kişinin günlük yaşamında birden fazla dil kullanabilmesidir (Grosjean, 2010: 4).

Yabancı dil: Yabancı dil, ana dilinin dışında olan dillerden her birine yabancı dil denir. Ana dilinin dışında öğrenilen uzmanlık dili, yabancı dildir.

Görev temelli öğrenim: İletişimsel dil öğretimi yaklaşımı ile yakından ilgili olan görev temelli öğretimi, öğrencilere gerçek yaşamın odağında ve dört temel dil becerisini de kullanmayı öngören bir dil öğrenme yöntemidir (Sönmez, 2021).

İşe / Göreve dayalı ders malzemesi: Dil öğrencisine erek dili doğal bağlamlarda sunmak ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için öğretici tarafından üretilen ders materyalleridir. (Larsen-Freeman, 2000: 144).

İşlevsel dil bilgisi: Belirli dilsel birimlerin ve biçimsel ilişkilerin belirli anlamların oluşmasını sağlamak için nasıl görev aldığını açıklayan dil bilgisidir.

Pedagojik dil bilgisi: Pedagojik dil bilgisi, hedef dili ikinci dil ya da yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler için oluşturulmuş bir dil bilgisi anlayışıdır (Çağ ve Bölükbaş Kaya, 2021).

Fiil tamlayıcıları (istem / valenz): Fiilin kullanışa çıkmasını sağlayan ve onun ifade ettiği anlamı tamamlayan unsur veya unsurlara fiilin tamlayıcısı adını vermekteyiz. Fiilin tamlayıcıları fiilin etki ettiği varlığı veya nesneyi, yerini veya yönünü, durumunu veya zamanını vb. özelliklerini belirtirler (Özkan, 1999)

1.5. SİMGELER VE KISALTMALAR

D-AOBM: Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni.

G: Görev.

TDK: Türk Dil Kurumu.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

2.1.1. İkinci / Yabancı Dil Öğretimine Genel Bakış ve Temel Kavramlar

Dil, insanlar tarafından kullanılan en önemli iletişim aracıdır. Bu iletişim aracının kapsamı kullanılan alana ve kullanıcıya göre çeşitlilik gösterir. İkinci dil öğrenimi, bir kişinin ana dilini öğrendikten sonra edindiği diğer dillerdir ve genellikle hedef dil olarak adlandırılır (Saville-Troike, 2012). İkinci dil edinimi, doğal iletişim bağlamlarında gerçekleşen biçimsel olmayan ikinci dil öğrenimini/edinimini, biçimsel eğitim ortamlarında gerçekleşen biçimsel ikinci dil öğrenimini/edinimini, sözü edilen bu ortam ve koşulların bir bileşimini içeren ikinci dil öğrenimini/edinimini içerir (Peçenek, 2014). Örneğin, yapısal olmayan öğrenim, bir Japon çocuğunun ABD'ye taşınmasıyla ve İngilizce anadili olan çocuklarla oyun oynayarak, özel bir dil eğitimi almadan bir okula gitmesiyle meydana gelir.

Biçimsel öğrenim ise bir dili öğrenmek amacıyla bilinçli olarak gittiği kurs ya da okullar sonucunda gerçekleşir. Biçimsel ve biçimsel olmayan dil edinimi ya da öğreniminin yanı sıra ikinci dil ve yabancı dil kavramlarının da ayrı ayrı incelendiğini görmekteyiz. İkinci dil, ana dilinden farklı olarak öğrenilen veya edinilen herhangi bir dili ifade eder. Yabancı dil, genellikle birincil dil olmayan bir dildir. Daha belirli bir durumda ise, bir ülkede resmi dil veya çoğunluk tarafından kullanılmayan bir dil olarak öne çıkar. Bu iki kavramın arasındaki farkı belirleyici kılan ise dili konuşulduğu ülkede dile sürekli maruz kalarak ve kullanarak öğrenmektir. Bu konu hakkında yazılan uluslararası makalelerde de dil öğreniminin genel anlamda iki farklı yolla olabileceği yazılmıştır. Doğal yolla öğrenme ve kasıtlı resmi ortamda öğrenme olarak ikiye ayrılmıştır. “Genellikle çocuklar tarafından nispeten zahmetsiz bir şekilde gerçekleştirilen YDÖ süreci ile yetişkinler tarafından gerçekleştirilen daha resmi ve zor YDÖ süreci arasında ayırım yapılır. Yabancı dil eğitimi, ne resmi bir dil ne de nüfusun önemli bir kısmının ana dili olan modern bir dilin öğretilmesi anlamına gelir” (Moeller & Catalano, 2015). İkinci dil öğreniminde hedef dildeki kuralları öğrenmenin öğreticilerle çok az bağlantı kurularak yapılacağı üzerinedir.

İkinci dil edinimi alanının kökleri 1950’li yılları etkileyen Karşıtsal Dilbilim çalışmalarına uzanır (Cook, 2008). Dönemin araştırmacıları, Yapısal Dilbilim’in etkisi

altında soyut yapısal düzenin öne çıktığı dil odaklı süreçlere odaklandılar. Yapısalcıların betimsel dil çalışmaları, o dönemin öncü psikoloji yaklaşımı olan Davranışçılıkla birleştirilerek dil öğrenimine dair çeşitli önermeler ortaya atıldı. Davranışçılık açısından, ana dilin öğrenimi alışkanlıklarla kazanılan bir şeydir; olumlu geribildirim ve tepkilerin tekrarlayan birleşimi sonucunda gerçekleşir. Yabancı/ikinci dil öğrenimi, ana dil alışkanlıklarını aşabilen yeni alışkanlıkların oluşma sürecidir. Yabancı/ikinci dil öğrencisinin, ana dilinde gelişen alışkanlıklarla ikinci bir dili öğrenmeye başladığı varsayılır. Öğrenme sürecinde, ana dil alışkanlıkları ikinci dilde olumsuz etki yaratır ve bu durum ikinci dilde hatalara sebebiyet verebilir. Öğrencilerin karşılaşılabileceği zorluklar ve muhtemel olumsuz aktarım hataları, Ayırt Edici (Karşıtlık) Çözümleme ile önceden belirlenebilir. Öğrencinin yapıyı yanlış öğrenmesi sonucunda oluşan etkileri değiştirmek uzun zaman almaktadır. Bu sebeple olumsuz aktarım sağlamamak adına hazırlanacak çeşitli materyaller hem öğreticileri hem de öğrencileri bilinçlendirecektir. Böylelikle olumsuz aktarımlar en aza inecektir (Ergenç, 1983: 195-206).

İkinci dil öğrenimi biçimsel ve biçimsel olmayan ayrımına göre önem teşkil ederken genel kapsamda baktığımızda birinci dil dışında farklı herhangi bir dil öğrenimi geçmişten bugüne kadar artarak devam etmektedir. Artan taleplerle birlikte küreselleşen dünya ve teknoloji sayesinde erişimin kolaylaşması dilin öğrenimini artırmıştır (Uçak, 2016). Yabancı dillerin öğrenimi sağlanırken yapılan alan araştırmaları, geliştirilen materyaller ve kaynaklar sayesinde oluşabilecek olumsuz aktarımların önüne geçecektir.

Dil, bireyden bağımsız olarak toplumun da bir parçasıdır ve evrensel bir araç olarak da görülmelidir. Bilim ve teknolojinin geliştiği bu çağda, çağdaşlaşma evrensel bilgi ve değerlere erişme amacını taşır. Bu da zengin bilimsel ve kültürel birikimden yararlanmakla, uluslararası kabul gören yabancı dilleri etkili bir şekilde kullanmakla mümkündür. Yabancı diller, sadece iletişimi sağlamakla kalmaz, aynı zamanda çeşitli ilişkileri ve paylaşımı mümkün kılar. Uygarlık değerlerinin etkili bir şekilde özümsemesi ise sağlam bir yabancı dil ve kültür bilinciyle iletişimde yatar.

2.1.1.1. Dil, Ana Dili, İkinci Dil, Yabancı Dil

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan en temel ögedir. Aynı zamanda ulus ve millet kavramlarının da ortaya çıkmasını sağlayan temel kurucu ögedir. Dil bir milleti ayakta tutan ve milletin devamını sağlayan en değerli unsurdur. Ana dili terimi, “ana” kelimesinin buradaki karşılığı olarak “temel, asıl, esas, kaynak” kelimeleri değil, “anne” kelimesidir. Bu nedenle, “ana dili” terimi Batı dillerinde de “ana, anne” gibi kelimelerle (Almanca “Mutter”, İngilizce “mother”, Fransızca “maternelle”) kullanılır. Korkmaz’ın (1992: 8) Gramer Terimleri Sözlüğünde “İnsanın doğup büyüdüğü aile ve soyca bağlı bulunduğu toplum çevresinden öğrendiği, bilinçaltına inen ve kişilerle toplum arasındaki ilişkilerde en güçlü bağı oluşturan dil” olarak tanımlanmıştır. Topaloğlu’nun (1989: 24) Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğünde ise, “Kişinin önce annesinden ve diğer aile fertlerinden, sonra içinde bulunduğu sosyal çevreden edindiği, kendisiyle toplum arasındaki iletişimi sağlayan dil” olarak belirtilmiştir. “Ana dili” tanımında, bireyin en iyi kullandığı, en hâkim olduğu ve kendisini en iyi ifade ettiği dilin ana dil olduğu ifade edilmektedir.

Ggenel anlamda iki dillilik ya da ikinci dil, bir kişinin günlük yaşamında birden fazla dil kullanabilmesidir. Son zamanlarda iki dillilik konusunda araştırma yapan birçok araştırmacı daha geniş kapsamlı bir tanımlı benimsemektedir. Buna göre, iki dile sahip olan bireyler her iki dilin dil becerilerini birlikte kullanabilen kişilerdir (Grosjean, 2010: 4). Bu tanım iki veya çok dilli insanların dil öğrenme yeteneklerinin zamana, mekâna, iletişim kurulan kişiye, çalışma ve yaşam koşullarına göre değişen dinamik yapısını vurgulamaktadır.

Günümüz toplumlarının demografik yapısı üzerinde geçmişten gelen tarihî ve kültürel bağların yanı sıra uluslararası hareketlilik yönelimleri etkili olmaktadır. Bu bağlamda hemen her bölgede çok dilli ve çok kültürlü topluluklara ve devletlere rastlamak mümkündür. Birden çok dilde anlatma veya anlama becerilerine sahip olma ile çeşitli tanımları yapılan iki dillilik kavramı aynı zamanda çok dillilik ve çok kültürlülük ile de düşünülmektedir.

İki dilli ya da çok dilli bireyler aynı zamanda çok kültürlüdür. Ancak iki dillilik, devlet ve topluluklar açısından toplumsal düzeyde yahut bireysel düzeyde meydana gelen bir fenomen olarak tartışılırken (Baker, 2006; Beardsmore, 1986) bunu tanımlamak için dil başarısı, dil yeterliliği, dil performansı ve dil becerileri gibi bir dizi değişkene dikkat çekilir

(Baker, 2006). Daha geniş toplumsal bağlam için de Fishman'ın (1965) “Kim, kiminle ve ne zaman konuşuyor?” sorusundan yararlanılır.

Yabancı dil, ana dilinin dışında olan dillerden her birine denir. Aynı zamanda ana dilinin dışında öğrenilen uzmanlık dili, yabancı dildir. Dilbilimdeki araştırmalar, yabancı ya da ikinci dil kavramının ne zaman tam olarak ortaya çıktığını henüz belirleyememiştir. Bir dilin toplumda kabul görmesi veya zamanla yok olması, kültürel, coğrafi ve siyasi pek çok faktöre bağlıdır. Ancak tarihte, farklı dillerin ortaya çıkışıyla birlikte, birbiriyle etkileşimde bulunan toplulukların, kültürel, coğrafi veya siyasi sebeplerle birbirlerinin dillerini öğrendikleri düşünülebilir. Eğer yazının bu noktada ortaya çıktığı kabul edilirse veya henüz yazıya aktarılmamış dillerin var olduğu gerçeği göz önüne alınırsa, yabancı dil öğrenimi veya öğretiminin başlangıçta sadece sözlü olarak gerçekleştiği söylenebilir. Ancak daha sonra, doğal ve düzensiz öğrenmenin eğitim ve öğretimle birlikte geliştiği ve kaynaklar açısından zenginleştiği sonucuna varılabilir, böylece yazılı ve disiplinli bir forma dönüştüğü düşünülebilir (Yolcu, 2002).

2.1.1.2.İkinci / Yabancı Dil Öğretiminde Yaklaşımlar

Dil öğretimindeki yaklaşımların evrimine baktığımızda, 1900'lerden bugüne önemli değişimler yaşandığı görülür. Önceleri dil öğretimi dil bilgisine, kelimelere ve kültüre göre yapılırken daha sonra eğitimdeki odak noktalar dil bilgisi kuralları, atasözleri, edebiyat, tarih ve coğrafya olur. Geçmiş dönemlerde, dil bilgisi kurallarını bilmenin iyi bir dil kullanımına yol açacağı fikri oldukça yaygındır ve dil öğretimi büyük ölçüde bu kurallara dayanmaktadır. Daha sonra davranışçı yaklaşım devreye girer. Dil, eylemsel davranış olarak ele alınmaya başlar ve diğer davranışlar gibi tekrarlar, taklit, ezberleme ve şartlandırma yoluyla öğretilir. Ancak bu yaklaşım ve uygulamalar 1950'lerde değişmeye başlar. Dil öğretiminde amaç, iletişim kurma becerisini geliştirmek olur ve günlük hayatta dil kullanımı daha önemli hale gelir. Böylece, dil kurallarını öğretmek ve davranışı değiştirmek yerine etkili iletişim üzerine yoğunlaşılır. Günümüzde ise “Dil, sosyal etkileşim aracıdır.” anlayışı öne çıkmış durumdadır. Bu görüşe göre bireyler, toplumda çeşitli rolleri üstlenen “sosyal aktörler”dir. Bu aktörler, rollerini yerine getirirken dil kullanılır. Dolayısıyla dil öğretiminde, dil becerilerinin yanı sıra zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerin geliştirilmesine odaklanılır ve çeşitli etkinlikler, görevler ve projelerle dil öğretimi yapılır. Kısacası, dil öğretimi artık dil bilgisi kuralları, kelimeler, kültür gibi unsurlardan ziyade etkinlikler, görevler ve projelerle yapılmaktadır. Araştırmacılar, son yıllarda dil öğretimine düzenlilik getirmek adına çeşitli çalışmalar yürütmektedirler.

Lecomte, 1993'te dil öğretim yaklaşımlarını davranışçı, iletişimsel, bilişsel, yapılandırıcı ve keşfederek öğrenme olmak üzere beş başlık altında toplar. Develay ise idealist, deneysel ve yapılandırıcı olmak üzere üç gruba ayırır. Germain, dil yaklaşımlarını bütünlük, dilbilimsel ve psikolojik olarak gruplandırır. Ancak, bu sınıflamaların farklılıkları alanda çeşitli sorunlara yol açar. Bu sorunları gidermek için Bailly, 1998'de dil öğretim yaklaşımlarını temel fikir ve uygulamalarına göre “davranışçı, bilişsel ve yapılandırıcı” olmak üzere üç ana kategoriye ayırır. Önceki dil öğretim yaklaşımları, “davranışçı” başlığı altında sınıflandırılır. “Bilişsel” dil öğretim yaklaşımı ise Chomsky ve Krashen'in görüşlerini içerir. Son olarak, “yapılandırıcı” dil öğretim yaklaşımı olarak Piaget, Vygotsky ve Bruner'in çalışmalarına yer verir (Bailly, 1997; 1998; Rézeau, 2001; Güneş, 2007).

Geleneksel Yaklaşım ve Yöntemler

Geleneksel dil bilgisi öğretim yaklaşımları, dil öğretiminde en eski yöntemlerdir. Puren, bunları dil bilgisi, kelime ve kültür yaklaşımları olarak sınıflandırır ve her birinin kullanıldığı yöntemleri açıklar (Puren, 2004). Bunlar, dil bilgisi-çeviri, doğrudan öğretim gibi yöntemlerdir. Bu yöntemler arasında, dil bilgisi yaklaşımı en yaygın olanıdır. Burada dil öğretimindeki odak noktası, dil bilgisi kurallarına yöneliktir. Dil bilgisinin temel konuları adım adım öğretilir. Dilin temel yapıları, kavramları ve cümle yapıları vurgulanırken, okuma ve anlama becerilerine ağırlık verilirken, dinleme ve konuşmaya daha az önem verilir. Kelime Yaklaşımı ise dil bilgisi-çeviri yöntemine karşı bir tepki olarak 1890'larda doğmuştur. Bu yaklaşımda kelime öğretimine odaklanılır. Kültür Yaklaşımı ise dil ile kültür arasında bağlantı kurar ve kültür, dil öğretiminde bir araç olarak görülür. Önceki yöntemlerden farklı olarak, dil bilgisi ve kelime öğretimi yerine metinler öne çıkarılır. Metinler, edebiyat, tarih ve coğrafya gibi kültür konularını kapsar. Dil bilgisi yaklaşımına ilave olarak geliştirilen Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi, öğrencilere dil bilgisi kurallarını ve çeviri aracılığıyla okuma, yabancı dildeki metinleri tercüme etme yeteneğini, bunun ardından dinleme ve konuşmayı öğretmeyi amaçlar. Yöntem, tek tip olması nedeniyle eleştirilmiş ve doğrudan öğretim yöntemine yerini bırakmıştır. Geleneksel yöntemlerden biri olan Doğal Yöntem, dilin günlük kullanılan dil üzerinden öğretildiği, çocuğun ana dilini doğal süreçte öğrendiği bir yöntemdir. Doğrudan Öğretim Yöntemi, dil bilgisi-çeviri yöntemi ile doğal yöntemi birleştirip biraz daha geliştirilmiş bir versiyonudur. Bu yöntemde aktif ve sözlü teknikler bir araya getirilmiştir. Geleneksel Yaklaşım ve Son olarak Aktif Yöntem, kültür yaklaşımını temel alır ve birlikte uygulanır. Dil bilgisi-çeviri metodu ile doğrudan öğretim yaklaşımlarının bir sentezi olarak bu metodoloji

geliştirilmiştir. Aynı zamanda, ilerleyen yıllarda kullanılan görsel-işitsel yöntemin temellerini de oluşturmuştur.

Davranışçı yaklaşımda öğrencilerin davranışlarını değiştirme ve istenilen davranışları öğretme hedeflenir. Öğretilecek bilgi ve davranışlar önceden belirlenir ve uyarıcı-tepki döngüsünde farklı tekrarlar ve koşullandırmalarla öğretilir. Olumlu davranışlar pekiştirilerek alışkanlıklar oluşturulur. Bu tür uygulamalar dil öğretiminde de kullanılır. İşitsel-sözel yöntem, davranışçı yaklaşım ve yapısal dilbilimin birleşmesiyle gelişir. Bu yöntem, davranışçı dil öğretim yaklaşımının en net örneği kabul edilir. Dilin insan davranışı olduğu görüşüne göre, bu davranışlar uyarıcı-tepki ve pekiştirmeyle şekillendirilir. Doğru cevaplar, uyaranlara tepki olarak değerlendirilir ve dil laboratuvarlarında sık tekrarlarla bu tepkiler pekiştirilir. Bu tekrarlar, öğrencilerin dil yapılarını hatırlamalarını ve otomatik tepki vermelerini kolaylaştırır (Rodríguez Seara, 2004). Görsel-İşitsel Yöntem ise seslerin ve görüntülerin birlikte kullanımına dayanır. Ses kayıtları ve sabit görsellerle desteklenir. Bunun dışında mimikler, jestler, duygusal beden dili gibi unsurlardan faydalanılır. Bu çalışmalarla Görsel-İşitsel Yöntem, 1960-1970’lerde Fransa’da yaygınlaşmıştır (Rodríguez Seara, 2004).

Modern / Bilişsel Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri

Davranışçı yaklaşıma göre insan zihni, doğuştan boş bir tahta gibidir. Bu tahtaya bilgiler, uyarıcılar ve pekiştirme yoluyla işlenir, dil çeşitli tekrarlarla öğrenilir. Diğer taraftan bilişsel yaklaşımda, zihin bir bilgisayar gibi algılanır ve öğrenme süreci bilgisayarın veri işleme yöntemi gibi açıklanır. Bu görüşe göre, beynimizde görsel, işitsel, sözel, sembolik, anlamsal, hızlı, yavaş gibi farklı bellekler bulunur. Dış dünyadan gelen bilgiler bu belleklere duyu organları aracılığıyla ulaşır ve adım adım işlenir. Bilgi işleme sürecinde, tüm bellekler uyum içinde çalışır ve öğrenilen bilgiler yavaş bellekte depolanır. Kısacası, öğrenme ve bilgi işleme süreci bir bilgisayarın işleyişi gibi anlatılır. Dil öğretiminde de benzer bir anlayış mevcuttur. Bilişsel dil yaklaşımına göre, beynimiz dil edinmek için özel olarak programlanmış bir bilgisayar gibidir. Bu nedenle, “Dil öğrenilmez, edinilir” fikri ön plandadır. Bu yaklaşımın önemli temsilcilerinden biri Noam Chomsky’dir ve Krashen de bu görüşü destekler. Chomsky, çocukların dil edinme sürecinin zihinsel gelişimle bağlantısız olduğunu, dil öğreniminin alışkanlık ve koşullanma yerine, zihinsel ve yaratıcı süreçlerle gerçekleştiğini belirtir. Buna karşın, yapılandırıcı yaklaşımın temsilcisi Piaget, dil öğreniminin zihinsel gelişimle bağlantılı olduğunu ve bu sebeple Chomsky’nin görüşlerine karşı çıkar (Mason, 2001).

a. İletişimsel Yaklaşım

Dil bilgisi, kelime ve kültür yaklaşımlarına iletişimsel boyutun eklenmesiyle oluşturulmuştur (Puren, 2004). Dilin kuralları yerine dilin kullanımı esas alınmıştır. Bu bakış açısına göre herhangi bir dilin öğrenimini gerçekleştirmek, davranışçılardan öne sürdüğü gibi tepki vermek ve alışkanlık kazanmak değil, bilişsel yaklaşımın psikologlarına göre dış uyarıcılara pasif bir şekilde yanıt verme değil, aksine bireyin zihninde aktif olarak gerçekleşen bir süreçtir. Dil öğrenme, davranış değiştirmekten ziyade zihinsel işlemler ve yaratıcılık gerektirir. Bu süreçler, öğrenilen çeşitli bilgilerin bireyin zihninde sürekli işlenmesine yol açar. Öğretmen bu süreçte rehberlik yapar ve çeşitli materyaller öğretim sürecinde kullanılır (Rodríguez Seara, 2004).

İletişimsel dil yaklaşımının en temel özelliklerinden biri, dilin işlevsel ve yapısal özelliklerine odaklanmasıdır. İletişimsel yaklaşımda, dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dört beceri alanına vurgu yapılır. Bu alanlar, öğrencinin dil gereksinimlerine yönelik belirlenir (Puren, 2004). Öğrenciler anlama ve kavrama sürecine yönlendirilirler. Farklı işitsel ve görsel araçlardan faydalanılır. Öğrenciler aktif öğrenici konumundadır. Öğretim sürecinde hataların kaçınılmaz olduğu kabul edilir. Bailly'ye göre, bu yaklaşım bazı açılardan davranışçı yaklaşımı anımsatır (Bailly, 1998; Rézeau, 2001).

b. Kavramsal-İşlevsel Yaklaşımlar

Bu yaklaşımda, 1980-1990'ların odağında “ne öğretilmeli ve nasıl öğretilmeli?” soruları öne çıkmıştır. Bu yaklaşımın önde gelen temsilcilerinden biri olan D. A. Wilkins, dil öğretimini sadece dil bilgisi ve kelime bilgisiyle açıklamak yerine, iletişimin temel taşı olan anlamın üzerinde durmuştur. Dil öğretiminde içerik seçiminin kritik olduğunu, öğretilecek kelimelerin, dil unsurlarının sunumu, öğretim ilkeleri, modeli vb. konuların vurgulanması gerektiğini dile getirmiştir. Ayrıca, dilin öğretilmesinde öğrenciyi odak noktası haline getiren bir programın benimsenmesi gerektiğini ifade etmiştir (Springer, 1996).

Yapılandırıcı Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri

Günümüzde dil öğretiminde kullanılan bu metot, Piaget, Vygotsky, Bruner gibi uzmanların araştırmalarıyla geliştirilmiştir. Önceki yaklaşımlardan farklı olarak, bu yöntem bireyin öğrenme ve zihinsel yeteneklerinin geliştirilmesine odaklanır. Bu metodoloji, bireylerin düşünme yetilerini, araştırma yapma kabiliyetlerini ve bilgiyi etkili bir şekilde kullanma becerilerini geliştirmeyi hedefler. Piaget'in anlayışına göre, öğrenme, bireyin

çevresiyle olan etkileşimiyle doğar. Birey, çevresindekilerle olan bu etkileşim sonucunda yeni bilgiler edinir ve zihinsel gelişimini destekler (Güneş, 2011). Bu metodun diğer temsilcileri Bruner ve Vygotsky, dil öğreniminde sosyal ilişkilerin önemini vurgular. Onlara göre, dil öğrenme yalnızca zihinsel gelişimle değil aynı zamanda sosyal ilişkilerle de bağlantılıdır. Dilin içten dışa doğru akışının yanı sıra dışarıdan içeriye doğru bir akışın da var olduğunu kabul etmektedirler (Rézeau, 2001). Vygotsky'e göre çocuklar, çevrelerindeki bireyler vasıtasıyla öğrenmeye başlar. Yetişkinlerle iş birliği yapmak, çeşitli aktivitelerde bulunmak öğrenimi kolaylaştırır ve dil ile zihinsel becerilerin gelişimine katkıda bulunur. Bu yüzden, işbirlikçi öğrenmeye öncelik verilmelidir.

Bruner, zihinsel gelişimde dilin kilit bir unsuru olduğunu düşünür. İnsanlar, çevreleriyle iletişim kurmak için dil kullanırlar. Çevrelerini ve dünyayı dil aracılığıyla keşfeder, sorunlarına dil ile çözüm ararlar. Zihinsel gelişimin bir yönü olarak kabul edilen dilin doğası ve işlevleri, bilgilerin zihinsel süreçlerdeki kodlanması, depolanması, değerlendirilmesi ve işlenmesinde ardışık ve dönüşümlü bir rol oynar. Bu süreç dil yoluyla gerçekleşir. Çocuğun dünyayı anlamlandırması ve öğrenmesi için dil becerilerini geliştirmesi gerektiği önemli bir aşamadır (Güneş, 2011).

Yapılandırıcı yaklaşım, dil öğretiminde yeni perspektifler ortaya koymuştur. Bunlar arasında beceri odaklı yaklaşım, etkinlik temelli yöntemler, tematik eğitim ve öğretim stratejileri gibi yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu metodolojiler çeşitli ülke programlarında ve Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde (D-AOBM) yer almaktadır. Beacco'nun belirttiğine göre D-AOBM'de beceri odaklı yaklaşım, öğretim stratejileri, iletişimsel odaklı yaklaşım ve etkinlik tabanlı metotlar benimsenmiştir (Beacco, 2007). Bu yaklaşımlardan bazıları şu şekilde özetlenebilir:

a. Beceri Yaklaşımı

Bu yaklaşım, “beceri”nin ana odak noktası olduğundan dolayı bu terimin evrimi doğrudan yaklaşımı etkilemiştir. Önceleri, “beceri” dediğimizde genellikle gözle görülebilen ve ustalık gerektiren pratikler anlaşıldı. Beceri odaklı yaklaşımla öğrencilerin bu pratikleri geliştirmesi hedefleniyordu. Günümüzde ise becerilerin tanımı, yapılandırmacı yaklaşımla birlikte dönüşmüş ve artık öğrencilerin bilişsel, duygusal ve sosyal yeteneklerinin gelişimine odaklanmıştır (Boutin, 2004).

Yapılandırıcı yaklaşıma göre dil becerileri aşamalı olarak gelişir. Dil becerileri, basit temel bir cümleyi okuma ve yazma becerisi ile başlayıp, ileri düzeyde dinleme,

konuşma, okuma ve yazmaya kadar uzanır. Bu geniş yelpazeyi tanımlamak için çeşitli düzeyler belirlenmiştir. Bunlar, “dil beceri düzeyleri” olarak adlandırılır. Her düzeyin becerileri farklılık gösterir. Bu düzeyleri düz bir ölçekte konumlandırırdığımızda, temel dil becerileri, akıcı dil becerileri ve ileri düzey dil becerileri şeklinde sıralanır.

b. Etkinlik Yaklaşımı

Piaget, Vygotsky, Bruner gibi uzmanların perspektifinden yola çıkılarak geliştirilen bu metot, bugün pek çok ülkede kullanılmaktadır. Son yıllarda D-AOBM’de benimsenen ve ele alınan yeni bir yöntemdir. Bu metotta dil öğretimi, eskiden olduğu gibi dil bilgisi, kelime, kültür gibi unsurlar yerine etkinliklerle gerçekleştirilir. Yapılandırıcı yaklaşım ve sosyal yapılandırma fikrine dayalı olan bu yöntemde yetişkin ve çocukların iş birliği içinde çeşitli etkinlikler yapmaları öğrenme sürecini kolay hale getirir ve dil ile zihinsel becerilerin gelişimine katkıda bulunur.

Dil, iletişimsel yaklaşıma göre bir iletişim aracı olarak kabul edilir. Ancak etkinlik yaklaşımına göre dil, sosyal etkileşim aracıdır. Etkinlik yaklaşımı dili yalnızca konuşma ve iletişim aracı olarak görmez. Ona göre, insanlar sosyal rollerini yerine getirirken dil kullanırlar ve bu bağlamda etkinlikler çeşitli amaçlara yönelik özel yeteneklerin kullanımını içerir. Bu durum, dilin sadece iletişimde değil, aynı zamanda problem çözme, hedef belirleme ve planlama gibi amaçlı eylemlerde de kullanılabileceği fikrini destekler. Bu tanım, serbest zaman etkinliği olarak okuma yaptıрма, kesintisiz monolog, karşılıklı konuşma, bilgi alışverişi yapma gibi geniş bir alanı da kapsamaktadır (Avrupa Konseyi, 2020).

Dil öğretimi, öğrencilerin dil yeteneklerini geliştirmeye yönelik yapılan çeşitli faaliyetleri içerir. Bunlar dilin anlaşılması, kavranması, kullanılması ve etkileşimde bulunulması gibi dil öğrenme süreçlerinde önemli bir role sahiptir. Dilin kavranması ve anlaşılması, dinleme, sesli ve sessiz okuma, sosyal medya takibi gibi faaliyetleri içerir. Bunlar, ders kitaplarının içeriğini anlama, farklı kaynaklara başvurarak öğrenme gibi durumlarda önemlidir. Dilin kullanılması ise sözlü ve yazılı sunumlar, analiz ve rapor hazırlama gibi akademik ve mesleki açıdan önemli bir işlev görmektedir (Avrupa Konseyi, 2020).

Bu etkinlikler ve görevlerin uygulanmasıyla dil ve iletişim becerileri geliştirilir, kültürel yönler keşfedilir. Dil öğretimi, kelime, kavram, konu ya da dil bilgisi kuralları gibi

unsurlar yerine etkinlikler ve görevlerle desteklenir. Görev, belirli bir hedefe ve çözülmesi gereken bir gerçek probleme odaklanır. Bir görevin anlamı, nedeni, hedefi ve bir soruna yanıt verme amacı vardır. Bu görevler öğrencilerin sınıf içinde etkili ve aktif olmasını, öğrenmenin gözlemlenebilir olmasını ve anlam kazanmasını sağlar. Özetle görev ve etkinlikler öğrencilerin kişisel sorumluluklarını geliştirmektedir. Etkinlik yaklaşımı, D-AOBM’de (Avrupa Konseyi, 2020) Avrupa’nın birleşmesine katkıda bulunan yeni bir sosyal hedef olarak kabul edilmiştir. Bu yaklaşım, öğrencileri kendi ülkelerinde veya yabancı bir yerde bir arada çalışmaya ve yaşamaya hazırlamayı, dil ve kültürdeki ufak farklılıkları vurgulayarak birlik ve beraberliğe yönlendirmeyi amaçlar. Bu sebeple, etkinlik yaklaşımında sosyal hedeflerin gerçekleştirilmesi önceliklidir ve büyük önem taşımaktadır. Özellikle vurgulanan sosyal hedef, öğrencileri yabancı kültürler ve kaynaklarla etkileşime girmeye hazırlamaktır.

Etkinlik yaklaşımı, bireyin sahip olduğu zihinsel ve duygusal kaynaklarla birlikte kullandığı becerileri dikkate alan bir sosyal aktör olarak kabul edilir. Bu yaklaşımda dil etkinlikleri beş ana kategori altında incelenir. Öğretmen, etkili bir öğretim için verilecek kategoriler arasında uygun bağlantıları kurmalıdır: Sözlü anlama, yazılı anlama, karşılıklı iletişim ve etkileşim, hazırlıklı sunum ve yazılı ifade alanlarıdır. Bu etkinliklere bazen çeviri, özetleme, yazar analizi gibi ek çalışmalar da dâhil edilebilir. Bu çalışmalar, öğrencilerin ihtiyaçlarına odaklanarak düzenlenmelidir. Verilen görev ve etkinliklerin öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yönelik olması beklenir. Bu durumda, şunu düşünebiliriz: “Öğrenciler görevlerini yerine getirirken farklı yeteneklerini kullanma fırsatı bulurlar. Etkinlikler, belirli bir hedefe veya gereksinime yöneliktir ve açık bir sonuca doğru ilerlemelidir.” Bu ifadeler etkinliklerin öğrencilerin farklı yeteneklerini harekete geçirme ve belirli bir amaca doğru ilerleme noktasında önemli olduğunu vurgular (Avrupa Konseyi, 2020). Öğretmenin temel görevi, öğrencilerin dil becerilerini etkin bir şekilde öğrenmelerini ve kullanmalarını teşvik etmektir. Öğrenciler, dili aktif olarak araştırmalı, amaçlarına ulaşmak için gerekli olan becerileri pratiğe dökmelidirler. Bu yaklaşım, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yöneten, dilde risk almaktan çekinmeyen, kendine güvenen ve girişimci olmalarını gerektirir. Geleneksel öğretmen merkezli yaklaşımların aksine, bu yöntemde öğrenme süreçlerinin kontrolü öğrenciye verilir. Öğretmenin bu aşamalarda öğrenci desteği oldukça önemlidir. Öğrenciyi bağımsız öğrenmeye ve başarılı olmaya teşvik etmelidir. Son dönemlerde dil öğretim kitaplarında uygulanan Etkinlik Yaklaşımı, öğrencilerin artık dil bilgisi veya kültür öğrenmeye yönlendirilmediği, aksine

ilginç görev ve etkinliklerle öğrenmeye teşvik edildiği bir yöntemdir. Öğretmen, öğrencileri yapılacak etkinliğe hazırlar ve ardından etkinliği uygular. Bu sayede öğrenciler, dil ve kültürü birlikte keşfederler. Öğrencilere farklı proje ödevleri de verilir; örneğin, sevdikleri bir karakterin posterini hazırlama, hayvanlara yönelik bir radyo programı hazırlama, bir hikâyenin sonunu tamamlama, okulun kuruluş günü etkinlikleri düzenleme, panel, forum, tartışma gibi görevler önerilebilir (Puren, 2004). Etkinliklerin hazırlanmasında öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları ve alacakları eğitim ortamının özellikleri ön planda tutulur. Aynı zamanda etkinliklerin hangi becerileri geliştireceği ve içeriği de dikkate alınır; farklı becerilerin gelişimini sağlamak için çeşitli etkinlikler kullanılır.

2.1.2.İkinci / Yabancı Dil Öğretiminde Dil Bilgisi

Türkçe Sözlükte dil bilgisi “Bir dilin ses, biçim ve cümle yapısını inceleyip kurallarını tespit eden bilim, gramer.” olarak ifade edilmektedir (Güncel Türkçe Sözlük, 2022). Dil bilgisinin dil öğretim süreçlerindeki yeri ve önemi ile ilgili olarak çeşitli görüşler olmakla birlikte farklı yaklaşımlar geliştirilmiştir.

2.1.2.1.İşlevsel Dil Bilgisi Öğretimi

İşlevsel dil bilgisinin teorik kökenleri, Prag Okulu (1920) ve Firth’in (1950) çalışmalarına dayanan İşlevsel Dilbilime kadar uzanır. Bu dilbilim türü, belirli dil yapılarının ve ilişkilerinin belirli anlamların oluşumu için nasıl katkı sağladığını açıklamaya çalışır. Dilin birimlerini ve bu birimler arasındaki bağlantıları, iletişim süreçlerindeki işlevler açısından inceler. İşlevsel dilbilimin önemli bir ilkesi, dilin sadece bir iletişim aracı olmakla kalmayıp aynı zamanda sembolik bir sistem olduğudur. Başka bir deyişle, dilin yapıları ve biçimlerinin yanı sıra işlevleri de bulunur. Biçim ile işlev arasında bir uyum var ve bu uyum sürekli olarak vurgulanır. Dolayısıyla, iletişim durumu dil bilgisel yapıyı yönlendirir, sınırlar, açıklar ve tanımlar (Stranzy, 2005).

İşlevsel dil bilgisi açıklamasına göre dil, sadece kurallar ve prensiplerin bir birleşimi değildir, bu yüzden kullanım şartlarıyla birlikte ele alınmalıdır. Toplumsal etkileşim aracı olarak kabul edilen dil, konuşmacılar ve dinleyiciler arasında iletişim ilişkileri kurmak için kullanılır. İşlevsel dil bilgisi açıklamasının odak noktası, bireylerin dil kullanımındaki dilin araçsal doğasını toplumsal durumlarda göstermeye yöneliktir (Stranzy, 2005; Peçenek, 2008).

2.1.2.2. Temel Dil Becerileri ve Dil Bilgisi Öğretimi

Dil öğretiminde öğretim, dört temel beceri üzerine kurulmuştur. Bu dört temel becerinin öğrenilmesi ile hedef dilde tam bir öğrenim sağlanmış olur. Bu dört temel dil becerisi; okuma, anlama, dinleme ve yazmadır. Birbirini tamamlayan bu becerilerin gelişimi ve ilerlemesi ise dil bilgisi ile sağlanmaktadır. Dil bilgisi öğretimi bu dört temel becerinin temelini oluşturur. Bu nedenle temel dil becerileri ve dil bilgisi ayrılmaz bir bütündür. Yabancılar Türkçe öğretiminde de dil bilgisi öğretimi temel alınarak dört temel dil becerisi geliştirme amaçlanır.

D-AOBM'ye göre temel dil becerileri A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 olarak sınıflandırılmıştır. Her düzeydeki öğrenciden o düzeye ait yeterliliklere sahip olması beklenmektedir. Ancak 2018 yılında yapılan güncelleme ile bu düzeylere A1 Öncesi düzeyi de eklenmiştir. Programda bu düzeylerden beklenen yeterliliklere de ayrıntılı şekilde yer verilmektedir. Bu düzeyler bir dilsel yetenek basamağı oluşturmaktadır. Ancak programda bu basamakların oluşturulmasında dil düzeyleri dikkate alınırken aynı zamanda hedef kitleyi iyi tanımlamak ve betimleyicilerin hedefleriyle uyuşmasına özen gösterilir. Bu sebeple de programda basamaklar işlevlerine göre ayrılırken kullanıcı, sınav yapan ve tasarımcı odaklı olarak ayrılmasına dikkat edilmiştir.

Dil öğretiminde dil becerileri anlama (okuma, dinleme) ve anlatma (konuşma, yazma) becerileri olarak iki temel bölüme ayrılır. Anlama ve anlatım becerileri, yani dinleme, konuşma, okuma, yazma becerileri gelişmiş olan bir birey Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanacaktır (Hezen, 2009: 63; Pınar ve Erdoğan, 2017). Okuma; “sözcükleri yazılı ya da basılı olarak algılama, anlama ve yorumlama sürecidir.” (Temizkan, 2009: 1). Konuşma; “gözlem, dinleme ve okumayla elde edilen duyguların, düşüncelerin ve bilgilerin dilsel ifadeler kullanılarak bir araya getirilmesi, işlenmesi ve aktarılmasıdır.” (Baş, 2002: 51). Dinleme; “konuşmacının mesajını sorunsuz bir şekilde anlama ve bu mesaja karşılık verme yeteneğidir.” (Demirel, 1999: 33). Yazma; “yaşanan, gözlemlenen, duyulan ve araştırılan olayların yazılı olarak ifade edilmesidir.” (Arıcı, 2008: 8). Bu beceriler, birbirleriyle ilişkili olup, birbirinden ayrı düşünülemezler; her biri ayrı zaman ve çaba gerektirir.

2.1.2.3. Görev Temelli Dil Bilgisi Öğretimi

Dil bilgisi öğretiminde görev temelli öğretim, öğrencilerin dikkatini görevler aracılığıyla belirli bir dil bilgisel yapıya çekmektedir. Görev temelli öğretilen hedef yapı dilin günlük yaşamdaki kullanımına yardımcı olacak şekilde tasarlanmaktadır. Bu sayede öğrenci hedef dildeki yapıyı bir bağlam içinde öğrenmekte ve dil kullanımının becerisini üst düzeye çıkarmaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kişilere, iletişimsel yaklaşımın benimsendiği bir perspektiften görevler verilebilir. Dr. N. S. Prabhu tarafından ortaya konulan bu yaklaşım, öğrencilerin bir düşünce süreci içinde bilgilerden sonuçlara ulaşmalarını ve öğretmenlerin bu süreci yönlendirerek düzenlemelerini “görev” olarak tanımlar (Prabhu, 1987’den akt. Memiş ve Erdem, 2013: 314). Görev tabanlı yöntemde öğreticinin rolü, konuyu, kuralları, kullanılan yöntem ve teknikleri belirleyerek öğretimin en etkili şekilde gerçekleşmesini sağlamaktır. Modern yaklaşımlarda yabancı dil öğretiminde, dil bilgisinden çok iletişim, metin ve söylem kavramlarına ağırlık verilmiş olsa da dil bilgisinin dil öğretiminin temelini oluşturduğu gerçeği yadsınmamaktadır. Dil yapılarının kullanıldıkları bağlam içinde öğretilmesi o dilin öğrenimini kolaylaştırmaktadır. “Anlam ancak ve ancak bir bağlamda var olabilir.” (Çakır, 2004: 248’den akt. Çeçen, 2007: 37).

Öğretmen dil öğrencilerinin görevlerini yerine getirirken dışsal bir denetimi sağlayan bir araç olarak değerlendirilebilir. Bu anlayış, dil öğrenen bireylerin sorumluluk kazanmasına ve dilin özgürce kullanımına yönelik bir güven duygusu geliştirmesine katkıda bulunur. Görevler, bu metodolojiye göre dil öğrenme hedeflerinin somut etkinliklere dönüşmesidir. Görev temelli öğretim, dilin iletişim odaklı yaklaşımıyla öğretim programlarını şekillendirir (Doğan, 2012: 382). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, fiillerin ve tamlayıcıların yapısı etrafında tasarlanan etkinlikler, bu yöntemin çalışmamız üzerindeki etkilerini yansıtır. Dilin iletişim görevlerini temel alarak hazırlanan etkinlikler öğrencinin günlük yaşamda sıkça karşılaştığı iletişim kalıplarıdır. Bu da hedef yapının öğrenimini daha etkili hale getirmiştir.

Görev temelli dil bilgisi öğretiminde öğrencilerin aynı zamanda hedef yapıların biçimsel, anlamsal ve kullanımsal özellikleriyle metin içinde karşılaştırılmaları sağlanmaktadır. Bu aynı zamanda tümevarımlı yaklaşımı da kapsamaktadır. Williams’a (1999: 2’den akt. Cem Değer, Çetin ve Oflaz Kölecı, 2017: 38) göre, tümevarım yaklaşımı, öğrenenin kazandığı bilginin, öğretmenin verdiği bilgiden daha anlamlı olacağını savunur.

Bu keşif temelli öğrenme tarzı, bireyin zihinsel yapısıyla uyum içinde olduğunda, bilgiyi kişi için daha anlamlı, hatırlanabilir ve kullanılabilir hale getirir. Bu metot, dil bilgisi kurallarını, bilinçli bir odaklanma veya farkında olmadan sürekli maruz kalma yoluyla kazandırmayı hedefler. Böylelikle, bu yaklaşım doğal dil edinimine benzer bir süreci işaret eder. Görev temelli dil bilgisi öğretiminde bütünsel olarak kullanılan bu yöntemler sayesinde dil öğreniminin daha kolay ve daha kalıcı hale geleceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, Willis'e (1996: 102) göre, analiz etkinliklerinin yanı sıra belli bir düzeyde kullanılan pratik etkinlikler, öğrencilere, sıkça kullanılan dil ifadelerini ve faydalı dil kullanım örneklerini hatırlamaları ve aynı zamanda yeni kombinasyonları rahatça denemeleri ve kendilerinin de bir şeyler üretmeleri için oldukça faydalı olacaktır. Willis, öğrencilerin içselleştirmeye çalıştıkları bilgileri anlamaları için farklı etkinlikler ve görevlerle uygulamaya geçmelerinin gerekliliğinin altını çizmektedir. Bu açıdan bakıldığında da dil öğretiminde gerek dil bilgisi öğretiminin gerçekleştirilmesi gerek dört becerinin kazandırılması görev temelli öğretim yöntemlerini desteklemektedir.

Richards ve Rodgers (2001), görev temelli dil bilgisi öğretiminde öğrencilerin görevlere odaklanmalarının, yapısal bir odaklanma içinde hedef dili daha etkili bir şekilde öğrenme fırsatı sunduğunu belirtiyor. Görev temelli dil bilgisi öğretiminde aynı zamanda öğrencilere zengin algılanabilir girdi ortamı sağlanmakta ve onların anlamı bağlam içinde paylaşarak iletişim kurmaları sağlanmaktadır. Bu yeni yaklaşımın Willis (1996) gibi araştırmacılar Göreve Dayalı Öğrenmenin (GDÖ) İletişimsel Dil Öğretimi yaklaşımının daha uygulanabilir bir biçimi olduğunu söylemektedir. "Bu yöntemde görev, ders planlamanın ve öğretme sürecinin merkezi olarak önerilmektedir (Richards ve Rodgers, 2001)". GDÖ'nün aynı zamanda iletişimsel bir dil öğrenme yöntemi olması bakımından da son yıllarda dil öğrenimi alanında önemli ve saygın bir yeri olmuştur.

2.1.3. Türkçenin İkinci / Yabancı Dil Olarak Öğretimi

Dil, bir topluluğun anlaşıma aracı olduğı kadar bir kültürün de taşıyıcısı ve aktarıcısıdır (Özbay, 2002: 15). Kültürün köklerinde dilin etkilerini gözlemlemek, aynı dili konuşan bireylerin her eserinde o dilin dünyayı yorumlama tarzını ortaya koymak mümkündür (Kırkkılıç, 2002: 9). Farklı bir dil öğrenmek, farklı bir kültürü öğrenmenin ve tamamen anlamının en etkili yoludur.

Küreselleşen dünyayla birlikte ülkeler arası iletişim de gelişmiş ve kolaylaşmıştır. İkinci hatta üçüncü ortak bir dile de ihtiyaç gittikçe artmıştır. Bunun sonucunda yeni bir dil öğrenmek geçmişteki öneminden daha da fazladır. İkinci bir dil, dolayısıyla ikinci bir kültür kavramını da ortaya çıkarmaktadır. Kültürler arası etkileşimin artmasıyla uluslararası ticaret, turizm ve gelişmiş teknoloji de beraberinde gelmiştir.

Günümüzde toplumlar arası etkili iletişimin doğru bir biçimde sağlanabilmesi için, dil bilgisel doğruluğunun yanında kültürel yönüne de odaklanılmıştır. Ve dünya toplumunun kültürel farklılıklarına hoşgörü çerçevesinde bakabilen yabancı dil konuşucularına ihtiyacı olmaktadır (Kızılaslan, 2010: 81).

Yapılan araştırmalar incelendiğinde geçmişten günümüze yabancı dil öğretimi artmıştır. Bununla birlikte Türkçenin ikinci dil olarak öğretimine olan ilgi ve merak da aynı düzeyde artmıştır. Türkçe, geniş bir nüfus tarafından oldukça yaygın bir bölgede konuşulmaktadır. Bu sebeple, yabancılar tarafından öğrenilmesi oldukça yaygın bir durumdur. Türkçe öğrenmek isteyenlerin amacı çeşitlidir. Bu amaçlar arasında akademik araştırmalar, ticari ilişkiler, diplomatik iletişim, Türk kültürüne olan ilgi, Avrupa Birliği sürecindeki Türkiye'yi tanıma isteğı gibi çeşitli sebepler bulunmaktadır (Erdem, 2009: 889). Tüm bunlar dikkate alındığında Türkçe, ikinci bir dil olarak öğrenim de gittikçe yaygınlaşmaktadır.

Yabancılar Türkçe öğretirken üzerinde durulması gereken birçok faktör vardır. Türkçenin yabancılar öğretilmesi konusunda geçmişten günümüze pek çok kaynak sunulmuştur. Önemli olan, nitelikli kitaplar ve uygun materyaller oluşturmak için yapılan çalışmaları dikkate almaktır. Bu çalışma da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında materyal geliştirme odaklı bir çalışmadır.

Son yıllarda yaşanan hızlı ve dönüşüm, bireylerin topluma katılımını zorlaştırmaktadır. Birey, bu zorluğun üstesinden gelebilmek için gerekli olan temel öğrenme, yenilik, teknoloji ve kariyer gibi iş ve yaşam becerilerini kazanmalıdır. Aynı

zamanda, bir bilgi alanının temel içeriğini de hızlıca öğrenmesi gerekmektedir (Trilling ve Fadel, 2009: 17). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programında, 21. yüzyıl becerilerinden temalar ve kazanımlar esas alınmıştır. Bu sayede öğrencilerin dili öğrenme sürecinde hem günlük hem de akademik yaşamlarında başarılı olmalarını hedeflenmektedir.

2.1.3.2. Dil Bilgisi Öğretimine Yönelik Uygulamalar

Dil bilgisi öğretimine yönelik uygulamalar, her dilde giderek gelişmektedir. Bu uygulamaları öğrencinin hazır bulunuşluğuna göre doğru şekilde hazırlamak ve uygulamak ise öğreticilere düşmektedir. Bununla ilgili birçok araştırma yapılmış, alanında uzman kişilerin görüşleri alınmıştır. Dil bilgisi öğretimi her kurumda temelde aynı olsa da işleniş açısından farklılıklar mevcuttur. Bu kurumlardan birinde kullanılan yöntemler “ortak bir müfredat takibi yapmak”, “sezdirme yöntemini kullanmak”, “dil becerileri ile bütüncül vermek”, “ayrı bir ders olarak vermek” ve “süreci değerlendirmek” şeklinde beş başlıkta toplanmıştır. Genele bakıldığında hemen hemen her kurum veya kuruluşlarda dil bilgisi öğretimi bu başlıklar altında toplanır. Dil bilgisi öğretimi uygulamalarında kullanılan etkinlikler ise öğrencinin hedef dili öğrenmesini eğlenceli hale getirerek kolaylaştırır. Bu etkinliklere örnek vermek gerekirse, Web.2 araçlarını kullanmak, drama yaptırmak, bağlam odaklı etkinlikler yaptırmak, günlük hayata aktarımını sağlayacak etkinlikler uygulatmak (Şişman, 2023).

2.1.3.3. Dil Bilgisi Konu Alanı

Yabancılarla Türkçe öğretiminde dil bilgisi çalışmaları genellikle öğrencilerin dilin yapısal öğelerini anlamalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak için geliştirilmektedir. Dil bilgisi, başlangıç düzeyinden ileri düzeylere kadar öğrencilere dilin temel yapısını öğretmeyi ve bir bütün halinde dili anlamalarını sağlamayı amaçlar.

Maarif Vakfının hazırlamış olduğu programda düzeylere göre dil yapıları incelenmiştir ve kazanımlar halinde verilmektedir. Bu dil bilgisi kazanımları oldukça kapsamlı ve dil öğrenenler için oldukça faydalıdır. Bu kazanımlar temel düzeyden başlayarak dil bilgisini daha ileri düzeylere doğru genişleten bir yapıya sahiptir.

Başlangıç düzeyinde öğrenciler, alfabe, harflerin seslendirilmesi, büyük ve küçük yazımlar gibi temel dil bilgisi konularıyla başlamaktadır. Daha sonra ünlü ve ünsüz ayrımı, ünlü uyumu, ünsüz uyumu gibi temel dil bilgisi yapıları öğretilmektedir. Bunlar, dilin yapısal özelliklerini kavramak ve temel cümle yapılarını oluşturmak için önemlidir.

İleri düzeylerde, zamirler, iyelik ekleri, zaman zarfları gibi konular öğretilmektedir. Geçmiş ve gelecek zaman ekleri, karşılaştırma yapıları, üstünlük derecesi gibi dil bilgisi yapılarıyla öğrenciler dilin zaman, mekân ve karşılaştırma gibi kavramlarını öğrenirler.

Daha ileri düzeylerde ise, hikâye birleşik zaman çekimleri, şart birleşik zaman çekimleri gibi daha karmaşık dil bilgisi yapılarına geçilir. Anlatım bozuklukları, cümlelerin öğeleri ve cümle türleri gibi daha ayrıntılı konular da işlenir.

Genel itibarıyla dil bilgisi öğretimine yönelik hazırlanan programların amacı ortaktır. Dil öğrencilerinin hedef dilin yapısını anlamalarını, bu yapıları doğru bir şekilde kullanmalarını ve iletişim becerilerini geliştirmelerini amaçlar. Dil bilgisi öğrenimi, öğrencilerin yazma, konuşma, dinleme ve okuma becerilerini geliştirirken, iletişimde daha etkili olmalarını sağlar.

Programlardaki dil bilgisi ağırlığı ve konu dağılımları, genellikle dil öğretiminin aşamalarına ve öğrencilerin düzeylerine göre şekillenir. Başlangıç düzeyinde, öğrenciler temel dil bilgisi yapılarını öğrenirler:

1. **Temel Dil Bilgisi:** Özne, fiil, nesne gibi cümle yapıları, isim türleri, zamirler, basit cümle kurma kuralları gibi konular.
2. **Fiillerin Çekimi ve Zamanlar:** Türkçedeki fiil çekimleri, zamanlar ve bunların nasıl kullanıldığı üzerinde odaklanma.
3. **Kelime Dağarcığı ve İfade Öğrenimi:** Öğrencilerin günlük hayatta sık kullanılan ifadeleri öğrenmeleri, temel iletişim için gerekli kelimelerin öğretilmesi.
4. **Okuma ve Yazma Pratikleri:** Öğrencilerin dil bilgisini anlamak ve kullanmak için metinler okumaları, yazmaları ve bu süreçte dil bilgisini doğru bir şekilde uygulamaları.

İleri düzey programlar daha karmaşık dil bilgisi yapılarına odaklanabilir:

1. **Derin Dil Bilgisi:** Daha karmaşık cümle yapıları, sıfat-fiil tamlamaları, zarf-fiil ilişkileri gibi daha derinlemesine dil bilgisi konuları.
2. **Dilin İncelikleri:** Deyimler, atasözleri, dildeki vurgu ve tonlama gibi dilin incelikleri ve kullanımı.
3. **Yazma ve Konuşma Becerileri:** Öğrencilerin dil bilgisini kullanarak akıcı bir şekilde yazmaları ve konuşmaları için pratikler.

Genel olarak Türkçenin yabancılara öğretiminde dil bilgisi çalışmalarının odaklandığı yapılar Türkçenin ses bilgisini kavratma amaçlı yapılmaktadır. Bunlar özetlenecek olursa; Türkçe öğretiminde çekimler temel düzeyde öğretilmektedir. Daha karmaşık konular olan birleşik zamanlar, birleşik fiiller, çatılar gibi konular düzeyde işlenirken; fiilimsiler, bağlaçlar, edatlar ve cümle çalışmaları ileri düzeyde incelenir. Öğrencilerin etkin bir şekilde derslere katılımını sağlamak için alıştırmalar, soru-cevap yöntemi, drama oynama, grup tartışmaları, grup çalışmaları kullanılır (Demirel, 1999: 33).

Dil bilgisi çalışmaları, dil öğrenenlerin dilin yapısını anlamalarına ve iletişimde doğru bir şekilde kullanmalarına yardımcı olurken, iletişim becerilerini geliştirmek için dil bilgisinin pratikte nasıl kullanılacağını da vurgular. Bu da öğrencilerin gerçek hayatta iletişim kurarken daha güvenli olmalarını sağlar.

2.1.4. Türkçenin İkinci / Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Fiil Tamlayıcıları (Valenz-İstem)

Türkçede fiil-tamlayıcı konusu alan içinde farklı açılardan ve farklı terimlerle araştırma konusu olmuştur. Çoğu araştırmacı konuyu *fiil-tamlayıcı ilişkileri* olarak ele almaktadır. Uğurlu (2001: 201) fiil ve tamlayıcıları arasındaki ilişkiyi *istem* veya *valenz* terimleriyle açıklamaktadır (Ersoy, 2006).

Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde fiillerin ve fiil tamlayıcılarının önemi büyüktür. Mevcut dil bilgisi kitaplarında fiil-tamlayıcı ilişkisine dair bilgiler oldukça kısıtlıdır. Bu da yabancı / ikinci dil olarak Türkçe öğrencilerin hâlihazırda zorlandıkları konuyu geliştirememelerine neden olabilmektedir. Tamlayıcılar, temelde fiillerin ek alarak bağlam oluşturduğu unsurlardır. Bu unsurlar, cümlede nesne, yer, zarf gibi görevlerde bulunurlar. Tamlayıcıların fiille kullanılıp kullanılmayacağını fiilin anlamı belirler. Yabancı / ikinci dil olarak Türkçenin öğretiminde ise tamlayıcıların hangi fiillerle sık kullanıldığının tespiti dil öğrenimini ve öğretimini kolaylaştıracaktır.

Tüm bunlardan hareketle dilimizde birtakım fiiller tamlayıcısızdır. Büyü- doğ- çürü- eri- yaşa- öl- terle- uza- gibi. Bu fiiller tamlayıcısız fiillerdir ve gerçekleşmesi için özne yeterlidir, herhangi bir hal ekli ögeye gerek yoktur (Sev, 2002). Bazı tamlayıcılar birbirleriyle tamamlanarak kullanılır. “kulaktan kulağa, tepeden tırnağa, baştan aşağıya” gibi. Bazı tamlayıcılar ise fiilin bildirdiği işi kademe kademe yapıldığını göstermek için kullanılır. “ağızdan ağıza dolaş-,yıldan yıla art-,içten içe kız, açıktan açığa anlat-“ gibi. Bu örnekler çoğaltılabilir. İkileme ile oluşturulan tamlayıcılar da kendi içlerinde türlere

ayrılmaktadır: aynı sözcükle, ayrı sözcüklerle, karışık sözcükle gibi. Bu örneklere bakacak olursak bazı tamlayıcıların kalıplaşarak deyimleştiğini görmekteyiz. Tamlayıcılar ayrı olarak ele alınabilir. Fakat her bir tamlayıcının ayrı cümlelerde kullanılabilmesi ve aynı zamanda bir arada bulunmaları, öğelerin öbekleşmiş halde bir araya geldiği fikrini akla getirir. Sonuç olarak fiil tamlayıcıları tıpkı ikilemelerle oluşturulan tamlayıcılar gibi öbekleşmiş tamlayıcılar kapsamında değerlendirilebilir. Eylemin gerçekleşmesi, özne dışındaki bir unsura bağlıdır. Tamlayıcıların eylemle hangi bağlamda bağlantılı olacağını belirleyen şey eylemin anlamıdır. Bazı eylemler tamlayıcıya ihtiyaç duymazken, bazıları mutlaka bir tamlayıcıya gereksinim duyar (Karahana, 1997: 211).

Leksikal yaklaşım açısından, yabancı dilde akıcı konuşma, ikinci dili öğrenen bireylerin hafızalarında daha önceden var olan kalıp kelimelerin ve kelimelerin eşdizimsel bilgisine bağlıdır (Pawley ve Syder, 1983; Lewis, 2000). Bu yaklaşım, dil öğrencilerinin sürekli olarak belirli kelimelere dönmesi ve bu kelimeleri farklı bağlamlarda sık sık görmesi sonucunda akıcılığın kazanılacağını ve gelişeceğini savunur. Yalnızca bir kelime değil, eşdizimlilik ve kalıplar ile birlikte kullanılarak, kendi gramerini oluşturur (Nattinger ve DeCarrico, 1992). Leksikal yaklaşım, öğrenenleri pasif bir şekilde sadece öğretmenden sözcükleri öğrenen değil, tam tersine veri madencisi gibi aktif bir rol üstlenen kişiler olarak görmektedir (Richard ve Rogers, 2001). Bu yaklaşım, öğrencilerin kelimeleri hatırlamada zorluk yaşamadığını ancak bu kelimeleri bir araya getirirken cümlelerini doğru bir şekilde oluşturup oluşturamayacakları konusunda tereddüt yaşayabileceklerini ya da ifade etmek yerine farklı yollar deneyebileceklerini belirtmektedir. Bu durumda leksikal yaklaşım, yalnızca dil bilgisinin ya da bireysel kelimelerin sınıf içinde etkili bir şekilde öğretilmeyeceğini savunur. Ayrıca kelimelerin kısmen ya da tamamen kalıplaşmasının ve eşdizimliliğin öğretilmesinin öğrencilerin hatırlama düzeylerini artırabileceği, bununla birlikte akıcı bir dil üretimine de daha yakın olabileceği görüşünü ortaya koyar. Bu bağlamda, bir sözcüğün anlamının yanı sıra dil bilimsel özelliklerinin de öğrenilmesinin hatırlamada etkili olabileceği ifade edilebilir (Ördem, 2013).

Öğretilen dil öğelerini hatırlamada, tek tek sözcüklerin öğrenilmesinden ziyade bütünsel bir yaklaşımın önemi vardır. Bütünsel öğrenme, dil bilgisinin anlaşılmasına ve hatırlanmasına katkıda bulunur. Dil öğrenen biri, bir metni okurken sözcüklerin anlamlarını bildiği için bu sözcükleri birleştirerek yazmaya yönelmektedir. Çünkü daha önce bilinen bir kelimeyi tekrar yazmak okuyucu için anlamsız ve gereksiz gelebilir. Gerçek zorluk ise

bilinen sözcüklerin eşdizimliliklerini yazabilmektir. Bu hem hatırlama sürecini hem de hedef dilde daha doğru ifadenin artmasını sağlayacaktır.

Sıkça kullanılan kelimeler devamlı olarak eşdizimlerle birlikte öğrenilir; bu da sözcüğün leksikal, yapısal ve sözdizimsel özelliklerini içerir. Leksikal yaklaşımda ise, bir kelime kullanıldığında, o kelimenin farklı anlamları aktif bir biçimde not edilir ve bu aynı zamanda kelime kullanımı üzerinde etkili olacak şekilde sürekli bir öğrenme sürecini beraberinde getirir. Bu, kelimelerin anlamlı bir şekilde öğrenilmesine olanak tanır (Ördem, 2013: 922-923).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmada uygulanan modele, örnekleme, veri toplama araçlarına ve elde edilen verilerin analizine dair bilgiler verilmiştir.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ders öğretim malzemesi olarak kullanılan ders kitaplarında fiiller ve birlikte kullanılan tamlayıcıların görünümelerini ortaya koymak ve bunlardan hareketle dil öğretim düzeylerine göre ders öğretim malzemesi geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma durum çalışması niteliğindedir. Durum çalışmaları “gerçek yaşam, güncel sınırlı bir durum ya da belli bir zaman içerisindeki çoklu sınırlandırılmış durumlar hakkında çoklu bilgi kaynakları (gözlemler, mülakatlar, görsel-işitsel materyaller ve dokümanlar vb.) aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi toplama esasına dayanır.” (Creswell, 2013: 97).

3.2. ARAŞTIRMANIN VERİ KAYNAKLARI, VERİ TOPLAMA ARAÇLARI VE ÇALIŞMA GRUBU

3.2.1. Veri Kaynakları

Araştırmanın veri kaynaklarının ilk bölümünü, ikinci / yabancı dil öğretim sürecinde yaygın bir şekilde kullanılan dil öğretim setleri oluşturmaktadır. İncelemeye alınan ders kitapları Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Eğitim Seti ve Yedi İklim Türkçe Eğitim Seti içerisinde yer alan ders ve öğrenci çalışma kitaplarından oluşmaktadır. Kaynaklara dair detaylı bilgi aşağıdaki gibidir:

SAYI KÜNYE

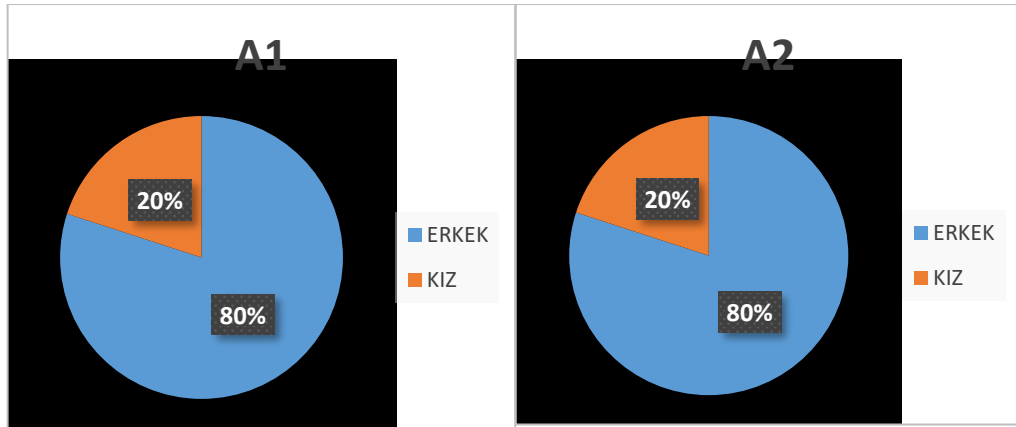
1	Yeni İstanbul Ders Kitabı A1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2020, 200
2	Yeni İstanbul Çalışma Kitabı A1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2020, 56
3	Yeni İstanbul Ders Kitabı A2, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 120
4	Yeni İstanbul Çalışma Kitabı A2, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 56
5	Yeni İstanbul Ders Kitabı B1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 132
6	Yeni İstanbul Çalışma Kitabı B1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021,48
7	Yeni İstanbul Ders Kitabı B2, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 140
8	Yeni İstanbul Çalışma Kitabı B2, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 52
9	Yeni İstanbul Ders Kitabı C1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 153
10	Yeni İstanbul Çalışma Kitabı C1, Kolektif, Cenibook/Kültür Sanat Basımevi/ Press Glocal, 2021, 48
11	Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı A1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları,2018, 192
12	Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı A1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 102

13	Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı A2, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 188
14	Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı A2, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 100
15	Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı B1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 192
16	Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı B1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 98
17	Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı B2, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 210
18	Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı B2, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 104
19	Yedi İklim Türkçe Ders Kitabı C1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 204
20	Yedi İklim Türkçe Çalışma Kitabı C1, Komisyon, Yunus Emre Yayınları, 2018, 92

3.2.2. Çalışma Grubu

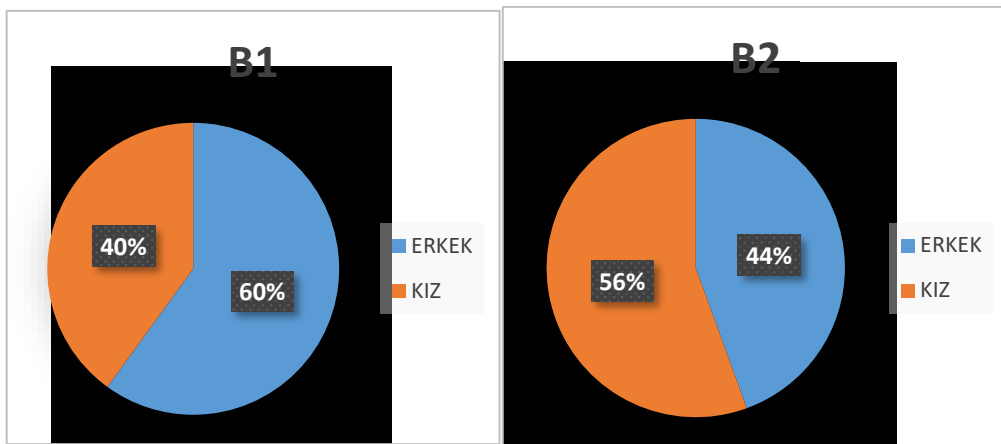
Bu araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 Eğitim öğretim döneminde Haliç Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Türkçe Hazırlık bölümünde ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi TÖMER’de Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İstanbul’da ikamet eden, A1, A2, B1, B2 ve C1 dil düzeyi toplamda 80 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmaya 34 kız, 46 erkek öğrenci katılmıştır. Tüm düzeyler için hazırlanan etkinliklerindeki kız-erkek öğrenci dağılımı aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir:

Grafik 1-5. A1-A2-B1-B2-C1 düzeyleri için hazırlanan etkinliklerindeki kız-erkek öğrenci dağılımı

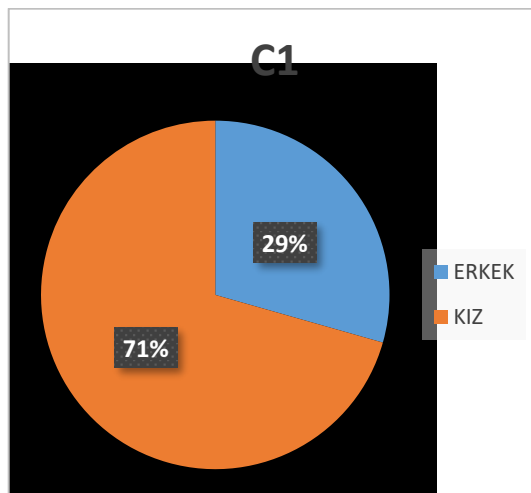
Grafik1.

Grafik 2.

Grafik 3.

Grafik 4.

Grafik 5.

Tablo 1. Çalışmaya katılan öğrenci bilgileri

Düzy	Kız Öğrenci	Erkek Öğrenci	n
A1	3	12	15
A2	3	12	15
B1	6	9	15
B2	10	8	18
C1	12	5	17
Toplam	34	46	80

3.3.VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmanın ikinci kısmında geliştirilen göreve dayalı etkinliklerin eğitim süreçlerinde uygulanabilirliğine dair geçerlik ve güvenilirlik sağlamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Oluşturulan formda sorulan sorular;

1. Sizce etkinlikler öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?
2. Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?
3. Siz Türkçede fiiller ve eklerin kullanımı konusunda ne düşünüyorsunuz? şeklindedir.

Yapılan görüşmeler sonrasında uygulanan etkinliklerin dil bilgisi açısından yararlı olup olmadığına dair görüşler alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda sonuçlar öğrencilerin yanıtlarına göre tablolaştırılarak uygulama tamamlanmıştır.

3.4.VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Araştırma sürecinde ilk olarak alan yazın taraması yapılmıştır ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için hazırlanmış ders kitapları (Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Eğitim Setleri ve Yedi İklim Türkçe Eğitim Setleri) incelenmiştir. İncelenen kaynaklarda geçen fiillerin tespiti için SCP 4.0 (Simple Concordance Program) programından yararlanılmıştır. Bu çalışmanın verileri doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır, bu da araştırmanın hedeflediği konuyla ilgili yazılı materyallerin analizini içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217). Mevcut doküman incelemeleri yapıldıktan sonra söz konusu yapılarla ilgili her düzey için etkinlikler tasarlanmıştır. Etkinlikler tasarlanırken incelenen mevcut kitaplardan (Yeni İstanbul ve Yedi İklim), We are Learning Turkish 4

yabancılara Türkçe öğretimi kitabından ve araştırmacının hazırladığı metinlerden destek alınmıştır.

Tasarlanan etkinlikler uygulanmadan önce uzman görüşü alınmış, alınan görüşler sonucunda etkinlikler düzenlenmiş ve ders malzemelerinin nasıl uygulanacağına dair yönlendirmelerin daha önceki çalışmalarda bulunmamasından dolayı bu araştırmada etkinlikler ve ders malzemelerinin uygulanışına yönelik açıklamalara da yer verilmiştir. Daha sonra etkinlikler öğrencilere 1 ders saati boyunca sınıf ortamında uygulanmıştır. Etkinliklerin A1'den B2'ye kadarki kısmı İstanbul Haliç Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Türkçe Hazırlık Birimi'nde, C1 kısmı ise İstanbul Medeniyet Üniversitesi TÖMER Birimi'nde uygulanmıştır. Uygulama araştırmacının bizzat katılımı ile gerçekleşmiştir. Öğrencilere uygulamadan önce yönergeler verilmiştir. Her bir etkinlik için ayrı yönergeler iletdikten sonra öğrencilere etkinliğin uygulama süresine göre zaman tanınmıştır.

Yeniden incelenecek ders kitaplarında söz konusu yapı her düzeyde (ADP) öğretilmektedir. Bu çalışmada hazırlanan ders malzemeleri, her düzeyde üretilmiş ve öğrencilerin hedef düzeylerine uygun olarak tasarlanmıştır. “Türkçede zaman, görünüş, kiplik belirticileri, iyelik yapıları, durum ekleri, bazı ulaç, ilgeç ve bağlaç kullanımları” gibi kelimelerle birlikte fiillerin tamlayıcılarını içerir (Benzer, 2012). Ayrıca, ders malzemelerinde kullanılan etkinliklerin yaşamla uyumlu, uygulanabilir ve etkileşimli olmasına özen gösterilmiştir. Dil kullanımı ve kelime seçimi, Avrupa Ortak Çerçeve Metninde belirtilen Küresel Ölçek standartlarına uygun olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda geliştirilen ders malzemeleri ve etkinlikler, araştırmanın bulgular bölümünde Sunum-Uygulama-Üretim ve İşe Dayalı Öğrenme Modelleri çerçevesinde sunulmuştur.

Çalışmanın son aşamasında yabancı öğrenciler için hazırlanan etkinlikler sınıf içerisinde uygulanmış ve ardından katılımcı öğrencilere görüşme formu uygulanmıştır. Uygulanan etkinlikler sonrasında öğrencilere görüşme formu verilmiştir. Bu görüşme formları yine araştırmacı tarafından yapılmıştır. Görüşme formunda verilen sorulara yanıtlar tek tek öğrencilerden ses kaydı alınarak kaydedilmiştir. Bu görüşme formları sonucunda yapılan araştırmanın değerlendirmesi yapılmıştır. Görüşme, yaptığımız çalışmada ulaşılmak istenen verinin elde edilmesine katkı sağlamaktadır.

Özetle çalışmada gerçekleştirilen işlem basamakları aşağıdaki gibidir:

3.5. ARAŞTIRMA ETİĞİ

Bu çalışmada tez yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına uyulmuştur. Bu çalışma, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Etik Kurulu tarafından 09.05.2022 tarih ve 2022/05-10 sayılı karar ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bu çalışmada yapılan uygulama, İstanbul Haliç Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulu tarafından 28.07.2023 tarih ve 2023/07-06 sayılı karar ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verilerin istatistiksel analizleri değerlendirilerek analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

4.1. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular

Araştırmada incelenen A1 düzeyi İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yedi İlkin Türkçe setlerinde yer verilen metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olanlar aşağıdaki tabloda dikkatlere sunulmuştur:

Tablo 2. Yeni İstanbul Seti A1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	21
2	Sev-	/+I/	13
3	Bak-	/+A/	10
4	Kutla-	/+I/	8
5	Oku-	/+I/	6
6	Söyle-	/+I/	6
7	Gel-	/+DAn/; /+A/	5;5
8	Al-	/+I/	5
9	Gez-	/+I/	5
10	Özle-	/+I/	5
11	Kork-	/+DAn/	4
12	Çalış-	/+A/	4
13	Bak-	/+A/	4
14	Göster-	/+I/	4
15	Dön-	/+A/	4
16	İn-	/+DAn/	3
17	Çık-	/+DAn/	3
18	Tanı-	/+I/	3

Tablo 2 incelendiğinde Yeni İstanbul dil öğretim setinde yer verilen A1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, sev-, bak-, kutla-, oku- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenirken aynı zamanda, gel- gibi birden fazla tamlayıcılı fiillere de rastlanmıştır.

Tablo 3. Yedi İklim Seti A1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Sev-	/+I/	8
2	At-	/+I/	4
3	Bin-	/+A/	3
4	Çık-	/+DAn/	3
5	Gel-	/+A/	3
6	Oku-	/+I/	3
7	Aç-	/+I/	2
8	Al-	/+DAn/	2
9	Anlat-	/+I/	2
10	Bekle-	/+I/	2
11	Dön-	/+A/	2
12	Gir-	/+A/	2
13	Göster-	/+I/	2
14	İç-	/+I/	2
15	Oku-	/+I/	2
16	Yap-	/+I/	1
17	Ye-	/+I/	1

Tablo 3 incelendiğinde Yedi İklim dil öğretim setinde yer verilen A1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; sev-, at-, bin-, çık-, gel- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

4.2. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular

Araştırmada incelenen A2 düzeyi İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yedi İlkin Türkçe setlerinde yer verilen metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olanlar aşağıdaki tabloda dikkatlere sunulmuştur:

Tablo 4. Yeni İstanbul Seti A2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	19
2	Sev-	/+I/	14
	Anlat-	/+I/	9
3	Bak-	/+A/	6

4	Başla-	/+A/	6
5	Al-	/+I/	5
6	Gel-	/+A/	5
7	Gör-	/+I/	4
8	Kazan-	/+I/	4
9	Koy-	/+A/	4
10	Kullan-	/+I/	4
11	Bin-	/+A/	3
12	Aç-	/+I/	3
13	Gir-	/+A/	3
14	Oku-	/+I/	3
15	Rahatlat-	/+I/	2

Tablo 4 incelendiğinde Yeni İstanbul dil öğretim setinde yer verilen A2 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, sev-, anlat-, bak-, al-, gel- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

Tablo 5. Yedi İklim Seti A2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Başla-	/+A/	11
2	Al-	/+I/	10
3	Çık-	/+A/	8
4	Kazan-	/+I/	5
5	Söyle-	/+I/	5
6	Aç-	/+I/	4
7	Beğen-	/+I/	4
8	Hazırla-	/+I/	4
9	Otur-	/+A/	4
10	Sev-	/+I/	4
11	Gel-	/+A/; /+I/	4
12	Git-	/+A/	3
13	Yap-	/+I/	3
14	Affet-	/+I/	2
15	Anla-	/+I/	2
16	Anlat-	/+I/	2
17	Bak-	/+A/	2

Tablo 5 incelendiğinde Yedi İklim dil öğretim setinde yer verilen A2 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; başla-, al-, çık-, kazan-, söyle- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenirken aynı zamanda, gel- gibi birden fazla tamlayıcılı fiillere de rastlanmıştır.

4.3. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular

Araştırmada incelenen B1 düzeyi İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yedi İlkin Türkçe setlerinde yer verilen metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olanlar aşağıdaki tabloda dikkatlere sunulmuştur:

Tablo 6. Yeni İstanbul Seti B1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	21
2	İste-	/+I/	14
3	Sev-	/+I/	14
4	Al-	/+I/	12
5	Söyle-	/+I/	9
6	Başla-	/+A/	8
7	Gel-	/+A/	7
8	Gir-	/+A/	7
9	Ara-	/+I/	6
10	Bul-	/+I/	6
11	Hoşlan-	/+DAn/	6
12	Anlat-	/+I/	5
13	Bak-	/+A/	5
14	Beğen-	/+I/	5
15	Çık-	/+A/	5
16	Düşün-	/+I/	5
17	Sıkıl-	/+DAn/	5
18	Anla-	/+I/	4

Tablo 6 incelendiğinde Yeni İstanbul dil öğretim setinde yer verilen B1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, iste-, sev-, al-, söyle- , başla- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

Tablo 7. Yedi İklim Seti B1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	20
2	Gir-	/+A/	8
3	Kaybet-	/+I/	6

4	Engelle-	/+I/	5
5	Sev-	/+I/	5
6	Ver-	/+A/; /+I/	5
7	Bitir-	/+I/	4
8	Çek-	/+I/	4
9	Gel-	/+A/	4
10	İste-	/+I/	4
11	Koy-	/+A/	4
12	Öğren-	/+I/	4
13	Unut-	/+I/	4
14	Bil-	/+I/	3
15	Duy-	/+I/	3
16	İnan-	/+A/	3
17	Temizle-	/+I/	3

Tablo 7 incelendiğinde Yedi İklim dil öğretim setinde yer verilen B1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, gir-, kaybet-, engelle-, sev- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenirken aynı zamanda, ver- gibi birden fazla tamlayıcılı fiillere de rastlanmıştır.

4.4. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin B2 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular

Araştırmada incelenen B2 düzeyi İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yedi İklim Türkçe setlerinde yer verilen metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olanlar aşağıdaki tabloda dikkatlere sunulmuştur:

Tablo 8. Yeni İstanbul Seti B2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	25
2	Gör-	/+I/	10
3	Sor-	/+I/	10
4	Söyle-	/+I/	10
5	Gel-	/+A/	9
6	Açıkla-	/+I/	8
7	Başla-	/+A/	8
8	Dinle-	/+I/	7
9	Çık-	/+I/	6
10	Aç-	/+I/	5

11	Bil-	/+I/	5
12	Etkile-	/+I/	5
13	Gir-	/+A/	5
14	Hatırla-	/+I/	5
15	Anla-	/+I/	4
16	Bil-	/+I/	4
17	Çık-	/+I/	4
18	Geç-	/+A/	4

Tablo 8 incelendiğinde Yeni İstanbul dil öğretim setinde yer verilen B2 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, gör-, sor-, söyle-, gel-, açıkla- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

Tablo 9. Yedi İklim Seti B2 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Git-	/+A/	16
2	Sev-	/+I/	9
3	Gel-	/+A/	8
4	Unut-	/+I/	7
5	Anlat-	/+I/	5
6	Bil-	/+I/	5
7	Bekle-	/+DA/	3
8	Getir-	/+I/	4
9	İste-	/+I/	4
10	Sor-	/+I/	4
11	Bekle-	/+I/	3
12	Bulun-	/+DA/	3
13	Engelle-	/+I/	3
14	Etkile-	/+I/	3
15	Öğren-	/+I/	3
16	Affet-	/+I/	2
17	Al-	/+I/	2
18	Başla-	/+A/	2

Tablo 9 incelendiğinde Yedi İklim dil öğretim setinde yer verilen B2 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; git-, sev-, gel-, unut-, anlat- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

4.5. Türkçeyi ikinci/yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin C1 düzeyinde karşılaştıkları fiiller ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılara ilişkin bulgular

Araştırmada incelenen C1 düzeyi İstanbul Yabancılar İçin Türkçe ve Yedi İlkin Türkçe setlerinde yer verilen metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olanlar aşağıdaki tabloda dikkatlere sunulmuştur:

Tablo 10. Yeni İstanbul Seti C1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Başla-	/+A/	17
2	Gör-	/+I/	13
3	Çık-	/+A/	12
4	Al-	/+I/	11
5	Git-	/+A/	11
6	Bak-	/+A/	9
7	Aç-	/+I/	8
8	Anla-	/+I/	8
9	Çalış-	/+A/	8
10	Gel-	/+A/	7
11	İnan-	/+A/	7
12	Bil-	/+I/	6
13	Getir-	/+A/	6
14	At-	/+I/	5
15	Düşün-	/+I/	5
16	İste-	/+I/	5
17	Açıkla-	/+I/	4
18	Bekle-	/+I/	4

Tablo 10 incelendiğinde Yeni İstanbul dil öğretim setinde yer verilen C1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; başla-, gör-, çık-, al-, gitl-, bak- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

Tablo 11. Yedi İklim Seti B1 Düzeyi Kitaplarında Tespit Edilen Fiiller ve Tamlayıcı Biçimbirimler

	Fiil	Tamlayıcı biçimbirim	<i>f</i>
1	Sev-	/+I/	12
2	Göster-	/+I/	9
3	İncele-	/+I/	6
4	Bahset-	/+DAn/	5
5	Benze-	/+A/	5
6	Bil-	/+I/	5
7	Koy-	/+A/	5
8	Ver-	/+I/	5
9	Bekle-	/+I/	4
10	İste-	/+I/	4
11	Duyur-	/+I/	3
12	Getir-	/+A/	3
13	Git-	/+A/	3
14	Sor-	/+I/	3
15	Vazgeç-	/+DAn/	3
16	Azalt-	/+I/	2
17	Başla-	/+A/	2
18	Belirle-	/+I/	2

Tablo 11 incelendiğinde Yedi İklim dil öğretim setinde yer verilen C1 düzeyi metinlerde tespit edilen fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapılar arasında geçiş sıklığı en yüksek olan fiiller; sev-, göster-, incele-, bahset-, benze- vb. temel fiillerdir. Fiillerin ağırlıklı olarak tek bir tamlayıcı ile kullanıldığı gözlenmiştir.

5. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için düzeylere göre geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri

Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan A1 düzeyi Türkçe göreve dayalı dil bilgisi öğretimi için çalışma etkinlikleri şu şekildedir:

1. GÖREV

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz, uygun fiil ve durum eklerini resimlerin altına yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

FİİL TAMLAYICILARI

1. Servise bin-	6. Telefonu cevapla-
2. Kahveyi iç-	7. Alışverişe git-
3. Yatağa yat-	8. Eve bak-
4. Yataktan kalk-	9. Kediye sev-
5. Servisten in-	

2. GÖREV

Aşağıdaki metni okuyunuz ve boşlukları doldurunuz.

Vapuru bekle-	Çevreyi seyret-	Martıya at-	09.30'da kalk-	Gökyüzünde uç-
Vapura bin-	Martılardan kork-	Köpeğini okşa-	Şampiyonluğu kutla-	İskeleden kalk-

Ben Ahmet. Mevsimlerden ilkbahar. İskelede vapuru bekliyorum. Çevreyi seyrediyorum. Gökyüzünde martılar uçuyor. İnsanlar, simitleri martılara atıyor. İskelede birçok yolcu var. Sırayla vapura biniyorlar. Vapur 09.30'da iskeleden kalkıyor. Vapurun içi çok kalabalık. Küçük bir kız martılardan korkuyor. Yaşlı adam köpeği okşuyor. Gençler şampiyonluğu kutluyor. Vapur, 10.00'da Kadıköy İskelesi'ne yanaşıyor.

Etkinlik: Boşluk doldurma

Ahmet _____ bekliyor. (vapuru)

Vapur, 10.00'da _____ yanaşıyor. (Kadıköy İskelesi'ne)

İnsanlar _____ simit atıyorlar. (Martılara)

Ahmet _____ seyrediyor. (Çevreyi)

Gençler _____ kutluyor. (Şampiyonluğu)

Martılar _____ uçuyor? (Gökyüzünde)

Sırayla _____ biniyorlar. (vapura)

Küçük bir kız _____ korkuyor. (martılardan)

Yaşlı adam _____ okşuyor. (köpeği)

Vapur 09.30'da _____ kalkıyor. (iskeleden)

3. GÖREV

Aşağıdaki metinde fiillerin ve durum eklerinin kullanımı örneklendirilmiştir.

Benim adım Mert. Bugün İstanbul'a **gidiyorum**. Mevsimlerden kış. Hava çok soğuk. Otobüs terminalinde otobüs**ü bekliyorum**. Otobüsün 13.15'te durak**tan kalkıyor**. Ailem İstanbul'da **oturuyor**. Ben Ankara'da **oku**yorum. Tatillerde İstanbul'u **geziyorum**.

Yukarıdaki fiiller ve durum ekleriyle birer cümle yazınız.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

4. GÖREV

Aşağıdaki diyalogu okuyun. Siz de gelecek planlarınızla ilgili arkadaşınıza örnekteki gibi sorular sorun ve cevaplayın.

Türkçeyi öğren-	Okulu bitir-	Türkiye'ye git-	Bir yerde çalış-	Ülkeye dön-
-----------------	--------------	-----------------	------------------	-------------

Ahmet Bugünlerde neler yapıyorsun?

Olga Türkçe çalışıyorum.

Ahmet Nasıl çalışıyorsun?

Olga Kelime ezberliyorum, alıştırma yapıyorum.

Ahmet Başka neler yapıyorsun?

Olga Zamanım yok. Gazete okuyorum. Çok yakında Türkçeyi öğreneceğim.

Ahmet Niçin Türkçe öğreniyorsun?

Olga Okulu bitireceğim. Türkiye'ye gideceğim.

Ahmet Orada ne yapacaksın?

Olga Orada çalışacağım ve sonra ülkeme döneceğim.

Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan A2 düzeyi Türkçe göreve dayalı dil bilgisi öğretimi için çalışma etkinlikleri u şekildedir:

1. GÖREV

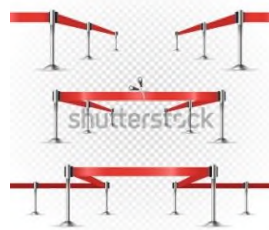
Aşağıdaki resimlerin işaret ettiği fiiller ve durum eklerini inceleyiniz.

Resme başla-

dünyaya gel-

sergiyi aç-

üniversitede oku-

resimleri beğen-

farklı bir semti gez-

tarihi keşfet-

Türkiye'yi dolaş-

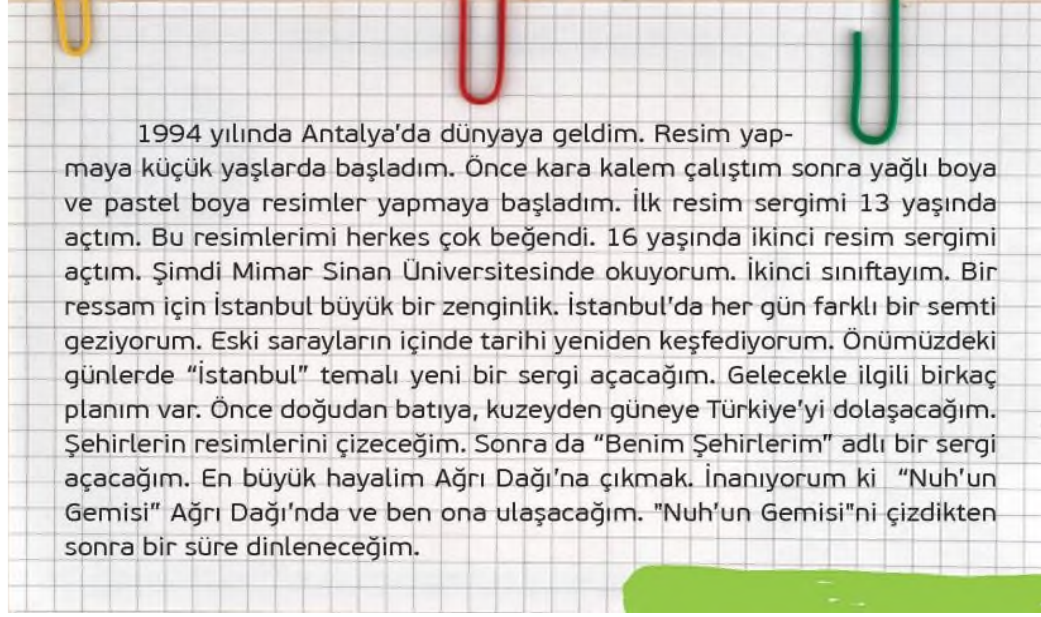

Ağrı Dağ'ına çık-

bir yere ulaş-

Aşağıdaki metni fiilleri ve durum eklerini dikkate alarak okuyunuz.

Aşağıdaki fiilleri uygun durum ekleriyle (-A / -dA / -I) eşleştiriniz.

a. Ağrı Dağı'na	1. oku-
b. Bir yeri	2. başla-
c. Antalya'da	3. çık-
d. Resim yapmaya	4. gez-
e. Üniversitede	5. keşfet-
f. Tarihi	6. beğen-
g. Sergiyi	7. dünyaya gel-
h. Türkiye'yi	8. aç-
i. Resimleri	9. dolaş-
j. Bir yere	10. ulaş-

2. GÖREV

Tablodaki fiilleri ve birlikte kullanıldığı durum eklerini dikkate alarak metni okuyunuz.

Ankara'ya gel-	yurda götür-	yatağı sev-
Montu al-	yurda gel-	ormanı gör-
Havaalanından al-	odaya yerleş-	üniversite yerleşkesini dolaş-
Akşam yemeği ver-	Kızılay'a ulaş-	filmi izle-
Kendini anlat-	sözleri unut-	ağabeyimden öğren-
Türkçeyi öğren-	Türkçeyi öğren-	

Sevgili Anneciğim!

Merhaba. Ben dün gece 11.00'de Ankara'ya geldim. Yolculuk çok rahattı. Gece hava serindi. İyi ki montumu almışım. Üniversitenin Erasmus sorumluları beni havaalanından aldılar ve yurda götürdüler. 12.00'de yurda geldik. Burada iki kişilik bir odaya yerleştim. Odada bir Türk arkadaşım kalacağı ama o henüz gelmedi. Birkaç gün sonra o da gelir. Odamızda bilgisayar, internet bağlantısı, çalışma masası, iki yatak ve 24 saat sıcak su var. Ben özellikle yatağımı çok sevdim, oldukça rahat. Kedili ve kuşlu desenleri var, sevimli ve komikler. Pencereden arka taraftaki ormanı görebiliyorum. Üniversitenin yurtlar bölümüne "Kasaba" diyorlar. Bu çok hoşuma gitti.

Bu sabah üniversite yerleşkesini biraz dolaştım. Burası ağaçlık ve yemyeşil bir yer. Yurdun karşısında dükkânlar ve küçük lokantalar var. Okulumuz öğrenciler için kahvaltı, öğle ve akşam yemeği veriyor. Çok ucuza yiyebiliyoruz. Ne yazık ki üniversitenin içinde sinema yok.

Üniversite şehir merkezine çok uzak değil. Yaklaşık 20 km. Şehir merkezinin adı Kızılay. Hafta sonlarında Kızılay'a arkadaşlarla gidebilirim. Otobüs, minibüs veya semt servisleri ile Kızılay'a ulaşabiliriz. Filmleri de burada izleyebilirim.

Anneciğim, hep kendimi anlattım. Siz nasılsınız? Babama beni merak etmemesini söyle. Ben büyüdüm, yirmi yaşındayım. Ağabeyimin sözlerini unutmayacağım. Gelmeden önce Türkiye ve Ankara hakkında birçok bilgiyi ağabeyimden öğrendim. Biliyorsun o, burada bir yıl kaldı. Onun bilgileri benim için çok yararlı oldu. Ayrıca ona da bir mektup yazacağım.

Ah, sevgili teyzem Erna! Seni nasıl unuturum? Unutmadım, unutmayacağım.

Benim için kaygılanmayın, ben burada mutluyum. Türkçeyi daha iyi öğreneceğim ve arkadaşlarımla Türkçe sohbet edeceğim.

Anneciğim; senin, babamın, teyzemin ve ağabeyimin yanaklarından öpüyorum.

Sevgilerimle...

Kızınız Helena,
26 Eylül, Perşembe, Ankara

G2.1. Aşağıdaki boşluklara kutucukta bulunan fiilleri kullanarak doğru durum eklerini (-A / -I / -dAn) yazınız.

- a. Ankara- ____gelmek için uçak biletimi aldım.
- b. Annem beni havaalanı- ____ almak için gelecek.
- c. Montumu alıp üniversite- ____ gitmek için hazırım.
- d. Bugün burada kaldıktan sonra yarın yurt- ____gitmek istiyorum.
- e. Dün gece yatağım- ____yatarak güzel bir uyku çektim.

G2.2. Aşağıdaki boşluklara kutucukta bulunan fiilleri kullanarak doğrularını yazınız.

- d. Filmi _____ için sinemaya gitmek istiyoruz.
- a. Geçen hafta üniversite yerleşkesini _____ istedim.
- c. Türkçeyi _____ için ders çalışın.
- d. Yanaklardan _____ Türk kültüründe bir selamlama biçimidir.
- e. İrem'in kardeşi köpekten _____.

3. GÖREV

Aşağıdaki metni dikkatle dinleyiniz ve okuyunuz. Kullanılan fiilleri ve durum eklerini örnekteki gibi not alınız.

ZEYNEP'İN İLK PİKNIĞI

Bugün Zeynep heyecanla yatağından kalktı annesinin yanına gitti.

- “Anne! Ne zaman pikniğe gideceğiz?” diye sordu.

Zeynep’in annesi:

- “Kızım dur, daha çok erken önce kahvaltımızı yapalım sonra yola çıkacağız.” diye yanıt verdi.

Zeynep bu duruma üzüldü çünkü o bir an önce pikniğe gitmek istedi. Tam o anda salondan babasının sesini duydu.

-“Haydi çıkalım hazırız. Pikniği ormanda yapacağız.”

Zeynep hızla salona koştu ve çantasını sırtına taktı. Babası Zeynep’i alnından öptü ve annesiyle birlikte yola çıktılar. Belgrad Ormanı İstanbul’un en büyük ve en güzel ormanlarından biriydi. Zeynep bu ormanı daha önce hiç görmedi. Yolda Zeynep heyecan ve şaşkınlıkla etrafını seyretti. Ağaçlar çok büyüktü ve her yer yemyeşildi. Sonunda piknik alanına ulaştılar. Ağaçların arasında piknik masaları vardı. Zeynep ve annesi arabadan indi. Zeynep hayranlıkla ağaçlara baktı ve annesine “Ağaçlar dünyamız için çok önemli değil mi anne?” diye sordu. Annesi ona:

-“Evet kızım biz ormanlar sayesinde rahat nefes alıyoruz, buradaki ağaçlar doğamız için oksijen üretiyor.” dedi.

Orman çok kalabalıktı. Zeynep ve ailesi gibi diğer insanlar da piknik yaptılar, çocuklar neşeyle oyun oynadılar. Lezzetli aile sofraları kurdular; ateş yaktılar, et pişirdiler, sebze közlediler. Hemen yan masalarında bir aile daha vardı. Onların pikniği bitmişti ve eşyalarını toplamaya başladılar ama ateşi söndürmediler. Zeynep endişeyle babasına ateşi gösterdi ve babası adamı uyardı:

-“Lütfen ateşi söndürün! Büyük bir yangına sebep olacaksınız bu çok tehlikeli.” dedi.

Adam hemen suyla ateşi söndürdü. Böylece Zeynep ve babası tehlikeyi engelledi. Zeynep ertesi gün pikniği okul arkadaşlarına anlattı.

NOT AL

Örnek: yatağından kalktı

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

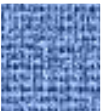
.....

.....

.....

4. GÖREV

Aşağıda verilen fiil ve tamlayıcılarını inceleyiniz.

	FİİL TAMLAYICILARI • Otobüsü beklemek • Otobüse binmek • Eve dönmek • Üstünü değiştirmek • Yemeği hazırlamak • Karnını doyurmak • Polisi aramak • Dilekçeyi yazmak • Bankadan çıkmak • Bir şeyden bahsetmek		• Makbuzu göstermek • Makbuzu imzalamak • Birine teşekkür etmek • Birine yanaşmak • Hırsızı yakalamak • Sıraya girmek		• Üstünü değiştirmek • Parkta koşmak • Mailleri okumak • Bankadan para çekmek • Bankaya para yatırmak • Yataktan kalkmak
---	--	---	---	---	--

Metindeki boşlukları uygun durum ekleriyle doldurunuz.

Ali her zamanki gibi sabah erkenden yatak..... kalktı, yüzü..... yıkadı ve üstü..... değiştirdi ev..... çıktı park..... yürüdü ve park..... koştu. Eve döndükten sonra kahvaltısı..... hazırladı, kahvaltısı bittikten sonra mailler..... okudu ve bankaya gitmek için evden çıktı. Banka..... ulaştı, bankada sıra uzundu. Sıra..... girmeden önce bankamatik..... para yatırdı.

Görevliye makbuz..... gösterdi. Tam o anda biri yanı..... yanaştı. Ali korktu ve hemen çantası..... kontrol etti. Telefon..... çalınmıştı. Bankadaki güvenlik hemen polis..... aradı polis geldikten sonra Ali olayı anlatmak için şikâyet dilekçe..... yazdı. Banka memuru Ali..... sakinleştirdi ve işlemlerini bitirdi ve memur..... teşekkür etti. Ali bankadan çıktı otobüs..... bekledi ve otobüs..... binerek ev..... döndü. Eve döndükten sonra eşine bankada yaşadığı olaylar..... bahsetti. Birlikte akşam yemek..... hazırladılar. Karınları..... doyurduktan televizyon seyredip uyudular.

Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan B1 düzeyi Türkçe göreve dayalı dil bilgisi öğretimi için çalışma etkinlikleri şu şekildedir:

1. GÖREV

Aşağıdaki metni okuyunuz kırmızı renkle yazılmış fiillere ve durum eklerine dikkat ediniz.

İlk Türk Kadın Savaş Pilotu Sabiha Gökçen (1913–2001)

Mustafa İzzet Bey ile Hayriye Hanım'ın kızı Sabiha, 22 Mart 1913'te Bursa'da dünyaya geldi. Küçük yaşta anne ve babasını **kaybetti** ve onu ağabeyi **büyüttü**. Sabiha, 1925'te 12 yaşındayken Cumhurbaşkanı Atatürk ile tanıştı ve okumak istediğini **söyledi**. Böylece Atatürk onu **evlat edindi** ve Ankara'ya **götürdü**. Sabiha Gökçen, 1935'te havacılığa **ilgi duydu**. Atatürk'ün desteği ile Türk Kuşu Sivil Havacılık Okulu'nda planör eğitimi aldı. Daha sonra Eskişehir Havacılık Okulu'na **gitti**. 25 Şubat 1936'da ilk defa motorlu uçak ile uçmaya **başladı**. Sabiha çok başarılı oldu ve Atatürk ona, "Beni çok mutlu ettin. Şimdi artık senin için planladığım şeyi **açıklayabilirim**. Sen dünyada ilk askeri kadın pilot olacaksın", dedi.

Eskişehir Uçuş Okulu'nda, 1936-1937 yıllarında 11 ay özel eğitim aldı. Gökçen, diplomasını aldıktan sonra Eskişehir'deki hava alayında 6 ay görev yaptı. Bu sırada Trakya ve Ege manevralarına **katıldı**. 1937 yılında Tunceli Harekâtı'na katılan Gökçen, bu harekâtta rolü ile dünyanın ilk kadın savaş pilotu oldu. 18 Sabiha 1938'de uçağıyla tek başına Balkan ülkeleri turuna çıktı. Atina, Sofya, Belgrat ve Bükreş'i **ziyaret etti**. Bu uçuş nedeniyle Sabiha'nın ünü dünyaya yayıldı. Sabiha Gökçen, 1940 yılında Üsteğmen Kemal Esiner ile evlendi ve eşine kendi soyadını **verdi**. Ne yazık ki üç yıl sonra eşini **kaybetti**. Ama o uçmaya **devam etti**. 1955 yılına kadar uçuş öğretmeni olarak çalıştı.

Hayatı boyunca 22 değişik savaş uçağıyla uçtu. Son uçuşunu 1996'da 83 yaşında, bir Fransız pilot eşliğinde yaptı. Sabiha Gökçen 2001 yılında, 88 yaşında, tam doğum gününde (22 Mart) Ankara'da öldü.

Aşağıda tamlayıcılarıyla birlikte verilen fiilleri örnekteki gibi cümle içinde kullanınız.

1. Yedi yaşındayken annesini **kaybetti**. (-i kaybet-)
2. (-i büyüt-)
3. (-i söyle-)
4. (-i evlat edin-)
5. (-a götür-)
6. (-a ilgi duy-)

7. (-i açıkla-)
8. (-a açıkla-)
9. (-a katıl-)
10. (-i ziyaret et-)
11. (-a devam et-)

2.GÖREV

AÇIKLAMA: Türkçede fiiller, cümle yapıları içerisinde tamlayıcısı olan eklerle birlikte kullanılırlar. Aşağıda bunlara örnekler verilmiştir:

- Senin ne söylediğini **bil**iyor mu? > -i bil-
- Onun ödevini yapmasına **izin ver**di. > -a izin ver-
- Derinlemesine bu konuyu **algı**ladı. > -ı algıla-

Buna göre; aşağıdaki paragrafta renkli yazılmış fiillerin doğru tamlayıcılar alıp almadığını tespit ediniz. Yanlış tamlayıcıların yerine doğrularını kutucuklara yazınız.

Hayatında uzun bir süre yalnız kalmıştı. Hayatla mücadelesi kolay olmamıştı. Ve bir sabah uyandığında kendine **keşfet**mişti. Ne istediğinde **bil**iyordu. Artık insanların onu üzmesine **izin ver**meyecekti. Acaba neler yapmayı **hoşlan**ıyordu? Hatırladı. Sonra kendini **güçlendir**mek ve **geliştir**mek için yogada **başla**dı. Yogadan sonra kendini **sevmeyi** ve kendinde **kızmamayı** öğrendi. Geçmişte yaptığı hataları **unut**madan hatalarını **ders al**dı. Bunu yapmakta **zorlan**sa da başardı. Hayatı düzene girdi ve huzurluydu.

Tamlayıcı		Fiil	Tamlayıcı		Fiil
Yanlış	Doğru		Yanlış	Doğru	
-e	-i	Keşfetmek	-X	-e	İzin vermek

3. GÖREV

AÇIKLAMA: Türkçede fiilimsiler cümle içerisinde farklı görevler üstelenebilir. Örneğin sıfatfiiller, sıfat görevinde bir tamlama yapısı içerisinde yer alabilirken (Ör: “**Gelen öğrenci** bizim sınıfta.” cümlesinde sıfat görevinde kullanılmıştır) aynı zamanda isim olarak görev üstelenebilirler. İsim görevindeyken ayrıca ek alabilirler. Örneğin; “Ali, (**onun**) okula **geç kal-acağ** – **ı-(n)a inan**mamış.” cümlesinde -AcAk sıfatfiil eki isim görevinde kullanılmıştır ve üzerine fiil tamlayıcı eki gelmiştir.

Sen, (senin) ne söyle-diğ – i-(n)i biliyor musun?

Siz, orada (sizin) ne yap-tığ – ınız - ı anlatacaksınız.

Bu duruma benzer olarak isimfiiller de cümle içerisinde fiil tamlayıcısı alabilirler.

Eve erken geldiğim zamanlarda yemek yap-ma-yı çok severim.

Program yoğunluğu sebebiyle hafta sonu Adalar gezisine git-mek-ten vazgeçti.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerde fiilimsi yapıların üzerine eklenmesi gereken doğru durum eklerini veya fiilleri yazınız.

1. Onunla konuş..... utanıyorum.
2. Annesi Ayşe’yi anla..... çalıştı.
3. Öğrenciler sonunda ödevlerini yap..... başladılar.
4. Hemşire insanların sessiz ol..... bekledi.
5. Dışa dönük insanlar dışarı çık..... hoşlanır.
6. Aileler gençlerin oyun oyna..... kızıyor.
7. Ahmet müzik dinle..... seviyor.
8. Öğretici, öğrencilere ders bitmeden dışarı çık..... söyledi.
9. Arkadaşımın beni yanlış anlamasından
10. Ali annesinin doğum gününü kutlamayı Annesi çok üzüldü.

4. GÖREV

Aşağıdaki temalardan birini seçerek verilen fiillerle bir metin oluşturunuz.

SANAT	SAĞLIK	TURİZM
- Komedi filmi çek- - Film yönet- - İzleyicileri bilgilendir- - Oyuncuları değerlendir- - İnsanları etkile- - Sinemaya git- - Oyunculara inan- - Senaryoyu oku- - Beyaz perdede sergil- - Seyirciye sun-	- Yolu aç- - (ambulans için) - Şehre atan- - İşe başla- - Doktora git- - İlacı al- - Muayene etmesini bekle- - Beklemekten bıık- - Sorunu çöz- - Randevuyu değiştir-	- Seyahati planla- - Ülkeyi ziyaret et- - Vizeye başvur- - Uçağı kaçır- - Rezervasyonu iptal et- - Manzarayı seyret- - Odayı kirlet- - Bir yeri öner- - Bir yere taşın- - Masrafları karşıla-

Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan B2 düzeyi Türkçe göreve dayalı dil bilgisi öğretimi için çalışma etkinlikleri şu şekildedir:

1. GÖREV

Aşağıdaki açıklama metninde altı çizilen fiillere ve durum eklerine dikkat ediniz.

Lydia, Vancouver'daki Emily Car Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde resim öğrencisidir. Geçen yıl üniversitenin internet sitesinde bir öğrenci değişim programının duyurusunu okumuş ve hemen başvurmaya karar vermişti. Başvurusunun kabul edildiğini öğrenince kendini dünyanın en şanslı insanıymış gibi hissetmişti. Şimdi Ankara Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki altı aylık eğitim dönemini bitirmek üzeredir. Gelecek hafta bir aylığına Çatal Höyük kazılarına katılacak ve Neolitik Çağ duvar resimlerinin restorasyonunda çalışacak. Lydia'nın okuldaki arkadaşları onun Çatal Höyük tutkusunun sebebini merak ediyorlar:

Aşağıdaki konuşma metninde fiilleri durum ekleriyle birlikte açıklamadaki gibi altını çiziniz. Altı çizili yapıları aşağıdaki kutuya yazınız. Kutudaki kelimeleri kullanarak yeni bir metin oluşturunuz.

Cengiz: Neden bu kadar heyecanlanıyorsun bu Çatal Höyük konusunda?

Lydia: Bunu sorduğuna inanamıyorum. Düşünsene, neredeyse dokuz bin yıllık bir yerleşim yerindeki kazılara katılacağım. Binlerce yıllık duvar resimlerini göreceğim ve belki de onların tamiri ve korunmasında görev alacağım. Ben heyecanlanmayayım da kim heyecanlansın?

Serap: Bu Çatal Höyük nerede acaba?

Lydia: Bunu bilmediğine şaşırdım doğrusu. Çatal Höyük dünyanın en önemli Neolitik yerleşmelerinden birisidir ve Konya'nın Çumra İlçesi yakınlarındadır. Kazının internet sitesine bir göz atmanızı tavsiye ederim. Adresi çok kolay: www.catalhoyuk.com, noktalar olmadan yazacaksınız.

Doğukan: Ben geçen yıl Çatal Höyük ören yerini ziyaret etmiştim. İnsan kendini tamamen farklı bir dünyada hissediyor. Binlerce yıl önce yaşamış insanların sırları birer birer gün ışığına çıkarılıyor.

Şeyda: Ben de Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde gördüğüm Çatal Höyük eserlerini unutamıyorum. Çok etkileyici bir Ana Tanrıça heykeli vardı. Başka gören var mı, Ana Tanrıça heykelini?

Lydia: Yanlarında birer panter olan koltuktaki heykelden mi bahsediyorsun?

Şeyda: Evet. Ne kadar güzel, değil mi? Doğum yapan bir kadını temsil ettiğini yazıyorlardı.

Lydia: Bir zamanlar orada yaklaşık sekiz bin kişinin yaşadığı düşünülüyor. Evlerin içinde son derece ilginç duvar resimleri, kabartmalar ve heykeller bulunmuş.

Doğukan: Peki Lydia, sana bir sorum var: sen, isminin Anadolu'daki eski bir krallığın ismi olduğunu biliyor musun?

Lydia: Gerçekten mi? Kutsal kitapta Lydia isimli birisinden bahsedildiğini ve Aziz Paul'un onu Hristiyanlığa davet ettiğini okumuştum ama Lydia Krallığı'nı bilmiyordum.

Doğukan: Peki Aziz Paul'un Tarsuslu olduğunu biliyor muydun?

Lydia: Evet, onu biliyorum ama Tarsus'un nerede olduğunu bilmiyorum.

Doğukan: Tarsus güneyde, Adana ile Mersin arasındadır. Ben de Tarsusluyum. Çatal Höyük çalışmasından sonra Tarsus'a gelip beni ziyaret etmek ister miydin?

Lydia: Bu çok harika olur. Nazik davetin için çok teşekkür ederim, memnuniyetle kabul ediyorum.

Metinde geçen fiilleri durum ekleriyle birlikte yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Yukarıda not aldığınız fiilleri ve durum eklerini kullanarak yeni bir metin oluşturunuz.

2. GÖREV

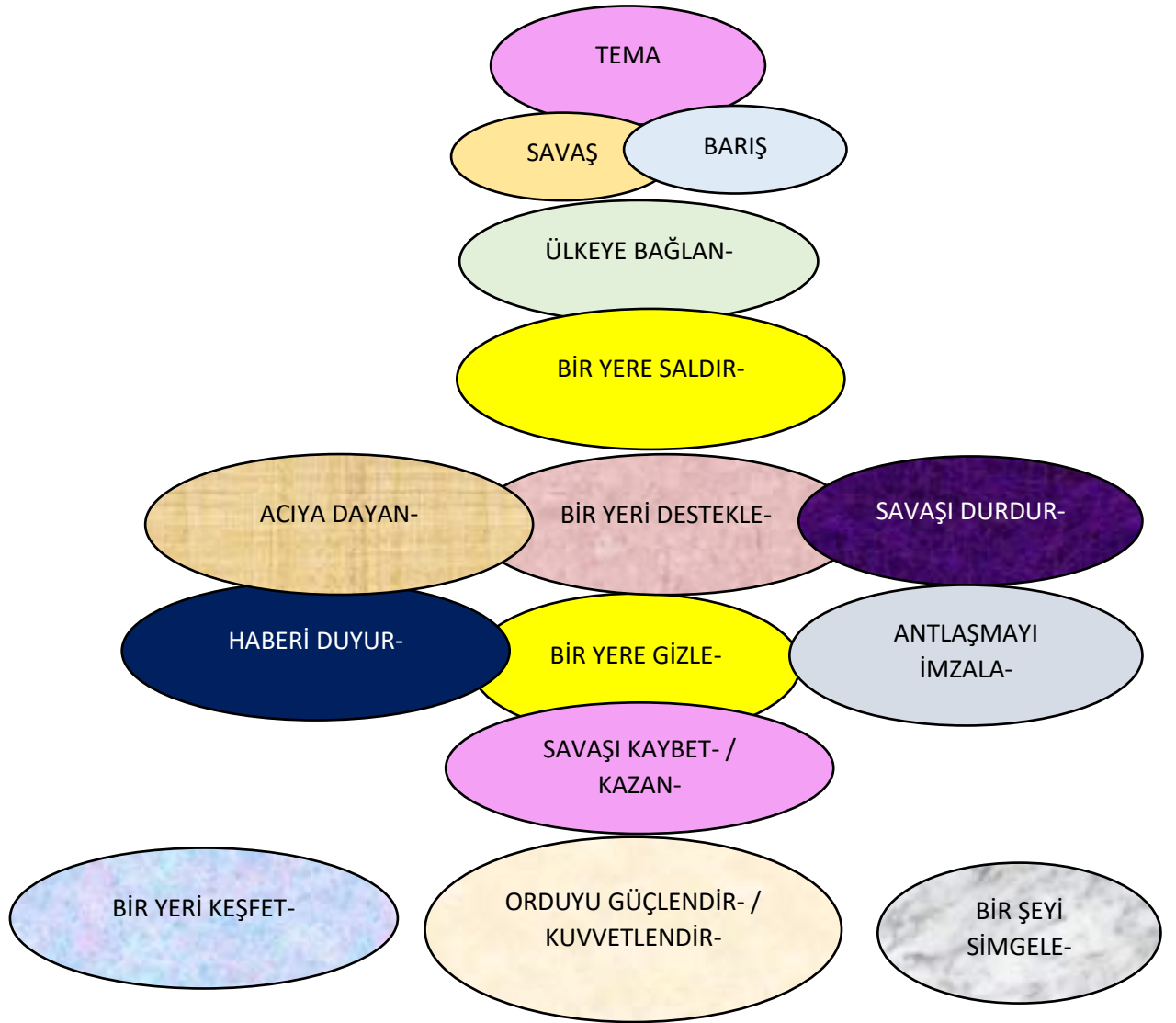
Aşağıdaki kavram haritasını inceleyiniz ve “Suç ve Ceza” teması üzerinden aşağıdaki fiiller ve durum eklerini kullanarak aşağıdaki bölümde yeni bir metin oluşturunuz.

Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan C1 düzeyi Türkçe göreve dayalı dil bilgisi öğretimi için çalışma etkinlikleri şu şekildedir:

1. GÖREV

Aşağıdaki kavram haritasını inceleyiniz ve “Savaş ve Barış” teması üzerinden aşağıdaki filler ve tamlayıcıları kullanarak aşağıdaki bölümde yeni bir metin oluşturunuz.

2. GÖREV

G2.1. Aşağıdaki metinde etken ve edilgen halde yazılan fiillerin ve durum eklerinden 5'inin altını örnekteki gibi çiziniz.

GÖBEKLİ TEPE

Son yirmi yılın en önemli arkeolojik keşfi sayılabilecek Göbekli Tepe, kulağımızdaki “medeniyetler beşiği Anadolu” tanımlamasına uygun olarak insanlığın medeniyet ve dinler tarihinin yeniden yazılmasına sebep oluyor. Şanlıurfa yakınlarındaki Göbekli Tepe’de yapılan kazılarla, yalnızca dünyanın bilinen en eski ve en büyük kutsal alanı gün yüzüne çıkarılmış olmadı. Aynı zamanda, anıtsal inşa ile tapınma amaçlı sosyal örgütlenme ve iş bölümü, tarımın ve hayvan evcilleştirmenin doğuşundan önceye çekilmiş oldu. Alman Arkeoloji Enstitüsü ve Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı iş birliğiyle yürütülen Göbekli Tepe Kazılarının Başkanı Klaus Schmidt’e göre, Yukarı Mezopotamya’da Dicle ve Fırat havzalarında yapılan arkeolojik kazılar, insanlığın eski tarihine ilişkin olarak, Buzul Çağı’ndan Buzul Çağı Sonrasına (Holosen) geçişin bilinmeyen ve beklenmedik parçalarını açığa çıkardı. Göbekli Tepe yaklaşık on yıldır ulusal ve uluslararası akademi, medya, kamu ve özel sektör kurumlarının yayımladığı ve desteklediği makale, tanıtıcı film ve sergi faaliyetleriyle dünyadaki en dikkat çekici Yeni Taş Devri yerleşimlerden biri hâline geldi. Mimarisi ve sanatıyla, yüksek seviyede bir anıtsal nitelik taşıyan Göbekli Tepe’vi günde ortalama 1000 kişi ziyaret ediyor.

Klaus Schmidt, Göbekli Tepe’de bugüne kadar yapılan kazılarda herhangi bir eve rastlanmadığını ve dolayısıyla buranın dünyevi bir mekân değil sadece kutsal bir bölge olduğunu söylüyor. Öte yandan kalabalık toplulukların bir araya geldiği bir buluşma bölgesi olarak Göbekli Tepe’nin tıpkı milattan önceki binyıllarda Kudüs’te ve İslam öncesi ve sonrası dönemlerde Mekke’de olduğu gibi-tapınma dışında büyük şöenler ve festivallere de sahne olduğu ileri sürülüyor. Bu bağlamda Göbekli Tepe’nin bilim, sanat ve kültürün yanı sıra kültür tarımının başlangıcını ve yerleşik hayata geçiş sürecini de tetiklemiş olabileceğine dair yepyeni bir anlayış geliyor.

Dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınak yerleşkesi Göbekli Tepe’nin kazı alanı Şanlıurfa’ya 18 kilometre, en yakın köy Örencik’e ise 1,5 kilometre uzakta. Kazı alanında üç ayrı katman bulunuyor. Birinci katman doğal ve doldurma taş-toprak, ikinci ve üçüncü katmanlar ise tapınak buluntularının yer aldığı bölümler. Göbekli Tepe’yi alttaki iki katmanda bulunan T biçimli dikili taşlar simgeliyor. Çok uzak mesafelerden dahi görülebilen bir tepe üzerinde inşa edilen kutsal alanın katmanları 15 metre yüksekliğe ulaşıyor. Göbekli Tepe’nin kazı alanı ise 90 dönümlük dev bir alan (12 futbol sahasından biraz büyük) kaplıyor.

1980’li yıllardan günümüze Türkiye’nin güneydoğusunda, tarihi bilinenlerden çok eskiye giden, erken dönem Yeni Taş Devri köyleri keşfediliyor, kazılar yapılıyor ve ortaya çıkan şaşırtıcı buluntularla Anadolu’nun, dünya medeniyet tarihinin başlangıcını biçimlendirdiği anlaşıyor. Bu bağlamda Göbekli Tepe’nin anıtsal yapısı, bölgedeki Erken Çanak-Çömleksiz Yeni Taş Devri kültürünün, avcı-toplayıcılardan beklendiğinin aksine “basit” bir sosyal organizasyonun çok ilerisinde olduğuna şüphe bırakmıyor. Onlarca ton ağırlıktaki kireç taşlarının taş ocağında kesilmesinin ya da yontularak çıkarılmasının, istenen yere taşınmasının kusursuz bir uzmanlık istediği açık. Ayrıca taşın anıtların teknik bilgi sahibi olmaksızın, örneğin halatla çekmeyi, yuvarlamayı ve kaldıraç kullanmayı bilmeden dikilmesi imkânsız. Dikili Taşların, yüzeyde kabartma desenler oluşturmak için kusursuz bir hassaslıkta yumuşatılmış olduğunu düşünmek bile tek başına hayranlık uyandırmaya yetiyor. Devasa büyüklükteki bu taşların tüm yüzeylerini kullanarak kabartma motifler tasarlayıp işleyebilmek de son derece incelikli bir sanat eğitimi ve derinlikli bilgi gerektiriyor.

Sonuç olarak Göbekli Tepe kazıları bizi, ilk büyük ve kalıcı yerleşik toplulukların doğuşuyla tanıştırdı. Gerçekten de Kuzey Mezopotamya’nın Anadolu sınırları içinde kalan bölgesinde yapılan son kazılar, Geç Buzul Çağı ve Erken Buzul Çağı Sonrasının avcı-toplayıcı insanından beklenmeyen bir Erken Yeni Taş Devri kültür zenginliğini gün yüzüne çıkarıyor. Yaklaşık olarak MÖ 11.000-9000 arasına tarihlendirilen kalıcı bu Anadolu köyleri dünyanın bilinen ilk yerleşimleri. Anadolu’nun ve dünyanın bu ilk köyleri yakınında konumlanan, dünyanın bilinen ilk anıtsal tapınak yerleşkesi Göbekli Tepe inanç, bilim, sanat ve sosyolojik anlamda olağanüstü yapısıyla yorumlama yeteneğimizi zorluyor. Kısacası Göbekli Tepe bizi, anılan çağlarda ve belki daha da öncesinde ezber bozan şeyler olduğuna ikna ediyor.

G.2.2. Altını çizdiğiniz fiilleri ve durum eklerini, örnekteki gibi etken ve edilgen cümle yapılarına göre yeniden yazınız.

Örnek:

Etken: “Bilim adamları, buranın dünyevi bir mekân değil sadece kutsal bir bölge olduğunu söylüyor.”

Fiil ve tamlayıcısı: -I söyle-

Edilgen: “Buranın dünyevi bir mekân değil sadece kutsal bir bölge olduğu (ø) söyleniyor.”

Fiil ve tamlayıcısı: (ø) söylen-

- 1.-
-
- 2.-
-
- 3.-
-
- 4.-
-
- 5.-
-

G.2.3. Aşağıdaki metinde koyu renklerle işaretlenen fiillere ve durum eklerine dikkat ediniz.

GÖBEKLİ TEPE

Son yirmi yılın en önemli arkeolojik keşfi sayılabilecek Göbekli Tepe, kulağımızdaki “medeniyetler beşiği Anadolu” tanımlamasına uygun olarak insanlığın medeniyet ve dinler tarihinin yeniden yazılmasına **sebepten oluyor**. Şanlıurfa yakınlarındaki Göbekli Tepe’de yapılan kazılarla, yalnızca dünyanın bilinen en eski ve en büyük kutsal alanı gün yüzüne çıkarılmış olmadı. Aynı zamanda, anıtsal inşa ile tapınma amaçlı sosyal örgütlenme ve iş bölümü, tarımın ve hayvan evcilleştirmenin doğuşundan önceye çekilmiş oldu. Alman Arkeoloji Enstitüsü ve Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı iş birliğiyle yürütülen Göbekli Tepe Kazıları’nın Başkanı Klaus Schmidt’e göre, Yukarı Mezopotamya’da Dicle ve Fırat havzalarında yapılan arkeolojik kazılar, insanlığın eski tarihine ilişkin olarak, Buzul Çağı’ndan Buzul Çağı Sonrası’na (Holosen) geçişin bilinmeyen ve beklenmedik parçalarını **açıığa çıkardı**. Göbekli Tepe yaklaşık on yıldır ulusal ve uluslararası akademi, medya, kamu ve özel sektör kurumlarının yayımladığı ve desteklediği makale, tanıtıcı film ve sergi faaliyetleriyle dünyadaki en dikkat çekici Yeni Taş Devri yerleşimlerden biri hâline geldi. Mimarisi ve sanatıyla, yüksek seviyede bir anıtsal nitelik taşıyan Göbekli Tepe’yi günde ortalama 1000 kişi **ziyaret ediyor**.

Klaus Schmidt, Göbekli Tepe’de bugüne kadar yapılan kazılarda herhangi bir eve **rastlanmadığını** ve dolayısıyla buranın dünyevi bir mekân değil sadece kutsal bir bölge olduğunu **söylüyor**. Öte yandan kalabalık toplulukların bir araya geldiği bir buluşma bölgesi olarak Göbekli Tepe’nin tıpkı milattan önceki binyıllarda Kudüs’te ve İslam öncesi ve sonrası dönemlerde Mekke’de olduğu gibi- tapınma dışında büyük şöenler ve festivallere de sahne olduğu **ileri sürülüyor**. Bu bağlamda Göbekli Tepe’nin bilim, sanat ve kültürün yanı sıra kültür tarımının başlangıcını ve yerleşik hayata geçiş sürecini de **tetiklemiş olabileceğine** dair yepyeni bir anlayış geliyor. Dünyanın bilinen en eski ve en büyük tapınak yerleşkesi Göbekli Tepe’nin kazı alanı Şanlıurfa’ya 18 kilometre, en yakın köy Örencik’e ise 1,5 kilometre uzakta. Kazı alanında üç ayrı katman bulunuyor. Birinci katman doğal ve doldurma taş-toprak, ikinci ve üçüncü katmanlar ise tapınak buluntularının yer aldığı bölümler. Göbekli Tepe’yi alttaki iki katmanda bulunan T biçimli dikili taşlar **simgeliyor**. Çok uzak mesafelerden dahi görülebilen bir tepe üzerinde inşa edilen kutsal alanın katmanları 15 metre yüksekliğe **ulaşılıyor**. Göbekli Tepe’nin kazı alanı ise 90 dönümlük dev bir alan (12 futbol sahasından biraz büyük) kaplıyor.

1980’li yıllardan günümüze Türkiye’nin güneydoğusunda, tarihi bilinenlerden çok eskiye giden, erken dönem Yeni Taş Devri köyleri **keşfediliyor**, kazılar yapılıyor ve ortaya çıkan şaşırtıcı buluntularla Anadolu’nun, dünya medeniyet tarihinin başlangıcını **biçimlendirdiği** anlaşıyor. Bu bağlamda Göbekli Tepe’nin anıtsal yapısı, bölgedeki Erken Çanak-Çömleksiz Yeni Taş Devri kültürünün, avcı-toplayıcılardan beklendiğinin aksine “basit” bir sosyal organizasyonun çok ilerisinde olduğuna **şüphe bırakmıyor**. Onlarca ton ağırlıktaki kireç taşlarının taş ocağında kesilmesinin ya da yontularak çıkarılmasının, istenen yere taşınmasının kusursuz bir uzmanlık istediği açık. Ayrıca taşın anıtların teknik bilgi sahibi olmaksızın, örneğin halatla çekmeyi, yuvarlamayı ve kaldıraç kullanmayı bilmeden dikilmesi imkânsız. Dikili Taşların, yüzeyde kabartma desenler oluşturmak için kusursuz bir hassaslıkta yumuşatılmış olduğunu **düşünmek bile** tek başına hayranlık uyandırmaya **yetiyor**. Devasa büyüklükteki bu taşların tüm yüzeylerini **kullanarak** kabartma motifler tasarlayıp işleyebilmek de son derece incelikli bir sanat eğitimi ve derinlikli bilgi gerektiriyor.

Sonuç olarak Göbekli Tepe kazıları bizi, ilk büyük ve kalıcı yerleşik toplulukların doğuşuyla **tanıştırdı**. Gerçekten de Kuzey Mezopotamya’nın Anadolu sınırları içinde kalan bölgesinde yapılan son kazılar, Geç Buzul Çağı ve Erken Buzul Çağı Sonrası’nın avcı-toplayıcı insanından beklenmeyen bir Erken Yeni Taş Devri kültür zenginliğini **gün yüzüne çıkarıyor**. Yaklaşık olarak MÖ 11.000-9000 arasına tarihlendirilen kalıcı bu Anadolu köyleri dünyanın bilinen ilk yerleşimleri. Anadolu’nun ve dünyanın bu ilk köyleri yakınında konumlanan, dünyanın bilinen ilk anıtsal tapınak yerleşkesi Göbekli Tepe inanç, bilim, sanat ve sosyolojik anlamda olağanüstü yapısıyla yorumlama yeteneğimizi **zorluyor**. Kısacası Göbekli Tepe bizi, anılan çağlarda ve belki daha da öncesinde ezber bozan şeyler olduğuna **ikna ediyor**.

G.2.3. Okuduđunuz metinde koyu renkle işaretlenen fiilleri ve durum eklerini farklı cümlelerde kullanınız.

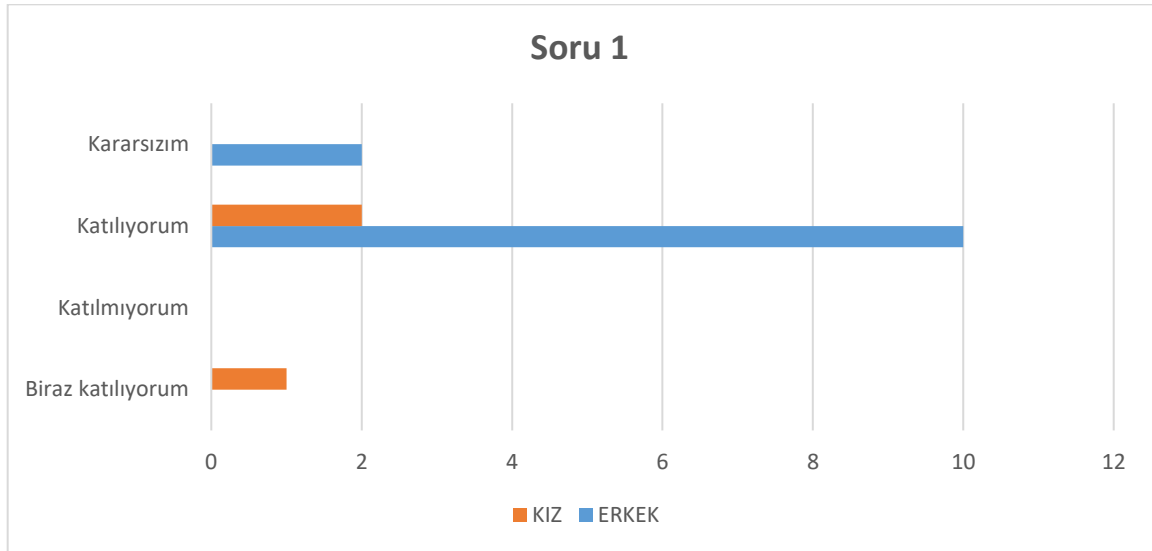
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.

6. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

Öğrenci görüşleri alınırken her düzeye aynı sorular sorulmuş ve soruların cevaplarına göre bulgular ayrı ayrı hazırlanmıştır. Öğrencilerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme sonuçlarına dair bulgular aşağıdaki gibidir:

6.1. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

Araştırmacı tarafından Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri ile gerçekleştirilen sınıf içi göreve dayalı etkinlikler neticesinde A1 düzeyi öğrencilerine “Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

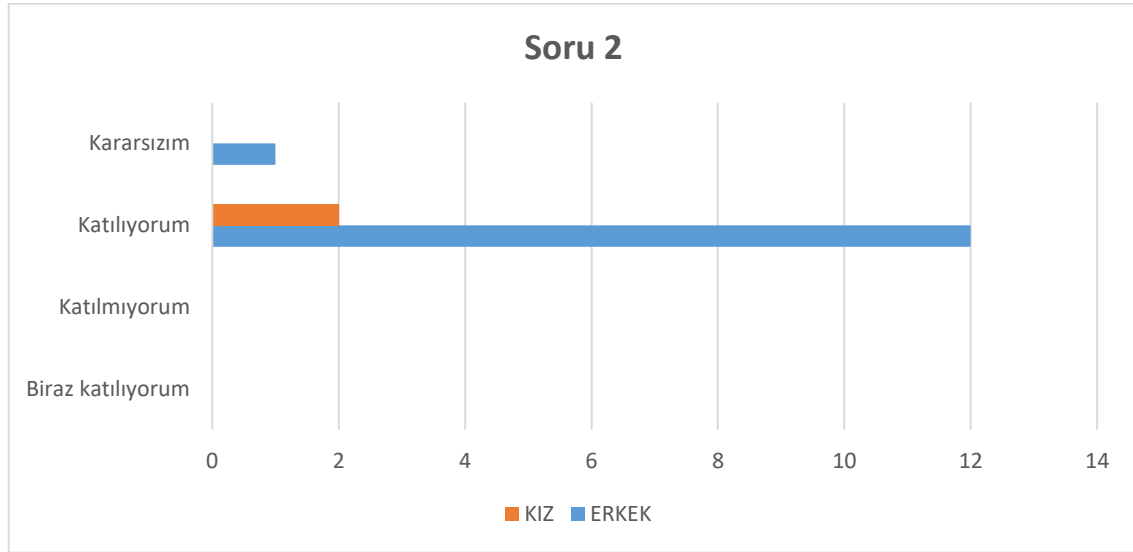
Grafik 1: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -A1 düzeyi

Grafik 1’e göre A1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=2, nE=10) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmişlerdir. 2 öğrenci kararsız olduğunu bildirirken 1 öğrenci de kısmen katıldığını ifade etmiştir.

Örneğin Ö1 bu durumla ilgili olarak “Evet, oldu. Yeni kelime bildik ve yeni alıştırma yaptık.” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Kararsız kalan Ö5 ise “Bilmiyorum Türkçe biraz zor.” sözleriyle durumu ifade etmiştir.

A1 düzeyi öğrencilerine ikinci olarak “Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

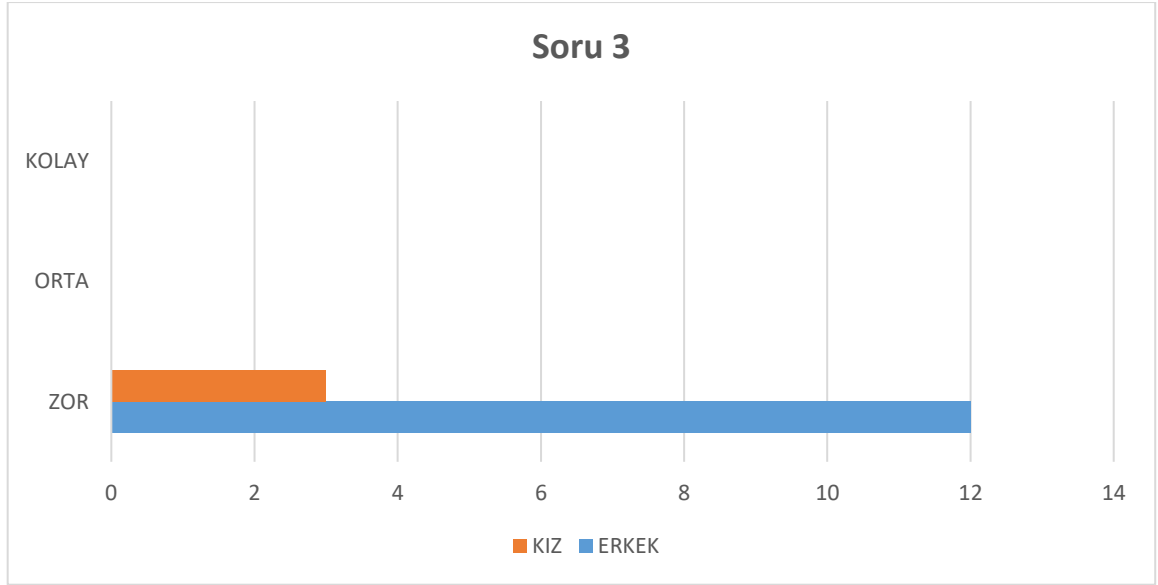

Grafik 2: Gerçekleştirilen görevlerin ders motivasyonu ve eğlenceye etkisine yönelik öğrenci görüşleri -A1 düzeyi

Grafik 2’ye göre A1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=2, nE=12) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Yalnızca 1 erkek öğrenci kararsız olduğunu söylemiştir.

A1 düzeyi öğrencilerinden Ö4 “Evet oldu, farklı bir şey oldu.” şeklinde görüşlerini dile getirirken bu noktada özellikle *yeni kelimeler* üzerinde etkili olduğunu vurgulamıştır.

A1 düzeyi öğrencilerine son olarak “Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

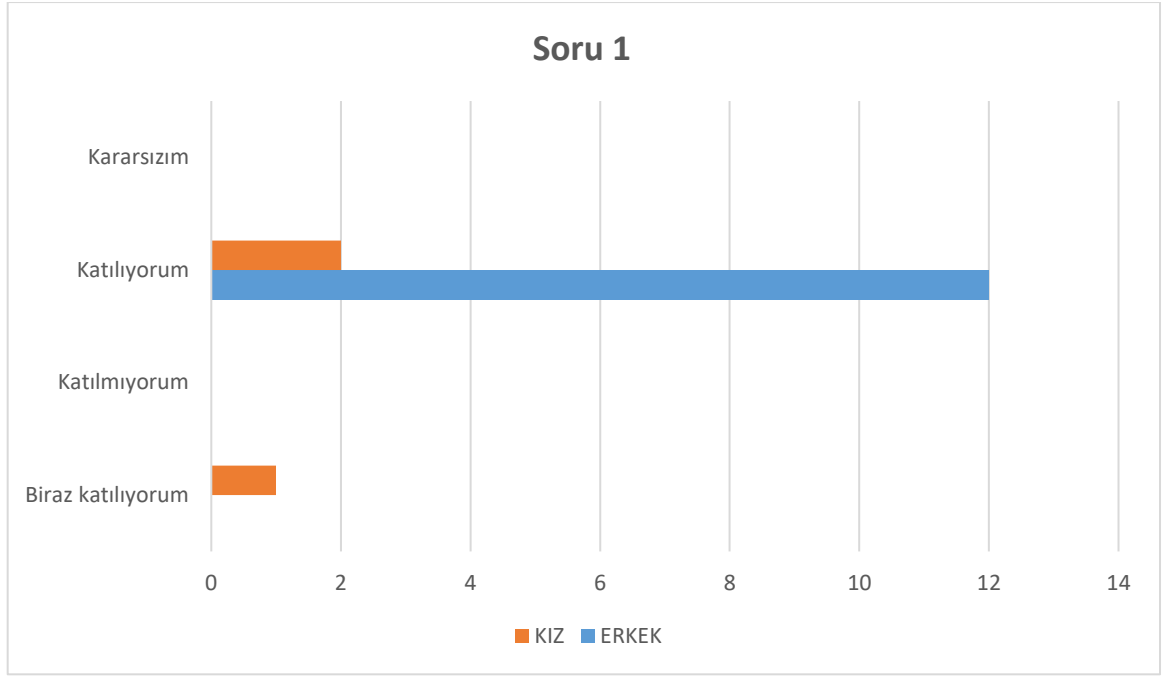
Grafik 3: Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesine yönelik öğrenci görüşleri -A1 düzeyi

Grafik 3 ‘e göre A1 düzeyi öğrencilerinin tamamı (nK=3, nE=12), Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zor olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö3 “*Bazen zor kelime var, bu zor.*” şeklinde görüşünü söylemiştir.

6.2. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen A2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

Araştırmacı tarafından Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri ile gerçekleştirilen sınıf içi göreve dayalı etkinlikler neticesinde A2 düzeyi öğrencilerine “Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

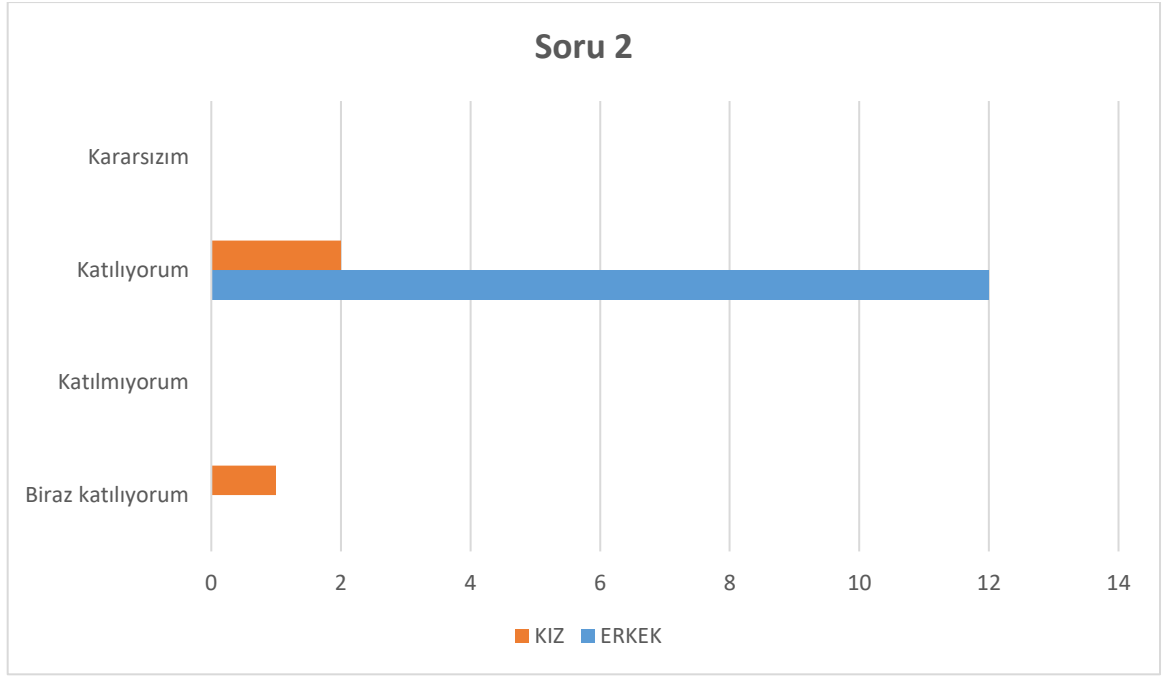

Grafik 4: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -A2 düzeyi

Grafik 4 ‘e göre A2 düzeyi öğrencileri, A1 düzeyi öğrencilerine benzer şekilde, ağırlıklı olarak ($n_K=2$, $n_E=12$) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu bildirmişlerdir. Yalnızca 1 öğrenci kararsız olduğunu söylemiştir.

Öğrencilerden Ö1 “*Faydalı, Türkçe ve Kırgız dili benziyor.*” şeklinde ifade etmiştir.

A2 düzeyi öğrencilerine ikinci olarak “Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

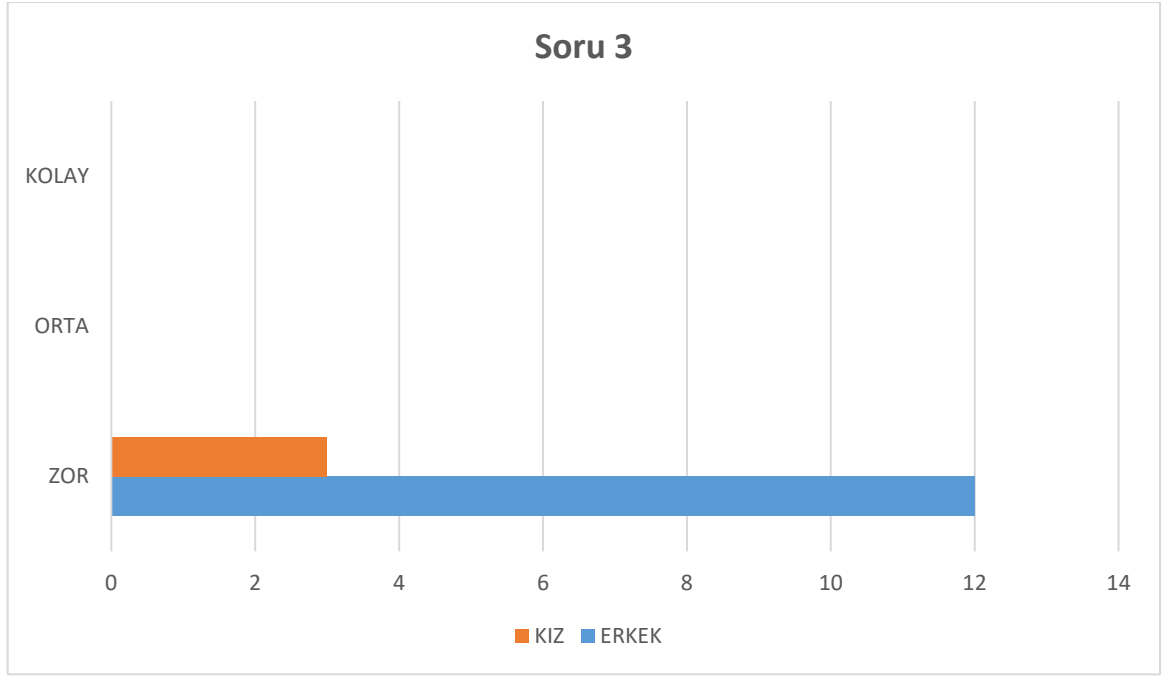
Grafik 5: Gerçekleştirilen görevlerin ders motivasyonu ve eğlenceye etkisine yönelik öğrenci görüşleri -A2 düzeyi

Grafik 5'e göre A2 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak ($n_K=3$, $n_E=12$) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Yalnızca 1 kız öğrenci kararsız olduğunu söylemiştir.

A2 düzeyi öğrencilerinden Ö3 “*Hayır çok etkili değil çünkü gramer.*” Şeklinde görüşlerini dile getirmiştir. Öğrencilerden Ö6 ise “*Evet, etkili çünkü Türkçe tekrar.*” şeklinde ifade etmiştir.

A2 düzeyi öğrencilerinden Ö4 “*Evet oldu, farklı bir şey oldu.*” Şeklinde görüşlerini dile getirirken bu noktada özellikle *yeni kelimeler* üzerinde etkili olduğunu vurgulamıştır. Öğrencilerden Ö6 ise “*Evet oldu, çünkü yeni kelime öğren ama bazı kelime zor mesela karnını doyurmak bilmiyorum ama cümle tahmin tamam anladım.*” sözleriyle ifade etmiştir.

A2 düzeyi öğrencilerine son olarak “Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

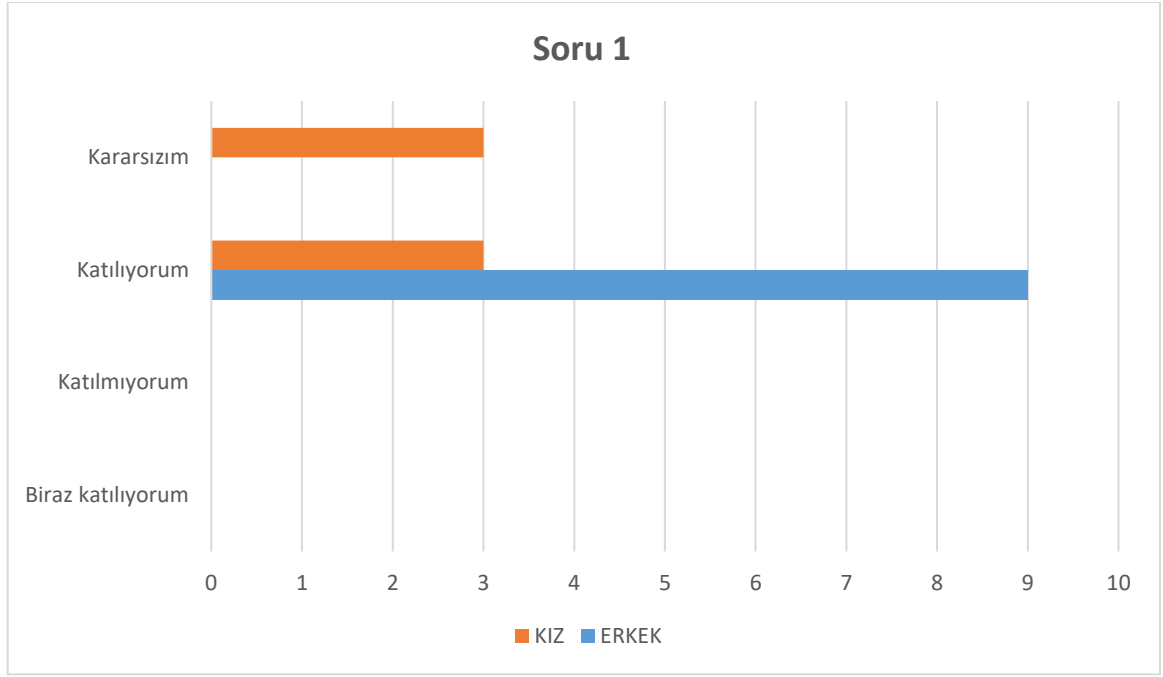

Grafik 6: Gerçekleştirilen görevlerin ders motivasyonu ve eğlenceye etkisine yönelik öğrenci görüşleri -A2 düzeyi

Grafik 6'ya göre A2 düzeyi öğrencilerin tamamı (nK=3, nE=12) Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zor olduğunu ifade etmişlerdir.

6.3. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

Araştırmacı tarafından Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri ile gerçekleştirilen sınıf içi göreve dayalı etkinlikler neticesinde B1 düzeyi öğrencilerine “Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

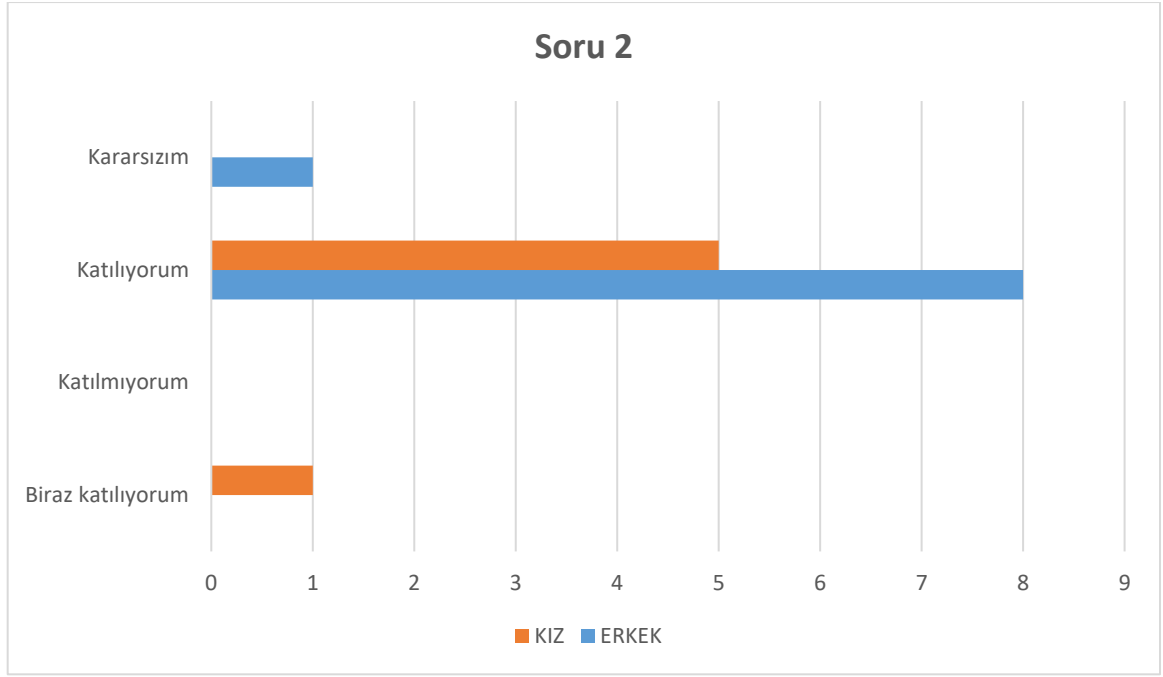
Grafik 7: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -B1 düzeyi

Grafik 7'ye göre B1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=6, nE=9) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmişlerdir. 3 öğrenci kararsız olduğunu ifade etmiştir.

Örneğin Ö1 bu durumla ilgili olarak “*Evet, çok benim için. Yeni fiiller öğrendim.*” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Kararsız kalan Ö3 ise “*Bilmiyorum Türkçe gramer benim için biraz zor.*” sözleriyle durumu ifade etmiştir.

B1 düzeyi öğrencilerine ikinci olarak “Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

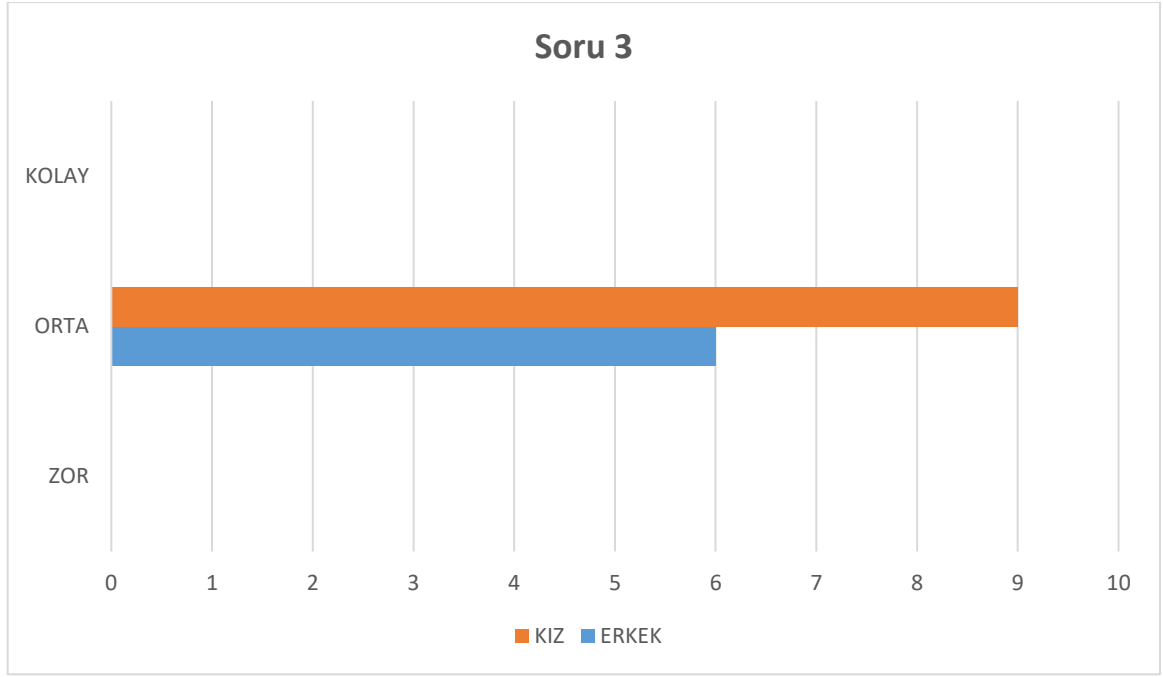
Grafik 8: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -B1 düzeyi

Grafik 8'e göre B1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=6, nE=9) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmişlerdir. 1 öğrenci kararsız olduğunu bildirirken 1 öğrenci de kısmen katıldığını ifade etmiştir.

Örneğin Ö1 bu durumla ilgili olarak “*Evet, oldu. Çünkü sınıfta sadece gramer gramer öğrendiniz ve sadece kitaptan öğrendiniz şey farklı bir şey yaptın.*” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Kararsız kalan Ö5 ise “*Biraz çünkü benim yazma çok problem, Türkçe çok zor.*” sözleriyle durumu ifade etmiştir.

B1 düzeyi öğrencilerine son olarak “Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

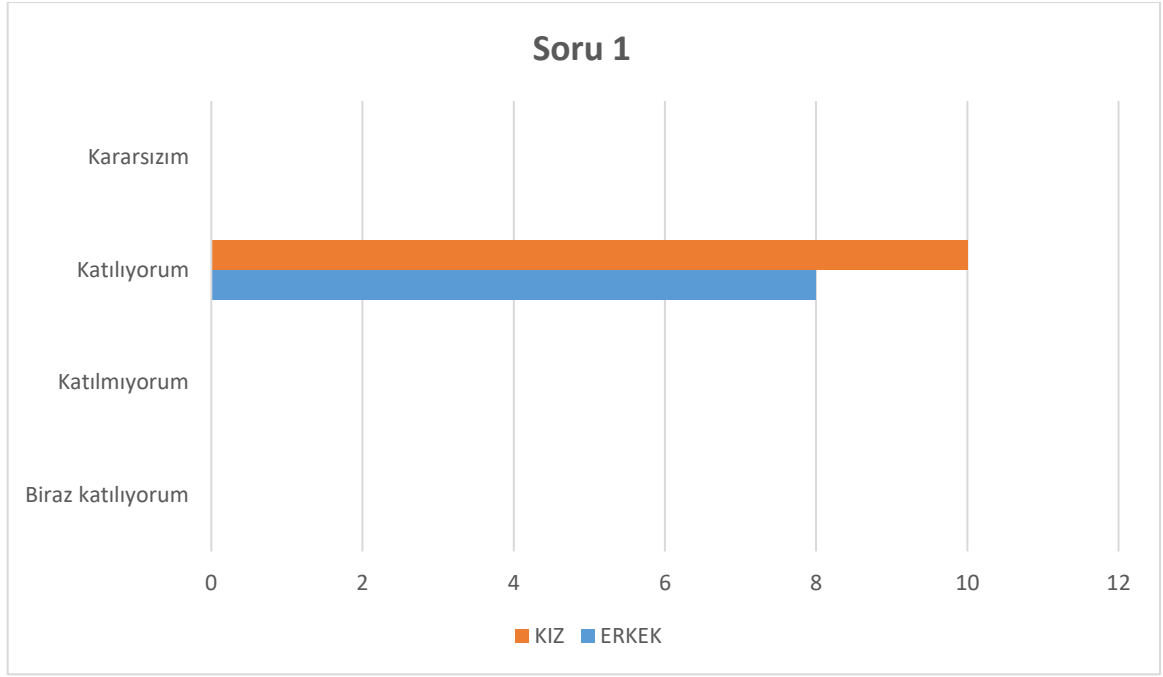
Grafik 9: Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesine yönelik öğrenci görüşleri -B1 düzeyi

Grafik 9 ‘a göre B1 düzeyi öğrencilerinin tamamı (nK=6, nE=9), Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının orta olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö7 “*Bazen zor çünkü gramer Arapçada farklı Türkçe çok farklı.*” şeklinde görüşünü belirtmiştir. Öğrencilerden Ö8 “*Biraz benim için zor oldu, konuşurken çok zorlanıyorum.*” şeklinde ifade etmiştir.

6.4. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen B2 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

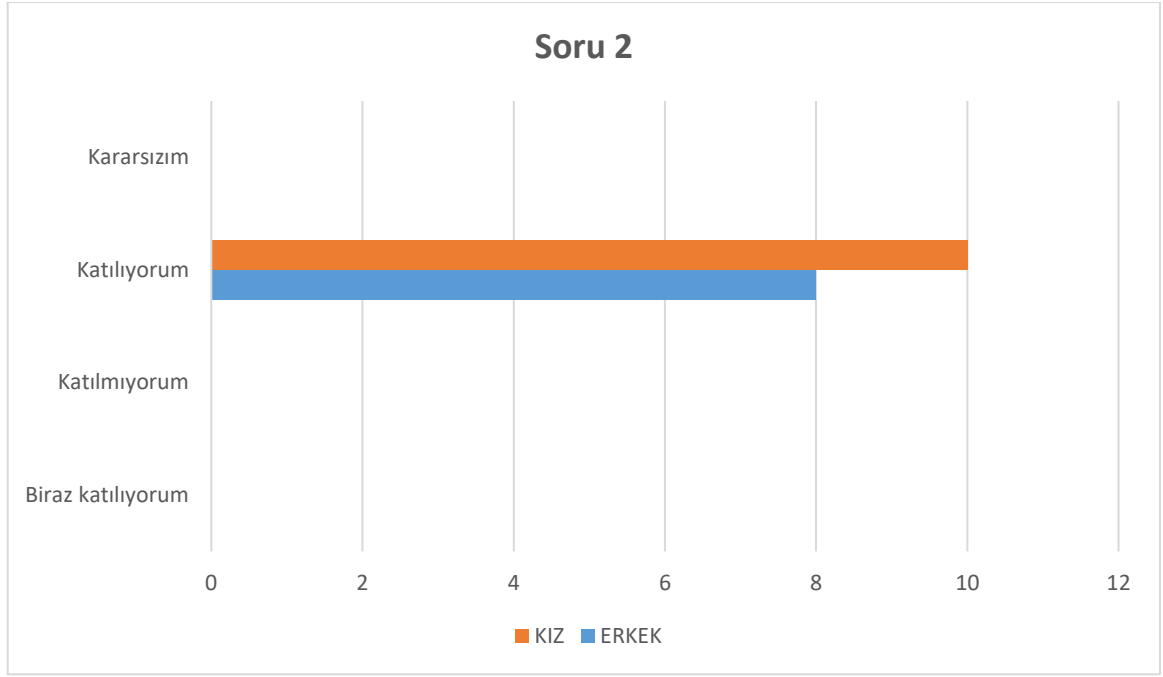
Araştırmacı tarafından Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri ile gerçekleştirilen sınıf içi göreve dayalı etkinlikler neticesinde B2 düzeyi öğrencilerine “Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 10: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -B2 düzeyi

Grafik 10'e göre B2 düzeyi öğrencileri tamamı (nK=10 nE=8) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmişlerdir.

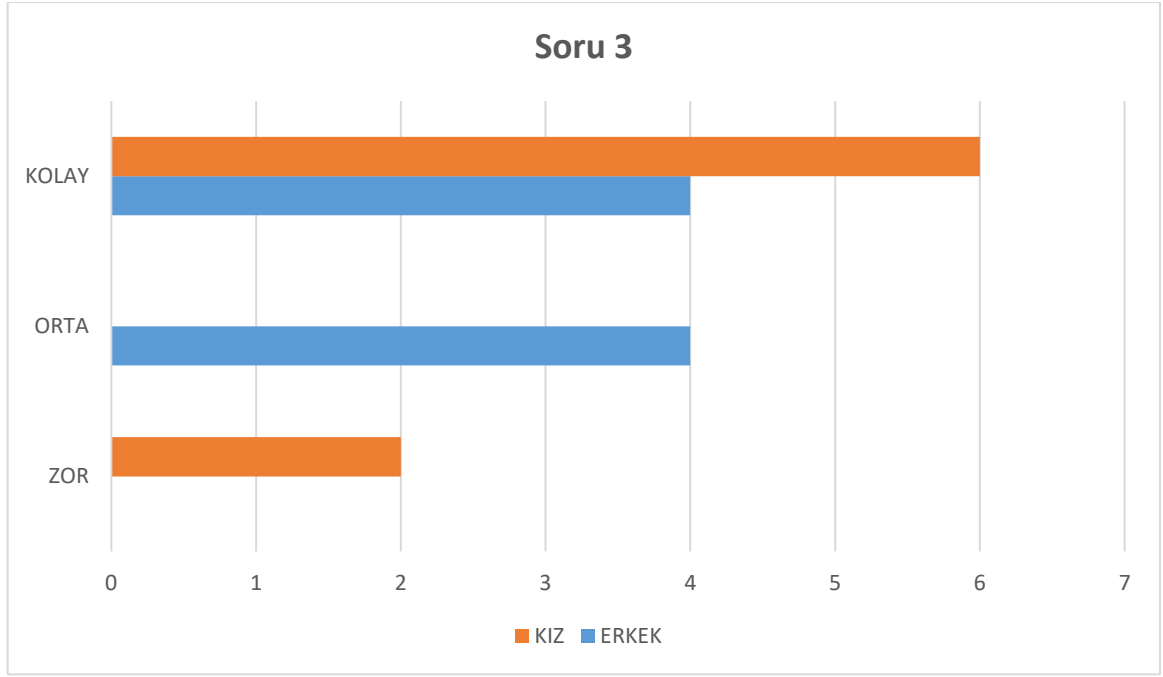
B2 düzeyi öğrencilerine ikinci olarak “Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 11: Gerçekleştirilen görevlerin ders motivasyonu ve eğlenceye etkisine yönelik öğrenci görüşleri -B2 düzeyi

Grafik 11'e göre B2 düzeyi öğrencileri tamamı (nK=10, nE=8) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili olduğunu ifade etmişlerdir.

B2 düzeyi öğrencilerine son olarak "Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?" sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

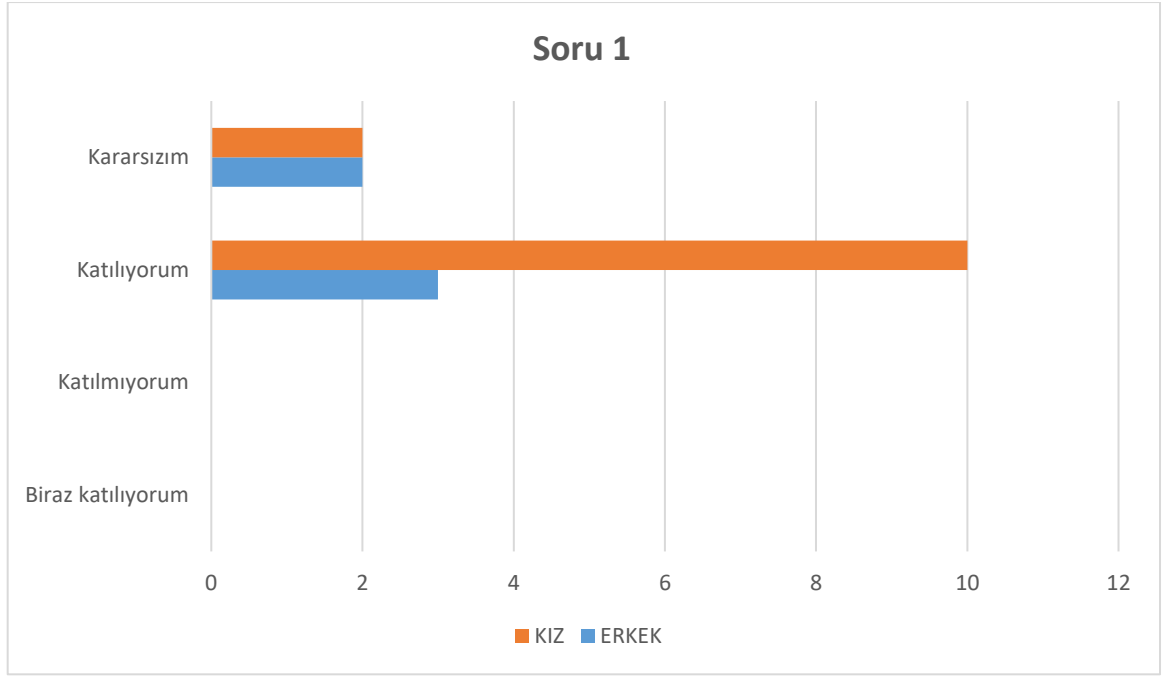
Grafik 12: Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesine yönelik öğrenci görüşleri -B2 düzeyi

Grafik 12 ‘ye göre B2 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=10, nE=8), Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının kolay olduğunu ifade etmişlerdir. 4 öğrenci orta düzeyde 2 öğrenci ise zor olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden Ö1 “*Bana zor geliyor çünkü konuşurken hala zorlanıyorum.*” şeklinde görüşünü söylemiştir.

6.5. Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen C1 düzeyindeki göreve dayalı ders malzemelerine yönelik öğrenci görüşlerine ilişkin bulgular

Araştırmacı tarafından Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin öğretimi için geliştirilen göreve dayalı ders malzemeleri ile gerçekleştirilen sınıf içi göreve dayalı etkinlikler neticesinde C1 düzeyi öğrencilerine “Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

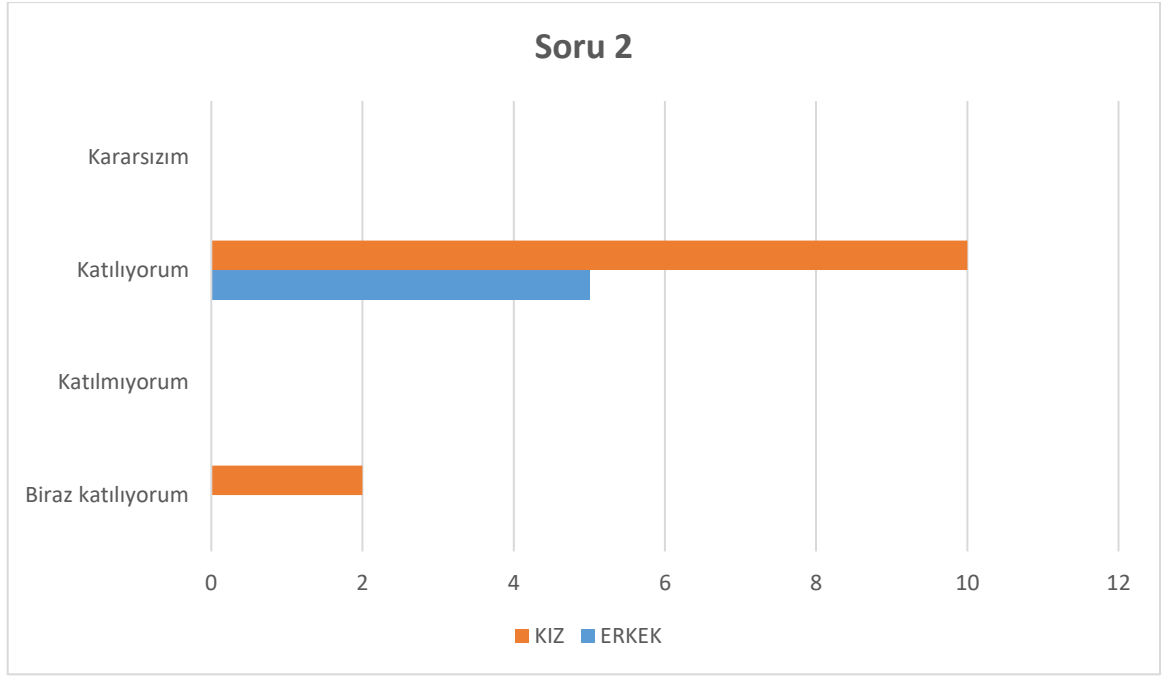

Grafik 13: Gerçekleştirilen görevlerin öğrenme durumlarına etkisine yönelik öğrenci görüşleri -C1 düzeyi

Grafik 13'e göre C1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak ($n_K=12$, $n_E=5$) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeleri üzerinde etkili olduğunu ifade etmişlerdir. 4 öğrenci kararsız olduğunu ifade etmiştir.

Örneğin Ö6 bu durumla ilgili olarak “*Evet, oldu. Yeni kelime kullanımları öğrendik.*” şeklinde görüşünü ifade etmiştir.

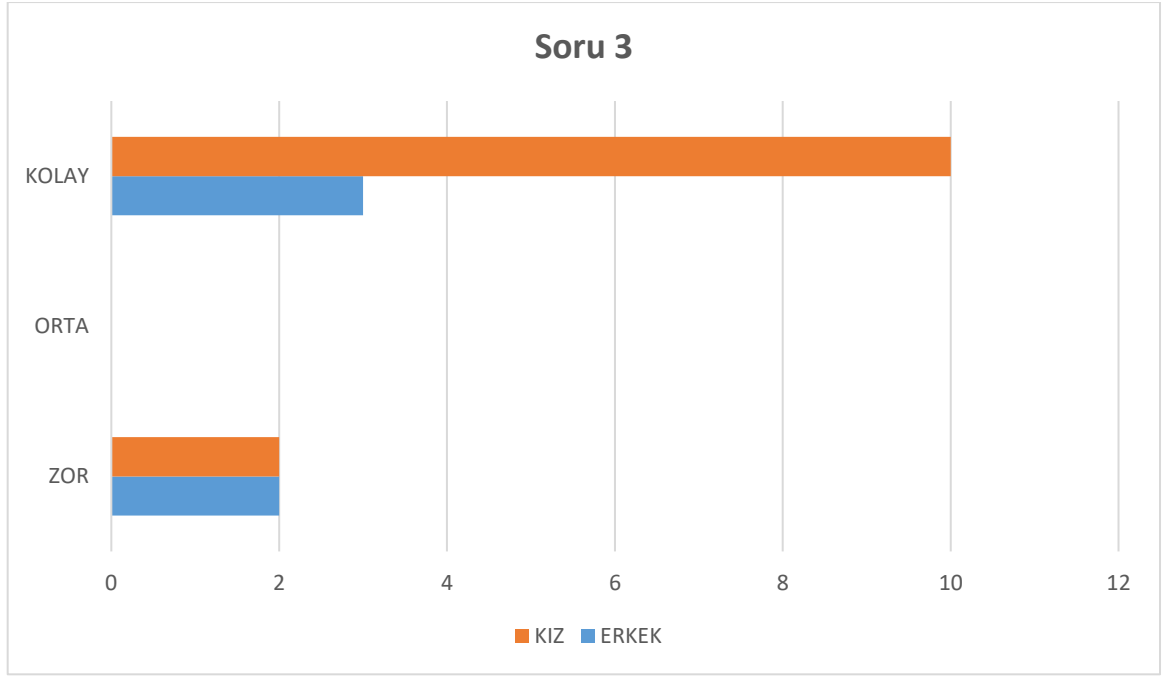
C1 düzeyi öğrencilerine ikinci olarak “Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 14: Gerçekleştirilen görevlerin ders motivasyonu ve eğlenceye etkisine yönelik öğrenci görüşleri -C1 düzeyi

Grafik 14'e göre C1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak ($nK=12$, $nE=5$) sınıf içi göreve dayalı etkinliklerin ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Yalnızca 1 kız öğrenci kısmen katıldığını söylemiştir.

C1 düzeyi öğrencilerine son olarak “Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan yanıtlar aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 15: Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesine yönelik öğrenci görüşleri -C1 düzeyi

Grafik 15 ‘e göre C1 düzeyi öğrencileri ağırlıklı olarak (nK=12 nE=5), Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının kolay olduğunu ifade etmişlerdir. 2 kız ve 2 erkek öğrenci ise zor olduğunu bildirmiştir.

Öğrencilerden Ö2 “*Bazı fiil kullanımları benim ana dilimden farklı olduğu için konuşma dilinde zorluk çekiyorum.*” şeklinde görüşünü söylemiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların öğretimine odaklanarak, bu yapıları öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinliklerin tasarlanmasını ve sınıf içi uygulamalarla pekiştirilmesini amaçlamıştır. Bu etkinlikler, dilin işlevini ve anlamını öncelikli kılarak, öğrencilerin A1'den C1'e kadar olan düzeylerde yapıları daha etkili bir şekilde öğrenmelerini hedeflemiştir. Ayrıca, ders malzemelerinin işlevsellik bağlamında biçimlendirilmesi, yapıların öğretimi ve kalıcılığını sağlamayı hedeflemiştir. Etkinlikler, öğrencilerin günlük ve akademik yaşamlarında karşılaşılabilecekleri bağlamları temel alarak, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu çalışma, dil bilgisi yapılarının anlaşılmasını kolaylaştırmak adına dilin kullanıldığı çeşitli bağlamları incelemeyi ve farklı dil kullanım örnekleri sunmayı amaçlamıştır. Bu kazanımlar, sınıf içi uygulamalarla yapılarak, hedef yapıların öğretimi ve öğrenimi üzerinde odaklanmıştır. Bu çalışmanın, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların öğrenimi üzerine yapılan araştırmalara katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Konuyla ilgili alanda yapılan bazı araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalardan Özdemir'in (2023) çalışmasında, dil öğrenenlerin dil becerilerini geliştirmek için etkinlik temelli yöntemlerin kullanımı incelenmektedir. Çalışma, öğrencilerin günlük hayatta kullanılabilecek dil becerilerini kazanmalarını amaçlayan özel etkinlikleri ve bu etkinliklerin dil öğrenimi üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Bir başka çalışmada ise yabancılara Türkçe öğretiminde etkinlik temelli yöntemlerin rolünü vurgulanmaktadır. Çalışma, öğrencilere dil becerilerini geliştirmeleri için etkileşimli aktiviteler sunmanın önemini vurgulamaktadır ve bu etkinliklerin öğrencilerin dil öğrenme motivasyonunu artırma potansiyelini ele almaktadır (Karbuz, 2020).

Bu çalışmada yapılan araştırmaların yetersizliğine destek olabilmek adına Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların önemi vurgulanmaktadır. Fiillerin tamlayıcılarıyla birlikte kullanımı, dilin yapısal ve anlamsal açıdan temel bileşenlerinden biridir. Bu yapılar, dil öğreniminde özellikle göz önünde bulundurulması gereken konulardan biridir ve öğrencilerin bu yapıları etkili bir şekilde öğrenmelerini sağlayacak etkinlikler tasarlanmıştır.

Türkçe öğretiminde fiiller ve tamlayıcılar, araştırma eksikliği bulunan önemli konulardan biridir. Öğrencilerin yapının karmaşıklığına uygun olarak hazırlanan görev temelli etkinliklerle yapıyı öğrenmeleri amaçlanmıştır. Etkinlikler, öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri bağlamlara dayandırılmış ve okuma, dinleme, yazma ve konuşma gibi dört beceriyi geliştirmeyi hedeflemiştir.

Çalışma, işlevsel dil öğretimi perspektifinde dilin işlevini ve anlamını öne çıkarırken, dilin yapısal öğelerini de ihmal etmemiştir. A1'den C1'e kadar olan düzeylerdeki öğrenciler için yapılan etkinlikler, yapıların öğrenimini desteklemeyi amaçlamış ve ders materyallerinin biçimlendirilmesinde de işlevselliği göz önünde bulundurmuştur. Bu çalışma, dil yapılarını bağlamlarıyla birlikte inceleyerek farklı dil kullanım örnekleri sunmayı amaçlamaktadır.

Bu araştırma, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların öğretimine odaklanmaktadır. Hedef yapıların öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinliklerle birlikte sınıf içi uygulamasında öğrenimi pekiştirdiği görülmektedir. Ayrıca, ders malzemelerinin işlevsellik bağlamında biçimlendirilmesi, yapıların öğretimi ve kalıcılığı açısından önemli bir rol oynamıştır.

Etkinlikler, dilin günlük ve akademik yaşamlarında karşılaşılabilecekleri bağlamları temel alarak, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu çalışma, yapıların anlaşılmasını kolaylaştırmak adına dilin kullanıldığı çeşitli bağlamları incelemeyi ve farklı dil kullanım örnekleri sunmaktadır. Bu kazanımlar, sınıf içi uygulamalarla yapılarak, hedef yapıların öğretimi ve öğrenimi üzerinde odaklanmıştır.

Bu çalışmanın, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde fiil ve tamlayıcıların birlikte kullanıldığı yapıların öğrenimi üzerine yapılan araştırmalara katkı sağlamayı hedeflediği sonucuna varılabilir. Yapılan araştırmaların yetersizliğine dikkat çekilerek, dilin yapısal ve anlamsal açıdan temel bileşenlerinden biri olan bu yapıların öğrenimine yönelik etkinliklere vurgu yapılmıştır.

Çalışmanın daha geniş bir perspektifte, farklı öğretim metotları veya diğer dil öğretim materyalleriyle birlikte nasıl entegre edilebileceğine dair farklı çalışmalar yapılabilir. Örneğin, dijital platformlardaki kaynakların veya etkileşimli öğrenme materyallerinin bu etkinliklerle nasıl birleştirilebileceği incelenebilir.

Yapılan çalışmadaki etkinliklerin nasıl değerlendirileceği ve ğrenci başarısını nasıl ölçeceği konusunda bir çalışma sunulabilir. Etkinliklerin ğrencilerin dil becerilerini nasıl geliştirdiğine dair somut veriler veya örnekler sunulabilir.

Son olarak, bu çalışmanın Türkçe ęretimi alanındaki gelecekteki araştırmalar için potansiyel açıkları veya ileriye dönük nerileri de sunulabilir. Bu, konunun daha ileri düzeydeki araştırmalar için yeni yaklaşımların veya odak noktalarının belirlenmesine yardımcı olabilir.

KAYNAKÇA

- Adalı, O. (1983). Anadili olarak Türkçe öğretimi üstüne. *Türk Dili Dergisi (Turkish Language Journal)*, 379-380, 31-35.
- Ak Başoğlu, D., Oryaşın, U., & Karagöz, M., (2016). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde -(I/A)r biçimbiriminin alışkanlık işlevinin öğretilmesine yönelik işe dayalı ders malzemeleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, vol.8, no.1, 373-394.
- Ak Başoğlu, D. (2022). Yabancılar Türkçe dil bilgisi öğretiminde girdi odaklı görevler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(1), 315-340.
- Albayrak, F. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilbilgisel birimler: ses ve biçim. *Yurt Dışında Türkoloji Ve Türkçe Öğretimi 2*, RumeliYA & Fenomen.
- Arıcı, A. F. (2008). *Okuma eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi
- Avrupa Konseyi (2020). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni: öğrenme, öğretme ve değerlendirme tamamlayıcı cilt*, (Çev: Milli Eğitim Bakanlığı Komisyonu).
- Bailly, D. (1997). *didactique de l'anglais (1) objectifs et contenus de l'enseignement*, Paris: Nathan.
- Bailly, D. (1998). *Les mots de la didactique des langues. Le cas de l'anglais*. Lexique, Paris, Ophrys
- Baker, C. (2006). *Foundations of bilingual education and bilingualism*. (4th ed.). Clevedon, UK: Multilingual Matters.
- Baş, H. Z. (2002). *Drama yöntemiyle Türkçe eğitimi*. Ankara: Uzerler Matbaacılık.
- Beacco, J. C. (2007). *L'approche par compétences dans l'enseignement des langues: Enseigner à partir du CERC*, Les Editions Didier.
- Beardmore, H. B. (1986). *Bilingualism: basic principles*. Clevedon, England: Multilingual Matters.
- Benzer, A. (2012). *Türkçede zaman, görünüş ve kiplik*. İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Boutin, G. (2004). L'approche par compétences en éducation :Un amalgame paradigmatique, *Connexions, Revue de psychosociologie sciences humaines*, 2004/06, No: 81, France

- Candaş-Karababa., Z. C. (2009). Teaching Turkish as a foreign language and problems encountered. *Ankara University Journal Of Faculty Of Educational Sciences (Jfes)*. 42(2), 265-278. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001185
- Cem Değer, A., Çetin, B. ve Oflaz Köleci, E. (2017). *Yabancılar Türkçe dilbilgisi öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cook, V. (2008). *Second language learning and language teaching*. London: Edward Arnold.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni* (Çev Edt: Demir, S. B.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çağ, H. D., & Bölükbaş Kaya, F. (2021). Yurt dışında söz edimlerin öğretiminin öğreticilerin görüşleri bağlamında değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* (71), 725-750. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat4480>
- Çeçen, M. A. (2007). *Metne dayalı dil bilgisi öğretimi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara:Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çetin, B. (2017). İletişimsel edinç ve yabancı dil olarak Türkçede dil bilgisi öğretimi. *Electronic Turkish Studies*, 12 (6).
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretimde okullarında Türkçe öğretimi*. İstanbul: MEB Basımevi.
- Doğan, C. (2012). *Sistematik yabancı dil öğretim yaklaşımı ve yöntemleri*. İstanbul: Ensar Neşriyat.
- Doğan, N. (2011). *Türkiye Türkçesi fiillerinde isteme göre anlam değişiklikleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Duman, G. B. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal geliştirme ve materyallerin etkin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılar Türkçe öğretimiyle ilgili bir kaynakça denemesi. *Journal of Turkish Studies*. 4(3), 888-937.
- Ergenç, İ. (1983). Yabancı dil öğretimi ve olumsuz aktarım. *Türk Dili Dergisi*, 379-380, 195-206.
- Ersoy, F. (2006). Moğolca ve Türkçede fiil-tamlayıcı ilişkileri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* (20), 81-98.

- Fishman, J. A. (1965). Who speaks what language to whom and when? *La Linguistique*. 1(2), 67-88. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/30248773>
- Grosjean, F. (2010). Bilingualism, Biculturalism, and Deafness. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 13, 201, 133-145.
- Güler, E. B. (2012). Yabancılar Türkçe öğretiminde ‘öğretmen’ unsuru. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(2), 129-134.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2022). <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 21.03.2022).
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Nobel Yayınları.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8,15, 123-14.
- Hezen, E. (2009). *İlköğretim 1-5. Sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu’nun öğelerinin öğretim programında yer alan temel becerileri geliştirmeye uygunluğu*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi
- İnan, K. (2021). Video konferans ile yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde göreve dayalı yaklaşımın kullanılması. *Turkish Studies*, 16(2).
- Karahan, L. (1997). Fiil - tamlayıcı ilişkisi üzerine. *Türk Dili*, 549, 209-213.
- Karbuç, A. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde görev temelli öğretim yöntemine yönelik etkinlik önerileri. *International Journal of Language Academy*, 8, 366.
- Kırkkılıç, A. (Ed.) (2002). *Türk dili yazılı anlatım ve kompozisyon bilgileri*. Erzurum: Aktif Yayınevi.
- Kızılaslan, İ. (2010). Yabancı dil öğretmen yetiştirme sürecinde kültürlerarasılık. *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 81-89.
- Kocaman, A. (1983). Yabancı dil öğretiminde yeni yönelimler. *Türk Dili, Dil Eğitimi Özel Sayısı*, 379-380 Temmuz/Ağustos, TDK, Ankara.
- Kocayanak, D. & Tapan, N. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ortaçların öğretimi üzerine ders malzemesi hazırlama. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, 10(2), 43-63. <https://doi.org/10.29228/ijlet.62398>
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları 575.

- Larsen-Freeman, D. (2000). Second language acquisition and applied linguistics. *Annual review of applied linguistics*, 20, 165-181.
- Lewis, M. (2000). Learning in the lexical approach in M. Lewis (Ed): *Teaching Collocation: Further developmens in the Lexical Approach*. England: Language Teaching Publication, pp 173.
- Loewen, S., & Reinders, H. (2011). *Key concepts in second language acquisition*. New York: Palgrave Mac Millan.
- Mason, T. (2001). *Langue et enfance: Chomsky et ses critiques, formation des PE2 à l'IUFM de Versailles entre 1994 – 2001*, Université de Paris.
- Memiş, M. R. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde kullanılmak üzere geliştirilen dil bilgisi materyallerinin akademik başarı ve yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 6(3).
- Memiş, M. R. ve Erdem, M. D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies*, 8(9), 297-319.
- Mete, F., & Gürsoy, Ü. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretmen yeterliklerine ilişkin görüşler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 343-356.
- Nattinger, J. & DeCarrico, J. (1992). *Lexical Phrases and Language Teaching*. Oxford: Oxford University Express.
- Onan, B. (2005), İlköğretim ikinci kademe Türkçe öğretiminde dil yapılarının anlama becerilerini (okuma/dinleme) geliştirmedeki rolü, *Gazi Tübar-Xxvii-/2010-Bahar*.
- Ördem, E. (2013). Türkçe öğretiminde leksikal yaklaşım: bir eşdizimlilik çalışması modeli önerisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (11), 905-931. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.489>
- Özdemir, Y. (2023). Etkinlik temelli yabancı dil olarak türkçe öğretimi (kuramdan uygulamaya) üzerine bir inceleme. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 8(2), 421-432.
- Özkan, A. (1999). Türkçede fiil tamlayıcı ilişkisi ve fiillerin istem değiştirilmesi. *Araştırmalar-İnsan Bilimleri Araştırmaları*. 1, 125-143.
- Özüdoğru, M., & Dilmen, H. (2014). *Anadili Edinimi ve Yabancı Dil Öğrenim Kuramları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Pawley, A & Syder, F. H. (1983). Two puzzles for linguistic theory: nativelike selection and nativelike fluency in J.C. Richards and R. W. Schimdt (eds): *Language and Communication*. Newyork : Longman.
- Peçenek, D. (2014). On second language acquisition (research) and instructed second language acquisition. *Dil Dergisi*, (164), 5-25.
- Pınar, Ç. A. L., & Erdoğan, E. (2017). Türkçe eğitimi bölümü öğretmen adaylarının konuşma ve yazma becerileri hakkında öğretim üyesi görüşleri. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 2(2), 1-15.
- Prabhu, N. (1987). *Second language pedagogy*. New York: Oxford University Press.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş*, (Çev.) Bayrak D., Arslan H. B. ve Z. Akyüz, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Puren, C. (2004). L'evolution historique des approches en didactique des languescultures ou comment faire l'unité des «unités didactiques». *Congrès Annuel de l'Association pour la Diffusion de l'Allemand en France (ADEAF)*, École Supérieure de Commerce de Clermont-Ferrand, 2-3.
- Rézeau, J. (2001). *Médiatisation et médiation pédagogique dans un environnement multimédia (Le cas de l'apprentissage de l'anglais en Histoire de l'art à l'université)*. Université Victor Segalen Bordeaux 2, France.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. New York:Cambridge University Press.
- Sev, G. (2002). /+DAn...+A/ yapısına ilişkin. *Türkoloji Dergisi, Dil ve Edebiyat Araştırmaları Derneği Yayınları*, 15 (1), 247-259.
- Springer, C. (1996). *La didactique des langues face aux défis de la formation des adultes*, Paris: Ophrys.
- Stranzy, P. (2005). *Encyclopedia of linguistics*. New York: Fitzroy Dearborn, Taylor & Francis Group.
- Sülüsoğlu, B. (2008). *İşe dayalı yabancı dil eğitimi malzemelerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde uygulanması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Temizkan, M. (2009). *Metin türlerine göre okuma eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Topaloğlu, A. (1989). *Dil bilgisi terimleri sözlüğü*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Trilling, B. ve Fadel, C. (2009). *21st century skills*. San Francisco: Jossey – Bass.
- Uçak, S. (2016). Dil öğrenimi ve edinimi üzerine bir tartışma. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 1 (1), 65-80.
- Uğurlu, M. (2001). Türk lehçelerinin aktarımında valenz sözlüklerinin önemi. *Uluslararası Sözlükbilim Sempozyumu Bildirileri (197-206)*. Gazimağusa: Doğu Akdeniz Üniversitesi.
- Uzdu Yıldız, F., & Ramanenkava, A. (2020). Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde dil ihtiyaçlarının belirlenmesi: Belarus örneği. *Journal Of Language Education And Research*, 6(2), 531-559. <https://doi.org/10.31464/Jlere.753602>
- Üstünoğlu, K. (2018). Dil bilgisi çalışmalarında dilin dizge oluşunun izleri. *TÜRK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6, 14.
- Willis, J. (1996). A Flexible Framework for Task-based Learning. In: J. Willis & D. Willis, eds. *Challenge and Change in Language Teaching*, MacMillan Publishers Limited, Oxford, UK.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, Ü., & Tunçel, H. (2012). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve öneriler. A. Kılınç ve A. Şahin, (Ed.), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi (YDTÖ)* (2. Baskı) içinde (115-145).
- Yılmaz, Ö., & Dilidüzgün, Ş. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin odaklı dil bilgisi öğretimi üzerine öğrenci görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 217-234.
- Yolcu, M. (2002). *Yabancı dil öğrenimi*. Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi, 2(2), 19-73.

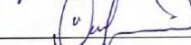
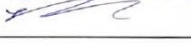
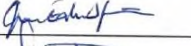
EKLER

EK.1. ETİK KURUL ONAY FORMU

 İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	T.C. İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ETİK KURULU KARARI
---	--

Tarihi	Sayısı
09/05/2022	2022/05-10

ARAŞTIRMA BAŞLIĞI	İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yüklemler ve Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapıların Öğretilmesine Yönelik İşe Dayalı Ders Materyalleri
ARAŞTIRMANIN TÜRÜ	Nitel Araştırma
ARAŞTIRMACI(LAR)	İrem ÇEKİÇ
KARAR	Etik açıdan uygundur.

Görevi	Kurul Üyeleri	İmza
Başkan	Prof. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM	
Üye	Prof. Dr. Ahmet AKIN	
Üye	Prof. Dr. Özlem FEDAİ	
Üye	Prof. Dr. Selami AYDIN	
Üye	Prof. Dr. Yeşim GÜLEÇ ASLAN	
Üye	Doç. Dr. Özge CENGİZ	
Üye	Doç. Dr. Özcan Erkan AKGÜN	
Üye	Av. Fevziye DOĞRUER	

EK.2. ETİK KURUL ONAY FORMU

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU

Tarih: 28.07.2023

Sayı: 06

Konu: Etik Kurulu İzni

Sayın İrem ÇEKİÇ

Yapmış olduğunuz başvuru **SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU** tarafından incelenmiş beraber planladığınız/planlamış olduğunuz *“Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Görevli Öğeler Üzerine Çalışma Etkinlikleri”* başlıklı çalışmanız kurulumuzun 28.07.2023 tarihli toplantısında etik yönden uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize sunarım.

Etik kurul başkanının adı
Zeynep Aslı ALICI
Etik Kurulu Başkanı

Ek: Etik Kurulu Kararı

5. Levent Mahallesi, 15 Temmuz Şehitler Caddesi, No:14/12 34060 Eyüp sultan – İSTANBUL
Tel:02129242444 | Faks: 02129997852
e-mail: info@halic.edu.tr /www.halic.edu.tr

EK.3. ARAŞTIRMA UZMAN GÖRÜŞME FORMU

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖREVE DAYALI DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİK UYGULAMA ÖNERİSİ GÖRÜŞME FORMU

GÖREVE DAYALI DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİ NEDİR?

Göreve dayalı dil bilgisi öğretimi, öğrencilerin dil bilgisi kurallarını, yapılarını ve kullanımlarını anlamalarına yardımcı olmak için tasarlanmış bir yöntemdir. Bu yöntem, öğrencilerin aktif bir şekilde dil bilgisi kurallarını kullanarak öğrenmelerine ve pratik yapmalarına olanak tanır.

Göreve dayalı dil bilgisi öğretimi, öğrencilerin öğrenme sürecine dahil olmalarını sağlamak için farklı etkinlikler kullanılır. Bu yöntem aynı zamanda öğrencilerin dil bilgisi kurallarını öğrenirken sıkıcı ve tekdüze olmayan bir öğrenme deneyimi sunar. Öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarına ve öğrenme materyallerini uygulamalarına izin vererek, dil bilgisi kurallarını daha iyi anlamalarına ve kullanmalarına yardımcı olur.

Bu çalışma ile yabancılara Türkçe öğretiminde göreve dayalı dil bilgisi öğretim yöntemi kullanılarak fiiller ve durum ekli tamlayıcılarının(valenz) birlikte öğretilmesine yönelik bir uygulama önerilmiştir. Önerilen uygulamanın içerisinde her seviyeye (A1-A2-B1-B2-C1) uygulanması için 20 adet etkinlik geliştirilmiştir. Bu etkinliklerle fiiller ve tamlayıcıların öğretiminin daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirmek amaçlanmıştır. Araştırmada görüşme içerisindeki ifadeleriniz sadece bu çalışmada kullanılacaktır. Görüşme süresi 15 dakika olarak düşünülmüştür. Katkılarınız için teşekkür ederiz

İREM ÇEKİÇ

Görüşme Numarası:

Görüşme Tarihi:

Katılımcı Bilgileri

İsim:

Meslek:

Çalıştığınız Kurum:

GÖRÜŞME SORULARI

1. İncelediğiniz etkinlikler göreve dayalı dil bilgisi anlayışını yansıtıyor mu?
2. Etkinlikleri ders kitaplarındaki dil bilgisi, fiil ve tamlayıcı etkinliklerinden farklı kulan bir yaklaşım tespit edebiliyor musunuz?
3. Sizce etkinliklerin temel aldığı yaslandığı anlayış dil bilgisi öğretim yöntemi fiil ve tamlayıcıların öğretiminde bir fark yaratabilir mi?

EK.4. ARAŞTIRMA UYGULAMA ÖNERİSİ GÖRÜŞME FORMU

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖREVE DAYALI DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİK UYGULAMA ÖNERİSİ GÖRÜŞME FORMU

Görüşme Numarası: 01

Görüşme Tarihi: 25.05.2023

Katılımcı Bilgileri

İsim:

Meslek:

Çalıştığınız Kurum:

GÖRÜŞME SORULARI ve UZMAN GÖRÜŞLERİ

1. İncelediğiniz etkinlikler göreve dayalı dilbilgisi anlayışını yansıtıyor mu?
Evet yansıtıyor.

2. Etkinlikleri ders kitaplarındaki dilbilgisi, fiil ve tamlayıcı etkinliklerinden farklı kılan bir yaklaşım tespit edebiliyor musunuz?

Görev temelli olması ve kitaplarda vurgulandığından daha fazla bu konuya dikkat çekmesi farklılık yaratmış. Bence görevlerle ilgili çalışma kağıtlarında (etkinliklerde) daha fazla detay verilebilir. Sadece çalışma kağıtları görüldüğünde bu çok belli olmuyor.

3. Sizce etkinliklerin temel aldığı yaslandığı anlayış dilbilgisi öğretim yöntemi fiil ve tamlayıcıların öğretiminde bir fark yaratabilir mi?

Öğrencilere özellikle bu konuda eğitim verileceği için fark yaratabilir. Ama bunun A1 seviyesinden başlayarak düzenli olarak tüm seviyelerde yapılması ve konunun vurgulanarak farkındalık kazandırılması gerekir.

EK.5. ARAŞTIRMA ÖĞRENİCİ GÖRÜŞME FORMU

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖREVE DAYALI DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK ETKİNLİK UYGULAMA ÖĞRENİCİ GÖRÜŞME FORMU

Görüşme Numarası:

Görüşme Tarihi:

Katılımcı Bilgileri

İsim:

Seviye:

ÖĞRENİCİ GÖRÜŞME SORULARI

Soru 1. Sizce etkinlikler fiiller ve tamlayıcı biçimbirimlerin kullanımını öğrenmeniz üzerinde etkili oldu mu?

Soru 2. Sizce etkinlikler ders motivasyonu ve eğlence açısından etkili oldu mu?

Soru 3. Türkçede fiiller ve tamlayıcı eklerin kullanımının zorluk-kolaylık derecesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

EK.6. YENİ İSTANBUL SETİ A1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Pencereyi açabilir miyim?	/+I/	Aç-
Kendisine alıyor.	/+A/	Al-
Yarın o arabayı alıyor musun?	/+I/	Al-
Bu elbiseyi alıyorum.	/+I/	Al-
Kalemi masandan alıyorum.	/+I/	Al-
Kitabı alıyorum.	/+I/	Al-
Dolaptan kitap alıyorum.	/+Ø/	Al-
Bu ilaçları almak istiyorum.	/+I/	Al-
Daha fazlasını almıyorsunuz.	/+I/	Al-
Evet güzel, bunu almak istiyorum.	/+I/	Al-
Sonra ben sizi otelden alıyorum.	/+I/	Al-
Eşyalarınızı alıyorsunuz	/+I/	Al-
Eşyalarınızı alıyorum	/+I/	Al-
Seni hiç anlamıyorum.	/+I/	Anla-
Mohamad en yakın arkadaşlarını anlatıyor.	/+I/	Anlat
En yakın arkadaşımızı ve ailesini anlatalım.	/+I/	Anlat
Diyaloğu anlatalım.	/+I/	Anlat-
Haritaya bakalım.	/+A/	Bak-
Resimlere bakalım.	/+A/	Bak-
Sınıfımıza bakalım.	/+A/	Bak-
Örneklere bakalım.	/+A/	Bak-
Bunlara bakalım	/+A/	Bak-
Nereye bakıyorsun	/+A/	Bak-
Arada sırada dergilere bakıyoruz	/+A/	Bak-
Sözlüğe bak.	/+A/	Bak-
Eda sokağa bakıyor.	/+A/	Bak-
Adam denize bakıyor	/+A/	Bak-
Patlamış mısıra bayılıyoruz.	/+A/	Bayıl-
Seni bekliyorum.	/+I/	Bekle-
Arkadaşlarım beni bekliyor.	/+I/	Bekle-
Ben yıllar bugünü bekliyorum.	/+I/	Bekle-
Seni okulda bekliyorlar	/+I/	Bekle-
Yarını dört gözle bekliyorum	/+I/	Bekle-
Anadiliniz hangi dile benziyor?	/+A/	Benze-
Ben sizi havaalanına geri bırakıyorum	/+I/	Bırak-
Hangi yabancı dilleri biliyorsunuz?	/+I/	Bil-

Öğretmen adını biliyor.	/+I/	Bil-
Hangi hastalıkları biliyorsunuz?	/+I/	Bil-
Otobüse biniyorum.	/+A/	Bin-
Çünkü işim 17.00'de başlıyor ve gece 02.00'de bitiyor	/+Ø/	Bit-
Saat kaçta bitiyor?	/+Ø/	Bit-
Üçü yirmi geçe ders bitiyor.	/+Ø/	Bit-
Bizim dersimiz bir buçukta bitiyor.	/+Ø/	Bit-
Kelimelerin anlamlarını bulalım.	/+I/	Bul-
Kelimelerin anlamlarını sözlükten bulalım.	/+I/	Bul-
Nerede buluşuyoruz	/+DA/	Buluş-
Kaçta buluşuyoruz	/+DA/	Buluş-
Soruları cevaplayalım.	/+I/	Cevapla-
Ablası bankada çalışıyor	/+DA/	Çalış-
Baban nerede çalışıyor	/+DA/	Çalış-
Düğün fotoğraflarımızı çektiyoruz.	/+I/	Çektir-
Dışarıya çıkabilir miyim?	/+A/	Çık-
Cenk işten çıkıyor	/+DAn/	Çık-
Saat 13.00'te işten çıkıyorum.	/+DAn/	Çık-
Evden 16.00'da çıkıyorum.	/+DAn/	Çık-
Sınıftan çıkıyoruz.	/+DAn/	Çık-
İşten çıkıyorum	/+DAn/	Çık-
Onları dinleyelim.	/+I/	Dinle-
Metni dinleyelim.	/+I/	Dinle-
Burada dinleniyorum	/+DA/	Dinlen-
İki gün evde kalıyorsunuz ve dinleniyorsunuz.	/+DA/	Dinlen-
Sultanahmet'te dolaşıyoruz	/+DA/	Dolaş-
Boşlukları dolduralım.	/+I/	Doldur-
Sonra eve dönüyorum.	/+A/	Dön-
Akşam eşim ve çocuklarım eve dönüyor.	/+A/	Dön-
Sonra eve dönüyorum	/+A/	Dön-
Yurda dönüyoruz	/+A/	Dön-
Ben ona yardım ediyorum	/+A/	Yardım et-
Üçü yirmi geçiyor	/+I/	Geç-
İlk günümüzü burada geçiriyoruz	/+I/	Geçir-
Akşama kadar bütün günümüzü geçiriyoruz	/+I/	Geçir-
Esra marketten geliyor	/+DAn/	Gel-
Nereden geliyorsunuz	/+DAn/	Gel-
İki hafta sonra oraya geliyorum	/+A/	Gel-
Biz her gün okula geliyoruz	/+A/	Gel-
Saat altıya yirmi kala geliyor	/+I/	Gel-

Esra marketten geliyor	/+DAn/	Gel-
İşe geliyorum	/+A/	Gel-
Hangi günler kursa geliyorsun	/+A/	Gel-
Öğrenciler farklı ülkelerden geliyor	/+DAn/	Gel-
Eve geç geliyorsun	/+A/	Gel-
İstanbul'u geziyorum	/+I/	Gez-
Müzeleri geziyoruz	/+I/	Gez-
Orada geziyoruz	/+DA/	Gez-
Kız Kulesi'ni geziyoruz	/+I/	Gez-
Değişik ülkeri geziyoruz	/+I/	Gez-
İstanbul'da geziyorum	/+DA/	Gez-
Arkadaşlarımla geziyorum	/ile/	Geziyor-
İçeri girebilir miyim?	/+Ø/	Gir-
Öğlen arkadaşlarımla alışverişe gidiyoruz.	/+A/	Git-
Arkadaşlarımızla sinemaya gidiyoruz.	/+A/	Git-
İşe gidiyorum.	/+A/	Git-
Çin restoranına gidiyorum.	/+A/	Git-
Fotoğrafçıya gidiyoruz.	/+A/	Git-
Tiyatroya gidelim mi?	/+A/	Git-
Yarın işe gidebilir miyim?	/+A/	Git-
Metro ile Taksim'e gidebiliriz.	/+A/	Git-
Murat okula gidiyor	/+A/	Git-
Alışverişe gidiyoruz	/+A/	Git-
O günlerde sinemaya gidiyoruz	/+A/	Git-
Her yere gidiyoruz	/+A/	Git-
Maçlara gidiyoruz	/+A/	Git-
İngilizce kursuna gidiyorum.	/+A/	Git-
Lisa 14 gün sonra ülkesine gidiyor.	/+A/	Git-
Biz balayına gidiyoruz	/+A/	Git-
İstanbul Üniversitesine gidiyorum	/+A/	Git-
Onlarla beraber parka gidiyoruz	/+A/	Git-
Konserlere gidiyoruz	/+A/	Git-
İnternete giriyoruz	/+A/	Gir-
Benim annem işe gitmiyor	/+A/	Git-
Ne zamandan beri sinemaya gitmiyorsunuz?	/+A/	Git-
Evet, çünkü onları hem duyuyorum hem de görüyorum.	/+I/	Gör
Onları otele götürüyorum	/+I/	Götür-
Bayrama hazırlanıyorlar	/+A/	Hazırlan-
Kendimi iyi hissetmiyorum.	/+I/	Hisset-
Bu ilacı sabah akşam tok karnına içiyorsunuz	/+I/	İç-
Bütün gün bizimle ilgileniyor.	/ile/	İlgilen-

Taksim'de metrodan iniyorum.	/+DAn/	in
Vapurdan iniyorlar.	/+DAn/	İN-
Mustafa, Ali'den borç istiyor.	/+DAn/	İste-
Buradaki manzarayı izliyorum.	/+I/	izle-
Maçları televizyonda izliyoruz.	/+I/	izle-
İki gün evde kalıyorsunuz.	/+DA/	Kal-
Lisa nerede kalıyor?	/+DA/	Kal-
Ben burada yurttta kalıyorum.	/+DA/	Kal-
Hepimiz aynı yurttta kalıyoruz	/+DA/	Kal-
Lisa İstanbul'da nerede kalıyor?	/+DA/	Kal-
Her sabah 07.00'de kalkıyorum.	/+Ø/	Kalk-
Saat kaçta kalkıyorsun?	/+Ø/	Kalk-
Annem her gün yedi buçukta kalkıyor.	/+Ø/	Kalk-
Kitabı kapatalım.	/+I/	Kapat-
Pencereyi kapatabilir misin?	/+I/	Kapat-
Buluşma yerimizi ve saatini kararlaştırabilirim	/+I/	Kararlaştır-
Yarınki toplantıya katılıyor musun?	/+A/	Katıl-
Sağlıklı olacağız, berekete kavuşacağız.	/+A/	Kavuş-
Sağlık problemlerimiz hakkında konuşuyoruz.	/hakkında/	Konuş-
Maddi konularda konuşmuyoruz	/+DA/	Konuş-
Ahmet ile Ceren sokakta konuşuyorlar	/+Ø/	Konuş-
Nerede konuşuyorlar?	/+Ø/	Konuş-
Ailemle bilgisayardan konuşuyorum.	/+IA/	Konuş-
Kseniya ile telefonda konuşuyor.	/ile/	Konuş-
Herkes ile bu konuları konuşuyoruz.	/+I/	Konuş-
Hangi konuları konuşuyorsunuz?	/+I/	Konuş-
Aslı köpekten çok korkuyor.	/+DAn/	Kork-
Onların köpeğinden korkuyorum	/+DAn/	Kork-
Senin köpeğinden korkuyorum	/+DAn/	Kork-
Pazartesi günkü sınavdan çok korkuyorum.	/+DAn/	Kork-
Evlerini ve kendilerini koruyor	/+I/	Koru-
Çantayı masaya koyuyor.	/+A/	Koy-
Aşağıdaki cümleleri kullanalım	/+I/	Kullan-
Aşağıdaki notlardan birini kullanalım.	/+I/	Kullan-
Herkes birbirinin bayramını kutluyor.	/+I/	Kutla-
Hangi günleri kutluyorsunuz?	/+I/	Kutla-
Yıldönümümüzü dışarıda kutluyoruz	/+I/	Kutla-
Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz	/+I/	Kutla-
Onların da anneler gününü kutluyoruz	/+I/	Kutla-
Gözde doğum gününü nerede kutluyor	/+I/	Kutla-
Her sene insanlar Hıdrellez'i kutluyor.	/+I/	Kutla-
Domates festivalini kutluyor.	/+I/	Kutla-

Renk festivalinde baharı kutluyor.	/+I/	Kutla-
Öğretmen kâğıtları okusun.	/+I/	Oku-
Aşağıdaki metni okuyalım	/+I/	Oku-
Cümleleri okuyalım	/+I/	Oku-
Diyalogları okuyalım.	/+I/	Oku-
Demet'in ajandasını okuyalım	/+I/	Oku-
Yukarıdaki metinleri okuyalım.	/+I/	Oku-
Üsküdar'da oturuyorum.	/+DA/	Otur
Ben Kadıköy'de oturuyorum.	/+DA/	Otur-
Ben Kadıköy'de oturuyorum	/+DA/	Otur-
Üsküdar'da oturuyorum	/+DA/	Otur-
Ben Ankara'da oturuyorum	/+DA/	Otur-
Onun balkonunda oturuyoruz	/+DA/	Otur-
Elif, Vatan Caddesi'nde oturuyor	/+DA/	Otur-
Onlar da İstanbul'da oturuyorlar.	/+DA/	Otur-
Bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.	/+Ø/	Öğret-
Tansiyonumu ölçebilir misiniz?	/+I/	Ölç-
Onların ellerini öpüyorlar	/+I/	Öp-
Ellerinizden öpüyorum	/+DAn/	Öp-
Hepinizi çok özledim.	/+I/	Özle-
Sadece ailemi çok özledim	/+I/	Özle-
Sen aileni hiç özlemiyor musun?	/+I/	Özle-
Ne zaman ailemi özlüyorum	/+I/	Özle-
Onu çok özlüyorum	/+I/	Özle-
Ayşe yemeğini pişiriyor.	/+I/	Pişir-
Salıncakta sallanıyor.	/+DA/	Sallan-
Dans etmeyi seviyorum.	/+I/	Sev-
Biz eski, yeni her tür filmi seviyoruz	/+I/	Sev-
Dans etmeyi çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Ayşe'nin arabasını çok beğeniyorum.	/+I/	Sev-
Bütün arkadaşlarımı seviyorum.	/+I/	Sev-
Öğrencilerimi çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Biz eski, yeni her tür filmi seviyoruz.	/+I/	Sev-
Anna İstanbul'u seviyor mu	/+I/	Sev-
Biz seyahati çok seviyoruz.	/+I/	Sev-
Biz sporu çok seviyoruz.	/+I/	Sev-
Uykuyu çok seviyorum	/+I/	Sev-
Hamburgeri çok seviyorum	/+I/	Sev-
Hepinizi çok seviyorum	/+I/	Sev-
Öğrencilerimi çok seviyorum	/+I/	Sev-
Kalabalıktan sıkılıyorum.	/+DAn/	Sıkıl-
Resimleri sıralayalım	/+I/	Sırala-
Arkadaşlarının gezi planını sıralayalım	/+I/	Sırala-

Aşağıdaki diyalogu sıralayalım.	/+I/	Sırala-
Ülkelerini ve anadillerini sorabilirim	/+I/	Sor-
Aynı soruları arkadaşlarımıza soralım	/+A/	Sor-
Arkadaşlarımıza soralım	/+A/	Sor-
Ben arkadaşlara planı söylüyorum	/+I/	Söyle-
Adımızın harflerini söyleyelim	/+I/	Söyle-
Üç sayı söyleyelim	/+Ø/	Söyle-
Arkadaşımızın cevaplarını söyleyelim.	/+I/	Söyle-
O eşya ya da kişinin yerini söyleyelim	/+I/	Söyle-
Farkları söyleyelim.	/+I/	Söyle-
Ben arkadaşlara planını söylüyorum	/+I/	Söyle-
Aşağıdaki diyalogu tamamlayalım	/+I/	Tamamla-
Anna Nihat'ı tanıyor mu?	/+I/	Tanı-
Siz bu kızı tanıyor musunuz?	/+I/	Tanı-
İstanbul'daki arkadaşlarımızı tanıtalım.	/+I/	Tanıt-
İstanbul'daki arkadaşlarımızı ailemize tanıtalım.	/+I/	Tanıt-
Kendimi tanıtabilirim	/+I/	Tanıt-
Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır	/+DAn/	Taşın-
Ben evi temizliyorum.	/+I/	Temizle-
Ben evi temizliyorum	/+I/	Temizle-
Evlerini temizliyor	/+I/	Temizle-
Masadan bardakları topluyorum	/+I/	Topla-
Yatağımı topluyorum	/+I/	Topla-
23.00'de uyuyoruz	/+Ø/	Uyu-
Lisa kaçta uyuyor?	/+Ø/	Uyu-
Boş zamanlarımızda sadece koltuğa uzanıyoruz.	/+A/	Uzan-
Pınar elbisesini ütülüyor.	/+I/	Ütüle-
Annem bana çay veriyor.	/+A/	Ver-
Çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz.	/+I/	Ver-
Bayramı kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz	/+I/	Ver-
Her işi kendim yapıyorum.	/+I/	Yap-
Her işi kendim yapıyorum	/+I/	Yap-
Lisa'nın işlerini annesi yapıyor.	/+I/	Yap-
Ben planı yaptım	/+I/	Yap-
Bunları Türkçede yapabilir misiniz?	/+I/	Yap-
Ailemizden uzakta yaşamının olumlu ve olumsuz yönlerini yazalım.	/+I/	Yaz-
İnternette yorumlar yazıyoruz	/+Ø/	Yaz-
Mektubu aileme yazıyorum	/+I/	Yaz-
Dileklerini yazıyorlar	/+I/	Yaz-
13.00'te öğle yemeği yiyor.	/+Ø/	Ye-

Seda pastayı yiyor.	/+I/	Ye-
Akşam yemeği yiyorum	/+Ø/	Ye-
İlk önce eşyalarınızı odanıza yerleştiriyorsunuz.	/+I/	Yerleştir-
Onlar orada kendi sebzelerini yetiştiriyorlar.	/+I/	Yetiştir-
Babam arabayı yıkıyor	/+I/	Yıka-
Biz yemekten önce ellerimizi yıkıyoruz	/+I/	Yıka-
Her ülkeden aileme kartpostal yolluyorum.	/+Ø/	Yolla-
İşte yoruluyorum.	/+Ø/	Yorul-
İşte çok yoruluyorum	/+Ø/	Yorul-
Fabrikada çok yoruluyorum	/+Ø/	Yorul-
Burada bazen çok yoruluyorum	/+Ø/	Yorul-
Her akşam Taksim'den Sultanahmet' e yürüyorum.	/+A/	Yürü-
Ben eve yürüyorum.	/+A/	Yürü-
Eşim, ben ve çocuklarım bahçede yürüyoruz.	/+DA/	Yürü-

EK.7. YENİ İSTANBUL SETİ A2 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Oda çok sıcak. Camı açabilir misin?	/+I/	Aç-
Evin kapısını açabiliyorum.	/+I/	Aç-
Evin kapısını açamıyorum.	/+I/	Aç-
Şimdi size İstanbul için 6 günlük hava tahminini aktarıyorum.	/+I/	Aktar-
Eczaneden ilaçlarını alabildim.	/+I/	Al-
Eczaneden ilaçlarını alamadım	/+I/	Al-
Hangi madalyaları aldı?	/+I/	Al-
Türk yazar. Nobel ödülünü aldı.	/+I/	Al-
Nur, vezneden parayı aldı.	/+I/	Al-
Bu ne anlama geliyor?	/+Ø/	Anlama gel-
Gerçeküstü olayları anlatır.	/+I/	Anlat-
İki insan arasındaki sevgiyi anlatır.	/+I/	Anlat-
İnsanların ruh hâlini anlatır.	/+I/	Anlat-
Geçmişteki olayları anlatır	/+I/	Anlat-
Cinayet vb. Olayları anlatır.	/+I/	Anlat-
Kemal, Füsun'u arar	/+I/	Ara-
Buna dayanamaz ve Sibel'den ayrılır	/+DAn/	Ayrıl-
Batakılıkta bağırıyordu	/+Ø/	Bağır-
Bukle'yle birlikte ona bakmışlar	/+A/	Bak-
Dost başa, düşman ayağa bakar.	/+A/	Bak-
Satıcı elindeki gazeteden kafasını kaldırıp karşısındakine baktı.	/+A/	Bak-
Anneanesi ona çok iyi baktı	/+A/	Bak-
Doğayla baş başa kalabilirsiniz	/+IA/	Baş başa kal-
Resme kaç yaşında başladınız?	/+A/	Başla-
7 yaşında başladım.	/+Ø/	Başla-
6 ay sonra işe başladı.	/+A/	Başla-
Bir bilgisayar şirketinde işe başladı.	/+A/	Başla-
Vezneden parayı alıp saymaya başladı	/+A/	Başla-
O havuza girip yüzmeye başladı	/+A/	Başla-
Yanına bir at, bir köpek bir de tüfek almış ve dağlarda yaşamaya başlamış.	/+A/	Başla-
Kendinize yeni bir yemek kitabı alıp işe başlayabilirsiniz.	/+A/	Başla-
Hasta annesinin başucunda bekledi	/+Ø/	Başucunda bekle-
Tamam anneciğim, seni evde bekleyeceğim	/+I/	Bekle-

Bence o çok aç, şimdi avını bekliyor	/+I/	Bekle-
Yüzüğünü lavaboda bırakmış	/+I/	Bırak-
Okuldaki kötü notlarını ailen biliyor mu?	/+I/	Bil-
Onun hakkında neler biliyorsun?	/+Ø/	Bil-
Sabah uçağa bindi.	/+A/	Bin-
Bisiklete binebilirim.	/+A/	Bin-
Bazen de otobüse binerim	/+A/	Bin-
Üniversiteyi bitirmiş	/+I/	Bitir-
Çocuklar ödevlerini bitirdiler	/+I/	Bitir-
Meyve ağaçlarını her gün sulayıp sonbaharda budayacağım.	/+I/	Buda-
Beş yıl sonra Azrail, Temel'i bulmuş	/+I/	Bul-
Kemal, Füsün'u arar ve bulur	/+I/	Bul-
Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım	/+I/	Cevapla-
Beni pikniğe çağırmadı.	/+A/	Çağır-
Parayı veren düdüğü çalar	/+I/	Çal-
İlgi alanınıza uygun hobiler seçip bu alanda çalışabilirsiniz.	/+DA/	Çalış-
Halkla ilişkiler bölümünde çalışıyorum	/+DA/	Çalış-
Sen evde derslerine çalış	/+A/	Çalış-
Ben biraz sonra evden çıkacağım.	/+DAn/	Çık-
Saat 18.00'da işten çıkarım.	/+DAn/	Çık-
Eski elbiselerinizi çöpe atabilirsiniz	/+I/	Çöpe at-
Bu problemi çözer misin?	/+I/	Çöz-
Fotoğraf albümlerinizin sayfalarını çevirip biraz anılara dalabilirsiniz.	/+A/	Dal-
Temel Azrail'e ne demiş	/+A/	De-
Temel'e ne demiş	/+A/	De-
Radyoyu dinliyor musun?	/+I/	Dinle-
Ortaköy sahilindeki meydanda dinlenir	/+Ø/	Dinlen-
10 Nisan 1970'te İstanbul'da doğdum	/+Ø/	Doğ-
Eşyalara dokunmayınız	/+A/	Dokun-
Dünya güneşin etrafında döner	/+Ø/	Dön-
O kimden duymuş?	/+DAn/	Duy-
Ben onu düşünüyorum.	/+I/	Düşün-
Elbise dolabımızı düzenleyebiliriz	/+I/	Düzenle-
Albümünüzü düzenleyebilirsiniz.	/+I/	Düzenle-
Orada yüksek lisans eğitimi aldı.	/+Ø/	Eğitim al-
Yabancı birini evlerine almamışlar	/+I/	Eve al-
Benim falıma bakar mısın	/+A/	Fala bak-
Fala kim bakıyor?	/+A/	Fala bak-

Her zaman dişlerimi fırçalarım	/+I/	Fırçala-
İzin aldı ve yanımıza geldi	/+A/	Gel-
Derya da yemeğe gelecek mi?	/+A/	Gel-
"Ben senin canını almaya geldim	/+A/	Gel-
24 Eylül tarihlerinde geliyor.	/+DA/	Gel-
Ada'nın dört bir yanını gezebilirsiniz	/+I/	Gez-
Sabancı Müzesi'ni gezebiliriz	/+I/	Gez-
Müzeleri gezebilirsiniz.	/+I/	Gez-
Bir tane kedi senin çevrende geziyor	/+DA/	Gez-
Ay Güneş ile Dünya arasına girer.	/+A/	Gir-
Sonra arkadaşımın düğününe gideceğim	/+A/	Git-
Anneciğim nereye gideceksin?	/+A/	Git-
Melahat Hanım nereye gidecek	/+A/	Git-
Tatil için Kuşadası'na gideceğiz	/+A/	Git-
Arkadaşının doğum gününe gidecek.	/+A/	Git-
Tatilde huzurevine gideceğiz	/+A/	Git-
Sultanahmet'e köfte yemeye gidelim	/+A/	Git-
Bazen sinemaya gideriz	/+A/	Git-
Biz her hafta sonu dedeme gideriz.	/+A/	Git-
Her yaz tatile gider	/+A/	Git-
Odana gider misin	/+A/	Git-
Pastaneye mi gidiyorsun?	/+A/	Git-
Büyükada'ya nasıl gidiyorlar?	/+A/	Git-
Biz pikniğe gittik.	/+A/	Git-
Kamp yapmak için Bolu' ya gittik.	/+A/	Git-
Elif neden kampa gitmedi?	/+A/	Git-
Pazar günü arkadaşıma gittim.	/+A/	Git-
Hayır, dersten sonra sinemaya gitmeyeceğim	/+A/	Git-
Baştan aşağıya giyinmiş	/+Ø/	Giyin-
Aysel'i gördün mü?	/+I/	Gör-
Müzenin içerisindeki tarihî eserleri görebilirsiniz.	/+I/	Gör-
Aşağıdaki uyarıları nerelerde görüyorsunuz?	/+DA/	Gör-
Sadece fotoğraflarını görüyorum	/+I/	Gör-
Kızını yüksek bir binada görüyorum.	/+I/	Gör-
Misafirleri alıp lokantaya götürdü	/+A/	Götür-
Beş yıldır ondan hiç haber almadım	/+DAn/	Haber al-

Arkadaşların doğum gününü hatırlamamış mı?	/+I/	Hatırla-
Akşam yemeğimizi hazırladım	/+I/	Hazırla-
Kendini çok kötü hissetmiş	/+I/	Hisset-
Yemeğimizi hazırladım. Sadece ısıtacağız.	/+I/	Isıt-
Kadını dinlememiş ve zehirli sütü içmiş	/+I/	İç-
Kahvelerimizi içeceğiz	/+I/	İç-
Bu konu ne seni ne beni ilgilendirir	/+I/	İlgilendir-
Şık bir arabadan indi.	/+DAn/	İN-
Beni işe alacak mı?	/+I/	İşe al-
Can sıkıntısına çok iyi geliyor.	/+A/	İyi gel-
Annemden izin alabildim	/+DAn/	İzin al-
Bizim için patronundan izin aldı	/+DAn/	İzin al-
Annemden izin alamadım	/+DAn/	İzin al-
O asla bu günleri kaçırmaz	/+I/	Kaçır-
Bu otelde kalabilirsiniz	/+DA/	Kal-
Üsküdar'da kaldı	/+DA/	Kal-
Elindeki gazeteden kafasını kaldırdı	/+I/	Kaldır-
Çok üşüyorum. Pencereyi kapat.	/+I/	Kapat-
Fusun bunu duyar ve kaybolur.	/+Ø/	Kaybol-
Rallisi'nde birinciliği kim kazandı?	/+I/	Kazan-
Nasser Al-Attiah'ın ekibi kazandı	/+Ø/	Kazan-
Galatasaray, maçı 3-0 kazandı	/+I/	Kazan-
Fusun üniversite sınavını kazanamaz.	/+I/	Kazan-
Kuru Kahveci Mehmet Efendi'deki kahve kokusu sizi mutlaka kendine çekecektir.	/+I/	Kendine çek-
İstanbul Boğazı'nın suları herkesi kendine hayran bırakıyor.	/+I/	Kendine hayran bırak-
Sapsarı saçlarını kökünden kesmiş	/+I/	Kes-
Keşfe çıkabilirsiniz	/+I/	Keşfe çık-
Eline yüzüne toprak sürmüş ve "zavallı kadın" kılığına girmiş.	/+Ø/	Kılığa gir-
Sanırım ona çok kızdı	/+A/	Kız-
Öğretmen ayaktaki öğrencilere kızdı.	/+A/	Kız-
Yanımdaki kadın durmadan konuştu	/+Ø/	Konuş-
Kızım Eda karanlıktan biraz korktu	/+DAn/	Kork-
Hemen sese koştu.	/+A/	Koş-
Her sabah bu saatlerde koşar.	/+DA/	Koş-

Hafta sonu parkta 3 saat kořtum.	/+DA/	Koş-
Ekmek arasına koyduk	/+A/	Koy-
İçine para koyuyoruz	/+A/	Koy-
Gözlüğünü çıkarıp masanın üzerine koydu	/+A/	Koy-
Ona vermek için bir tasa biraz süt koymuş	/+A/	Koy-
Kutucuktaki kelimeleri kullanalım	/+I/	Kullan-
İnterneti kullanıyoruz	/+I/	Kullan-
"İle" edatını kullanalım	/+I/	Kullan-
Hangi kelimeleri birbirlerinin yerine kullanabiliriz?	/+I/	Kullan-
Kızım! Arabayı çok hızlı kullanma.	/+I/	Kullan-
Zengin adamın oğlunu zatürreden kim kurtardı?	/+DAn/	Kurtar-
Çiftçi çocuğı bataklıktan çıkardı ve ölümden kurtardı	/+DAn/	Kurtar-
Çünkü Fleming, aristokratın oğlunu kurtardı.	/+I/	Kurtar-
Onu ne mi kurtardı?	/+I/	Kurtar-
Saç kurutma makinesiyle saçlarımızı kurutuyoruz.	/+I/	Kurut-
İstanbul ve Bursa'da okudum	/+DA/	Oku-
Hangi şehirlerde okudunuz	/+DA/	Oku-
Edebiyat Faköltesinde son sınıfta okuyor.	/+DA/	Oku-
Büyük bir řirketin müdürü oldum	/+I/	Ol-
Biz bir kafede oturduk	/+DA/	Otur-
Öğrenci sınıfa girip sırasına oturdu	/+A/	Otur-
Hiçbir yere gitmeyip evde oturdum	/+DA/	Otur-
Çocukların anneannesi nerede oturuyor?	/+DA/	Otur-
Üsküdar'da oturuyor.	/+DA/	Otur-
Menzile'nin bu sırrını öğrenmiş.	/+I/	Öğren-
Örgü örmeyi bana da öğret	/+I/	Öğret-
Şu tastaki zehirli sütü içeyim ve hemen öleyim.	/+I/	Öl-
Bir kişinin yakını ölüyor	/+ø/	Öl-
Masaya bir örtü örtmüş	/+A/	Örtü ört-
Yaşlılık çok zor, gençlik yıllarımı özlüyorum	/+I/	Özle-
Piyangodan çok para kazandım	/+DAn/	Para kazan-
Kahvenin köpüğünü fincanlara paylaştır.	/+I/	Paylaş-

Senin için hangi yemeği pişireyim?	/+I/	Pişir-
Bunlar insanı rahatlatabilir	/+I/	Rahatlat-
İnsanlara yardım etmek sizi de rahatlatır mı?	/+I/	Rahatlat-
Günlük tutmak sizi rahatlatır	/+I/	Rahatlat-
Saç tellerini kendisi için saklamış	/+I/	Sakla-
Saç tellerini küçük pembe ipek bir mendilde saklamış.	/+I/	Sakla-
Yılanlar kadının üstüne saldırmış	/+A/	Saldır-
Kız uyanmış bir yılan olmuş ve kadına saldırmış.	/+A/	Saldır-
Fransız spor gazetesi, Türk antrenör Erman Kunter'i "yılın adamı" seçti.	/+I/	Seç-
Hamit Altıntop'un, Avrupa Şampiyonası'ndaki golünü "2010 yılının en iyi golü" seçti.	/+I/	Seç-
Bisiklete binmeyi sever misin?	/+I/	Sev-
Hangi hayvanları seversin?	/+I/	Sev-
Hangi meyveleri seversin	/+I/	Sev-
Ben uçurtma uçurmayı çok severim	/+I/	Sev-
Yemek yapmayı severim	/+I/	Sev-
Müzik dinlemeyi çok severim.	/+I/	Sev-
Yemek yemeyi sever	/+I/	Sev-
Yemek yapmayı sevmez	/+I/	Sev-
Kemal, Füsun'u sever	/+I/	Sev-
Ebru alışverişi çok sever.	/+I/	Sev-
İşinde çok mutlu o işi çok seviyor.	/+I/	Sev-
Döneri çok seviyorum	/+I/	Sev-
Seni çok seviyorum.	/+I/	Sev-
O da tembelliği sevmiyor	/+I/	Sev-
Ders çalışıyorlar ve sınava giriyorlar	/+Ø/	Sınava gir-
Kimseye söylemedim	/+A/	Söyle-
Sana kim söyledi	/+A/	Söyle-
Meyve ağaçlarını her gün sulayacağım	/+I/	Sula-
Dünya, Güneş etrafındaki dönüşünü ne kadar zamanda tamamlar?	/+I/	Tamamla-
Dünya, Güneş etrafındaki dönüşünü 365 gün 6 saatte tamamlar.	/+I/	Tamamla-
Çocukluk arkadaşını tanıyor muyum?	/+I/	Tanı-
Saç fırçasıyla saçlarımızı tarıyoruz.	/+I/	Tara-
Meclisteki milletvekilleri eğitim konusunu tartıştı.	/+I/	Tartış-
Evi temizleyeceğim.	/+I/	Temizle-
Dağa tırmanabilirim.	/+A/	Tırman-

Sabahları da çiçeklerin üstünden altınları toplamış.	/+I/	Topla-
Kemal, Füsün'a ait eşyaları toplar	/+I/	Topla-
Bugün ofise uğrayamamış mı?	/+A/	Uğra-
Hafta sonları kaçta uyanırsın	/+Ø/	Uyan-
Sabahları 07.00'da uyanırım.	/+Ø/	Uyan-
Kardeşim öğleden sonraları uyur mu?	/+Ø/	Uyu-
Gelecek sene üniversiteye gidecek.	/+Ø/	Üniversiteye git-
Fatma teyzene çeyrek altınını verecek	/+I/	Ver-
Bazı telleri Bukle'ye vermiş	/+A/	Ver-
Kalemi ver	/+I/	Ver-
Zengin adamın oğlu zatürreye yakalandı	/+A/	Yakala-
Çünkü farklı şehirlerde yaşıyoruz	/+Ø/	Yaşa-
O sıcak havada yaşayamıyor.	/+Ø/	Yaşa-
Sıcak yerlerde, nehirde yaşıyor	/+Ø/	Yaşa-
Nerelerde yaşamışlar?	/+Ø/	Yaşa-
Tahtadakileri yazalım.	/+I/	Yaz-
Anılarımızı yazabiliriz	/+I/	Yaz-
Yukarıdaki hayvanların adını yazalım	/+I/	Yaz-
Neden yemeği yemedin?	/+I/	Ye-
Saat 13:00'da öğle yemeği yerim	/+I/	Ye-
İkisi de aynı yemeği yiyor	/+I/	Ye-
Teniste ABD, Belçika'yı 2-1 yendi.	/+I/	Yen-
Bu yıl para biriktirip arabamı yenileyeceğim.	/+I/	Yenile-
Bu iki gün vapurlarda yer bulamıyorsunuz	/+DA/	Yer bul-
Masaya bir örtü örtmüş, tabakları yerleştirmiş.	/+I/	Yerleştir-
Bulaşıkları bugün ben yıkayayım mı?	/+I/	Yıka-
Bir kişi yolculuğa çıkıyor	/+Ø/	Yolculuğa çık-
Aya Yorgi yokuşu sizi çok yorabilir.	/+I/	Yor-
Bodrum'a gittiler ve denizde yüzdüler	/+Ø/	Yüz-
Toplamak sizin çok zamanınızı alır.	/+I/	Zaman al-

EK.8. YENİ İSTANBUL SETİ B1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birleşik Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Allah bir kapıyı kapatırsa, ötekini açar.	/+I/	Aç-
Arkadaşımı üç saattir arıyorum ama telefonunu açmıyor	/+I/	Aç-
Bütün hatalarına rağmen onu affedeceğim.	/+I/	Affet-
Sedat, Ahmet'i affetmedi	/+I/	Affet-
8 yaşında ilk kez mutluluktan ağladım.	/+DAn/	Ağla-
Bu kip, bir işin olması ya da yapılması dileğini aktarır.	/+I/	Aktar-
Dergiyi okuduysan alabilir miyim?	/+I/	Al-
Bota sınıf mevcudunun %10'u kadar arkadaşımızı alabiliriz.	/+I/	Al-
Fiyatı uygun o evi alacağım	/+I/	Al-
Evime yeni bir çalışma masası aldım	/+ø/	Al-
Gidiş dönüş uçak bileti aldım	/+ø/	Al-
Van Gogh'tan resim dersleri aldı.	/+ø/	Al-
Arabayı çok düşük bir fiyata aldım	/+A/	Al-
Bu ilaçları alın.	/+I/	Al-
Beni almalısın çünkü çok iyi yemek yaparım.	/+I/	Al-
Sezen Aksu'nun ailesi ve arkadaşlarından başka hiç kimse bu albümü almamış.	/+I/	Al-
Beş işten ret cevabı almış	/+I/	Al-
Evde yalnız kalmaya alıştım	/+A/	Alış-
Eve hırsız girdi ve biz bunu anladık.	/+I/	Anla-
Türk kültürünü ve adetlerini daha iyi anladım.	/+I/	Anla-
Zamanın nasıl geçtiğini anlamadım.	/+I/	Anla-
Her işten anlar.	/+DAn/	Anla-
Dedelerinin Edirne'de doğduğunu, yaşadığını anlarız.	/+I/	Anla-
Şanslı kedi anlamına gelir	/+ø/	Anlamına Gel-
İnsanlar konuşa konuşa anlaşır.	/+ø/	Anlaş-
Arkadaşınız üzüntülerini anlatıyor.	/+I/	Anlat-
Birbirlerine dertlerini anlattılar	/+I/	Anlat-
Güler Sabancı günlük yaşamının ayrıntılarını ve hayat çizgisini anlattı.	/+I/	Anlat-
Bazı bitki çaylarını şöyle anlattı	/+I/	Anlat-

Bunu bir iş arkadaşşıma anlattım	/+A/	Anlat-
Günlerce ısrar etmene rağmen sana olayı anlatmaz.	/+I/	Anlat-
Nereyi arayacağız?	/+I/	Ara-
Elbette polisi arayacağız.	/+I/	Ara-
112 Acil Servis'i arayacağız.	/+I/	Ara-
110 Yangın Hattı'nı arayacağız	/+I/	Ara-
Gaz arızası için 187'yi arayacağız.	/+I/	Ara-
Telefonun şarjı bitmeseydi seni arayacaktım.	/+I/	Ara-
Hayat tarzımıza dikkat ederek hayat kalitemizi ve süremizi artırabiliriz.	/+I/	Artır-
Lohusa kadınların sütünü artırır.	/+I/	Artır-
Hormonları düzenler, doğurganlığı artırır.	/+I/	Artır-
Cesaret verir, özgüveni artırır.	/+I/	Artır-
Bu çayı sıcak suya atacağız	/+I/	At-
Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor	/+ø/	Ayakta Dur-
Mutsuzsan, neden oradan ayrılmıyorsun?	/+DAn/	Ayrıl-
Nilgün birbirlerinin yanından ayrılmıyorlar.	/+DAn/	Ayrıl-
İnsanlar diyet yaparak yaşlılık hastalıklarını azaltıyorlar.	/+I/	Azalt-
Palmolive firmaları da işçiler emekli olmadan üç ay önce çalışma saatlerini azaltıyor.	/+I/	Azalt-
Üzgünüm, sana bağır-mamalıydım	/+A/	Bağır-
Arkadaşımızın çizelgesine bakalım	/+A/	Bak-
Aşağıdaki cümlelere bakalım	/+A/	Bak-
Temel etrafına bakmış	/+A/	Bak-
Avuç içleriniz birbirine bakmalıdır	/+A/	Bak-
İnternette baktım.	/+DAn/	Bak-
Aşağıdaki cümlelere bakalım.	/+A/	Bak-
Hedefine ulaşmak için ve bunu başarmış	/+I/	Başar-
Çünkü bayram tatili başlıyor	/+I/	Başla-
Birdenbire tartışmaya başladılar	/+A/	Başla-
Türkçe öğrenmeye başladım.	/+A/	Başla-
Eski konuyu tekrar derse başladı.	/+A/	Başla-
Biz her gün Spor yapmaya başladık	/+A/	Başla-
Amerika'yı merak etmeye başladı.	/+A/	Başla-
Çöpün içinde kâğıdı aramaya başladım	/+A/	Başla-
İstanbul Üniversitesinde okumaya başladık	/+A/	Başla-

Masraflar ailelerimize fazla gelmeye başlar	/+A/	Başla-
Yeni bir evde yaşamaya başlarlar	/+A/	Başla-
Bu olaylar ardı ardına geldiğinde sizi çıldırtmaya başlayabilir.	/+A/	Başla-
40 yaşında üniversiteye başlıyor.	/+A/	Başla-
94 öğrenciyle eğitime yeniden başlamış	/+A/	Başla-
Çok eğlenceli bir oyunla güne başlıyorum	/+A/	Başla-
Dil sınavını geçince doktora başvuracağım.	/+A/	Başvur-
İşe kimse başvurmadı.	/+A/	Başvur-
O eteği çok beğendim	/+I/	Beğen-
Arabanın görünümünü çok beğendim.	/+I/	Beğen-
Serkan Bey'in giyin tarzını çok beğeniyorum.	/+I/	Beğen-
Aksiyon filmlerini sevmeme rağmen bu filmi beğenmedim.	/+I/	Beğen-
Disney'in resim kabiliyetini beğenmişler	/+I/	Beğen-
Senin hemen çıkman lazım beni bekleme.	/+I/	Bekle-
Bizler de yemeğin pişmesini bekleriz.	/+I/	Bekle-
Alışveriş yapmak için maaşlarımızı beklemeliyiz.	/+I/	Bekle-
Senin beni aramanı bekliyorum.	/+I/	Bekle-
İnsanlar durakta otobüsün gelmesini bekliyorlar.	/+I/	Bekle-
Yolcular durakta bekliyorlar	/+ø/	Bekleş-
Onun gülüşü annesine benziyor.	/+A/	Benze-
Özbekçe "men" kelimesine benziyordu.	/+A/	Benze-
Çok çalışmaktan bıktım.	/+DAn/	Bık-
Onun bana bir işçi gibi davranmasından bıktım.	/+DAn/	Bık-
Özellikle kentlerde geniş aileler, yerini giderek çekirdek ailelere bırakmıştır.	/+I/	Bırak-
Bilkent Üniversitesi'ndeki kariyerini bıraktı.	/+I/	Bırak-
Başarı hikâyelerini bilirsiniz.	/+I/	Bil-
Polisin telefon numarasını biliyor musun?	/+I/	Bil-
Eskiden işe giderken otobüse biniyordum	/+A/	Bin-
Tabağındakilerin hepsini bitirmelisin	/+I/	Bitir-
Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten bulalım.	/+I/	Bul-

Aşağıdaki cümlelerdeki yanlışları bulalım	/+I/	Bul-
Kedim çok yaramaz, evin içinde saklandı, onu bulamıyorum.	/+I/	Bul-
Cep telefonumu bulamıyorum.	/+I/	Bul-
Bütün evi ara kayıp anahtarı bulamadılar.	/+I/	Bul-
Hangi kitabı okumak istesem, o kitabı bulamam.	/+I/	Bul-
Bilim adamları kilo almanın biyokimyasal nedenlerini bulmuşlardır.	/+I/	Bul-
Tavsiyelerde bulunalım	/+DA/	Bulun-
Önerilerde bulunalım.	/+DA/	Bulun-
Memleketimizde birçok yerde bulunmaktadır	/+ø/	Bulun-
Arkadaşlarımla dışarıda buluşurum.	/+DA/	Buluş-
Küçük bir kasabada büyüdüm	/+ø/	Büyü-
O her zaman beni cesaretlendirdi.	/+I/	Cesaretlen-
Yıllarca orada çalışır.	/+DA/	Çalış-
Keşke başka bir işte çalışsaydım.	/+DA/	Çalış-
Düşen bir nesneyi tutmaya çalışmayın	/+A/	Çalış-
Beynin iki tarafını çalıştırıyor	/+I/	Çalıştır-
Bu soruları birçok dile çevirdi	/+I/	Çevir-
Emir kipi ile kurulan cümleler adlaştırma eki (-ma) kullanılarak dolaylı aktarıma çevrilir.	/+A/	Çevir-
İşlerinizi bitir yemeğe çıkabiliriz	/+A/	Çık-
Alışverişe çıkarım	/+A/	Çık-
Evet, birkaç dakikaya çıkarım	/+A/	Çık-
İşe gitmek üzere evden çıktı.	/+DAn/	Çık-
Müdür konuşma yapmak için kürsüye çıktı	/+A/	Çık-
Evde oturalım, dışarı çıkmayalım.	/+ø/	Çık-
Gereksiz eşyalarınızı odadan çıkarın.	/+I/	Çıkar-
Eve girdiğinde ayakkabılarını çıkarır.	/+I/	Çıkar-
Çocuklarının test kitaplarını çözdüler	/+I/	Çöz-
Hangi durumlarda problemleri kendi başınıza çözebilirsiniz?	/+I/	Çöz-
Derhal gönderin, yoksa orayı dağıtırım	/+I/	Dağıt-
Ametist kötü düşünceleri dağıtır, beyni güçlendirir.	/+I/	Dağıt-
Çevremin bana bakışı değişti	/+I/	Değiş-
Hedeflerimizi ve planlarımızı değiştiririz	/+I/	Değiştir-
Bir kâğıt onun hayatını değiştirdi	/+I/	Değiştir-

Tüm öğrenciler Emine Hanım'ı destekledi	/+I/	Destekle-
Çevredeki sesler çok dikkatimi çeker.	/+ø/	Dikkat Çek-
Sizi dinliyoruz.	/+I/	Dinle-
Fransa'nın Arles şehrinde doğdu.	/+ø/	Doğ-
Ülkesine döndü.	/+A/	Dön-
Ayak parmaklarınızın üstünde durmalısınız.	/+DA/	Dur-
Bağırmana gerek yok seni duyabiliyorum	/+I/	Duy-
Walt Disney bile bu sözü duymuş.	/+I/	Duy-
Fabrika işçisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi	/+ø/	Dünyaya Gel-
Türkiye'nin ücra bir köşesinde dünyaya geldi.	/+ø/	Dünyaya Gel-
Kendi hayatımızı düşünelim.	/+I/	Düşün-
Ofisteki rahatımızı düşünürüz.	/+I/	Düşün-
Etrafımızdaki kişileri düşünelim	/+I/	Düşün-
Aşağıdaki kişi ve durumları düşünelim.	/+I/	Düşün-
Bu konuyu üç grupta düşünebiliriz.	/+I/	Düşün-
Geçmişimiz hakkında düşünelim	/hakkında/	Düşün-
Geçmişteki hatalarınızı düzeltebilirsiniz	/+I/	Düzelte-
Aytaşı hormonları düzenler	/+I/	Düzenle-
Piknikte güle oynaya eğlendik.	/+ø/	Eğlen-
Zaman içinde pek çok kişi benzer terslikleri Murphy kanunu adı altında listeye ekledi.	/+A/	Ekle-
Hergün iki saatim trafikte geçiyor.	/+DA/	Geç-
Temel gemiyle okyanusu geçiyormuş	/+I/	Geç-
Ben ve arkadaşım sınavları geçtik	/+I/	Geç-
Ot yiyerek günlerini geçiriyorlarmış.	/+I/	Geçir-
Çünkü ilk defa yeni bir ülkeye geliyordum	/+A/	Gel-
Tam evden çıkacakken karşı komşum misafirlğe geldi	/+A/	Gel-
Beni ziyarete geldi.	/+A/	Gel-
Keşke sen de bizimle maça gelsen	/+A/	Gel-
Çok param olsa da dünyayı gezerdim.	/+I/	Gez-
Bütün İstanbul'u gezdik.	/+I/	Gez-
İsterseniz ben size daireyi gezdireyim	/+I/	Gezdir-
İnternete girdim.	/+A/	Gir-
Eve girdi.	/+A/	Gir-
Sınıfa girdik.	/+A/	Gir-
İşe girdi.	/+A/	Gir-

Üniversiteye girdim.	/+A/	Gir-
58'de de Webster'in sözlüğüne girdi.	/+A/	Gir-
4 puanla ilk ve tek tercihime girdim.	/+A/	Gir-
Hastaneye gitmedim	/+A/	Git
Buradan yürüyerek evine gidebilirsin.	/+A/	Git-
Buradan yürüyerek evine gidebilirsin.	/+A/	Git-
Yürüyerek ulaşım araçlarına gidebilirsiniz	/+A/	Git-
Nasıl Taksim'e gidebiliriz?	/+A/	Git-
Su için İSKİ'ye gideceğim.	/+A/	Git-
Yarın ev için gerekli yerlere gidebilirim.	/+A/	Git-
Sabah işe gidemedim	/+A/	Git-
Yarın yağmur yağsa da pikniğe gideceğiz	/+A/	Git-
Kabul etmese de ben o konsere gideceğim.	/+A/	Git-
Tatile giderim.	/+A/	Git-
Polise giderim.	/+A/	Git-
Okula yemek yemeye gideriz	/+A/	Git-
Pasaportumu alınca Almanya'ya gideceğim.	/+A/	Git-
Beraber Sapanca'ya gideceğiz	/+A/	Git-
Eskiden aile ziyaretlerine gidiyorduk.	/+A/	Git-
Şimdi tatile gidiyoruz.	/+A/	Git-
Her hafta balığa gidiyorduk.	/+A/	Git-
Her hafta sonu Taksim'e gidiyordum	/+A/	Git-
Her gün Türkçe kursuna gidiyordum.	/+A/	Git-
Dönmemek üzere buradan gidiyorum	/+DAn/	Git-
Yemek esnasında onu en az on kere mutfağa gönderebiliriz	/+A/	Gönder-
Okula gelirken arkadaşımı gördüm	/+I/	Gör-
Evlendiğinden beri onu görmedim	/+I/	Gör-
İstemeseniz de birbirinizi görürsünüz.	/+I/	Gör-
Benim tabağımı da mutafağa götürür müsün?	/+A/	Götür-
Eşimin doğum gününde onu yemeğe göturdüm.	/+A/	Götür-
Beni hemen evime götür.	/+A/	Götür-
Sezgileri güçlendirir.	/+I/	Güçlendir-
Ametist taşı düşünceleri dağıtır, beyni güçlendirir.	/+I/	Güçlendir-
Kendilerine her zaman güvenirler.	/+A/	Güve-
Daha önce gittikleri yerleri kolay hatırlarlar.	/+I/	Hatırla-
Şarkının melodilerini çok iyi hatırlar.	/+I/	Hatırla-

İsimler, yerler ve tarihleri hatırlayabilirler.	/+I/	Hatırla-
Bu bakımdan komşular akrabayı hatırlatır	/+I/	Hatırlat-
Genetik bilimi insan ömrünü 100 yıla çıkarmayı hedefliyor.	/+I/	Hedefle-
Cazip bir iş sizi heyecanlandırır.	/+I/	Heyecanlandır-
Kendimi iyi hissetmiyorum	/+I/	Hisset-
Bir şeyler öğrenmekten çok hoşlanırım	/+DAn/	Hoşlan-
Müzik dinlemekten çok hoşlanırım	/+DAn/	Hoşlan-
Resimli yayınlardan hoşlanırlar	/+DAn/	Hoşlan-
Cansız varlıklara dokunmaktan hoşlanırlar	/+DAn/	Hoşlan-
Bilgisayar oyunlarından çok hoşlanırım	/+DAn/	Hoşlan-
Yapboz gibi oyunlardan hoşlanırım.	/+DAn/	Hoşlan-
Türkler işleri hakkında konuşmaktan çok hoşlanırlar.	/+DAn/	Hoşlan-
Ders çalış müzik dinlemekten hoşlanmıyorum	/+DAn/	Hoşlan-
Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum	/+DAn/	Hoşlan-
Lise mezunu olmaktan hoşlanmıyordum	/+DAn/	Hoşlan-
Akşamları bir şeyler atıştırmak hoşuma gidiyor.	/+ø/	Hoşuna Git-
Bitki çaylarını hepimiz içiyoruz	/+I/	İç-
Evler genellikle "selamlık" ve "harem" olmak üzere ikiye ayrılmıştır.	/+ø/	İkiye ayrıl-
Türkçe konuşa konuşa Türkçemi ilerlettim	/+I/	İlerlet-
Bir iş sizi heyecanlandırır, ilginizi çeker	/+ø/	İlgi çek-
Başkanın toplantı raporlarını imzala.	/+I/	İmzala-
Uçak, İstanbul'a indi.	/+A/	İn-
Aşağıdaki karikatürü inceleyelim.	/+I/	İncele-
Ayağı takılıp düştü ve dizini incitti	/+I/	İncit-
Ders sürelerini 8 dakikaya indirdiler.	/+A/	İndir-
Türk kahvelerimizi içerken anneannem ve dedem torunlarından ailemizin sayısını artırmalarını istedi.	/+I/	İste-
Ahmet Bey'in odasına gelmesini istedi	/+I/	İste-
Projeyi bugün bitirmemi istedi.	/+I/	İste-
Sınıftan çıkarken ışıkları kapatmamı istedi.	/+I/	İste-
Müziğin sesini biraz kısmasını istedim.	/+I/	İste-
İnsanların onu aramasını ister	/+I/	İste-

Baba mesleğini yapmalarını ister.	/+I/	İste-
Moda meslekler seçmelerini isterle	/+I/	İste-
Çocuklarının çalışmasını ister	/+I/	İste-
Yeni bir iş bulmasını istiyor	/+I/	İste-
Müşterilerle ilgilenmesini istiyor	/+I/	İste-
Babam benim doktor olmamı istiyordu.	/+I/	İste-
Kendisine yardım etmenizi istiyor	/+I/	İste-
Yarın tatil olmasını istiyorum	/+I/	İste-
Çok param olmasını istiyoru	/+I/	İste-
Yaklaşık on sene önce bir Fransız filmi izledim	/+I/	İzle-
Ceren ise bebek arabasından bizi izledi	/+I/	İzle-
Erken kalksaydım, otobüsü kaçırmayacaktım	/+I/	Kaçır-
Ne zaman bir yere geç kalsam, büyük bir fırsatı kaçıırım.	/+I/	Kaçır-
Saatlerce trafikte kalabilirsiniz	/+DA/	Kal-
Ağırlıkları iki yandan başınızın üstüne kaldırın.	/+A/	Kaldır-
Lütfen cep telefonlarınızı kapatın.	/+I/	Kapa-
Hattınız aramalara kapatılacaktır	/+A/	Kapa-
Antalya'da Türkçe kursuna katıldım.	/+A/	Katıl-
Daha önce hiç yarışmaya katıldın mı?	/+A/	Katıl-
Bu fikre katılıyor musunuz?	/+A/	Katıl-
Metindeki görüşlere katılıyor musunuz	/+A/	Katıl-
Bütün dosyalarımı kaybettim	/+I/	Kaybet-
Kitaplarımı kaybettim.	/+I/	Kaybet-
İşini kaybetmezdi	/+I/	Kaybet-
İz. İhlamur taze olmalı, yeşilliğini kaybetmemelidir.	/+I/	Kaybet-
Salata yaparken parmağımı kestim	/+I/	Kes-
Saçlarımı kestirdim.	/+I/	Kestir-
Annem bana çok kızdı	/+A/	Kız-
Senin odanı toplamamana çok kızıyorum.	/+A/	Kız-
İnsanoğlu, teknolojiyle birlikte hem duygularını yitiriyor hem de insanlık değerlerini kirletiyor	/+I/	Kirlet-
O zamandan beri her şeyden korkuyorum.	/+DAn/	Kork-
Kemik ve dişleri korur	/+I/	Koru-
Kuvars taşı radyasyondan korur	/+DAn/	Koru-
Ametist negatif enerjiden korur.	/+DAn/	Koru-
Parka koşular	/+A/	Koş-

Aşağıdaki ulaşım araçlarından en fazla hangisini kullanıyorsunuz?	/+I/	Kullan-
Akuamarin: Bu taşı eskiden denizciler kullanıyordu	/+I/	Kullan-
Medya uzmanı Brabazon'a göre, öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde düşünmeden kullanıyor	/+I/	Kullan-
Zorlukları bir bir aşarak kendi şirketini kurdu.	/+I/	Kur-
Oku, geleceğini kurtar.	/+I/	Kurtar-
Akik: Damarları kuvvetlendirir	/+I/	Kuvvetlendir-
Gazetedeki haberi okudun mu?	/+I/	Oku-
İletişim Fakültesi birinci sınıfta okuyor.	/+DA/	Oku-
Tallinn Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyorum.	/+DA/	Oku-
Bir sandalyeye ya da sıraya otur	/+A/	Otur-
Son olarak da torunlar masaya oturdular	/+A/	Otur-
Gelinin ailesinin yanında oturuyordu.	/+DA/	Otur-
Ailem çok nezih bir semtte oturuyor	/+DA/	Otur-
Çocuklar parklarda veya yemyeşil kırlarda oynarlar.	/+ø/	Oyna-
Biz çocukken her gün parkta oynuyorduk.	/+ø/	Oynu-
Ailemin yanında faturaları ben ödemiordum.	/+I/	Öde-
İstanbul'da faturalar, fatura ödeme merkezlerine ya da bankalara ödenebiliyor	/+ø/	Öden-
Bazı insanlar bizi öfkelenendir.	/+I/	Öfkelenendir-
Günlük Türkçeyi yavaş yavaş öğreniyordum.	/+I/	Öğren-
Öğrenciler harçlıklarını idareli kullanmayı nasıl öğreniyorlar?	/+I/	Öğren-
Fin çocuklar okula başladıktan sonra okumayı öğreniyorlar	/+I/	Öğren-
PISA'daki uzmanlar öğrencilerin derslerdeki başarılarını değil yaratıcı güçlerini ölçüyorlardı.	/+I/	Ölç-
Emlakçı hangi evleri öneriyor?	/+I/	Öner-
Uzmanlar araştırma için öğrencilerin kitaplara, makalelere ulaşmalarını öneriyor.	/+I/	Öner-
Onlar bizi üzer, öfkelenendir, yine de bazen onları özleriz.	/+I/	Özle-
Ailemi çok özledim.	/+I/	Özle-
Yazar birçok şeyi özliyor.	/+I/	Özle-

Kirayı paylaşabilirsiniz.	/+I/	Paylaş-
Her şeyi paylaşıyoruz.	/+I/	Paylaş-
Son haftasında ise her tür yumurta yemeğini pişiririz	/+I/	Pişir-
Bu projenin bütün eyaletlerde uygulanması planlanıyor.	/+I/	Planla-
Sırtınız düz olarak şınav pozisyonu alın.	/+ø/	Pozisyon Al-
Henry Ford'un kredi isteğini reddetmişler.	/+I/	Reddet-
Bu gen herkesin daha uzun yaşamasını sağlayabilir.	/+I/	Sağla-
Konsantrasyonu sağlar.	/+I/	Sağla-
Hiçbir şeyi saklayamazsın!	/+I/	Sakla-
Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz ama komşunuzdan saklayamazsınız.	/+I/	Sakla-
Futbolu çok severler.	/+I/	Sev-
Kelime oyunlarını severler	/+I/	Sev-
Strateji oyunları oynamayı severler	/+I/	Sev-
Özgürlüğü severler	/+I/	Sev-
Resimli kitapları daha çok severim	/+I/	Sev-
Yeni kelimeler öğrenmeyi ve kullanmayı severim.	/+I/	Sev-
Türkiye'yi çok seviyorum	/+I/	Sev-
Tatlıları çok seviyorum	/+I/	Sev-
En çok hangisini seviyorsunuz?	/+I/	Sev-
Ama sen işini çok seviyordun.	/+I/	Sev-
Kahvaltı etmeyi seviyor	/+I/	Sev-
İzlemeyi seviyor.	/+I/	Sev-
Hangi sebze yemeklerini sevmiyor	/+I/	Sev-
Bu soğuk havaları hiç sevmiyorum	/+I/	Sev-
Özlem işini çok sevmiyordu	/+I/	Sev-
Değirmen'de havuzdaki yüzen kuşları seyredersiniz.	/+I/	Seyret-
Köprüden geçerken havuzdaki ördekleri seyredersiniz	/+I/	Seyret-
Oğlum o filmi seyretti	/+I/	Seyret-
Bu durumdan sıkılabilirsiniz	/+DAn/	Sıkıl-
İşten çok sıkıldım.	/+DAn/	Sıkıl-
Gereksiz işler yapmaktan sıkıldım.	/+DAn/	Sıkıl-
Para harcamaktan, gezmekten sıkıldım	/+DAn/	Sıkıl-
Her gün aynı şeyleri yapmaktan çok sıkıldım.	/+DAn/	Sıkıl-
Nadia neden her şeyi Demet'e soruyor?	/+I/	Sor-
Peki, son soruyu soruyorum:	/+I/	Sor-
Arkadaşım bana çabuk olmamı söyledi	/+I/	Söyle-

İşi yarına kadar bitirmemi söyledi	/+I/	Söyle-
Annem bana odamı toplamamı söyledi	/+I/	Söyle-
Öğretmen derse erken gelmelerini söyledi.	/+I/	Söyle-
Öğretmen, öğrencilerine kitaplarını kapatmalarını söyledi.	/+I/	Söyle-
Arabamızı evinin önüne park etmemizi söyledi	/+I/	Söyle-
Patron 00.00'a kadar mesaiye kalmamızı söyledi.	/+I/	Söyle-
Ali'yi görürsen akşamki partiye geç kalmamasını söyle.	/+I/	Söyle-
Ben senin yerinde olsam, ona her şeyi söylerim.	/+I/	Söyle-
Ben, sana çıkarken kapıyı kapatmanı söylemedim mi?	/+I/	Söyle-
Peki bunu patronuna söyledin mi?	/+I/	Söyle-
Eyvah, banyoyu su basmış!	/+I/	Su Bas-
Hangi şirket, çalışanlarına aşağıdaki imkânları sunuyor?	/+I/	Sun-
Ücretsiz servis imkânı sunuyor.	/+ø/	Sun-
Zorluklara rağmen eğitimini tamamladı.	/+I/	Tamamla-
Hemen markete gidip eksikleri tamamlar.	/+I/	Tamamla-
Bilim (adamları artık bazı teknikler sayesinde insanların beynindeki dil işlemlerini tanımlıyor.	/+I/	Tanımla-
Yeni bir eve taşıyorsunuz	/+A/	Taşın-
Pınarlar buradan taşındı	/+DAn/	Taşın-
Akuamarin vücudu temizler	/+I/	Temizle-
Kuvars: Cep telefonu, telsiz ve bilgisayardaki radyasyonu toplar	/+I/	Topla-
Düşecekken ablam kolumdan tuttu	/+DAn/	Tut-
Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması nedeniyle, kişi cümleyi anlamak için onu baştan sona kadar aklında tutuyor.	/+DA/	Tut-
Bir tahta parçasına tutunmuşlar	/+A/	Tutun-
Pirinç ve tatlıları az tüketmeliyiz	/+I/	Tüket-
Şekerli besinleri kesinlikle tüketmemeliyiz	/+I/	Tüket-
Doğal ve mevsimsel gıdaları tüketmeliyiz	/+I/	Tüket-
50 yıl sonra bu rakam 100'e ulaşabilir.	/+A/	Ulaş-
Konser salonuna zamanında ulaştım	/+A/	Ulaş-
Arkadaşlarını unuttu.	/+I/	Unut-
Türkçeyi unuttu.	/+I/	Unut-
Birbirimizi görmeye görmeye unuttuk	/+I/	Unut-
Size hayatın sıkıntılarını unutturur	/+I/	Unuttur-

Konuşmaya utanıyorum.	/+A/	Utan-
Stresten uzak durmalısınız.	/+DAn/	Uzak Dur-
Doğum gününe gelmeyerek beni çok üzdün	/+I/	Üz-
Seni üzdüm.	/+I/	Üz-
İşten ayrılmanız bizi çok üzdü.	/+I/	Üz-
En son sizi ne mutlu etti / üzdü	/+I/	Üz-
O kitabı bitirince bana verir misin?	/+I/	Ver-
Kitabı bitirir bitirmez sana veririm	/+I/	Ver-
Aşağıdaki cümlelerden hangisi Türkiye'deki ilk gününüze ait düşünceleri yansıtıyor?	/+I/	Yansıt-
Türk toplumunda aile, kutsal bir kurumdur ve toplumun gelenek, görenek, dil, din ve diğer özelliklerini yansıtır.	/+I/	Yansıt-
Fatura ödeme işlemlerini yapıyorlar mıydı?	/+I/	Yap-
Köle gibi bütün işleri yapar.	/+I/	Yap-
Çin lokantalarında şans kurabiyelerindeki falları da birileri yazıyor.	/+I/	Yaz-
Mektubu nereden yazıyorsunuz?	/+I/	Yaz-
Besinleri zamanında yemeliyiz.	/+I/	Ye-
Kız öğrenci yurduna yerleştik	/+A/	Yerleş-
Boşluklara uygun kelimeleri yerleştirelim	/+I/	Yerleş-
Yemekten önce ellerini yıkamalısın.	/+I/	Yıka-
İnsanlar hangi duygularını yitirdi?	/+I/	Yitir-
İlk önce hayallerden yola çıkarlar	/+DAn/	Yola Çık-
Saatlere kadar ayakta kalmaktan çok yoruldu	/+DAn/	Yorul-
Dün yolda yürüyordum	/+ø/	Yürü-
Bütün kapılar "Senden şarkıcı olmaz." diye Sezen Aksu'nun yüzüne kapanmış.	/+ø/	Yüzüne kapan-
Hangi konularda zorlandınız?	/+DA/	Zorlan-
Üniversitede çok zorlanmadım.	/+DA/	Zorlan-
İlk önceleri çok zorlandım.	/+ø/	Zorlan-
Fazla seçenek olması meslek seçimini zorlaştırır.	/+I/	Zorlaştı-
Hasta oldum, evde dinlenmek zorunda kaldım.	/+ø/	Zorunda kal-
Bir telefon geldi ve ofise gitmek zorunda kaldım.	/+ø/	Zorunda kal-

EK.9. YENİ İSTANBUL SETİ B2 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Sadece parmağınızı göstererek kapınızı açabileceksiniz.	/+I/	Aç-
Annem gözlüğe rağmen biz aradığımızda telefonu açabiliyor.	/+I/	Aç-
Seneye Dil Merkezinin yeni bir şubesini açacaklarımış.	/+I/	Aç-
Banyodaki nem, kıyafetlerinizin kırışıklarını açacaktır.	/+I/	Aç-
Öğrenci kapıyı açtı.	/+I/	Aç-
Serkan, ailesine Emine ile evleneceğini açıkladı	/+I/	Açıkla-
Bilim adamları, küresel ısınmadan dolayı iklimlerin değiştiğini açıkladı	/+I/	Açıkla-
Başbakan, gelecek yıl yeni bir havalimanı yapımına başlanacağını açıkladı	/+I/	Açıkla-
Çocukların gördüğü her şeyi dokunarak hissedip algıladığını açıkladı	/+I/	Açıkla-
Bir ayakkabı şirketi üç numarayı aynı anda kapsayan bir ayakkabı olacağını ve daha az masraf yapılacağını açıklamış.	/+I/	Açıkla-
Bilim adamları, küresel ısınmadan dolayı iklimlerin değiştiğini açıkladı.	/+I/ /+ø/ /+ø/	Açıkla-
Özel bir ışıkla damarların nerede olduğunu görebilmenin artık mümkün olduğu açıklandı.		Açıklan-
Mumyalardaki radyoaktif maddelerin bazı olumsuzlukları olduğu açıklanmış		Açıklan-
Müze 1971'de halka açılmıştır.	/+A/	Açıl-
Yeni bir iş alanı açılıyor.	/+ø/ /+ø/	Açıl-
"Çocuk Müzesi" Ankara'da açıldı.		Açıl-
Arkadaşım babasına kendisini affettirdi	/+I/	Affettir-
Biri ağlıyor sanki.	/+ø/ /+I/	Ağla-
Bu tarihi lokanta, adını hangi ünlü trenden almıştır?		Al-
Biz ikincisini aldık.	/+I/	Al-
Beraber alışverişe çıkarız.	/+ø/	Alışverişe çık-

Farklı kanallarda, aynı kişinin filmini gördüğüm zaman oyuncunun nasıl bu kadar hızlı yer değiştirdiğini anlamıyor.	/+I/	Anla-
Gençler yıllar geçtikçe hayatta asıl önemli olan şeyin eğitim ve sağlam bir kariyer olduğunu anlarlar.	/+I/	Anla-
Neyi ima etmek istediğini anlayabiliyorum.	/+I/	Anla-
Benim hakkımdaki duygularını anlayabiliyorum.	/+I/	Anla-
Teknolojiden anlıyor	/+DAn/	Anla-
Ben de belki birilerinden farklı bir şey duyarsam sana anlatırım.	/+A/	Anlat-
Afrika ve Arap/bölgelerini anlatır	/+I/	Anlat-
"Seyahatname" adlı eserinde anlattı.	/+DA/	Anlat-
"Il Milione" adlı kitabında çeşitli halkların hayatlarını, geleneklerini, tarihlerini ve coğrafyalarını anlattı.	/+I/	Anlat-
Durumu anlattık.	/+I/	Anlat-
Bu ilginç haberi ona da anlattık	/+I/	Anlat-
Telefon açan bitkiler insanları, evdeki acil durumlarda arıyor.	/+I/	Ara-
Telefon yanlışlıkla başkalarını arıyor.	/+I/	Ara-
Sol kısmındaki kırmızı renkli tuşa basıldığında önceden belirlenen numaraları kısa yoldan arıyor.	/+I/	Ara-
Otelin imkânlarını araştırın	/+I/	Araştır-
Bakteri sayısını % 70 artırır.	/+I/	Artır-
Fabrikalar yüksek/kalitede kâğıdı çöpe atıyor.	/+I/	At-
Sonraları teknolojiye ayak uydurdum.	/+A/	Ayak uydur-
Atlar sadece ayakta uyuyabilir; üstelik bir ay boyunca ayakta durabilirler	/+ø/	Ayakta dur-
Sınıf olarak iki gruba ayrılalım	/+A/	Ayrıl-
Geçen hafta işten ayrıldım.	/+DAn/	Ayrıl-
Bir daha dönmek üzere marketten ayrıldım.	/+DAn/	Ayrıl-
Bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır	/+A/	Ayrıl-
Alman çifti Türkiye'ye bağladı.	/+I/	Bağla-
Uçuk kaçık kıyafetlerden bahsetmiyorum.	/+DAn/	Bahset-
Metinde hangi konulardan bahsedilmektedir?	/+DAn/	Bahset-
Şoför koltuğundan geriye doğru bakıyoruz.	/+A/	Bak-
Çin lokantasında, şimdiye kadar ye yemeklerin tadına baktım.	/+A/	Bak-

Yangın alarmı çalmaya başladı	/+A/	Başla-
Değişik düşünmeye başladılar	/+A/	Başla-
Farkında olmaya başladılar	/+A/	Başla-
Dışarıda yağmur yağmaya başladı	/+A/	Başla-
Aynı tarzı benimsemeye başladı	/+A/	Başla-
Güzellik ürünleri yok satmaya başladı	/+A/	Başla-
Oğlunla çalışmaya başlamışsın.	/+A/	Başla-
Kendi rolümü oynamaya başlıyorum	/+A/	Başla-
İstenen yeterliliğe ulaşmayı beceremedi	/+I/	Becer-
Bu araçla, trafikte engel yaşamıyor, ulaşımı bedavaya getiriyorsunuz.	/+I/	Bedavaya getir-
Umarım annem bu telefonu beğenir	/+I/	Beğen-
Ali, çünkü filmi beğenmiş mi?	/+I/	Beğen-
Son sergisi herkes tarafından beğenildi	/tarafından/	Beğenil-
Onun yemekleri her zaman başkaları tarafından beğenilir	/tarafından/	Beğenil-
Seni okulun bahçesinde bekleyeceğim.	/+I/	Bekle-
Bir saattir seni bekliyoruz	/+I/	Bekle-
Sevimli bir yolculuk sizleri bekliyor	/+I/	Bekle-
Moda bugünkü anlamına benzerdir	/+A/	Benze-
Ona çok benziyor	/+A/	Benze-
Oğlunuz akıllı birine benziyor	/+A/	Benze-
Bu renk insanlar üzerinde başarılı ve güçlü imajı bırakır	/+I/	Bırak-
Yerini rahat giyime bıraktı.	/+I/	Bırak-
Suratımı kan içinde bıraktın	/+I/	Bırak-
Burcunuzun özelliklerini biliyor musunuz?	/+I/	Bil-
Müzik aletlerinin hangilerini biliyorsunuz?	/+I/	Bil-
Hangi sosyal grupları biliyorsunuz?	/+I/	Bil-
Sanki ben gerçekleri bilmiyorum	/+I/	Bil-
Bir etkisinin olup olmadığını bilmiyorum	/+I/	Bil-
Sınavın olup olmayacağını bilmiyorlar	/+I/	Bil-
İki defa güneşin girdiği biliniyor.	/+ø/	Bilin-
O olup olmayacağı bilinmiyor,	/+ø/	Bilin-
Bu taşların nasıl getirildiği biliniyor mu?	/+ø/	Bilin-
Taksiye bineceğim	/+A/	Bin-
Babam evin duvarlarını boyuyor mu?	/+I/	Boya-
Yeni evimi boyatmadım	/+I/	Boyat-

Ana evini 1890'lı yıllarda bulmuş.	/+I/	Bul-
Çok yer gezme ve görme imkânı bulmuştur	/+I/	Bul-
Bu madde laboratuvarında onun eline bulaşmıştı.	/+A/	Bulaş-
Neden hayatı bu kadar ciddiye alıyorsun	/+I/	Ciddiye al-
Siyah, fon olarak kullanılırsa karamsarlığı çağrıştırır	/+I/	Çağrıştır-
Okullar tatil bir lokantada çalışırım	/+ø/	Çalış-
Onların kültürünü öğrenmeye çalışırım	/+A/	Çalış-
Yanıtı verdiğimi anımsamaya çalışıyordum	/+A/	Çalış-
Mühendis Wilson Greatbatch, kalp seslerini kaydeden bir cihaz üzerinde çalışıyordu.	/üzerinde/	Çalış-
Bir süre halkın önüne çıkmadı.	/+A/	Çık-
Her deneyişimde "Yazıcı bulunamıyor." diye bir uyarı yazısı çıkıyor	/+ø/	Çık-
Bir süre halkın önüne çıkmadı.	/+A/	Çık-
Çocukların üçü de bahçeye çıkmış.	/+A/	Çık-
Wilson bu cihazdan yanlış bir parçayı çıkardı.	/+I/	Çıkar-
Adresteki "a"yı yazdım da, çevresine daireyi nasıl çizeceğim?	/+I/	Çiz-
Kan basıncını düşürür, boğaz sorunlarını çözer	/+I/	Çöz-
Çoğu o elbise ve ayakkabıları dağıtamıyor bile.	/+I/	Dağıt-
Hoca, birden kürkünün eteğinden tutup çorba tasına daldırmış.	/+A/	Daldır-
Bunun için ılık çay dolu bir leğene ayaklarınızı daldırın	/+I/	Daldır-
İnsanlar kitap okuyor ve dünyaya bakış açıları değişiyor.	/+ø/	Değiş-
Sende mi bu dersi geçemedin?	/+ø/	Dersi geç-
Çocukların müzede beş duyularını kullanarak oyun oynadıklarını, öğrendiklerinin farkına varmadan istenen mesajları aldıklarını dile getirdi.	/I+/	Dile getir-
Ödevlerine yardım ederim; ne var ki önce benim sözümü dinleyeceksin.	/+I/	Dinle-
Metni dinleyelim	/+I/	Dinle-

Hiç Klasik Türk müziği dinlediniz mi	/+ø/	Dinle-
Bu makamlara ait müzikleri dinleyelim	/+I/	Dinle-
Arkadaşımızın sunumunu dinleyelim	/+I/	Dinle-
Artık senin anılarını dinlerim.	/+I/	Dinle-
Eleştirileri dinliyor ve değerlendirme yapıyorum.	/+I/	Dinle-
Bu renk insanları dinlendirir	/+I/	Dinlendir-
25 Mart 1611'de İstanbul'da doğdu.	/+ø/	Doğ-
1304'te Fas'ın Tanca şehrinde doğdu	/+ø/	Doğ-
15 Eylül 1254'te Venedik'te doğdu	/+ø/	Doğ-
Dışarı çıkar, etrafı dolaşırım.	/+I/	Dolaş-
Bardot o döneme damgasını vurdu.	/+ø/	Döneme damgasını vur-
Elleri kırılışı adam çocuğu dövmüş	/+I/	Döv-
Ağlasam sesimi duyar mısınız?	/+I/	Duy-
Kıyafetlerime, işime ve hatta geleceğime." diye bağırıldığını duyarız	/+I/	Duy-
Ben senin buraya gelmeyeceğini düşündüm.	/+I/	Düşün-
Eşim, çocuklarımız okullarını bitirinceye değin emekli olmayı düşünmüyor	/+I/	Düşün-
Ve araba kendi kendine geriye gidiyor." diye düşünüyordum	/+ø/	Düşün-
Mah, Mihrimah Sultan'ı düşündürür bize	/+I/	Düşündür-
Vurduğumda bozuk bir aleti düzeltebilirim	/+I/	Düzelte-
Avukatları ele alalım.	/+I/	Ele al-
Hedeflerin peşinden giderken geçici hazlarını erteleyebilir	/+I/	Ertele-
Mümtaz Mahal'in ölümü imparatoru nasıl etkilemiştir?	/+I/	Etkile-
Bireyin karakteri çevresinin değer yargılarından etkilenir.	/+DAn/	Etkile-
İnsanın hayatındaki olumsuzluklar insanın kişiliğini etkiler.	/+I/	Etkile-
İnsanların kişiliklerindeki farklılık hareketlerini de etkiler.	/+I/	Etkile-
Kendimize güvenimizi ve başkalarının bize bakışını etkiler.	/+I/	Etkile-
Trafik, ulaşım araçlarından etkileniyor mu?	/+DAn/	Etkile-

Sosyal medyadaki paylaşımların %80'i insanların alışveriş kararlarını etkileyebilmektedir.	/+I/	Etkile-
Bireyin karakteri çevresinin değer yargılarından etkilenir.	/+DAn/	Etkilen-
Mehmet kendini eve kapadı.	/+I/	Eve kapa-
Başarısını gösterme fırsatı buldu.	/+ø/	Fırsat bul-
Hay dipli kova da, dipsiz kova da kafana geçsin!	/+A/	Geç-
Çalışmazsan sınavı geçemezsin.	/+I/	Geç-
Bu şeker tadı Fahlberg'in elindeki bir maddeden geliyordu.	/+DAn/	Gel-
"Onyomanya" yani alışveriş bağımlılığı isminin kökeni Yunanca; "Onyos" sa-tılık-satın alma, "manya" saplantıdan geliyor.	/+DAn/	Gel-
Bugün çoğumuz için moda, yal-ınlıca giysi anlamına geliyor.	/+A/	Gel-
Ses çok uzaktan geliyor.	/+DAn/	Gel-
Tatil deyince ilk önce hangisi aklınıza geliyor?	/+A/	Gel-
Ses radyonun içindeki insanlardan geliyor.	/+DAn/	Gel-
Jean Paul de burayı ziyarete gelmişler	/+A/	Gel-
Ya da karşınızdaki kişi parlak, göz alıcı bir kravatla iş toplantısına gelmiştir.	/+A/	Gel-
Kudüs'ten kaçmış ve Efes'e gelmiş	/+A/	Gel-
Düğün yerine gelmiş.	/+A/	Gel-
9 yıldır Türkiye'yi geziyor	/+I/	Gez-
İbn-i Battuta, Afrika, Orta Doğu ve Uzak Doğu'yu gezdi	/+I/	Gez-
İstanbul'daki müzelerin çoğunu gezdi	/+I/	Gez-
Fon kahverengiye döndüğünde ise insanlar müzede daha çok yeri daha az zamanda gezmişler.	/+I/	Gez-
Peki nereleri gezeyim, neler yapayım	/+I/	Gez-
Eve gelince hemen üzerimi değiştirir, denize girerim.	/+A/	Gir-
Öğrenci işleri öğle tatiline girdi.	/+A/	Gir-
Yaz geldiğinde (gelince) ailemle yazlığa gider, denize gireriz.	/+A/	Gir-
Ekim 2011'de tek bir günde 500 milyon kişi Facebook'a girmiştir	/+A/	Gir-
Meğerse eve hırsız girmiş	/+A/	Gir-
Üzerimi değiştirir ve denize giderim.	/+A/	Git-

Geç uyandığım için derse gidemedim	/+A/	Git-
Yarın ülkeme gideceğim	/+A/	Git-
Gelecek yıl Dubai'ye gideceğim.	/+A/	Git-
Hasta olduğum için okula gidemiyordum	/+A/	Git-
Hangi berbere gidelim.	/+A/	Git-
Yorgunluğu giderir.	/+I/	Git-
Tatilde genelde nereye gidiyorsunuz?	/+A/	Git-
Hep aynı yere gidiyorum.	/+A/	Git-
Dikkat et, arabalar soldan gidiyor.	/+DAn/	Git-
Hep farklı yere gidiyorum	/+A/	Git-
Nereye çekseler oraya gidiyorum.	/+A/	Git-
Onu daha üniversiteye gidiyordu.	/+A/	Git-
Ahmet lise ikinci sınıfa gidiyor.	/+A/	Git-
Bir gün annemle teyzemlere gidiyorduk.	/+A/	Git-
Orada olduğumda onların yanına gidiyorum	/+A/	Git-
Ben de dükkânıma gidiyordum.	/+A/	Git-
Türkçe öğrenmek için kursa gidiyor	/+A/	Git-
Sen gelmeyince sinemaya gitmedik.	/+A/	Git-
Dün arkadaşlarımla sinemaya gitmedim	/+A/	Git-
Hiç oyuncak müzesine gittiniz mi?	/+A/	Git-
En sevdiğimiz şarkıcının konserine gittik.	/+A/	Git-
Geçen yıl Pamukkale'ye gittim	/+A/	Git-
Mırıldanarak markete gittim	/+A/	Git-
Cinayete gitti	/+A/	Git-
Birisi ölmüş onun için camiye gitti	/+A/	Git-
Dün İstanbul Kitap Fuarı'na gittim	/+A/	Git-
Renkli giysilerini çıkarıp beyaz yas giysilerini giydi.	/+I/	Giy-
Canları ne isterse onu giydiler	/+I/	Giy-
Televizyondaki insanlar beni görebiliyor	/+I/	Gör-
Çünkü ben de onları görebiliyordum.	/+I/	Gör-
Olumlu yönlerimi görebiliyorum	/+I/	Gör-
Müşteriler aynanın önüne geçip istedikleri giysinin üzerlerinde nasıl olduğunu görebiliyorlar.	/+I/	Gör-

Bu uygulama üç boyutlu kıyafet görsellerini ayna benzeri bir ekrana yansıtıyor, karşısına geçenler kıyafeti giymiş gibi kendilerini görebiliyorlar.	/+I/	Gör-
Ama gelecekte haklı olduğumu göreceksiniz.	/+I/	Gör-
Okulda seni göremedim	/+I/	Gör-
Annem 'Gözlüğe rağmen cep telefonunun tuşlarını göremiyorum	/+I/	Gör-
Şimdilerde ise çevremde radyoyu pek göremiyorum	/+I/	Gör-
Şimdi bana kızılıyorsunuz. Ama gelecekte haklı olduğumu göreceksiniz	/+I/	Gör-
Bu sergi insan vücudunun mükemmel ve karmaşık yapısını unutulmayacak bir şekilde gösteriyor.	/+I/	Göster-
Oraya bu mevsimde giderek terlemeyi de göze alıyoruz.	/+I/	Göze al-
Angelina Whalley, verdiği bilgilerle bu etkileyici yapıyı tüm detaylarıyla gözler önüne seriyor	/+I/	Gözler önüne ser-
İnsanlara güvenirim	/+A/	Güven-
O hiç düşünmeden insanlara güvenir	/+A/	Güven-
Artık size güvenmiyorum	/+A/	Güven-
Ne var ki kendine hiç güvenmiyor.	/+A/	Güven-
Bence uzay seyahatleri de bir süre sonra turizm sektörünün önemli bir dalı haline gelecek.	/+ø/	Haline gel-
Dünyada göreceğiniz daha çok yer olduğunu düşünüyor, bunun için harekete geçiyorsunuz.	/+ø/	Harekete geç-
Gülümsemek için 17 kas kullanırken, kaş çatmak için 43 kas harekete geçer.	/+ø/	Harekete geç-
Yarın okulun tatil olduğunu hatırladım.	/+I/	Hatırla-
Ne yanıt verdiğini hatırlayamıyordu	/+I/	Hatırla-
Oğluma bakınca eşimi hatırlıyorum,	/+I/	Hatırla-
Hediyelerine bakınca onu hatırlıyorum.	/+I/	Hatırla-
İlk teknolojik aleti hatırlıyor musunuz?	/+I/	Hatırla-
İş görüşmesi için kendini hazırlıyor	/+I/	Hazırla-
Yarınki yolculuk için kendini hazırlıyor	/+I/	Hazırla-
Bir kitap yazmaya hazırlanıyoruz	/+A/	Hazırlan-
Yarınki sınava hazırlanıyorum	/+A/	Hazırlan-
Kan akışı hızlanıyor	/+ø/	Hızlan-

Kendimi çok kötü hissediyorum	/+I/	Hisset-
Vivaldi'nin "Dört Mevsim" adlı eseri size hangi duyguları hissettiriyor?	/+I/	Hisssettir-
Rock konserlerine gitmekten hoşlanıyorum.	/+DAn/	Hoşlan-
Ben Eray. Klasik müzikten hoşlanıyorum	/+DAn/	Hoşlan-
Misafirlerini yedirdi, içirdi.	/+I/	İçir-
İstedğimiz her an iletişime geçebiliriz.	/+ø/	İletişime geç-
Seyahat anılarını yazmasını istedi.	/+I/	İste-
Patronum mesaiye kalmamı istedi	/+I/	İste-
İnsanlar ölümsüz olmayı istiyorlar	/+I/	İste-
Oğlum, senin mutlu olmanı çok istiyorum	/+I/	İste-
Kızınızın oğlumla evlenmesini istiyorum	/+I/	İste-
Borcunu ödemiyorsun; daha fazlasını istiyorsun	/+I/	İste-
Ben o filmi izledim	/+I/	İzle-
Annem evi süpürürken evden kaçıyordum	/+DAn/	Kaç-
İstanbul'a geldiğimde sende kalacağım	/+DA/	Kal-
Banyonun kapısını kapatın	/+I/	Kapat-
Bu yüzden telefonumu kapatıyordum	/+I/	Kapat-
Meryem Ana'yı evin yakınındaki bir mağraya gömmüş ve mağaranın ağzını kapatmış.	/+I/	Kapat-
Biri kapıyı çalıyor sanki.	/+ø/	Kapıyı çal-
Ben çantamı karıştırdım.	/+I/	Karıştır-
Bir de yol tabelalarında uzaklık kilometre değil mil cinsinden yazıyor, bu benim kafamı karıştırmıştı.	/+I/	Karıştır-
Köpek durmadan kendini kaşıyor	/+I/	Kaşı-
Siz bu teste katılıyor musunuz?	/+A/	Katıl-
Eşimle bir Anadolu turuna katılacağız.	/+A/	Katıl-
İnsanlar uzay turizmi için Konya'ya gelecek ve bu Konya'da turizmin gelişmesine katkı sağlayacak.	/+A/	Katkı sağla-
Takımımız dün gece çok iyi oynadı ama ne yazık ki maçı kaybetti.	/+I/	Kaybet-
Okuldan uzaklaştırıldı ancak umudunu kaybetmedi	/+I/	Kaybet-
Çocukluk döneminden sonra 144 tanesi birbirine kaynamıştır.	/+A/	Kayna-
Kuaföre saçlarımı kestirdim	/+I/	Kestir-

Bir gün sevdiğim bir sanatçıyı görebilmek için radyoyu kurdum	/+I/	Kır-
Sana çok kızmış.	/+A/	Kız-
Ne yapayım? Kızmayın bana	/+A/	Kız-
Uçağa binmekten çok korkuyor	/+DAn/	Kork-
Köpek, çocuğu korkuttu	/+I/	Korkut-
Böylece kıyafetleriniz elektrikli aletlerinizi koruyacaktır.	/+I/	Koru-
Araçla işiniz bitince katlayıp çantasına koyuyorsunuz	/+A/	Koy-
İştah açtığından dolayı dünyadaki gıda firmalarının çoğu logosunda kırmızıyı kullanır.	/+I/	Kullan-
Aldığım grip ilaçlarını kullanıyorum	/+I/	Kullan-
Hangi anti-virüs programını kullanıyorsunuz efendim?	/+I/	Kullan-
En çok hangi kara ulaşım aracını kullanıyorsunuz?	/+I/	Kullan-
İlköğretime başladıktan dört ay sonra algılamasının yavaş olduğu gerekçesiyle okuldan uzaklaştırıldı ancak umudunu kaybetmedi ve evinin kilerinde kendisine bir kimya laboratuvarı kurdu.	/+ø/	Kur-
Rengi ve tarzı birbirine uygun kıyafetler alırsanız çok fazla eşya taşımaktan kurtulursunuz.	/+DAn/	Kurtul-
Banyodan sonra saçlarımı kuruturum.	/+I/	Kurut-
Bir ilişkinin ve grubun nabzını tutar.	/+ø/	Nabzını tut-
Düşüncelerini ve hareketlerini belirli bir hedefe odaklayabilir.	/+A/	Odakla-
Orada alabalık yenildiğini internetten okudum	/+I/	Oku-
Bunlardan başka Piramit kimin adına yapıldıysa, onun bulunduğu odaya, yılda iki defa güneşin girdiğini de okudum.	/+I/	Oku-
Bu yazarın bütün kitaplarını okuyorsun.	/+I/	Oku-
Adamının kanserden öldüğünü okumuştum.	/+I/	Oku-
Almanya seyahatinde ortaya çıkmıştır.	/+ø/	Ortaya çık-
1968'de Douglas Engelbart, internet teknolojisini ortaya çıkardı.	/+I/	Ortaya çıkar-
İnsanlar önce ona inanmamışlar fakat tarihî araştırmalar rahibinin doğru söylediğini ortaya çıkarmış.	/+I/	Ortaya çıkar-
Ellerini yıkamadan yemeğe oturdu.	/+A/	Otu-

Vitrinlere bakarak kendimi oyaladım	/+I/	Oyala-
Borcunu ödemiyorsun	/+I/	Öde-
-İlk bilgisayarın çok büyük olduğunu öğrendim.	/+I/	Öğren-
Senin cahillikten kurtulmak istediğini öğrendim	/+I/	Öğren-
Ayrıca sütün de burada birkaç gün süreyle taze kalabileceğini ve daha sonra hiç bozulmadan yoğurt haline gelebileceğini de internetten öğrenmiştim.	/+I/	Öğren-
Kızım ona defalarca kullanmayı öğretti.	/+I/	Öğret-
Mezun olunca kendini övdü	/+I/	Öv-
Onu çok özledim	/+I/	Özle-
Öğrencilerimle kantinde oturup çay içip onlarla sohbet ediyorum ve hayatı paylaşıyorum	/+I/	Paylaş-
Bu aracın deneme uçuşu ilk olarak 2 Ekim 2009'da gerçekleştirilmiş ve 2014-2020 yılları arasında ulaşımında kullanılması planlanıyor.	/+I/	Planla-
Çocuk kendini arabanın arkasına sakladı.	/+A/	Sakla-
Onu hâlâ saklıyorum	/+I/	Sakla-
Korktu ve ağacın arkasına saklandı	/+A/	Saklan-
Arkadaşımın İzmir'e gittiğini sanıyordum	/+I/	San-
Anahtarımı/kaybettiğimi sanıyordum	/+I/	San-
Onun bu filmi seyretmediğini sanıyordu	/+I/	San-
Kesikler için harika kan ilacı satıyoruz.	/+ø/	Sat-
Öğretmenimi seviyorum, sayıyorum da	/+I/	Say-
Senin için Bill Gates'in kızını seçtim	/+I/	Seç-
Evleneceğin kızı da ben seçeyim diyorum.	/+I/	Seç-
Gelecek yaz kitapları seçtim	/+I/	Seç-
Bir grubun organizasyonunda liderlik nitelikleri sergiler	/+I/	Sergile-
Ders anlatmayı ve öğrencilerimle vakit geçirmeyi çok seviyorum	/+I/	Sev-
Oğlunuzu sevdim	/+I/	Sev-
Sen çiçekleri çok seversin.	/+I/	Sev-
İnsanları severim	/+I/	Sev-

Tetris oynamayı çok severdim	/+l/	Sev-
Ailesi seyahat etmeyi çok seviyor	/+l/	Sev-
Özgür olmayı seviyorum	/+l/	Sev-
İnsan vücudu karbonhidratlı bir yemeği dört saatte sindirir	/+l/	Sindir-
Programımızın sonuna geldik	/+ø/	Sonuna gel-
Tatilde nereye gideceğimi sordu	/+l/	Sor-
Derse neden gelmediğini sordu	/+l/	Sor-
Ne zaman kapanacağını sordu	/+l/	Sor-
Nerede ameliyat olduğunu sordu?	/+l/	Sor-
Alışveriş yapıp yapmadığını sordum	/+l/	Sor-
Bekleyip beklemeyeceğini sordum	/+l/	Sor-
Bana okula gidip gitmediğini sordu	/+l/	Sor-
Şoföre alkol içip içmediğini sordu.	/+l/	Sor-
Deprem olup olmadığını sordu	/+l/	Sor-
Keki onun yapıp yapmadığını sordum	/+l/	Sor-
Okula gitmeyeceğini söyledi	/+l/	Söyle-
Mehmet, bana evde olduğunu söyledi	/+l/	Söyle-
Pamukkale'ye gittiğini söyledi	/+l/	Söyle-
Onun çok tatlı yediğini söyledi.	/+l/	Söyle-
Geçen hafta okula gitmediğimi söyledim	/+l/	Söyle-
Parfümlerin çok ucuz olduğunu söyledi.	/+l/	Söyle-
Bu teklifi kabul edeceğini söyledi.	/+l/	Söyle-
Yardım etmek istediğini söylemiş	/+l/	Söyle-
Bana bekâr olduğunu söylüyordu	/+l/	Söyle-
Ablam çok zayıfladığını söylüyor	/+l/	Söyle-
Beyin, ölümden yaklaşık 37 saat sonrasına kadar elektrik dalgaları ile sinyal göndermeyi sürdürür.	/+l/	Sürdür-
Öyle ki, parçalara bölünse bile kaslar atışını sürdürür.	/+l/	Sürdür-
Şah Cihan, eşinin yokluğuna alışıp alışamayacağı korkusuyla ömrünü sürdürdü	/+l/	Sürdür-
Aysun saatlerdir ayna karşısında kendini süslüyor.	/+l/	Süsle-
Son olarak denizin tadını çıkar.	/+ø/	Tadını çıkar-
Üsküdar'daki caminin yapımı tamamlandı.	/+ø/	Tamamlan-
Üsküdar'daki caminin yapımı 1548'de tamamlandı	/+ø/	Tamamlan-
Ben onları tanımıyorum	/+l/	Tanı-

Masada yüzü hiç gülmeyen adamı tanıyor musun?	/+I/	Tanı-
Sanki beni tanımıyor	/+I/	Tanı-
Resimdekileri tanıyor musunuz	/+I/	Tanı-
Karıncalar ağırlığının 50 katını taşıyabilir.	/+I/	Taşı-
Yine ne anladın, ne suyu taşıyorsun?	/+I/	Taşı-
Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır	/+A/	Taşın-
Temizlik görevlilerince okul binası temizlendi.	/+I/	Temizlen-
Balıkların % 90'ından fazlası Kuzey Yarımküre'de tutuluyor.	/+ø/	Tutul-
Dün bir yolcu uçağı düşmüş	/+ø/	Uçak düş-
Kitle iletişim araçları sayesinde moda herkese, her kesime ulaşabiliyor	/+A/	Ulaş-
Eylül 2011'de ise 800 milyon kullanıcıya ulaşıldı	/+A/	Ulaşı-
Bu araç, sizi saatte 20 km hızla, gideceğiniz yere ulaştırıyor.	/+I/	Ulaştır-
Şarj etmeyi unutuyor	/+I/	Unut-
Anne kitaplarımı evde unuttum	/+I/	Unut-
Anahtarımı unuttum	/+I/	Unut-
Siz bu özelliklere uyuyor musunuz?	/+A/	Uy-
Bu yolculukta yaşadığı maceralar, onda başka yerleri görme hevesi uyandırdı	/+I/	Uyandır-
Özge, Merve'yi konusunda uyarıyor.	/+I/	Uyar-
Bebek sabaha kadar uyumuyor; üstelik annesini de uyutmuyor.	/+I/	Uyut-
Hangi zorlukların üstesinden gelmişlerdir?	/+ø/	Üstesinden gel-
Doktordan geliyorum; ne yazık ki midemi ciddi bir biçimde üşütmüşü	/+I/	Üşüt-
Anahtarları Ahmet'e verdim.	/+A/	Ver-
Eşine "Mümtaz Mahal" lakabını verdi.	/+I/	Ver-
Araştırmacılar insan vücudu hakkında, şu bilgileri veriyor:	/+I/	Ver-
Bu kelimeler metindeki hangi kişileri yansıtıyor?	/+I/	Yansıt-
Kıyafetlerimiz bizim duygularımızı yansıtır.	/+I/	Yansıt-
Kişinin bilinçaltını yansıtır.	/+I/	Yansıt-

Bu uygulama üç boyutlu kıyafet görsellerini ayna benzeri bir ekrana yansıtıyor	/+A/	Yansıt-
Yaşlı kadın, cep telefonunda neleri yapamıyor?	/+I/	Yap-
Ödevini yaptın mı?	/+I/	Yap-
Uzaktan eğitim gibi öğrenme fırsatlarından yararlanabiliriz.	/+DAn/	Yararlan-
Yolculuk sırasında teknolojik yeniliklerden yararlanılıyor	/+DAn/	Yararlanıl-
Tedavide yalnız müzikten değil, su sesi ve güzel kokulardan da yararlanılıyordu.	/+DAn/	Yararlanıl-
Siyah beyaz bir dünyada yaşıyorlar.	/+ø/	Yaşa-
Bir de yol tabelalarında uzaklık kilometre değil mil cinsinden yazıyor.	/+ø/	Yaz-
Bir canavar var ve her şeyi yiyor.	/+I/	Ye-
Misafirlerini yedirdi, içirdi.	/+I/	Yedir-
Beşparmak Dağları'ndaki St. Hilarion Kalesi'ni, adayı savunmak için yapmışlar ama sonradan buraya yerleşmiş.	/+A/	Yerleş-
Günlerden bir gün periler ülkesi padişahının yolu buraya düşmüş.	/+A/	Yolu düş-
Kişileri geçmiş bilgi ve deneyimleri doğrultusundaki düşünceleri yönlendirir.	/+I/	Yönlendir-
Kırmızı; tansiyonu yükseltir	/+I/	Yükselt-
Sıkıldığım zaman yürüyüşe çıkarım	/+ø/	Yürüyüşe çık-
Duygularını ifade etmekte zorlanıyor	/+DA/	Zorlan-

EK.10. YENİ İSTANBUL SETİ C1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Ödevlerini bitir televizyonu açabilirsin	/+I/	Aç-
Bir anda kasıldım, ağzımı açamıyordum.	/+I/	Aç-
Para her kapıyı açar	/+I/	Aç-
Görevli, okulun kapısını açtı.	/+I/	Aç-
Masada yemek yemek iştahımızı açar.	/+I/	Aç-
Ellerini semaya açtı	/+A/	Aç-
Mizah her kapıyı açar.	/+I/	Aç-
Niçin gidip duygularını ona açmıyorsun	/+I/	Aç-
Onların ışığı bugün bile bize yansımaya devam ediyor." sözünü açıklayınız	/+I/	Açıkla-
Tefe, Tüfe" kavramlarını açıkla mısınız?	/+I/	Açıkla-
Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2005 yılından başlamak üzere 2011'in sonuna kadar toplam 76 ülkeye 35 bin 675 saat dizi satıldığını açıkladı.	/+I/	Açıkla-
Satrancın kuralları açıklanmıştır.	/+I/	Açıklan-
Huzurlu bir dünyanın yolu açılacaktır	/+ø/	Açıl-
29 Mart'ta Evin Sanat'ta ziyarete açılacak.	/+I/	Açıl-
2002 yılında hizmete açılmıştır	/+A/	Açıl-
Bir kapı kapanırken başkası açılır	/+ø/	Açıl-
Benden özür dileyeydi onu affederdim.	/+I/	Affet-
Games 2012 Seminerleri dünyanın önemli ve Nobel ödüllü birçok ekonomist ve matematikçisini ağırladı	/+I/	Ağırla-
Çocuk istediği hediyeı aldırmağ için inadına ağlıyordu.	/+ø/	Ağla-
Çocuk istediği hediyeı aldırmağ için numaradan ağlıyordu	/+DAn/	Ağla-
Türkiye'ye yoğun bir turist akışının sağlandığını söyleyerek dizi setlerinin ve dizi çekilen mekânların bu turistlerin yoğun ilgisi ile karşılaştığını aktarıyor.	/+I/	Aktar-
Arabamı alabilirsin.	/+I/	Al-

Yolcular tur otobüsündeki yerlerini alabilirler.	/+I/	Al-
Kimlik bilgilerini paylaştıktan sonra bu ürünü alabiliyor.	/+I/	Al-
Yolculuğumuzu erteleme kararı aldı	/+I/	Al-
Lenin ödülünü aldı.	/+I/	Al-
Derslerde en yüksek notları alıyordu.	/+I/	Al-
Sabah şemsiyemi almadım.	/+I/	Al-
Gereken test sonuçlarını almış	/+I/	Al-
Şoför parayı almış.	/+I/	Al-
Sınavdan 100 almış.	/+ø/	Al-
Birden eşime uzun süredir bakmadığımı anladım.	/+I/	Anla-
İnsanın hayatını değiştiren şeyin para değil de kendine olan güven ve inanç olduğunu anladı.	/+I/	Anla-
Diyelim ki bu konuyu anlamamışsın.	/+I/	Anla-
Ne kadar iyi bir insan olduğunu anladım.	/+I/	Anla-
Sen de benim haklı olduğumu anlayacaksın.	/+I/	Anla-
Söylediklerimi anlıyor mu?	/+I/	Anla-
Sözünden ne anlıyorsunuz?	/+DAn/	Anla-
Sosyal bir kişi olduğu anlaşılıyor.	/+I/	Anlaşıl-
Bu inanışın kökeninin Galler'de yaşayan Keltler'in Druid rahiplerine kadar uzandığı anlaşılıyor	/+I/	Anlaşıl-
Her şeyi anlatabilirdi.	/+I/	Anlat-
Nasıl bir aşk duygusunu anlatıyor?	/+I/	Anlat-
Otelin müdürüne bu durumu anlattım.	/+I/	Anlat-
Anne, kardeşimi aradın mı?	/+I/	Ara-
Yıllarca aşkı arar.	/+I/	Ara-
Uçak bileti bulsaydı beni arardı.	/+I/	Ara-
Dünya dışı yaşam konularını araştırıyor	/+I/	Araştır-
Dünyaya nasıl geldiğini araştırdı	/+I/	Araştır-
Altın ya da gümüş madeni paraların elden ele dolaşması ve taşınması çalınma ve kaybolma tehlikesini artırıyordu	/+I/	Artır-

Ticari değerini artırır mı?	/+I/	Artır-
Müzik eşliğinde çalışmak verimi artırır.	/+I/	Artır-
İlacını çöpe attı	/+A/	At-
Kendini yolun ortasına attı.	/+A/	At-
Banka müdürü hapis haneye atılır.	/+A/	Atıl-
Yangını söndürmeye gelen bir kimse evin sahibinin malında göz gezdirip evin sahibinin malını alırsa kendisi de aynı ateşe atılır	/+A/	Atıl-
Günde 5 dakikamdan fazlasını ayırmıyorum.	/+I/	Ayır-
Önce iki gruba ayrılır	/+A/	Ayrıl-
Genel olarak üç bölüme ayrılır	/+A/	Ayrıl-
Betimleme ikiye ayrılır	/+A/	Ayrıl-
Arzuhalcilerin sayısı azaldı	/+I/	Azal-
Bana bağırdı	/+A/	Bağır-
Boş boş etrafına bakıyordu	/+A/	Bak-
Bazen tek bir cama bakıyorum	/+A/	Bak-
Bazen uzaktan bakıyorum	/+A/	Bak-
Çocuğun gözlerinin içine bakmış	/+A/	Bak-
İş adamı elindeki çeke baktı	/+A/	Bak-
Sözleşmeye kısa bir süre baktı	/+A/	Bak-
Kirayalayacağımız tekneye baktık	/+A/	Bak-
Hayata hangi pencereden bakılıyor?	/+A/	Bakıl-
İlk madeni para Anadolu'da basılmıştır.	/+ø/	Basıl-
Yeni kitabımı kolayca bastırdım.	/+A/	Bastır-
Onunla başa çıkabilirim	/+IA/	Baş çık-
Sağirlara konuşmayı öğretmeyi başarmış	/+I/	Başar-
Araçları Mars'a göndermeyi başarmış.	/+I/	Başar-
Çelikten yapılmış sinirleriyle duygularını intifaya uğratmayı başarmış.	/+I/	Başar-
Sessizce yemeğini yemeye başladı	/+A/	Başla-
Hıçkırarak hıçkırarak ağlamaya başladı	/+A/	Başla-
Alkış yapmaya başladı	/+A/	Başla-
Kapıyı kapatarak ağlamaya başladı	/+A/	Başla-
Sıradan biri gibi giyinmeye başladı	/+A/	Başla-
Düşünmeye başladı	/+A/	Başla-

Beklemeye başladı	/+A/	Başla-
Sürek avı düzenlemeye başladılar	/+A/	Başla-
Kekelemeye başladı	/+A/	Başla-
Çocuk tekrara koşmaya başladı	/+A/	Başla-
Müdür yardımcılığı görevine başladı	/+A/	Başla-
Küçük kütleler oluşturmaya başladı.	/+A/	Başla-
Taş parçacıkları oluşturmaya başladı	/+A/	Başla-
Mars seyahatine başlayacak.	/+A/	Başla-
İpi koparınca alarm çalmaya başlıyor	/+A/	Başla-
Klasik yurtdışı ziyaretlerinden birisinde uçak kalkış yaparken sallamaya başladı.	/+A/	Başla-
Bu gaz bulutu içinde uçuşan tüm bu mineral parçacıkları birbirine çarpmaya başlıyor	/+A/	Başla-
İçi su dolu böyle bir kap daha geniş bir kabın içine konduğunda yavaş yavaş doluyor ve dibe batıyordu	/+A/	Bat-
Öyle güzeldi ki herkes ona bayıldı.	/+A/	Bayıl-
İşe götürecek olan otobüsü bekledi.	/+I/	Bekle-
Saatin gelmesini bekledi.	/+I/	Bekle-
Açıkçası senden bunu beklemezdim.	/+I/	Bekle-
Mars'ta yaşamın 2300'lü yıllarda başlaması bekleniyor.	/+ø/	Beklen-
Örneğin, Hint-Avrupa grubunda yer alan 113 eski ve çağdaş dilde "anne" kelimesinin aynı kökten geldiği belirlendi	/+ø/	Belirlen-
Sektörü desteklediklerini belirtiyor	/+I/	Belirt-
Okumaya vakit ayırdıklarını belirtiyor	/+I/	Belirt-
Bunda krizin etkisi olduğu belirtildi.	/+ø/	Belirtil-
Fark etmedin, birbirine çok benziyorlardı.	/+A/	Benze-
Erkekler smokinlerle penguenlere benziyor	/+A/	Benze-

Resimlerin arasında dolaşmak beni çok besliyor.	/+I/	Besle-
Bit yaz mevsimi yerini sonbaharın hüznüne bırakıyor.	/+A/	Bırak-
İnternet yüzünden okulu bırakmış.	/+I/	Bırak-
Aksilikler peşimi bırakmıyor.	/+I/	Bırak-
Sizin ülkenizde hangi saat türlerinin kullanıldığını biliyor musunuz?	/+I/	Bil-
Hangi geleneksel sanatları biliyorsunuz?	/+I/	Bil-
Araba kullanmanın ne kadar zor olduğunu ben biliyor muyum	/+I/	Bil-
Fiziğin kurallarını biliyoruz	/+I/	Bil-
Ne içtiğini, neye inandığını biliyoruz	/+I/	Bil-
Ben değerini bilmiyormuşum.	/+I/	Bil-
Dubronik'e giden trene bindi	/+A/	Bin-
Zagreb'de DC-8 tipi uçağa bindi	/+A/	Bin-
Neden bizi bir araya getirmiyorsun?	/+I/	Bir araya getir-
Newton hangi okulları bitirdi	/+I/	Bitir-
Kabataş Erkek Lisesini bitirdi	/+I/	Bitir-
Beş bin frank borç alarak fahiş fiyatlarla tefecilere borçlandı	/+A/	Borçlan-
Saçımı boya.	/+I/	Boya-
Latince ismini buldum	/+I/	Bul-
Bir anda kendinizi tehlikeli bir olayın içinde buldunuz	/+I/	Bul-
Ben Şems'te ruhdaşımı buldum	/+I/	Bul-
Gerçek kanıtlarını buldular.	/+I/	Bul-
Beş kardeş en ucuz yerlerde büyüdük	/+ø/	Büyü-
Ama her gelen onu büyüttü	/+I/	Büyüt-
Olimpiyat ruhunu canlandırdı	/+I/	Canlandır-
Dadaruhan'ı yanına çağırır.	/+A/	Çağır-
Babası Hasan'ı çağırır	/+I/	Çağır-
Yüzlerce insan kapısını çalar	/+I/	Çal-
Kuşkusuz otel görevlileri cüzdanımı ve telefonumu çaldı.	/+I/	Çal-
Kardeşlere engel olmaya çalışırlar	/+A/	Çalış-
Evreni daha da iyileştirmeye çalışır	/+A/	Çalış-
Pek çok eşyayı satmaya çalışırlar	/+A/	Çalış-

Onlarla her şeyi paylaşmaya çalışır.	/+A/	Çalış-
Genç, kapkaççıyı yakalamaya çalışıyordu	/+A/	Çalış-
Yaz" ile sınırlı tutmaya çalıştık	/+A/	Çalış-
10 hafta araba tamirhanesinde çalıştırılıyor.	/+DA/	Çalış-
Sizi başlarından savmaya çalıştılar	/+A/	Çalış-
Ankara Devlet Tiyatrosunda çalıştı.	/+DA/	Çalış-
Bir sürücü yolda bir çocuğa çarptı	/+A/	Çarp-
Müebbet hapis cezasına çarptırılır.	/+A/	Çarptırıl-
Bu ilginç hikâye, benim kadar sizin de ilginizi çekecektir	/+I/	Çek-
Bankadan bu parayı çeker	/+I/	Çek-
Geçit Töreni" adlı filmleri çektiler.	/+I/	Çek-
Olayın görüntülerini çekti.	/+I/	Çek-
Cezayı maddi tazminata çevirdi.	/+A/	Çevir-
Zira yarın tatile çıkacağım.	/+A/	Çık-
Bugün bir türlü yataktan çıkamadım	/+DAn/	Çık-
Kimse evde kalmamış, dışarıya çıkmıştı.	/+A/	Çık-
Bir yaz günü, adamlarıyla ava çıkmış	/+A/	Çık-
Akraba olarak karşısına çıkmış.	/+A/	Çık-
Kolyeyi aramak için evden çıktı.	/+A/	Çık-
Üç küçük gemi ile yola çıktı.	/+A/	Çık-
Küresel bir köy olmaktan bile çıktı	/+DAn/	Çık-
Sanat kâinatın içindedir, sanatkâr bunu oradan çıkarabilendir.	/+I/	Çıkar-
Mizah yaşadığımız zorlukları hafifletir, yük olmaktan çıkarır	/+DAn/	Çıkar-
Bu çekle her şeyi çözebilirdi	/+I/	Çöz-
Çılgınlık atarak etrafa dağılıyorlar	/+A/	Dağıl-
Güneş yılı hesabına dayanır.	/+A/	Dayan-
12 yıllık" devre esasına dayanır	/+A/	Dayan-
Bilim sadece gerçeği arar ve delile dayanır	/+A/	Dayan-

Türk dizilerini değerlendirdi	/+I/	Değerlendir-
Toprakları olduğu tezini destekliyor.	/+I/	Destekle-
Geri dönüştüren döngüleri destekliyor.	/+I/	Destekle-
Bu düğmeyi diki misin?	/+I/	Dik-
Bir sorunu dile getirmiyor	/+I/	Dile getir-
Hava durumunu dinledin mi	/+I/	Dinle-
Yine burada dinleneceğim.	/+DA/	Dinlen-
3 Mart 1847'de İskoçya'da doğdu	/+ø/	Doğ-
1916'da Hatay'da doğdu.	/+ø/	Doğ-
İhtiyaçlar hep buradan doğuyor.	/+DAn/	Doğ-
Su bir çanaktan diğerine doluyordu	/+A/	Dol-
İş adamı bu olay karşısında donakaldı.	/+ø/	Donakal-
Pencereler boyanınca ev adama döndü	/+A/	Dön-
Bölümündeki görevine döndü.	/+A/	Dön-
Nil taşkınlarının etrafında dönüyordu.	/+ø/	Dön-
En korkunç bir cadı karısına dönüşmüş	/+A/	Dönüş-
Çarpışma ile alev topuna dönüştü.	/+A/	Dönüş-
Kendini geliştirme fırsatına dönüştür.	/+A/	Dönüştür-
Demir tavında dövülür.	/+ø/	Dövül-
Ohio eyaletinde dünyaya geldi	/+ø/	Dünyaya gel-
Gene hiç sevmediği bir duruma düşmüştü	/+A/	Düş-
Bu şarkı günlerdir dilimden düşmüyor.	/+DAn/	Düş-
Ama orijinal negatifi peşine düştü	/+A/	Düş-
O bir ağacın üstüne düştü	/+A/	Düş-
Sonra bir ağaçtan düştüm	/+DAn/	Düş-
Ödemeyi hemen kredi kartımdan düştüler	/+DAn/	Düş-
Kaynağı bulabileceklerini düşünmüyorlar.	/+I/	Düşün-
Bu akşam o tiyatroya gelmeyi düşünmüyorum	/+I/	Düşün-

Altından nasıl kalkacağını düşünür.	/+I/	Düşün-
Hapishaneden kaçmayı düşünür.	/+I/	Düşün-
İnsanlığa vereceği katkıyı düşünür	/+I/	Düşün-
Ayrıca çok özenli bir yapım; oyuncular iyi, her satırına dikkatle eğiliyoruz	/+A/	Eğil-
Hayatının kontrolünü eline almış.	/+I/	Ele al-
Onun bunun eline bakar	/+ø/	Eline bak-
Kriz, birçok ülkeyi etkilemiş.	/+I/	Etkile-
Sağlığımızı olumsuz etkiliyor	/+I/	Etkile-
Hayatımızı nasıl etkiliyor?	/+I/	Etkile-
İnsan sağlığını da doğrudan etkiliyor.	/+DAn/	Etkile-
Dostoyevski de ondan etkilenir	/+DAn/	Etkilen-
Japonya bu krizden fazla etkilenmemişti	/+DAn/	Etkilen-
Elindeki çatal bıçağı fırlattı.	/+I/	Fırlat-
Onu tanıma fırsatı buldu.	/+ø/	Fırsat bul-
Olay nerede geçiyor?	/+DA/	Geç-
Dizi bir İtalyan kasabasında geçiyor.	/+DA/	Geç-
İyi bir harcama alışkanlığına sahip olmadan hiçbir gelirin iyi bir gelir olmadığını bilmekten geçiyor	/+DAn/	Geç-
Gemi kazası geçirdi	/+ø/	Geçir-
İletişim çağına geldik.	/+A/	Gel-
Kız kardeşi Maja dünyaya gelmişti	/+A/	Gel-
Çocuklarıyla beraber bize gelmişti.	/+A/	Gel-
Bu eser günümüze kadar değişmeden gelmiştir	/+A/	Gel-
Kayseri'den İstanbul'a gelmiştir	/+A/	Gel-
Arizona'nın zorlu çöllerine getirdi.	/+A/	Getir-
Hepsini yurt dışından getirttim.	/+DAn/	Getirt-
Denizin dibinde geziyor	/+A/	Gez-
Bu kalabalığın içine girdim.	/+A/	Gir-
Bu akşam yeni bir yıla giriliyor	/+A/	Gir-
Bilgisayarımdan giriyorum	/+A/	Gir-
Hayatı farklı bir yöne girmiştir	/+A/	Gir-
Hafta sonu pikniğe gidebiliriz	/+A/	Git-
Erken çık birlikte tiyatroya gideceğiz	/+A/	Git-

Yarın iş gezisine gidecekti / gidecekmiş	/+A/	Git-
Dün akşam iş gezisine gidecekti	/+A/	Git-
Kanlıca'ya yoğurt yemeye giderdim	/+A/	Git-
Alın minderlerinizi sinemaya gidiyoruz	/+A/	Git-
Oradaki komşularımı ziyarete gidiyorum	/+A/	Git-
Neden Cannesdaki galaya gitmediniz?	/+A/	Git-
Bu yaşına kadar hiç sinemaya gitmemişti.	/+A/	Git-
Kaza gözlerinin önünden gitmiyordu	/+A/	Git-
Ertesi gün arkadaşına gitti	/+A/	Git-
Kadının yanına gitti.	/+A/	Git-
Kimliğimizi oluştururken adına ego dediğimiz kaleler inşa edip içine varlığımızı gizliyoruz.	/+I/	Gizle-
Bu mektubu gönderdiniz mi	/+I/	Gönder-
Reklamlarla bilinçaltına gönderiliyor	/+A/	Gönder-
Ve yine gözlerinde o korkuyu gördüm.	/+I/	Gör-
Hızla ona doğru geldiğini gördü.	/+I/	Gör-
O bende senin güzelliğini gördü	/+I/	Gör-
Buna rağmen seni göremiyorum.	/+I/	Gör-
2000'in altına hiç düştüğünü görmedik	/+I/	Gör-
John Nash Paris'i görmemiş	/+I/	Gör-
Şu hâlimi görmüyor musun	/+I/	Gör-
Muhteşem bir yapıya sahip olduğunu görür	/+I/	Gör-
Sanatını eşine adadığı görülüyor.	/+ø/	Görül-
E-posta kullandıkları görülüyor	/+ø/	Görül-
Gençlerin vaktinin çoğunu internet başında geçirdiği görülüyor	/+ø/	Görül-
Manzara evin bu penceresinden görünmüyor	/+DAn/	Görün-
İnsanın huzursuzluğu onda görünür	/+DA/	Görün-
İşaretler zamanın geçişini gösteriyordu	/+I/	Göster-

Sıcaklığın 0,8 derece kadar arttığını gösteriyor	/+I/	Göster-
Kadının suça eğilimli olduklarını göstermiştir	/+I/	Göster-
Sinemada da kendini göstermiştir	/+I/	Göster-
Başarıyı yazdığı mensur eserlerde göstermiştir	/+DA/	Göster-
Seni parka götürürüm	/+A/	Götür-
Seni istediğin yerlere götürürüm.	/+A/	Götür-
Kişiye bilgeliği yoluna götürmez	/+A/	Götür-
Kaygılanarak onu doktora götürmüşlerdi	/+A/	Götür-
Tüm işlerini yeniden gözden geçirdi	/+I/	Gözden geçir-
İstanbul anılarım gözümde canlandı	/+ø/	Gözünde canlan-
Onur, sınıftaki davranışları yüzünden öğretmenin gözüne batıyor.	/+ø/	Gözüne bat-
Şans bana güldü.	/+A/	Gül-
Sizi en çok ne güldürür?	/+I/	Güldür-
Söylemem, gazetecilere güvenmiyorum	/+A/	Güven-
Tam olarak bilmiyorum ama dört yüz franka halledebilirim	/+I/	Hallet-
Hasan eve hapsedilir.	/+A/	Hapsedil-
Raskolnikov daha sonra Sibiry'a hapsedilir	/+A/	Hapsedil-
Bu görüntüler içeride bilinçaltında hapsoluyor	/+DA/	Hapsol-
İşimi toparlamak için varımı yoğunluğumu harcadım.	/+I/	Harca-
Zamanınızı en fazla nerede harcıyorsunuz	/+I/	Harca-
Seni hatırlatır her zaman bana.	/+I/	Hatırlat-
Hepimiz hayatımızın belli dönemlerini öğrenci olarak geçirip daha sonra hayata atılıyoruz	/+ø/	Hayata atıl-
Tüm dünya bir arada yaşamaya hazırlanıyor	/+A/	Hazırlan-
Öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir	/+ø/	Hedeflen-
Kişisel gelişmeyi hızlandırır.	/+I/	Hızlandır-
Bu sanat yapıtından hoşlanıyor musunuz?	/+DAn/	Hoşlan-

Müzik dinlemekten ve yüzmekten hoşlanırım.	/+DAn/	Hoşlan-
İsyankâr kişiliğinden hiç hoşlanmıyordu.	/+DAn/	Hoşlan-
Dünya güneş ışınları tarafından ısıtılıyor.	/+ø/	Isıtıl-
Bu tür bir paragraf, kavramların tanımlarını içerir	/+I/	İçer-
Mesajları bir çırpıda iletir.	/+I/	İlet-
Siz bu devlet kuşuna inanıyor musunuz	/+A/	İnan-
Şeytanın kovulabildiğine inanıyorlardı	/+A/	İnan-
Ne var ki herkes ona inanıyordu	/+A/	İnan-
Mekânın da enerjiyi etkilediğine inanıyorum	/+A/	İnan-
Sanıyorum değil, ona inanıyorum	/+A/	İnan-
Altan'ın dürüst olduğuna inanmıyorum	/+A/	İnan-
O dönemlerde saatlerin çan çalması gerektiğine inanılıyordu	/+A/	İnanıl-
Türk dizilerinin Arap medyasında nasıl ayrı bir kulvar açtığını inceledi.	/+I/	İncele-
Kitap bilgisini dünyaya indiriyoruz	/+A/	İndir-
Bir aile gibi davranmamızı istedi.	/+I/	İste-
Kapıya kadar taşımamı istedi.	/+I/	İste-
İyi bir eş olarak kalmamı istemişti	/+I/	İste-
Söylediklerimi yapmazsan bu işi istemiyorsun.	/+I/	İste-
Gördüklerini söylemelerini istiyor	/+I/	İste-
Annesinin kulakları işitmiyordu.	/+I/	İşit-
Kapılar açması, beni resme itiyor	/+A/	İt-
Banka oturmuş, oynayan çocukları izliyordu	/+I/	İzle-
Zor kelimelerden olabildiğince kaçınıyor.	/+DAn/	Kaçın-
Uçağı kaçıracağız	/+I/	Kaçır-
Beni istemeyecekler ve evde kalacağım	/+DA/	Kal-
Bilgiyi kayıt altına almış.	/+I/	Kayıt altına al-
Sevgilimin doğum gününü hatırlamayınca sevgilim küplere bindi.	/+ø/	Küplere bin-

Âşık olan bir adamı meydana getiriyor.	/+I/	Meydana getir-
Mısır minyatürleri ortaya çıkmıştır.	/+ø/	Ortaya çık-
Kağıt Çin'de ortaya çıkmıştır.	/+ø/	Ortaya çık-
Çocuğun karakterinin oluşmasında zararlı sonuçlar ortaya çıkarabilir.	/+ø/	Ortaya çıkar-
Türkiye'deki kadınların erkeklerden daha mutlu olduğunu ortaya çıkardı	/+I/	Ortaya çıkar-
Croce, güzelliğin yerine anlatımı öne çıkarır.	/+I/	Öne çıkar-
Padişahın emrini yerine getirmemiştir	/+I/	Yerine getir-

EK.11. YEDİ İKLİM SETİ A1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birleşik Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Ağzınızı açın lütfen.	/+I/	Aç-
Adımı duydum ve gözlerimi açtım.	/+I/	Aç-
Ali, mutluluktan ağlıyor.	/+DAn/	Ağla-
Marketten sebze aldım	/+ø/	Al-
Bileti al-	/+I/	Al-
Meltem Hanım büfeden gazete alıyor.	/+ø/	Al-
Bir yolculuğumuzu anlatalım.	/+I/	Anlat-
Bu kelimelerle okulumuzu anlatalım.	/+I/	Anlat-
Obez sayısı hızla artacak.	/+ø/	Art-
Yağmur hızını artırdı.	/+I/	Artır-
Topu at-	/+I/	At-
Kıyafetleri sepetlere atalım.	/+I/	At-
Kirli çamaşırları çamaşır makinesine attı.	/+I/	At-
Topu potaya at-	/+A/	At-
Arabada kemerlerinizi bağlayın.	/+I/	Bağla-
Size kendimden daha önce bahsettim.	/+DAn/	Bahset-
Tahtaya bakın.	/+A/	Bak-
Babam kazağını çok beğendi.	/+I/	Beğen-
Ali öğretmenini nerede bekliyor?	/+I/	Bekle-
Postanenin önünde bekliyorum	/+I/	Bekle-
Burada seni bekliyorum.	/+I/	Bekle-
Bir haftadan beri bekliyorum.	/+I/	Bekle-
Bisiklete bin-	/+A/	Bin-
On bire çeyrek kala otobüse biniyorum.	/+A/	Bin-
Bisiklete bindi	/+A/	Bin-
Saçınızı hangi renge boyayalım?	/+I/	Boya-
Sema hastaneden çıkıyor.	/+DAn/	Çık-
İşten çıkıyorum.	/+DAn/	Çık-
On biri on geçe işten çıkıyorum	/+DAn/	Çık-

Önce üstümü değiştiriyorum	/+I/	Değiştir-
Lokantaya gittik ve karnımızı doyurduk.	/+I/	Doyur-
Sola / sağa / geriye dön-	/+A/	Dön-
Okuldan sonra eve dönüyorum	/+A/	Dön-
İşten taksiyle dönüyorum.	/+DAn/	Dön-
Murat ayakta duruyor.	/+DA/	Dur-
Adımı duydum ve gözlerimi açtım.	/+I/	Duy-
Kahvaltıdan sonra dişlerimi fırçaladım	/+I/	Fırçala-
Karşıya geçin.	/+A/	Geç-
Akşam babam eve geliyor	/+A/	Gel-
Çarşıdan /evden gel-	/+DAn/	Gel-
Arabayla bize geldi.	/+A/	Gel-
Top potaya gir-	/+A/	Gir-
Annemle kuyumcuya girdik.	/+A/	Gir-
Biraz ileriye gidin market orada.	/+A/	Git-
Öğleyin okula gidiyorum.	/+A/	Git-
İşe otobüsle gidiyorum	/+A/	Git-
Çizmeyi giy-	/+I/	Giy-
Lütfen biletinizi gösterin.	/+I/	Göster-
Kazağımı ve gömleğimi babama gösterdim.	/+I/	Göster-
Gömleğimi babama gösterdim.	/+A/	Göster-
Masayı hazırla-	/+I/	Hazırla-
Ayrancı içiyorum.	/+I/	İç-
Suyu içme.	/+I/	İç-
Size çay ikram edelim.	/+A/	İkram et-
Sabah kahvaltı ediyorum.	/+ø/	Kahvaltı et-
Yurtta kalıyorum.	/+DA/	Kal-
Kışın karda kayıyorum.	/+DA/	Kay-
Gülü kokluyorum.	/+I/	Kokla-
Ormanda / parkta koş-	/+DA/	Koş-
Tanıştığımıza memnun oldum.	/+A/	Memnun ol-
Öğretmen bayram namazını nerede kıldı ?	/+ø/	Namaz kıl-
Gazeteyi oku-	/+I/	Oku-
Kitabı oku-	/+I/	Oku-
Kitabı okuyorum.	/+I/	Oku-
Üniversite 2. Sınıfta okuyorum.	/+DA/	Oku-
Gazi Üniversitesinde okuyorum.	/+DA/	Oku-
Kanepede / arabada otur-	/+DA/	Otur-
Nerede oturuyorsun?	/+DA/	Otur-
Şimdi ateşinizi ölçelim.	/+I/	Ölç-

Hidayet'e pas atıyor.	/+A/	Pas at-
Mangalda et pişir-	/+ø/	Pişir-
Defteri satıyorum.	/+I/	Sat-
Futbol maçını sev-	/+I/	Sev-
Ailemi çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Kış turizmini seviyorum.	/+I/	Sev-
Yüzmeyi seviyorum.	/+I/	Sev-
Mesleğimi seviyorum.	/+I/	Sev-
Öğrencilerimin hepsini seviyorum.	/+I/	Sev-
Hangi yemekleri sevmiyorsun?	/+I/	Sev-
Tatili çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Televizyonda maç seyret-	/+ø/	Seyret-
Tahtayı sil-	/+I/	Sil-
Şarkıyı söyle-	/+I/	Söyle-
Her gün çiçeği suluyorum.	/+I/	Sula-
Bavulu taşıyorum.	/+I/	Taşı-
Uçak 13.00'te Kayseri'ye ulaşıyor.	/+A/	Ulaş-
Bayramda diyeti unuttun.	/+I/	Unut-
Murat 6'da uyandı.	/+ø/	Uyan-
Bebeği uyu-	/+ø/	Uyu-
Bebeği uyu-	/+I/	Yakala-
Otobüs sağa yanaştı.	/+A/	Yanaş-
O topu ne yap-	/+ø/	Yap-
Sonra ödevlerimi yapıyorum	/+I/	Yap-
Ona yardım et-	/+A/	Yardım et-
Saat 23Tte yatağa yattı.	/+A/	Yat-
Yazı yaz-	/+ø/	Yaz-
Her konuda yazıyorum.	/+DA/	Yaz-
Simidi yiyor.	/+I/	Ye-
Havucu ye-	/+I/	Ye-
Şeftaliyi yıka-	/+I/	Yıka-

EK.12. YEDİ İKLİM SETİ A2 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
İkinci resim sergimi açtım.	/+I/	Aç-
Resim sergisini 13 yaşında açmış.	/+I/	Aç-
Ağzınızı açın lütfen.	/+I/	Aç-
Adımı duydum ve gözlerimi açtım.	/+I/	Aç-
Adımı duydum ve gözlerimi açtım.	/+I/	Aç-
Sana çok kırgın seni asla affetmez.	/+I/	Affet-
Ali, mutluluktan ağlıyor.	/+DAn/	Ağla-
Madalyamızı alacağız.	/+I/	Al-
Eski kitapları verir, ondan yenisini alırlar.	/+I/	Al-
Vücudumuz için gerekli vitamin, mineral ve lifleri ise meyve sebzelerden alırız.		Al-
Annesi Meryem’i kucağına alır.	/+A/	Al-
Bileti al-	/+I/	Al-
Meltem Hanım büfeden gazete alıyor.	/+ø/	Al-
Bu herkes için neden önemli onu anlamadım.	/+I/	Anla-
Bu kelimelerle okulumuzu anlatalım.	/+I/	Anla-
Kitapla ilgili düşüncelerinizi anlatınız.	/+I/	Anlat-
Kitapla ilgili düşüncelerinizi anlatınız.	/+I/	Anlat-
Obez sayısı hızla artacak.	/+ø/	Art-
Yağmur hızını artırdı.	/+I/	Artır-
Engelleri aşıyoruz.		Aş-
Size kendimden daha önce bahsettim.	/+DAn/	Bahset-
Aynaya bakıyorum.	/+A/	Bak-
Kapının deliğinden dışarı baktı.	/+I/	Bak-
Kusura bakma canım, çok trafik vardı.	/+A/	Bak-
Kapının ziline bastı.	/+A/	Bas-
Uyarı düğmesine bastı.	/+A/	Bas-

Dergah dergisinde çalışmaya başladı.	/+A/	Başla-
Pastel boya resimler yapmaya başladı.	/+A/	Başla-
Likya yolu nerede başlıyor.	/+A/	Başla-
Likya yolu nerede başlıyor.	/+DA/	Başla-
Saat 9.30'da ders başladı	/+A/	Başla-
Dergâh yayınlarında çalışmaya başladı.	/+A/	Başla-
9 yaşında futbola başladı.	/+A/	Başla-
2006'da iş hayatına başladı.	/+A/	Başla-
40 numaralı otobüsü beklemeye başladı.	/+A/	Başla-
Sedat ve ailesi de yürümeye başladılar	/+A/	Başla-
Kapı hızlı hızlı çalmaya başladı.	/+A/	Başla-
Çok hoşuma gitti ve gülmeye başladım.	/+A/	Başla-
Ahmet işe başvurdu.	/+A/	Başvur-
Barış iğneyi kendine batırır	/+I/	Batır-
Babam kazağını çok beğendi.	/+I/	Beğen-
"...." Adli eseri çok beğenirim.	/+I/	Beğen-
Bu öğretmeninin ders işleme biçimini beğeniyorum.	/+I/	Beğen-
Ayşe gülüşümü beğeniyor.	/+I/	Beğen-
Ali öğretmenini nerede bekliyor?	/+DA/	Bekle-
Postanenin önünde bekliyorum	/+DA/	Bekle-
Burada seni bekliyorum.	/+I/	Bekle-
Bir haftadan beri bekliyorum.	/+DAn/	Bekle-
Her gün odamı toplamaktan bıktım.	/+DAn/	Bık-
Aracını yol ortasında bırakıyor.	/+DA/	Bırak-
Tek kişilik sahne gösterilerine bırakmıştı	/+A/	Bırak-
Elindekileri oraya bırak.	/+A/	Bırak-
Sakatlığından dolayı futbolu bırakmıştır.	/+I/	Bırak-
Uçağın uçuş saatini biliyor musun?	/+I/	Bil-
Bu bilgileri nereden biliyorsun?	/+DAn/	Bil-
Sabah sekizde otobüse binerim.	/+A/	Bin-
Saçınızı hangi renge boyayalım?	/+A/	Boya-
Sana davette bulunabilir.	/+DA/	Bul-
Otelde oda servisi bulunmaktadır.	/+I/	Bul-
Polise sordu böylece evi buldu.	/+I/	Bul-

Meddah genellikle ... giyer ve farklı kişileri canlandırır.	/+I/	Canlan-
Ancak büyük bir azimle çalışıyor	*	Çalış-
Onları da getirmeye çalışıyor.	/+A/	Çalış-
İnsanlar parka bahçelere çıkıyor.	/+A/	Çık-
Alerjik nezle laboratuvar testleri ile ortaya çıkıyor.	/+A/	Çık-
Evden çıktı	/+DAn/	Çık-
Everest'e kaç saatte çıktılar.	/+DA/	Çık-
Serkan niçin alışverişe çıktı?	/+A/	Çık-
Atlar karaya çıktı.	/+A/	Çık-
Hayvanat bahçesine gitmek üzere yola çıktılar.	/+A/	Çık-
Yunus Emre insanları barışa, sevgiye ve hoşgörüye davet ediyor.	/+A/	Davet et-
Dünyanın iklimi değişiyor.	/+I/	Değiş-
Kurt sesini değiştiriyor.	/+I/	Değiştir-
Bin derde deva geliyor.	/+A/	Deva gel-
Eşekle köyleri kasabaları dolaşiyor.	/+I/	Dolaş-
Kuzeyden güneye Türkiye'yi dolaşacağım.	/+I/	Dolaş-
Lokantaya gittik ve karnımızı doyurduk.	/+I/	Doyur-
Kardeşim çöpleri döker.	/+I/	Dök-
Bu gıdalar kendi özelliklerini kaybedip farklı bir tada dönüşmüştür.	/+A/	Dönüş-
Dizini döv-	/+I/	Döv-
Ressam nerede dünyaya gelmiştir?	/+ø/	Dünyaya gel-
Müşterilerimiz için her şeyi düşündük	/+I/	Düşün-
Bana kahvaltı hazırlamış diye düşündü.	/diye/	Düşün-
Hafta sonu piknik yapmayı düşünüyor.	/+I/	Düşün-
Film herkesi etkiler	/+I/	Etkile-
Karşıya geçin.	/+A/	Geç--
Sen niçin kursa geliyorsun.	/+A/	Gel-
Astıma iyi geliyor.	/+I/	Gel-
Mis gibi kokular geliyor	/+ø/	Gel-
Türkçe gazeteleri okudum ve Türkçemi geliştirdim.	/+I/	Geliştir-
Hastayı hangi servise getirmişler ?	/+A/	Getir-

Doktorlar muayene etmiş ama sonra buraya getirmişler.	/+A/	Getir-
Biletimizi aldık ve içeri girdik.	/+ø/	Gir-
Arabalarıyla alışverişe gidiyorlar.	/+A/	Git-
Büyükannemi ziyarete gidiyorum.	/+A/	Git-
Kazağımı ve gömleğimi babama gösterdim.	/+A/	Göster-
Gömleğimi babama gösterdim.	/+A/	Göster-
Önce bir polikliniğe götürmüşler.	/+A/	Götür-
Üniversitenin Erasmus sorumluları beni havaalanından aldılar ve yurda göturdüler.	/+A/	Götür-
Önce bir polikliniğe götürmüşler.	/+I/	Götür-
Üniversitenin Erasmus sorumluları beni havaalanından aldılar ve yurda göturdüler.	/+I/	Götür-
Dana, kuzu eti, hindi kaslarımızı geliştirip bağışıklığımızı güçlendirir.	/+I/	Güçlendir-
Dana, kuzu eti, hindi kaslarımızı geliştirip bağışıklığımızı güçlendirir.	/+I/	Güçlendir-
Mayıs ayında ilk albümünü hazırladı	/+I/	Hazırla-
Animasyonları çiziyor, çekiyor ve yayına hazırlıyoruz	/+A/	Hazırla-
Yaşlı kadını yoldan elinden tuttu./4. Balık oltasını hazırladı	/+I/	Hazırla-
Mayıs ayında ilk albümünü hazırladı	/+I/	Hazırla-
Animasyonları çiziyor, çekiyor ve yayına hazırlıyoruz	/+A/	Hazırla-
Bugünlerde evliliğe hazırlanıyorum	/+A/	Hazırlan-
Olimpiyatlara iyice hazırlandım.	/+A/	Hazırlan-
Bugünlerde evliliğe hazırlanıyorum	/+A/	Hazırlan-
Olimpiyatlara iyice hazırlandım.	-	Hazırlan-
En çok ne hoşuna gidiyor?	/+ø/	Hoşuna git-
Size çay ikram edelim.	/+ø/	İkram et-
Aynur iş yerinden izin alıyor.	/+DAn/	İzin al-
Rüyamda uzaylılar beni kaçırdı.	/+I/	Kaçır-
Rüyamda uzaylılar beni kaçırdı.	/+I/	Kaçır-
Yurtta kalıyorum.	/+ø/	Kal-
Kışın karda kayıyorum.	/+ø/	Kay-
Çok güzel bir başarı kazandım.	/+ø/	Kazan-
Türkçe eğitimi bölümünü kazandım	/+I/	Kazan-

Çok çalıştım ve müsabakayı kazandım	/+I/	Kazan-
Çok güzel bir başarı kazandım.*	/+I/	Kazan-
Türkçe eğitimi bölümünü kazandım	/+I/	Kazan-
Çok çalıştım ve müsabakayı kazandım	/+I/	Kazan-
Ben iğneden korkuyorum	/+DAn/	Kork-
Bir kaza olmasından korkuyorum	/+DAn/	Kork-
Küçük kızı sarayından kovmuş.	/+I/	Kov-
Salih Bey kaygılarından ve kuruntularından kurtuluyor	/+DAn/	Kurtul-
Tanıştığımıza memnun oldum.	/+A/	Memnun ol-
Sınavlardan yüksek not al-	/+DAn/	Not al-
Üniversite 2. Sınıfta okuyorum.	/+DA/	Oku-
Gazi Üniversitesinde okuyorum.	/+DA/	Oku-
Onlar koltuklarına oturdular	/+A/	Otur-
Dinlenmek üzere sandalyeye oturdu	/+A/	Otur-
Boş bir koltuğa oturdu	/+A/	Otur-
Ders anlattıktan sonra yerine oturdu	/+A/	Otur-
Şimdi ateşinizi ölçelim.	/+I/	Ölç-
0 zaman size 24-26 Nisan arasındaki turumuzu öneriyorum.	/+I/	Öner-
Mustafa, İnan'ı örnek alıyor.	/+I/	Örnek al-
Aynı filmde rol alırlar.	/+DA/	Rol al-
Hamamlar cildin genç ve taze kalmasını sağlıyor	/+I/	Sağla-
Ailemi çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Kış turizmini seviyorum.	/+I/	Sev-
Yüzmeyi seviyorum.	/+I/	Sev-
Mesleğimi seviyorum.	/+I/	Sev-
Öğrencilerimin hepsini seviyorum.	/+I/	Sev-
Hangi yemekleri sevmiyorsun?	/+I/	Sev-
Tatili çok seviyorum.	/+I/	Sev-
Seyahat etmeyi seviyor.	/+I/	Sev-
Okumayı seviyorum	/+I/	Sev-
Meryem'e ve ağabeyine ne sormuş.	/+A/	Sor-
Oğuz'a yemeğini bitirmesini söyledi	/+I/	Söyle-
Öğretmen okuma parçasını okumasını söyledi	/+I/	Söyle-
Salih Bey'in ne yapmasını söyledi	/+I/	Söyle-
Öğretmen bana ödevimi yapmamı söyledi	/+I/	Söyle-
Eski adamlar doğruyu söylemiş.	/+I/	Söyle-

Akşam, hazırlıklarımızı tamamladık.	/+I/	Tamamla-
Ailesi yaz tatili planını tamamladılar	/+I/	Tamamla-
Bir yandan yemek pişiriyor bir yandan evi temizliyor	/+I/	Temizle-
Kapıyı tıklattı.	/+I/	Tıklat-
Dünyanın ikinci yüksek dağına tırmandı	/+A/	Tırman-
"Rahatsız Etmeyin" yazılarını topladı	/+I/	Topla-
Babam kitapların tozunu alıyor.	/+ø/	Toz al-
Bütün gün ev işleriyle uğraşıyor.	/ile/	Uğraş-
Sabahtan akşama kadar sayılarla, hesaplarla uğraşıyor	/ile/	Uğraş-
Bayramda diyeti unuttun.	/+I/	Unut-
Sema bluzunu ütöledi	/+I/	Ütüle-
Tatile gitmekten vazgeçtim.	/+DAn/	Vazgeç-
Yerini ona verdi	/+A/	Ver-
Bütün gün televizyonlar bu haberi verdi.	/+I/	Ver-
Keşfetme fırsatı veriyoruz	/+I/	Ver-
Ramazan alışverişimizi yapalım	/+I/	Yap-
Yedi yıl diğer işleri yaptı	/+I/	Yap-
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği yapıyorum.	/+I/	Yap-
Liseye kadar Trabzon'da yaşadı	/+ø/	Yaşa-
Nasreddin Hoca 13. Yüzyılda yaşadı.	/+ø/	Yaşa-
Hastanızın ayağı kırık. 27 numaralı odada yatıyor	/+DA/	Yat-
O yatağına yattı.	/+A/	Yat-
Her konuda yazıyorum.	/+DA/	Yaz-
Oğlum valizleri yerleştirdin mi	/+I/	Yerleştir-
Ayağa kalktı ve kapıya yöneldi	/+A/	Yönel-
Kitapları güzelce eşeğe yükler.	/+I/	Yükle-
Her şeyi unutuyorum doktor bey, hafızam iyice zayıfladı.	/+ø/	Zayıfla-
Kimyasal maddeler çevremizi zehirliyor.	/+I/	Zehirle-
İyimser insanlar hayattan zevk alır.	/+DAn/	Zevk al-
Yürümekte zorlanıyorum	/+DA/	Zorlan-

EK.13. YEDİ İKLİM SETİ B1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamkayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Hayalinizdeki evi anlatınız.	/+I/	Anlat-
Bina sorumlusuna gidip rampa sorununu anlatıyor.	/+I/	Anlat-
Bu engellilerin günlük yaşantılarından zorlukları anlatınız	/+I/	Anlat-
Sabah olunca Lincoln, rüyayı eşine ve yakınlarına anlatır.	/+A/	Anlat-
Sonuçlarının açıklanmasını bekliyor.	/+I/	Bekle-
Alışveriş merkezinin önünde bekliyor	/+I/	Bekle-
Ne zamanda beri seni bekliyor?	/+I/	Bekle-
Gelmesini sabırsızlıkla bekliyor	/+I/	Bekle-
Sizi de bu gizemli karnavala bekliyoruz	/+A/	Bekle-
Tahir yol başında iki atla bekler	/+I/	Bekle-
12 saat şarjda bekletilir.	/+DA/	Beklet-
Amaç savaş stratejisini belirlemektir.	/+I/	Belirle-
Ürünü geri almayacaklarını belirttiler.	/+I/	Belirt-
Yetkililer tarafından ilk kez bir köpeğin uçak için böyle bir sorun yaşattığı belirtildi.	/+ø/	Belirtil-
Yardımcı olabileceğimizi biliyor muyuz?		Bil-
Gideceğimiz yeri biliyor musunuz?	/+I/	Bil-
Toplantıda konuşulan konuları biliyor musunuz ?	/+I/	Bil-
Bir televizyon haberi anında milyonlarca insanı bilgilendirebilir.	/+I/	Bilgilendir-
En son öğretmenimiz minibüse biniyor.	/+A/	Bin-
Bazen uçan bir haliya biner.	/+A/	Bin-
Farklı dilleri ve kültürleri bir araya getirdi	/+I/	Bir araya getir-
Filmi öve öve bitiremediler.	/+I/	Bitir-
Askerî Lisesini başarıyla bitirdi.	/+I/	Bitir-
Edebiyat Bölümünü bitirdi.	/+I/	Bitir-

Miss Dean, okumayı bitirdi.	/+I/	Bitir-
Türkiye ile ilgili bağlantılarımı bitirmedim	/+I/	Bitir-
Aydan Hanım, saçlarını boyadı.	/+I/	Boya-
Aydan Hanım, kuaföre saçlarını boyattı	/+I/	Boyat-
Böylece öğrenciler, Türkçe ve Türk kültürünü yerinde tanıma fırsatı buldular.	/+I/	Bul-
Bu dansı çok sevimli bulurlar	/+I/	Bul-
Tavsiyelerde bulundu.	/+DA/	Bulun-
Öğrencilerimiz, bu topluluklarda derslerin dışında ilgi ve meraklarına uygun etkinliklerde bulunabilirler.	/+DA/	Bulun-
Diş hekimi dişimi çekti.	/+I/	Çek-
Hemen mide filmi çektermeliyiz.		Çektir-
Birisi yanınızda en yakın arkadaşınızın dedikodusunu ediyor		Dedikodu Et-
Vaktini iyi değerlendirir	/+I/	Değerlendir-
Televizyonlar hayatımızı değiştirdi	/+I/	Değiştir-
Islak elle elektrik anahtarlarının konumu değiştirilmemelidir.	/+I/	Değiştir-
Eski ahşap binalar dikkatimi çekiyor.	/+ø/	Dikkat çek-
Bütün dikkat işe verilmelidir	/+A/	Dikkat ver-
Okuma arzusunun hiç bitmemesini dilerim.	/+I/	Dile-
Ömer'in dili tutuldu.	/+ø/	Dili tutul-
Seni dinliyorum canım.	/+I/	Dinle-
Bu formu doldurunuz.	/+I/	Doldur-
Boşlukları dolduralım.	/+I/	Doldur-
Sinemanın birleştirilmesiyle Altın Portakal, film festivaline dönüştürülür	/+A/	Dön-

Dünyanın en yüksek zirvesi Everest'e tırmanan ilk görme engelli oldu ancak bu onu durdurmadı.	/+I/	Durdur-
Halk padişahın sözlerini duyar	/+I/	Duy-
Sonra arkadan bir ses duyuyorum.	/+ø/	Duy-
Öğrenirken sıkılmayı engeller.	/+I/	Engelle-
Çalı, bu güllerin kavuşmasını engeller	/+I/	Engelle-
Onun Tahir'le evlenmesini engeller	/+I/	Engelle-
Yemek kokusunun evine sızmasını engelleyemezsin.	/+I/	Engelle-
Bazı sosyal paylaşım siteleri sosyalleşmeyi engelliyor.	/+I/	Engelle-
En çok hangi film sizi etkiledi?	/+I/	Etkile-
Dil gelişimini olumlu yönde etkiler.	/+I/	Etkile-
Kimliğin fotokopisini çekiyor.	/+ø/	Fotokopi çek-
Sempozyum için İstanbul'a gelmiş.	/+A/	Gel-
Dün Türkçe kursuna gelmedi	/+A/	Gel-
3 gün sonra Japonya'dan geliyor	/+DAn/	Gel-
Din ve fen ile ilgili eserlerin korunması ciltçiliği geliştirdi.	/+I/	Geliştir-
Türkçe pratiklerini geliştirdiler,	/+I/	Geliştir-
Açıkhava Kütüphanesi bir sanat festivali kapsamında geliştirilmiştir.	/+ø/	Geliştiril-
Birçok tarihî mekânı gezdiler	/+I/	Gez-
Şehirde ne yaptılar, nereleri gezdiler	/+I/	Gez-
Yirmi dakika kala odasına girdiler.	/+A/	Gir-
Kardeşi kapıyı çalmadan odaya girdi.	/+A/	Gir-
Mustafa Kemal, 1902'de Harp Akademisine girdi.	/+A/	Gir-

Haydi, içeriye girelim!	/+A/	Gir-
Ara sokaklardan birine giriyorum.	/+A/	Gir-
Otobüse binmek için sıraya girilir	/+A/	Gir-
İlk sağdan Karanfil Sokağına giriyorsun.	/+A/	Gir-
Eylül Türkçe kursuna gidiyor	/+A/	Git-
Kayıt bürosuna gidin.	/+A/	Git-
Hanım ve eşi niçin emlakçıya gidiyorlar?	/+A/	Git-
Akşam eşimle yemeğe gideceğiz.	/+A/	Git-
Ömer Arkadaşlar nereye gidiyoruz?	/+A/	Git-
Abraham Lincoln tiyatroya gider	/+A/	Git-
Peki, hangi sinemaya gideceğiz?	/+A/	Git-
Festivale gidelim.	/+A/	Git-
Bayram tatili kısa memlekete gidemeyeceğim.	/+A/	Git-
Damatla birlikte kız evine gider.	/+A/	Git-
Türkiye'ye gezmeye gidecekler.	/+A/	Git-
Bölgedeki meralara gidiyoruz.	/+A/	Git-
Daha önce bir iş görüşmesine gitmedik	/+A/	Git-
Ben hiç Türk düğününe gitmedim	/+A/	Git-
Bir yıl sonra Ankara'ya gitti.	/+A/	Git-
Bir kursa gittiniz mi	/+A/	Git-
İnsanın ailesiyle tanışmaya gittiniz	/+A/	Git-
Sen Türkçe kursuna gidiyorsun değil mi?	/+A/	Git-

Niçin emlakçıya gidiyorlar	/+A/	Git-
Beypazarı'na gidiyoruz	/+A/	Git-
Ailem benimle gurur duyuyor.	/+IA/	Gurur duy-
Sosyal medya dünyayı küçük bir köy hâline getirmiştir	/+ø/	Haline getir-
Tıp Merkezi Hastanesi hizmete girdi.	/+ø/	Hizmete gir-
Çevresi yeşil bir yolda ilerliyoruz.	/+DA/	İlerle-
Onlara kitaplarını imzalatacağım	/+I/	İmzalat-
Evli olduklarına inanmıştır.	/+A/	İnan-
Kendilerine yardım edeceğine inanırlar.	/+A/	İnan-
Kendisine ait olduğuna inanamadı.	/+A/	İnan-
Tabloları hayranlıkla inceliyor.	/+I/	İncele-
Okula kahvaltı edip gitmesini istiyor	/+I/	İste-
Onlardan neyi doldurmalarını istiyor	/+I/	İste-
Sorularıma cevap vermesini istiyorum	/+I/	İste-
Duvarı asılı duran sazını ister.	/+I/	İste-
Yurtta kalmak istemeyen öğrenciler, biraz fazla ödeyerek öğrenci evlerinde kalabilirler.	/+DA/	Kal-
Elimiz havada kalabilir	/+DA/	Kal-
Her şeyi anlatmaya karar verir	/+A/	Karar ver-
Okumaya karar verir	/+A/	Karar ver-
Sorunlarla karşı karşıya geliyorlar	/+IA/	Karşı karşıya gel-
Arkadaşlarımı ve öğretmenimizi kaybediyorum. (rüyada kayboluyor)	/+I/	Kaybet-
Denizde yüzüğünü kaybetmiş	/+I/	Kaybet-

Bir talihsizlik sonucuyla da sağ gözünü kaybetti.	/+I/	Kaybet-
Annesini küçükken kaybetti.	/+I/	Kaybet-
Takım maçı kaybetti.	/+I/	Kaybet-
Kendini kaybetti.	/+I/	Kaybet-
1899 yılında Harp Okuluna kaydoldu.	/+A/	Kaydol-
Kardeşim üniversiteyi kazandı	/+I/	Kazan-
Kültür Bakanlığı Ödülü'nü kazandı	/+I/	Kazan-
Bir şeye sürekli olarak bakmaktan kendini alamamak.	/+DAn/	Kendini al-
Saçlarımı kestirdim	/+I/	Kestir-
Hayattan kopuyoruz	/+DAn/	Kop-
Tahir ile Zühre'yi yan yana mezarlara koyarlar.	/+A/	Koy-
Adını Tahir ile Zühre koyarlar.	/+I/	Koy-
İç buzdolabına koyduk.	/+A/	Koy-
Sirkeci'de bir otele sazımı koydum.	/+I/	Koy-
Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurdu	/+I/	Kur-
Bir arıza meydana geldi.	/+ø/	Meydana gel-
Öz geçmişinizi okuduk.	/+I/	Oku-
Türkiye’de üniversitede okuyabilirsiniz	/+DA/	Oku-
Üniversitemize kesin kayıtla ilgili ayrıntılı bilgileri bu sayfalarda okuyabilirsiniz	/+DA/	Oku-
Olay havaalanında oluyor.	/+ø/	Ol-
Koltuğuna oturur	/+A/	Otur-
Yaren'in ailesi İstanbul'da oturuyor	/+DA/	Otur-

Yaren, önce üniversiteye kayıt şartlarını öğrendi.	/+I/	Öğren-
Öğrenciler, geçici şifrelerini internetten öğrenecektir	/+DAn/	Öğren-
Türkçeyi kolay öğrendik.	/+I/	Öğren-
Yazmayı kendi kendine öğrendi	/+I/	Öğren-
Kendisine kalan mirası öğrenir	/+I/	Öğren-
Öğrenciler sınav sonucunu öğrenemedi.	/+I/	Öğren-
Türkiye hakkındaki bilgilerini pekiştirdiler	/+I/	Pekiştir-
Yaptığım resimleri bir sergide sergiledim	/+I/	Sergile-
En çok bu yazarı seviyorum.	/+I/	Sev-
Resim yapıyor ve övünmeyi seviyor	/+I/	Sev-
Spor yapmayı çok seviyor	/+I/	Sev-
Annem ve babam da kitap okumayı seviyorlar	/+I/	Sev-
Şeyma Hanım bilim kurgu filmlerini sevmiyor.	/+I/	Sev-
Komşularına sordular	/+A/	Sor-
Kimlere sordular?	/+A/	Sor-
Üniversitemiz, öğrencilere yurt, öğrenci evi gibi barınma imkânları sunmaktadır	/+I/	Sun-
Görevli piknik yerini temizledi.	/+I/	Temizle-
Yarın akşama kadar bütün evi temizleyecek	/+I/	Temizle-
Piknikten sonra çevreyi temizletti.	/+I/	Temizlet-
Tayland ve Şili'de dünyanın en yüksek zirvelerine tırmandı	/+A/	Tırman-
İnsan tehlike korkudan titrer.	/+DAn/	Titre-
Çam ağacının başında toplanır	/+DA/	Topla-

Delikanlı yatağını toplamadı	/+I/	Topla-
Oyun parkındaki çöpleri topladı	/+I/	Topla-
Çöpler piknikçiler tarafından toplanır	/tarafından/	Toplan-
Oyun parkındaki çöpler toplandı.	/+ø/	Toplan-
Ahmet Bey çiçekleri sulamayı unuttu	/+I/	Unut-
Kitabımı koyduğum yeri unuttum	/+I/	Unut-
Odanın lambasını kapatmayı unutmayın	/+I/	Unut-
Türk milleti onu unutmadı	/+I/	Unut-
Şartlar bize uyuyor	/+A/	Uy-
Gürültüden uyuyamıyor	/+DAn/	Uyu-
24 Kasım 1934'te TBMM, kendisine "Atatürk" soyadını verdi	/+I/	Ver-
İlk mezunlarını 1969 yılında verdi	/+I/	Ver-
Çıktı, kesin kayıt sırasında görevlilere verilecektir.	/+A/	Ver-
Rauparaha'ya özgürlüğünü verir	/+I/	Ver-
Herkese "Başkanımız öldürüldü." haberini verirler	/+I/	Ver-
Bir elmayı ikiye bölüp onlara verir	/+A/	Ver-
Altın Palmiye Ödülü verilir	/+ø/	Veril-
Buzdolabınızı yerleştirdik	/+I/	Yerleştir-

EK.14. YEDİ İKLİM SETİ B2 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
0 zaman ona açıklayabilirdim.	/+A/	Açıkla-
Ondan özür diledim ama beni affetmedi	/+I/	Affet-
O beni kırdı ama ben onu affettim.	/+I/	Affet-
Yemek listesini alabilir miyiz?	/+I/	Alabil-
Öcünü ondan alabileceksin.	/+I/	Alabil-
İş hangi işçi için ne anlama geliyor?	/+ø/	Anlama gel-
Faydalarını anlattı	/+I/	Anlat-
Kendinizi anlatınız.	/+I/	Anlat-
Ülkenizdeki doğa olaylarını anlatınız	/+I/	Anlat-
Öğrenmenin ne olduğunu anlatıyordu	/+I/	Anlat-
Bu ünlünün özelliklerini anlatalım	/+I/	Anlat-
Arkadaşlarınıza anlatınız	/+A/	Anlat-
Özür dileyişiniz size olan sevgimi azaltmaz	/+I/	Azalt-
Kitap ve yardımcı ders malzemeleri bunların başında geliyor.	/+ø/	Başında gel-
Bu belgeyi aldıktan sonra ticaret yapmaya başlayabilirsiniz	/+A/	Başla-
Okulda anlatılan konuları tekrarlayarak çalışmaya başlamalıdır.	/+A/	Başla-
Çocuk, ne zamana kadar parkta bekledi?	/+DA/	Bekle-
Annesi gelene kadar parkta bekledi.	/+DA/	Bekle-
Annesi çocuğun yanında bekledi	/+DA/	Bekle-
Başarabileceğim işleri yapmamı bekleyin	/+I/	Bekle-
Kusursuz anne baba olmanızı beklemem	/+I/	Bekle-
Evet, biz de sizi bekliyorduk.	/+I/	Bekle-
Nohudu bir gece boyunca suda bekletin	/+I/	Beklet-
En yaşlı kişi olduğunu belirtti.	/+I/	Belirt-
Bu yılki ödül töreninin Malatya'da yapılacağını belirtti.	/+I/	Belirt-
Daha önce bu şansı yakalayanlar ise paranın kendilerine mutluluk getirmediğini belirtiyorlar.	/+I/	Belirt-
Hazırladığı sunumu neye benzetiyor?	/+A/	Benze-

Kime benzeyecekti?	/+A/	Benze-
Ayten, sokak hayvanlarına gönül vermiş, boş zamanlarında onları besliyor.	/+I/	Besle-
İstedigimi elde edemeyeceğimi biliyorum	/+I/	Bil-
Her şeyi biliyorduk	/+I/	Bil-
Evlerinin düzenleniş biçimini biliriz	/+I/	Bil-
Daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun	/+I/	Bil-
Nereden başlayacağınızı bilmiyorsunuz	/+I/	Bil-
Belediyeye başvurarak iş yeri açtığınızı bildirmelisiniz.	/+I/	Bildir-
Cemil Meriç'in üzerindeki kıyafetleriyle birkaç saatlik kestirmelerle idare ettiği biliniyor.	/+ø/	Bilin-
Gelinin yüzü beyaza boyanır	/+A/	Boyan-
Çalar saatin zili bozulmuş.	/+I/	Bozul-
Siz o şehirde bulunuyorsunuz.	/+DA/	Bulun-
Garsona nasıl bir teklifte bulunuyor?	/+DA/	Bulun-
Watson'ı karşılamaya gelenler arasında Avustralyalı Jesse Martin de bulunuyordu.	/+DA/	Bulun-
Kadınlar, erkeklerden üç kat fazla baş ağrısı çekiyormuş	/+ø/	Çek-
Şu anda onu darağacına çekiyorlardır.	/+A/	Çek-
Ben ondan elimi eteğimi seve seve çektim.	/+I/	Çek-
AB, Leonardo programını desteklemektedir	/+I/	Destekle-
Başarmam için beni destekleyin	/+I/	Destekle-
Selimiye Camisi bütün görkemiyle karşısında duruyordu.	/+DA/	Dur-
Allah'ım, sana yalvarıyorum, bu yağmuru ve azgın suları durdur	/+I/	Durdur-
Misafir ev halkını zor duruma sokmaz	/+I/	Duruma sok-
Kan grubu diyetini 1999'da bir arkadaşımından duydu	/+dAn/	Duy-
Meroz'un hızlı yürümesini engelliyordu.	/+I/	Engelle-
Duvarlarının ses geçirmez nitelikte olması dikkatinizin dağılmasını engelleyecektir.	/+I/	Engelle-
Bileşimindeki demirin emilimini engeller.	/+I/	Engelle-

Ağın anlatıldığı oyun herkesi etkilemektedir.	/+I/	Etkile-
Leonardo çağının eğitim anlayışını etkilemiştir	/+I/	Etkile-
Bireyin eğitim sürecini etkiler.	/+I/	Etkile-
Önce İstanbul, benim gönlümü fethetti.	/+I/	Fethet-
Güneş tam tepemize geliyor.	/+A/	Gel-
En çok hangi problemlerle geliyorlar?	/+IA/	Gel-
Türkiye'ye seni görmeye gelecektim	/+A/	Gel-
Bu akşam annemler bize yemeğe gelecekler.	/+A/	Gel-
Çoğu nalbur eşyası yurtdışından gelirdi	/+DAn/	Gel-
Yaşlanacağı bir türlü aklına gelmiyor.	/+A/	Gel-
Bu hayalimi gerçekleştirebilirdim	/+I/	Gerçekleştir-
Size yavaş yavaş mükemmelliği getirecektir	/+I/	Getir-
Tekrar kaynama noktasına getirilir	/+A/	Getir-
İstersen hesabı getir	/+I/	Getir-
Kitabı getirttim.	/+I/	Getirt-
Yüzme biliyorsa denize girebilir	/+A/	Gir-
Türkçe kursuna gidiyorum.	/+A/	Git-
Mehmet birlikte kütüphaneye gider	/+A/	Git-
Ersten sonra sinemaya gidelim mi	/+A/	Git-
Okulu bitirince yurt dışına gidecek	/+A/	Git-
Bir gün bir lokantaya gider.	/+A/	Git-
Tatile gidecek	/+A/	Git-
Beraber izlemeye gidelim mi?	/+A/	Git-
Ben köye gideceğim	/+A/	Git-
Yaz tatilinde Türkiye'ye gidecek misiniz?	/+A/	Git-
Yaralı kazın yanına gidiyor	/+A/	Git-
Yine bir yere konferansa gidiyorlardı	/+A/	Git-
Arkadaşlarıyla gezmeye gidiyor	/+A/	Git-
Okula gitmedi	/+A/	Git-
Okula gitmedi	/+A/	Git-
Geçen hafta doktora gittim	/+A/	Git-
Amcaları ziyarete gittik.	/+A/	Git-
Önceki konuların ana başlıkları gözden geçirilmelidir.	/+ø/	Gözden geçiril-
Ben bu testlere güvenmiyorum	/+A/	Güven-
Büyük engelleri aşabilir hâle geleceksiniz	/+ø/	Hale gel-

Bu olayda 695 kişi hayatını kaybetmiş	/+ø/	Hayatını kaybet-
Bu teklifi hemen patronuna iletir	/+A/	İlet-
Kendimiz için en iyisini isteriz	/+I/	İste-
Çalışanınızın hangi özelliklere sahip olmasını istersiniz?	/+I/	İste-
Konuşulmasını isterim	/+I/	İste-
Tariflerin tekrarlanması isterim	/+I/	İste-
Şöyle konuştuklarını işitti	/+I/	İşit-
Konuşmacının ağzını izlerim	/+I/	İzle-
400 km mesafeden izlenebiliyor.	/+DAn/	İzlen-
Bazı dersleri kaçırmıştı	/+I/	Kaçır-
Gece geç yat niçin erkenden kalktın	/+DAn/	Kalk-
Padişah yerinden kalktı.	/+DAn/	Kalk-
Yeni gelişmeler olduğunu kaydetti	/+I/	Kaydet-
Başkalarının sözünü keserim.	/+I/	Kes-
Hiç sesini çıkarmadan onu kucakladı	/+I/	Kucakla-
İlginç bir doğa olayı meydana geliyor	/+ø/	Meydana gel-
O, yan masada oturuyordu.	/+DA/	Otur-
Bunu saymam. Yine beklerim oturmaya.	/+A/	Otur-
Öğrenciler Türk Kültürünü öğreniyor.	/+I/	Öğren-
Daha çabuk kullanmayı öğreniyormuş.	/+I/	Öğren-
Yanlış çözülen soruların doğru çözümü öğrenilmelidir.	/+ø/	Öğrenil-
Öğrencilere öğrenmeyi öğretiyor.	/+I/	Öğret-
Hiçbir kaz grubu, kendilerine bu şekilde katılmak isteyen kazları reddetmiyor.	/+I/	Reddet-
Bu yöntem, öğrencinin öğrenmeye zihinsel hazırlık ve planlama yapmasını sağlar.	/+I/	Sağla-
Dondurulmuş gıdalar, -18 c'de saklanmalı	/+DA/	Saklan-
Sizce bu kalemi ihtiyacı olmayan birine satabilir mi?	/+A/	Sat-
Şansın insan yaşamında önemli bir etken olduğunu savunurum	/+I/	Savun-
Eşyaları biriktirmeyi severim	/+I/	Sev-
Konuşmayı severim.	/+I/	Sev-
Dinlemeyi severim.	/+I/	Sev-
Konuşmayı ve sesli düşünmeyi seviyormuş.	/+I/	Sev-

Birbirimizi seviyoruz	/+I/	Sev-
İşinizi seviyor musunuz?	/+I/	Sev-
Hani beni çok seviyordun?	/+I/	Sev-
Telefonda konuşmayı sevmem	/+I/	Sev-
Uzun alışverişleri sevmeyiz	/+I/	Sev-
Niçin lokanta sahibine sinirlenmiş?	/+A/	Sinirlen-
Aynı soruyu sorar	/+I/	Sor-
Komşusu sorar	/+I/	Sor-
Sen beni sormuyorsun	/+I/	Sor-
Şerbeti içip içmediği soruldu	/+ø/	Sorul-
Solmuş çiçeklerini suladı	/+I/	Sula-
İnsanlığın varoluşundan beri üretim ve tüketim faaliyetleri süregelmektedir	/+ø/	Süregel-
Annem, çamaşırları topladı	/+I/	Topla-
Parkın içindeki sararmış yaprakları topladık.	/+I/	Topla-
Kitabı sana daha önce verdim ama galiba sen bunu unuttun.	/+I/	Unut-
Daha sonra defteri götürmeyi unuttu	/+I/	Unut-
Beni unuttu	/+I/	Unut-
O kadar çok şey öğrenmiştik ki öğrenmenin bu denli önemli olduğunu unutmuştuk	/+I/	Unut-
Televizyon seyre her şeyi unutuyorum	/+I/	Unut-
Dertlerini, sıkıntılarını unutuyorsun	/+I/	Unut-
Galiba sen bunu unuttun	/+I/	Unut-
Agave Kaktüsünden üretilmektedir	/+DAn/	Üretil-
Çok fazla üzerime geliyorlar	/+ø/	Üzerine gel-
Kitabı sana vermiştim	/+A/	Ver-
Kıyafetlerimi kime verebilirim	/+A/	Ver-
Şerbet aşırı tüketildiğinde tehlikeli olabileceğini vurguladı.	/+I/	Vurgula-
Çıkmaz sokağa girince polise yakalandı	/+A/	Yakalan-
Kralı Denis'in yanına sokuldu.	/+ø/	Yanına sokul-
Hedefler belirlerken duygularınızla hareket etmek sizi yanlış yola sürükleyebilir.	/+I/	Yanlış yola sürükle-
Yaşlılar, gençlerin yaptığı işleri yapamazlar	/+I/	Yap-
Bir iş başvurusu mektubu yazdım	/+ø/	Yaz-
Yazı sekretere yazdırıldı	/+A/	Yazdırıl-

EK.15. YEDİ İKLİM SETİ C1 DÜZEYİ KİTAPLARDA TESPİT EDİLEN FİİLLER VE TAMLAYICI BİÇİMBİRİMLER LİSTESİ

Fiil+Tamlayıcı Biçimbirimlerin Birlikte Kullanıldığı Yapı	Biçimbirim	Fiil
Olimpiyat oyunlarının düzenlendiği kentlerde etkinliklerin gerçekleştirileceği alana olimpiyat parkı adı verilir.	/+ø/	Ad veril-
Türkiye, yarı finalde yenildi ama gösterdiği büyük başarı ile bütün dünyada adını duyurdu.	/+ø/	Adını Duyur-
Sonuçların çıktısını yazıcıdan alabiliyordu	/+I/	Al-
Kesinlikle söyleyebilirim ki tedavi hastayı ayağa kaldırabilir.	/+I/	Ayağa kaldır-
Gerçekçi olmayan hedefler başarma duygusunu azaltır.	/+I/	Azalt-
Düzenli spor yapmak kalp hastalıkları riskini önemli ölçüde azaltır.	/+I/	Azalt-
Marmaray, trafik sorununu önemli ölçüde azaltacak.	/+I/	Azalt-
Dokuz at bir kazığa bağlanmaz.	/+A/	Bağlan-
Deniz dibi üzerine yerleştirilen bir tünelden bahsedildi.	/+DAn/	Bahsedil-
Maide Suresi'nin 26. Ayetinde yoldan çıkmış bir kavme mukaddes yerlere girmelerinin kırk yıl haram kılındığından bahsedilir.	/+DAn/	Bahsedil-
Ahkaf Suresi'nin 15. Ayetinde ise kişinin kırk yaşına geldiğinde olgunlaşacağından bahsedilmektedir.	/+DAn/	Bahsedil-
Nelerden bahsederdiniz?	/+DAn/	Bahset-
Kendinizden biraz bahseder misiniz?	/+DAn/	Bahset-
Biz de onun baktığı yöne bakıyoruz.	/+A/	Bak-
Kalp, sıkıntılı bir durumla karşılaştığında hızlı hızlı atmaya başlar.	/+A/	Başla-
Bilgisayarlar zaman içinde daha küçük boyutlarda üretilmeye başlandı.	/+A/	Başlan-
Bedia, Rasim'in yazısını beğenmemektedir.	/+I/	Beğen-
İlk çiçek, açmak için kışın gelmesini ve karın yağmasını bekler.	/+I/	Bekle-

Dersinin ilk günü hocayı bekliyoruz.	/+I/	Bekle-
Ölünün kırkının çıkması beklenir.	/+ø/	Beklen-
Angora yününden üretilmiş çamaşırları yıkamadan önce birkaç saat buzdolabının dondurucu bölümünde bekletin.	/+I/	Beklet-
Bunların her biri belli bir yaşı belirlemektedir.	/+I/	Belirle-
Araştırmada ulaşılmak istenen sonucu belirleyebilirim.	/+I/	Belirle-
Göktürk Alfabesi'ndeki bazı harfler, nesnelerin şekillerine benzemektedir.	/+A/	Benze-
Yazıları, çok ince çizgilere benzerdi.	/+A/	Benze-
Şairler sevgililerini hangi çiçeklere benzetirdi?	/+A/	Benzet-
Metne göre, çiçekler hangi yönleriyle çocuklara ve kadınlara benzetilmektedir?	/+A/	Benzetil-
Klasik Türk şiirinde sevgili çiçeğe benzetilirdi.	/+A/	Benzetil-
Şiirlerimden bazıları bestelendi.	/+I/	Bestelen-
İşin nereye varacağını bilemez.	/+I/	Bil-
Ödül törenlerine katılmadığını biliyorum	/+I/	Bil-
Hasta olmayan sağlığın kadrini bilmez.	/+I/	Bil-
Robotlar ne gördüğünü, ne duyduğunu bilmezler.	/+I/	Bil-
Okutulan müfredata Türkçenin konulması yönünde çalışmalarda bulunduklarını bildirdi.	/+I/	Bildir-
Buradaki millî parkı görmek için bir kar otobüsüne bindik.	/+A/	Bin-
Ülkemizin sorunları bitmiyor, tükenmiyor.	/+ø/	Bit-
Kırk vb. Sayıların dinî bakımdan çeşitli anlamları bulunmaktadır.	/+ø/	Bulun-
Halk takviminde dokuz ok ve yay sembolü bulunmaktadır.	/+ø/	Bulun-
Türkiye ikinci golünü kaçınıcı dakikada ağlarla buluşturuyor?	/+IA/	Buluştur-

Japon inanişına göre dört rakamı ölümü çağrıştırırken, 9 rakamı işkenceyi çağrıştırmaktadır.	/+I/	Çağrıştır-
Sayılar üzerine kurulan inançların kaynaklarının bir kısmı Şamanizm'e dayanmaktadır.	/+A/	Dayan-
Kırk günlük süreye değinilir	/+A/	Değinil-
Hâlâ yazdıklarımız bir şeyleri değiştiriyor.	/+I/	Değiştir-
Aday şehir halkı olimpiyat oyunlarının yapılmasını destekliyor.	/+I/	Destekle-
Yolcuların korkusunu dile getiriyor.	/+I/	Dile Getir-
Yabancılar Şube Müdürlüğünden temin edilip sadece ön sayfası doldurulacaktır.	/+ø/	Doldurul-
İşte şurada duruyor.	/+DA/	Dur-
Nihayet ayak sesleri duyuluyor.	/+ø/	Duyul-
Doğrudan bir araya gelemeyen sevdalıları, okudukları sevdalinkalarla birbirlerine seslerini duyuruyorlardı.	/+I/	Duyur-
Kararların bilimsel değer taşıdığı için basılarak kamuoyuna duyurulmasıdır.	/+A/	Duyurul-
Bazen bir hastalıktan kurtulmak için kullanılan ilaç insanları daha kötü bir hastalığa düşürebiliyor.	/+A/	Düşür-
Küçük kök veya vantuza benzeyen özel uzantılarıyla bazı bitkilere tutunarak besinlerini emerler.	/+I/	Em-
Türk ve Türkçe kelimeleri, ilk kez Türkçe bir metinde bu yazıtlarda geçmektedir.	/+DA/	Geç-
13 sayısının uğursuz sayılması Çin Kültürü'nden gelmektedir.	/+DAn/	Gel-
Anonim bir tür olan Sevdalinka, "Boşnakça aşk şarkılar" anlamına gelmektedir.	/+A/	Gel-
On iki sayısının önemi nereden gelmektedir?	/+DAn/	Gel-
Yaşadığınız yerdeki tarihî eserleri geziniz.	/+I/	Gez-
Heybe almak için pazara gider.	/+A/	Git-

O kendi yoluna gitti.	/+A/	Git-
Göttingen bölgesine gitti.	/+A/	Git-
Bir şiir içerisine gizlenirdi.	/+A/	Gizlen-
Şampiyonu olma başarısını gösterdiler.	/+I/	Göster-
Batıl inançlar hayatın her noktasında etkisini gösterebilmektedir.	/+I/	Göster-
Yazı seslerin tamamını gösterir.	/+I/	Göster-
Yazı düşünceleri değil dili gösterir.	/+I/	Göster-
Güvenlik ihtiyacını gösterir	/+I/	Göster-
Bir şekilde kullandığını gösterir	/+I/	Göster-
Sayfanın sol tarafındaki boşluk, kişinin köklerini ve ailesini gösterir.	/+I/	Göster-
İlişkinin mahiyetini gösteriyor"	/+I/	Göster-
Nasıl etki ettiğini gösteriyor.	/+I/	Göster-
Müslümanlar (Sünni, Alevi, Şii, Nusayri), Hristiyanlar (Ortodoks, Katolik, Protestan, Süryani) ve Yahudiler de Antakya'nın çok kültürlü yapısını gözler önüne sermektedir.	/+I/	Göz önüne ser-
Zorunlu hâle getirdi.	/+ø/	Hale Getir-
Hedefe ulaşmak için heyecan duygusu harekete geçirilmelidir.	/+ø/	Harekete geçiril-
Suyun kaynağına yaklaştıkça yumurtalarının daha güvende olacağını hisseder.	/+I/	Hisset-
Benim için bir efsanenin başlamakta olduğunu hissediyorum.	/+I/	Hisset-
Kalın ve büyük tekerlekleri sayesinde kar üzerinde kolaylıkla ilerleyebiliyorlar.	/+ø/	İlerle-
En çok hangi spor dalı ilginizi çekiyor?	/+ø/	İlgi Çek-
Sanatla ilgileniyordu.	/+IA/	İlgilen-

1999 yılında Türkiye ve Japon Uluslararası İşbirliği Bankası (JBIC) arasında bir finansman anlaşması imzalandı.	/+ø/	İmzalan-
Bitkinin kökü toprağın 30-40 metre altına inebilir	/+A/	İn-
Onları incelemişlerdir.	/+I/	İncele-
Bu yanlışları inceleyelim	/+I/	İncele-
Defterini alarak yazısını inceleyiniz.	/+I/	İncele-
Göz küresi ve göz kapakları incelenmektedir.	/+I/	İncele-
Hangi organları incelemiştir?	/+I/	İncele-
Bireylerin yüzlerini inceliyor	/+I/	İncele-
Sofrada mutlaka bir iki çeşit salata olmasını isterim.	/+I/	İste-
Evinizde her işinizi yapan bir robot olmasını ister miydiniz?	/+I/	İste-
Olimpiyat oyunlarının sizin şehrinizde düzenlenmesini istiyorsunuz.	/+I/	İste-
Size en iyi verimi sunmasını istiyoruz.	/+I/	İste-
Dışarıda kartopu oynayan çocukları izliyordum.	/+I/	İzle-
Sempozyumun şartlarını okudum ve kabul ediyorum.	/+I/	Kabul et-
Bunlar tasarı hâlinde kaldı.	/+DA/	Kal-
Sınıf arkadaşlarıyla zaman geçirmemesi utangaçlığından, dışarı çıkmaması ise ailesinin yasağından kaynaklanmaktaydı.	/+DAn/	Kaynaklan-
İlk kazma 2004'te vuruldu.	/+ø/	Kazma vurul-
Kendini Türk dilini araştırmaya verdi.	/+A/	Kendini ver-
Bu dallar, Zeus tapınağındaki kutsal zeytin ağacından kesilirdi.	/+ø/	Kesil-

1937 yılında bir kan damarı hastalığı olan ve günümüzde de onun adıyla anılan, nedeni tam olarak bilinmeyen ve nadir görülen Behçet hastalığını keşfetti.	/+I/	Keşfet-
Sağlık üzerine konuşuyorlar	/+A/	Konuş-
Proje yaparken metreyi kullandım.	/+I/	Kullan-
İfadesini kullandı.	/+I/	Kullan-
Bir çiçek, dünyayı kurtaramaz.	/+I/	Kurtar-
Kalbi kuvvetlendirir.	/+I/	Kuvvetlendir-
Bitkiler, toprak yüzeyinden itibaren 50 metreyi aşan yükseklikte bir örtü meydana getirirler.	/+ø/	Meydana Getir-
Jordan'ın hazırladığı bu kitapları okuyamadı.	/+I/	Oku-
İnce çizgilerden oluşuyordu.	/+DAn/	Oluş-
Hastalığının nedeni ancak tam teçhizatlı bir laboratuarda yapılan tetkikler sonrası ortaya çıkarılabildi.	/+ø/	Ortaya çıkarıl-
Satırların arasının açık olması, olaylara sakin ve geniş bir bakış açısıyla bakma eğilimini ortaya koyar.	/+I/	Ortaya koy-
Sayfanın sol tarafındaki geniş bir boşluk bırakılması, hareketliliği sürdürme isteğini ortaya koyar.	/+I/	Ortaya koy-
Sağda geniş bir boşluk bırakılması ise bilinmeze karşı korkunun mevcudiyetini ortaya koyar.	/+I/	Ortaya koy-
Kuyruğun basık bir şekilde yuvarlanması, saldırganlık ve yüzleşmekten uzak durma isteğini ortaya koyar.	/+I/	Ortaya koy-
Kıvrımın enli olması, yeni fikirler üretme ve bunların üzerine uzun uzadıya düşünme eğilimini ortaya koyar.	/+I/	Ortaya koy-
Pencerenin kenarında oturuyor,	/+DA/	Otur-
Salonun ayrı ayrı köşelerine oturtur	/+A/	Oturt-
Kapı eşiğinde oturulmaz	/+DA/	Oturul-
Doğanın belli kurallarına uyarak "belli vücut biçimlerine göre belli ruh hâllerini" öğrenebiliriz	/+I/	Öğren-

Cümlelerden hareketle metni özetleyelim.	/+I/	Özetle-
Arabanın hangi lastiği patladı?	/+ø/	Patla-
Yeni tesislerin yapılması planlanmış	/+ø/	Planlan-
İçerisinde gerçekleşmesi planlanıyor	/+ø/	Planlan-
Düzenli spor yapanlarda kalp krizlerinin yüzde 35 (%35) oranında azaldığı, kalp krizi geçirdiklerinde iyileşmelerinin daha kolay olduğu ve ömürlerinin neredeyse 3 yıl daha uzun olduğu saptandı.	/+ø/	Saptan-
Birçok Avrupalı bilim adamı, sıfırın matematikte kullanımının büyük karmaşaya yol açacağını savundu.	/+I/	Savun-
Takımlar arasındaki en kötü performansı sergiledi	/+ø/	Sergile-
Marmaray Müzesi'nde sergilenecek.	/+DA/	Sergile-
En senin en çok ellerini sevdim	/+I/	Sev-
En çok sevgi dolu yüreğini sevdim	/+I/	Sev-
Hep çocukluk yıllarımı sevdim	/+I/	Sev-
Gözlerini sevdim	/+I/	Sev-
Gülüşünü sevdim.	/+I/	Sev-
Davranışlarını sevdim.	/+I/	Sev-
Senin en çok bana yansımanı sevdim.	/+I/	Sev-
Ben seni sevdim.	/+I/	Sev-
Sesini sevdim	/+I/	Sev-
Yalansızlığını duruluğunu sevdim	/+I/	Sev-
Çilek toprağa yakın olmayı sever.	/+I/	Sev-
Kahve, çay içeceklerle şeker atmaya sevmiyorum.	/+I/	Sev-
Sokağa yeni taşınan komşularının eşya taşıyışlarını seyrediyordu.	/+I/	Seyret-
İpek Yolu belgeselinden çok etkilendiğim için ikinci bölümü de seyrettim.	/+I/	Seyret-

Dört sayısı Bektaşılık'te neleri simgeler?	/+I/	Simgele-
Tevfik'e göstererek fikrini sorar	/+I/	Sor-
Ona hangi soruları sorardınız?	/+I/	Sor-
Öğrencilere sordu.	/+A/	Sor-
Yazar, kendisine hangi durumlarda yukarıdaki soruyu sormaktadır?	/+I/	Sor-
Çeşitli genetik ve üreme sorunları yaratmaktadır.	/+ø/	Sorun yarat-
Mayalar'da gökyüzünün sembolü olarak yılanın seçilmesinin sebebinin, gök cisimlerinin yörüngelerinin şeklinin "s" harfine benzemesi olduğunu söyleyebiliriz.	/+I/	Söyle-
İkinci çiçek, sözünde duramaz.	/+ø/	Sözünde Dur-
Nüshayı Abbasi Halifesi'ne sundu.	/+A/	Sun-
Âşık Şeref Taşlıova tebliğlerini nerelerde sunmuştur?	/+I/	Sun-
Milletler ancak dillerini koruyarak varlıklarını sürdürebilirler.	/+I/	Sürdürül-
1072'de Bağdat'ta, Divâ-nü Lügati't-Türk adlı ünlü eserini yazmaya başladı ve 1074'te tamamladı.	/+I/	Tamamla-
Tek motorla da uçuşu tamamlayabiliriz	/+I/	Tamamla-
Makinesini tamamlayamadı	/+I/	Tamamla-
Eğitimini Şam'da tamamlamıştır	/+I/	Tamamla-
Cahit Arf doktarasını tamamlamıştır.	/+I/	Tamamla-
İlk bilgisayar oyununu tasarladı.	/+I/	Tasarla-
Coubertin tarafından tasarlandı.	/tarafından/	Tasarla-
Bu yöntemin temelinde insanın beden yapısı ve psikolojisi arasında doğal bir bağlantının olduğu inancı yatmaktaydı.	/+ø/	Temelinde yat-
Yürümek hepsinin yerini tutar.	/+I/	Tut-
Sorunları tükenmiyor.	/+I/	Tüken-
Kendi besinlerini üretemezler.	/+I/	Üret-

Amaç konuyu tartışmak değil, olumsuz ve olumlu yönleriyle değerlendirerek gerekli çözümleri üretmektir.	/+I/	Üret-
Hangi şartlarda olursa olsun doğrulardan vazgeçmemeliyiz.	/+DAn/	Vazgeç-
Puma koşmaktan vazgeçer.	/+DAn/	Vazgeç-
Emekli olmak, onu matematik ve bilim sevdasından vazgeçirememişti.	/+DAn/	Vazgeç-
Üç karanfil gönderen genç kız, buluşmalarının güç olduğu mesajını verirdi.	/+I/	Ver-
Neyzen Tevfik şu cevabı verir:	/+I/	Ver-
Ağaçlar ihtiyaç duyduğumuz oksijeni verir.	/+I/	Ver-
Ürünü başka birine verdi.	/+I/	Ver-
Şimdilerde bu işin eğitimi veriliyor.	/+ø/	Veril-
Akciğer solunumu yaparlar	/+ø/	Yap-
Rektör açılış konuşmasını kimlere yapmaktadır?	/+A/	Yap-
Veba salgınında yaşamını kaybetti.	/+ø/	Yaşamını kaybet-
"Kutsal ateşkes"in başladığı haberini her yana yayarlardı.	/+A/	Yay-
Atletizmine yeni bir soluk getirdi	/+A/	Yeni soluk Getir-
Finalde İspanya'ya yenildi.	/+A/	Yenil-
Elinizin altında bulunan kâğıt parçalarına farkında bile olmadan çizdiğiniz biçimler, sizin ruh hâlinizi ele vermeye yetiyor.	/+A/	Yet-
Bir başkan tarafından yönetilir.	/tarafından/	Yönetil-
Herkes sessizce çayını yudumluyor.	/+I/	Yudumla-
İyi kolesterolü yükseltir:	/+I/	Yükselt-
Bedia'ya mektup yazmakta zorlanmaktadır.	/+DA/	Zorlan-

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: İrem ÇEKİÇ

Uyruğu: T.C.

Doğum Tarihi ve Yeri:

Elektronik Posta:

EĞİTİM

Lisans İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı 2017

İŞ TECRÜBESİ

Tarih Kurum Görev

2017-2021 Bakırköy Gençlik Merkezi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

2018-2021 Sağlık Bilimleri Üniversitesi TÖMER Öğretim Görevlisi

2021-2023 Haliç Üniversitesi YDYO Öğretim Görevlisi

2023-2024 İstanbul Nişantaşı Üniversitesi TÖMER Öğretim Görevlisi

YABANCI DİLLER

Orta düzeyde İngilizce